

C:\Users\Plazma\Desktop\Pausanias - Cesta po Řecku 1,2\Morrell, David\Rambo 3
- Pro pritele.pdb

PDB Name: David_Morell-Rambo_3_Pro_pritel
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

David Morrell

RAMBO III

Autorova poznámka

V mé novele - První krev - Rambo zemřel. Ve filmech žije dál.

Děkuji na tomto místě Andy Vajnovi, Mario Kassarovi a jejich týmu produkce "Carolco", se zvláštní pozorností Jeanne Joe, Xochitl Conisovi, Stefánii Pond-Smithové, Tomu Grayovi, Rolandu Neveuovi a Yonny Lucasovi za rychlou realizaci mého projektu.

Nůž použitý v Rambo III byl vytvořen panem Gilem Hibbenem, P.O. Box 24213, Louisville, Kentucky 40224. Série tři set padesáti očíslovaných kusů byla prodána sběratelům. Dále existuje nepatrně odlišná nečíslovaná verze.

RAMBO III - luk a šípy, pozměněná varianta zbraní, použitých ve filmu Rambo - První krev část II., byly vytvořeny lukostřeleckou firmou Hoyt/Easton, 605 Morth Challenger Road, Salt Lake City, UTAH 84116. Děkuji Joeovi Johnstonovi, který mi vysvětlil složitý systém této zbraně.

D. Morrell

Boj duší je stejně krutý jako boj lidí, ale víze spravedlnosti je radostí jediného Boha.

Arthur Rimbaud "Sezóna v pekle"

Část první

1.

Život je utrpení.

S hlavou plnou meditací o této první ze Čtyř pravd Buddhových. Rambo sevřel leštěný povrch velkolepého starobylého luku. Držel hladký bambusový dřík těsně u levého boku, přivíral oči, zhluboka dýchal a snažil se zmírnit neklid v duši. Svalnatý trup se mu leskl, mocná hrud' a záda se viditelně rozpínala a stahovala.

Špičatá střecha buddhistického kláštera tady v thajském Bangkoku se mu propadla v mysl, stačilo jen zavřít oči. Náhle přestaly existovat zlaté římsy chrámu, stejně jako rudé odlesky zapadajícího slunce na světlém mramoru.

Ale okolní svět zůstal na svém místě. Vítr rozhoupal zvonkohru. Vůně kadidla se mu neodbytně vtírala do nosu. Také si uvědomil, že svírá luk, ale zneklidnilo ho, že se nemůže soustředit.

Okamžitá ztráta koncentrace. To se ovšem stává. Otevřel opět oči a upjal se teď znovu pevně jen na svůj cíl.

Byl to šestipalcový dřevěný čtverec, vklíněný do tlusté otepi slámy u zdi z hladkého kamene. Vzdálenost asi třicet yardů napříč nádvořím. Rambo se díval na čtverec tak dlouho, až se mu zdálo, že se zvětšuje a začíná plout k němu, vyplňuje mu celé zorné pole.

Jakoby neviděl nic jiného než cíl. Už neslyšel větrnou zvonkohru, nevnímal ostrou vůni kadidla, necítil luk. Štíty a římsy kláštera, hořící západ slunce, Buddhovi mniši při večerní modlitbě - to vše opět zmizelo. Zůstal tu cíl a rozvrácená Rambova duše.

Celý život je utrpení, učil Buddha.

Rambo tuhle lekci znal velmi dobře. Měl džungli jizev křížem krážem přes záda i hrud', hlubokou jizvu na pravém bicepsu, levou lícní kost poznamenanou od shora dolů. Tyhle a mnohé další stopy bajonetů, kulek, nožů, ostnatého drátu, plamenů a šrapnelů, to byly dostatečné důkazy o Buddhově pravdě.

Život je bolest.

Když hleděl na svůj cíl, znovu si představil Vietnam... horko, štěnice a nástrahy džungle... nesčetné přestřelky... zdánlivě nekonečný chaos výkřiků a výbuchů, hluk helikoptéry, osvětlovací rakety, miny, granáty... stříkající krev, trhaná těla.

Vybavil si své zajetí, šest měsíců mučení a pak útěk v agónii.

Ale jedna válka byla nahrazena druhou.

Potom v Americe.

Ten policajt! Proč mne nemohl nechat na pokoji? Chtěl jsem jen to, co jsem si zasloužil - svobodu jít kam chci, dělat si co chci, pokud tím neobtěžuji jiné. Proč se musel na mne vyťahovat. Byl tak tvrdý...

Ale ty ses bránil ještě tvrději.
Já jsem neměl na vybranou!
Na začátku jsi měl. Mohl jsi udělat, co chtěl. A pak si jít po svých.
Kvůli tomu jsem bojoval ve Vietnamu? Nechat se buzerovat, jen co se dostanu domů? Měl jsem přece svá práva!
Určitě. A toho policajta jsi důkladně poučil, že s tvými právy není radno žertovat. Ale potom! Kdo ti dal právo vypálit jeho město?
A jaká práva ti zůstala, když tě zavřeli do vězení? Právo prorazit hlavou zeď? Cítit, jak se na tebe tlačí tvá cela? Kdyby plukovník nedodržel svůj slib, že tě dostane ven...
Plukovník. Ano. Rambo se usmál. Plukovník Trautman, který ho kdysi vycvičil pro zvláštní jednotky, který mu velel ve Vietnamu, který byl skoro jako jeho otec.
Jediný muž, kterému Rambo kdy věřil.
Díky Trautmanovi získal opět svobodu. Mělo to ovšem svou nezanedbatelnou podmínku. Musel se vrátit do vietnamského pekla.
Do toho tábora, kde ho mučili, aby zachránil americké vojáky, kteří tam ještě stále zůstávali v zajetí. Byla to úspěšná mise. Pár let po skončení války ji konečně mohl doopravdy vyhrát. Dokonce se dokázal ubránit jinému druhu nepřítele. Lidem, reprezentujícím nekritický systém, který během války posílal americké vojáky do boje, aniž by jim dovolil použít prostředky, které by jim jej pomohly vyhrát.
Ano, dokázal to a vrátil se.
Ale za jakou cenu. Nebyla to jen zranění na těle. Největší škodu utrpěla jeho duše. Pokaždé, když zabil nebo viděl zabít jiné, umřel i kousek jeho nitra. Bůh ví, že takových smrtí utrpěl bezpočet.
Jedna smrt ho skoro zničila. Jmenovala se CO. Přmo ho mučila ta vzpomínka, která zůstávala stále živá. Vietnamská žena, ještě hodně mladá, jemná, výjimečně krásná. Pomáhala americké zpravodajské službě. Ona ho očekávala, když jako parašutista vyskočil z letadla opět na území Vietnamu. Ona mu pomohla ty americké zajatce osvobodit. Dokonce mu zachránila i život.
Přitom v něm probudila cit, o kterém se domníval, že už ho není schopen. Lásku.
Ale čas na lásku nezbyl. Protože CO mu před očima zabili.
Rambo přežil, ale zřejmě jen proto, že vztek a zloba mu daly sílu. I když mrtvá, zachránila mu život vlastně podruhé. Zármutek ho naplnil zoufalstvím. Hrud' se mu svírala, když se zastavil na kraji klášterního nádvoří a zamířil svůj šíp na cíl vzdálený třicet yardů. Meditace se mu vyplatila. Cíl byl teď pro něho vším.
S jedinou výjimkou: Kožený řemínek, který mu visel na krku a na jehož konci byla malíčká zlatá soška Buddhy. Ten medailónek patřil CO. Věřila, že jí přináší štěstí. Pohřichu její smrt odvrátit nedokázal. Rambo ji jej odepjal, když zemřela. Pálil jako oheň, šlehající mu na hrdle.

2.

Přát si pomíjivé věci přináší utrpení.
Druhá pravda Buddhova.
Rambo vložil na tětivu svého šest stop dlouhého luku třístopý šíp. Respektoval staletý rituál, jakým lučištníci ZENU napínali luk.
Natáhl obě ruce před sebe a chvíli je podržel před očima. Levou rukou pak sevřel luk, pravou šíp. Oběma pažemi pomalu roztahoval stejnoměrnou silou oblouk luku a tětivu opačným směrem. Luk se více zakřivoval, tětiva se napínala, šíp klouzal po bambusu. I kdyby použil obvyklou metodu napínání luku, kterou ho kdysi naučil jeden starý medicínman v navajské rezervaci v Arizoně, bylo by to i tak nesmírně obtížné: tětiva kladla odpor nejméně sto liber. Jenom člověk s Rambovou mimořádnou kondicí to mohl zvládnout.
Ale napnout luk neobyčejnou metodou ZENU nebylo rovněž jednoduché. Jeho bicepsy se zachvěly. Z čela mu stékal horký pot.
Všechno živé umírá, pomyslel si. Celá příroda se kamsi propadá.
Válka dokázala Buddhovu moudrost. Ve světě, kde vládne násilí, každý pokus hledat štěstí v lidském nitru nebo v hloubce předmětů, sklízí jen hořký osud - zklamání. Protože věci explodovaly, lidé pod palbou umírali.
Také CO tak zahynula. Zasáhla ji střela z helikoptéry.
Vybičoval na maximum svou sílu. Vztáhl ruce před sebe, soustředil se. Začal ve výši očí a pak táhl tětivu s šípem doprava a luk doleva. Za normálních okolností by to asi vzdal. Ale díky meditaci se spojila duše s tělem a to zdvojnásobilo jeho schopnosti.
Anebo to byla síla samotné duše? Pokud měl Buddha pravdu, nic nemohlo fyzicky existovat, tedy ani ten luk. Byla tu jen duše, která napínala imaginární luk.
S plným zaujetím a ze všech sil rozepjal ruce na délku třístopého šípu.
Luk se nyní zcela prohnul a ve spojení s napjatou tětivou vytvořil téměř kruh. Ten představoval plnost bytí, všeobjímajícího Boha, který Jediný znamenal Všechno.
Rambo strnul v této agonizující póze. Pot už z něj nestékal.
Přmo se řinul v celých proudech.

3.

Utrpení končí, když pomíjivé věci zavrhneme.

Třetí pravda Buddhova.

Nic nemůže přinést štěstí, ani člověk, ani věc. Ve světě násilí a bolesti, ničení a smrti, jsou následováníhodné jen věčné cíle.

Láska CO způsobila, že se pro ni stále trápil, i když už zatím utekl skoro rok od její smrti. Avšak vzpomínka na ni ho stále vzrušovala, jakoby s ním setrvala teď i v budoucnosti.

Ale pokud měl Buddha pravdu... Rambova koncentrace se skoro vytratila... pokud měl Buddha pravdu, není žádná budoucnost. Je pouze nyní.

Znamená to, že milovat někoho, třeba i jedinou sekundu, zaslouží úctu a pochopení, protože tento okamžik přetrvá věčně?

Chtělo se mu vykřiknout. Jeho úsilí při napínání luku a tětivy způsobilo, že se luk dotkl jeho hrudi. Zadrnčení tětivy mu rezonovalo celým tělem. Šíp mířil doleva, Rambovo levé rameno se krylo s cílem, zbývalo už jen otočit doleva hlavu a trup. Oči se teď dívaly přes šíp přímo na cíl.

4.

Hledej věčnost. To, co zastává navždy. Boha.

Čtvrtá pravda Buddhova.

Ale on přece musí přežít svá muka nyní!

Co vlastně chceš?

Klid!

Uvolnil tětivu. Šíp vyletěl vpřed s udivující silou. Tětiva zadrnčela, vibrovala, rezonovala, naladěna jakoby tepem věčnosti.

Let šípu zřejmě nezávisel ani tak na míření, jako na hloubce celé meditace, na soustředěné vůli. Jeho duše, luk, tětiva a šíp splynuly v mystické jednotě s cílem.

Cíl nejen že zasáhl. Přímě jej rozmetl. Ostré whack. Rána, v níž vyvrcholil svist šípu, byla ohromující. Když se úlomky rozlétly po nádvoří, jejich ozvěna se odrážela od vysokých zdí a doléhala až k Rambovým uším, rozechvívala bubínky. Zdálo se mu, že ozvěna explodovala přímo v jeho hlavě. Čas se protáhl do nekonečna.

Expandoval.

Prohloubil se.

Zůstal stát.

Okamžik, který setrval jednou provždy. Teď nastala věčnost.

5.

Tlukot srdce ale čas probudil a ten se znova rozběhl.

Rambo sklonil luk a pomalu vydechl, sklonil i hlavu, uvolnil ramena, a postupně opět začal vnímat své okolí, mramor a zvonkohru, záblesky slunce, kadidlo. Na protějším konci nádvoří byla obrovská Buddhova socha, která odrážela brilianty západu.

Velký učitel seděl se zkříženýma nohama, s rukama na kolenou, zachycený v pozici věčného rozjímání.

Rambo se přiblížil a cítil svou nepatrnost vzhledem k velikosti té sochy. Zastavil se před ní a sklonil hlavu. Ačkoli byl napůl Ital, vychovávaný po otci v katolické víře, a napůl Navajo, který pochytil mnoho z náboženství matčina kmene, studoval Buddhovo náboženství poté, když jeho četa padla kdysi do léčky ve Vietnamu.

Starý moudrý domorodec ho tehdy zachránil a zasvětil ho do základů ZENu: Bolest není reálná. Neexistuje. Všechno, kromě duše, je jenom iluze.

To byla lákavá teorie. Jako ďábelská slova. Ale peklo existovalo dál i přes ni.

Co proboha vlastně chci? zamyšleně opakoval. Svou odpověď už nekřičel, ale šeptal.

Klid a mír.

Odvrátil se od obrovité sochy zlatého Buddha a zmocnil se ho pocit, že jeden z mnichů na nádvoří se na něho upřeně dívá. Thajec, mnich, který byl jedním z Rambových učitelů. Potkali se v Bangkoku, když se Rambo vracel ze svého druhého nasazení ve Vietnamu. Rambo pak dokonce požádal, aby mohl v klášteře zůstat s nimi.

Mnich řekl: "Synu můj, odpusť mi, ale nepatříš mezi mé krajany. Nemůžeš rozumět našim způsobům. Jaké jsi říkal, že vyznáváš náboženství?"

"ZENu."

"Z kterého základu?"

"Buddha... než se stal moudrým mužem... byl válečník. A já jsem také."

"No a?"

"Celým svým srdcem si chci zvolit moudrost, nikoli válku."

6.

Prásk!

Těžké kladivo tepalo do kusu žhavého kovu. Zvuk trhal uši, vysoký tón se zarýval do mozku. Zakouřená místnost duněla zvonící bouří.

Rambo sevřel pravou rukou vyhlazenou násadu perliku, udeřil ještě silněji a posunul dlouhými kleštěmi svítící kus dál

po kovadlině.

Prásk!

Zpětná síla nárazu mu otřásla celým tělem. Znovu spustil těžké kladivo k ráně.

A znovu. Kovadlina pod jeho úderu jen zvonila. Žlutočerveně svítící hrouda pod takovým útokem perliku začala měnit tvar.

Zploštěla se, začala se protahovat v podlouhlý plát.

Rambo pracoval s bronzem. Před několika dny, ve slévárně, která byla ještě starobylější než tato masivní kovadlina, smísl dohromady v kadlubu měď a cín, v poměru sedm ku jedné. Pak s ostatními taviči přidali odměřená množství zinku a hořčíku.

Roztavenou směs nalili do forem, kde vychladla a ztuhla do bloků.

Jeden z těchto bloků nyní opět měkl, vystaven sálavému žáru a mocným Rambovým úderům.

Bronz.

Legendární slitina starověku. Pevná a odolná. Ostrá a nezlomitelná. Materiál na meče a štíty, co přetrvával válečníky, kteří s nimi bojovali, kteří se jimi chránili.

Bronz je věčný.

Právě tak věčná je válka.

Ale přesto bronz mohl představovat i krásu. Umělecká díla, bronzové medailonky a náhrdelníky praotců také přežily věky, také získaly nesmrtelnost jako nebezpečné nástroje války.

Pak překovávají své meče v pluhy a své oštěpy ve jha. Národ nezvedne již meč proti národu. Nikdy se již nebudou učit válčit.

Ezeiáš v Bibli byl snílek. Ze všeho nejlépe se národy vždycky učily právě válčit.

Ale proč já? Rambo zuřivě bušil kladivem do žhavého bronzového plátu.

Už nikdy víc!

7.

Kovářským zručnostem jej učil tentýž muž, který jej zasvětil i do tajemství Zenovy lukostřelby.

"Hledej kázeň a sílu," řekl ten starý muž. "Proměň myšlenku v pohyb. Nauč se respektovat řemeslníkův talent a umění.

Zpočátku se zdá, že dojít k cíli je snadné, ale sám poznáš, jak je to obtížné.

Pouhý pohled je klamný. To je kovářina. A navíc dokáže měnit předměty okolo sebe i když se zdají, že zůstanou na věky. Z podkovy může být medailon. Z meče můžeš vykovat radlici k pluhy. Jenom duše kovu zůstává věčná."

Duše. Pravda Navajů. Stejně taková byla pravda buddhistů.

Po tolika letech, co opustil rezervaci, již zapomněl, jaký měl pocit důležitosti, když pracoval pod dohledem zkušeného muže ve venkovské továrně. To byl ještě skoro chlapec. Jakou měl radost z tvořivého úsilí, jak mu stoupalo sebevědomí s každým vydařeným kouskem. Ale právě před týdnem, kdy konejšivá atmosféra buddhistického kláštera ho nedokázala zbavit jeho démona, náhle v něm ožila vzpomínka na dětství. A proto zde vyhledal tuto kovárnu.

Odchod ze světa však nemohl být odpovědí na jeho pochybnosti. Svět přece nebyl reálný. Nebyl nic více, než iluze Boha, vymyšlená právě pro něho.

Musel jednat, pracovat, vyžít se v nějaké činnosti. Svaly se mu chvěly nedočkavostí po akci. Ale ne po válce. Chtěly vytvářet krásu.

Když se toulal úzkými uličkami Bangkoku, objevil u řeky tuhle slévárnu bronz. Ani si moc nevybíral. Spíše ho to vtáhlo dovnitř, když uslyšel ten zvláštní zvuk a ucítil známý štiplavý pach.

Asi je z Kavkazu, pomyslel si Rambo, když spatřil majitele, a očekával problémy. Ten však okouzleně hleděl na Rambovy svaly a přesto v něm hlodala myšlenka, že by mu za nájemní práci mohl zaplatit o něco méně než svým dělníkům. Nakonec souhlasil se zkouškou. Nemohl samozřejmě vědět, že Rambo chce zkoušet především sám sebe. Po dvou dnech majitel poznal, jak výhodný obchod udělal.

Od kovadliny létaly jiskry. Nevýslovné vedro zaplavovalo Rambovo tělo kaskádami potu. Při namáhavém pohybu kapky odstříkávaly až na žhavý kov, kde se vypařovaly s hlučným syčením.

Chtěl trpět. Trpět tak, aby zapomněl.

Na smrt CO.

Na válku.

Na to, co uměl nejlépe a přesto to nenáviděl.

Ale Rambo nemohl zapomenout.

Hromové řinčení kladiva, dopadajícího na bronz na kovadlině mu připomínalo exploze a střelbu. Mučivě mu to připomínalo i zvuk kovu, dopadajícího na kov, když za ním zapadly mříže vězení, chvíle v lomu, kde si odpykával trest. Nejdřív chtěl hájit jen svá práva proti tomu svinskému policajtovi, kterému se Rambovy způsoby zdály přinejmenším podivné. A tehdy to všechno začalo.

Bušil divoce.

Prásk!

Chtěl jsem jen svůj klid.

Prásk!

Ale jeho meditace ještě nebrala konce.

Prásk!

Zručnost, kterou si osvojil u svého prvního rádce, nestačila.

Co mám dělat?

8.

Řev davu otřásal vratkými stěnami skladiště z vlnitého plechu, které se snad každou chvíli chtěly sesypat. Hluk se přímo valil z oken i dveří a rozpínal se přes domky podél kanálu. Noc se třpytila záblesky neonů z blízkých barů a bordelů.

Rambo se cestou ze slévárny do kláštera, kde bydlel, na chvíli zastavil. Ucítil pach zkažených ryb, hnijících odpadků a ještě něčeho jiného. Bylo to ostřejší, daleko výraznější: marihuana. Otočil se směrem, kterým se dým linul kolem něho z otevřených dveří skladiště, odkud to zřetelně vycházelo. Dohlédl až k ječícím fanouškům nějakého zápasu. Zdálo se, jakoby ten řev vypuzoval z haly i kouř. Zamračil se, ale pokračoval v chůzi podél kanálu.

Řev zase zesílil a to ho přimělo k nové zastávce. Kouřem, který unikal ze dveří, probleskovala jasná světla. Stíny se kroutily, svíjely se.

Rambo pomyslel na duše v pekle. Stejně jako nedávno cítil nutkání vstoupit do slévárny, tak nyní prošel vraty skladiště.

Budova byla obrovská. Vysoká a široká, její plechové stěny pokrývala rez. Kývající se holé silné žárovky se chvílemi doslova ztrácely v kouři. Uvnitř se tísnilo nejméně pět set mužů. Křičeli, strkali do sebe, bafali marihuanu z tlustých cigaret, jakým se říká thajské tyčinky. Mávali pěstmi, v nichž svírali peníze.

Čtyři orientálci v křiklavých oblecích stáli v rozích otevřeného prostoru. Vyměňovali si s davem výkřiky a mávali rukama, plnými tlustých svazků peněz. Bankovky měnily majitele v jakémsi divném koloběhu. Hráči, sázkaři, promotéři. Scéna připomínala kohoutí nebo psí zápasy.

Ale uprostřed arény byli muži, nikoli zvířata. Byli naří. Jen kolem beder měli úzký pruh látky. Jejich vycvičené svaly se leskly potem, krev se jim pěníla adrenalinem. Z očí jim blýskala nenávist.

Napravo od vrat spatřil Rambo dřevěný trámek. Vyšplhal se tam a z vyvýšené pozice teď viděl, že muži jsou bosí. V každé ruce drželi osmipalcovou hůlku.

Rozhodčí s blýskavým zlatým zubem skřehotal do mikrofonu.

Dav ječel ve vlnách, jak oba bojovníci kopali jeden druhého a jak se švihali svými dřevěnými zbraněmi.

Rambo znechuceně potřásl hlavou. Lidská schopnost vynalézat nové a nové formy brutality nezná mezí. Tento zápas byl kombinací thajského boxu a escrimy, orientálního zápasu, při němž se užívá krátkých hůlek a jenž byl oblíben zvláště na Filipínách. Dvě formy zápasu na život a na smrt se spojily, aby ukojily hráčské vášně davu.

Když hůlka zasáhla čelisti jednoho z mužů a vytryskla krev, Rambo seskočil z výšky a vyšel do noci plné neonů. Kráčel stále rychleji podél kanálu, páchnoucího rybinou.

Kláster ho volal.

9.

Ale příští večer, vyčerpán celodenní prací ve slévárně, se přistihl, jak jde zase stejnou cestou okolo kanálu, okolo skladiště - nebo snad přímo k němu. Jak se zastavuje na stejných místech, vdechuje ostrou vůni marihuany a poslouchá brutální, krvežíznivý řev davu.

Opět přišlo to nutkání a on je poslechl, zase se přiblížil k aréně, znovu vnímal zmatený chaos boje.

Po chvíli se opět odvrátil, stejně jako před tím.

Ale příští noc, přesto, že se tomu tolik bránil, přišel sem znovu.

A příští zase.

A příští - - -

10.

Rambo si uvázal čelenku, aby mu pot nestékal do očí. Jeho soupeř seděl v rohu na opačném konci prostoru. Stovky úst řvaly z plných plic. Rambovi zaléhalo v uších. Kouř ho dráždil v nose.

Mozek mu vířil v divokých spirálách.

Seděl se zkříženýma nohama v Buddhově pozici. Hluboce oddychoval. Kdybych se nevzepřel tomu policajťovi, nemusel jsem jít do vězení.

Nemusel bych se vrátit do Vietnamu.

CO by nemusela zemřít.

Rozhodčí se zlatým zubem vyskočil z ringu. Rambův soupeř, vysoký, urostlý Thajec, vyběhl vpřed s úmyslem rozdrtit svého soupeře.

Rambo odvrátil jeho úvodní kopnutí, švihl ho hůlkou, kterou třímal v dlani a zaútočil teď nohou sám.

Ale nevypjal se tak, jak byl schopen.

Co se to se mnou děje!

Rambův protivník se obratně kopu vyhnul. Směřoval mu do boku. Zakontroval divokou kombinací úderů a kopů proti Rambově hrudi.

Rambo v bolestech ucouvl.

Cítil se slabý, bezmocný.

Jeho protivník pokračoval v útoku. Rambovi se řinula krev i z čela. Ztrácel sílu na útoky odpovídat. Znova dostal zásah

nohou i hůlkou. A další. Ustoupil ještě dále, kam až prostor arény dovoloval, pozvedl ruce k obraně, ale větší odpor se mu vyvinout nepodařilo.

Hůl mu pleskla o mohutnou hrud'. Vydechl. Instinkt mu velel vrhnout se do protiútku.

Nemohl se však k tomu přinutit. Náhle si uvědomil, proč vlastně. Nepřišel sem s touhou zahnat démony ze své duše tím, že by dělal to, co nenáviděl. Nepřišel sem zápasit.

Přišel si sem pro zasloužený trest.

Za to, co byl.

Za to, co provedl ve městě toho policajta.

Za to, že měl na svědomí řetěz událostí, při nichž zahynula CO.

Rozhlédl se přes krvavou clonu rozbitého obočí po davu. V horní části hlediště... V horní části hlediště mu ulpěl pohled na muže, který byl příliš výrazný, než aby ho mohl přehlédnout.

Byl vyšší než ostatní muži zde ve skladišti. Měl na sobě uniformu americké armády. Cizí tvář v tlačenci orientálců.

Tvář toho muže byla dlouhá, hranatá, jakoby fretčí. Měl pohled válečníka. Byla v něm ocel velitele i laskavost otce. Ne!

11.

Samuel Trautman, plukovník US Army, velitel speciální jednotky, hleděl s bolestnou směsicí lítosti a despektu na muže, kterého považoval téměř za svého syna. Jak mohl připustit, aby ho někdo tak krutě mlátil? Údery do Rambova těla vyvolávaly v Trautmanovi pocit vlastní bolesti. Doslova cítil slanou chuť krve, která stékala Rambovi po rtech, první chvíli se chtěl odvrátit. Viděl svého nejlepšího žáka, dokonce nejlepšího vojáka, jakého kdy poznal, jak se odmítá bránit. To bylo víc, než mohl Trautman snést. Tenhle bojovník přece získal nejvyšší vyznamenání za statečnost: Čestnou medaili Kongresu.

Jak jenom teď může takhle vzdávat boj, rezignovat, přestat poslouchat své instinkty z výcviku? Proč nechce předvést své výjimečné schopnosti jež bezesporu má?

Trautman věděl, že teď nemůže odejít. To by byla i od něho slabost. Nic nemůže tomuto hrdinovi pomoci více, než když znovu získá vlastní respekt.

"Musím vytrvat," pomyslel si Trautman. "Musím ho připoutat svým pohledem. Když mě Rambo spatří, zastydí se. Nebude přece chtít, abych viděl, jakou tu hraje trapnou roli. Vzpamatuje se. Když se budu stále dívat... Když dám najevo své znechucení..."

12.

Rambo se opravdu zastyděl a otočil se. Úder do ramene ho však opět vyvedl z rovnováhy. Stanul div ne tváří v tvář plukovníkovi.

Trautmanovy oči byly zúžené výrazným nesouhlasem. Ten pohled byl jako laser, který proniká Rambovou duší. Ne!

Nelíostný kop do žaludku ho srazil do předklonu. S tváří skloněnou k podlaze, přes hustou clonu zakrvavených řas, hleděl na špinavý beton. Stále nemohl srovnat dvojí vidění, ale podvědomě cítil Trautmanův zdrcující pohled.

Úder hůlky do ledviny ho otočil o čtvrt kruhu. Bolest ho přímo šokovala. Zakolísal, až téměř upadl.

Dav řval. Ale nejhlasitěji se nad celou arénou rozlehl osamocený výkřik: "Proklatě, Johnne, vzchop se!"

Když mu lstivý Thajec vrazil hůl do žeber, Ramba popadl vztek.

Před rokem, když stál nad mrtvou CO, vyrazila z něj taková zloba proti těm, kdo to způsobili, že si myslel: něco takového se už nemůže nikdy opakovat. Divoce tehdy vykřikl. Potom ho pomsta uklidnila.

Ale spíš si to všechno jen myslel. Teď poznal, že ona zloba ho nikdy zcela neopustila. Meditace a práce jen poněkud ztlumily neklid, potlačily jej, držely jej kdesi v pozadí.

Už nikdy, říkal si. Ale teď v něm cosi opět vzplanulo.

Horká zloba znovu vykvetla.

Odrazil hůl namířenou na svůj krk, uhnul kopnutí, které ho mělo trefit do slabin. Vyrazil plnou silou proti soupeřově stehnu.

Dobře mířený úder zasáhl nerv ve svalu. Bolest zkroutila Thajcovu tvář, ale ještě se udržel na nohou a pokoušel se zasáhnout Rambovo oko. Rambo uskočil a naopak se pokusil udeřit soka do druhé nohy.

Ale Thajec to předpokládal. Praštil ho přes zápěstí. Jedna z Rambových hůlek vypadla a poskakovala po podlaze. Byl tak překvapen, že sotva stačil couvnout z dosahu Thajcovy druhé ruky.

Rambovi zpomalovala zranění jeho reakce. Zakrvácené oči způsobovaly, že nedokázal odhadnout přesně vzdálenosti. I tak se mu podařilo zasáhnout sokovo rameno. Thajec zakolísal. Ale jeho bolestnou grimasu vystřídal široký úsměv, když nabyl opět rovnováhy.

Rambo uhnul před dalším útokem, až se dostal téměř do kontaktu s hlučícím davem. Upadl. Odkutálel se stranou, aby předešel dalšímu útoku. Soupeř mu mřil na obličej. Rychle vyskočil na nohy.

"Pro Krista, Johnne!" vykřikl plukovník.

S posledním zbytkem sil zmobilizoval Rambo svou hrdost a prudce se odrazil od stěny. Zasypal soupeře krupobitím ran i kopů.

Donutil ho k rychlému ústupu. Thajec se snažil chránit zraněnou nohu, ale i jeho pozornost už polevovala. Byl příliš otupen. Úder na solar ho zlomil. Pak divoce trhl hlavou, když ho hůlka zasáhla do krku. Rambo zaútočil i na jeho dosud

zdravou nohu. A když soupeř padal, zasáhl ho ještě do vazů.
Thajec dopadl čelem na beton.
Pak tam zůstal ležet. Sténající, napůl v bezvědomí, v kaluži krve.

13.

Reakce davu působila jako výbuch. Ve skladišti nastal naprostý zmatek. Rozmazaný obraz řvoucích obličejů, mávajících rukou, bankovek, putujících v obou směrech. Někdo vyhrál, jiný ztratil všechno.
Rambo na nepořádek kolem sebe nedbal. Zaostril zrak na jediného muže v hale, který ho mohl zajímat. Trautman. Jeho pohled byl ještě tvrdší než před tím, ale tentokrát měl spokojenější výraz, když přikyvoval, dávaje mu najevo svůj souhlas a uznání.
Z plukovníkových rtů spíš odezíral než slyšel tichá slůvka: "Dobrá práce, Johnne."
Rambo sklonil oči k podlaze. Jeho poražený, krvácející soupeř zatím nepřestával sténat bolestí.
Neměl jsem důvod tě zranit, pomyslel si Rambo.
Bylo to naopak.
Ty jsi předpokládal, že zraníš mě.
Rambo se sklonil a dotkl se otevřenou dlaní Thajcova zpoceného ramene.
Je mi líto.
Ale bolest, která se Rambovi svíravě ozvala v raněném zápěstí, na čele, na hrudi, mu jasně dokázala, že také ten muž udělal všechno možné, aby ho zničil.
Použil jsi své nejlepší výpady.
Tak je to.
Rambo se vzpřimil, stále nereagoval na hlučící dav. Někdo mu vrazil do ruky svazek nějakých bankovek. Ale ani to teď nebylo podstatné. Jediné, co vnímal, byl Trautman, který od něho dosud neodvrátil svůj souhlasný pohled.
Rambo rozrazil dav, zatlačil sázkaře poněkud zpět a sebral své džíny a sweatshirt, které před začátkem boje odložil u stěny skladiště. Nezdržoval se oblékáním. Zamířil k východu a jen matně vnímal další dva zápasníky, kteří se chystali zničit jeden druhého pro potěšení davu. Pro jeho touhu sázet a vyhrávat balíky bankovek.
Vymanil se z dosahu čpícího kouře marihuany a zhluboka vydechl. Venku ho místo štiplavého dýmu uvítal rybí zápach z kanálu.
Neonové záblesky barů a bordelů na něho opět zaútočily. Co tu vlastně dělám?
"Prosím! Trautmane, prosím, nechoďte za mnou! Nechci, abyste mě viděl v tomhle stavu! Nechci!"
"Johny, počkej!"

14.

Rambo ztuhl. Vzdálený hluk aut i hlasy noční ulice utichly.
Svět náhle zmizel. Existoval jenom on a Trautman.
Celý zakrvácený, svírající v rukou šaty a bankovky, Rambo se pomalu otočil.
Snažil se protřít si oči, aby získal nezkreslený pohled na svého velitele, muže, který mu byl téměř otcem.
"All right." Svěsil ramena, zpocený, zraněný. "Plukovníku, je mi líto, že jste mě takhle viděl. Nikdy bych si byl nepřál, abyste se o tom dozvěděl. Ale já jsem teď civilista. To už není vaše věc."
"Johnne, ty a já jsme víc než jen věc."
"Co tedy, pane?"
"Rodina."
"Ano." Rambo nasucho polkl, hlas mu přiskočil. "Ano."
Pokročil směrem k boudě u kanálu. "Tak dobrá. Co tady děláte? Jak jste mě našel?"
"Nejdřív to nejdůležitější, Johnne. Obleč si šaty. Tam uvnitř ti to slušelo, ale teď venku..." Plukovník pokrčil rameny.
Rambo se musel skoro usmát. "Myslel jsem, že řeknete venku z uniformy." Přehodil si sweatshirt přes krvácející ramena. Vyměnil si bederní pás za slipy, které vytáhl z kapsy džínů, vklouzl do nich a navlékl si kalhoty.
Ale během oblékání zjistil, že mu něco překáží. Balíček místních bankovek. V přepočtu asi tak dvě stě dolarů. Jeho cena za vyhraný zápas.
"Krev tady vyjde lacino."
"Pochyboval jsi o tom někdy?"
"Ne," řekl Rambo. "Nikdy. Ptal jsem se - jak jste mě našel?"
Plukovník znovu pokrčil rameny. "Mám své možnosti."
"Jinými slovy - sledoval jsi mě."
"Potřeboval jsem zůstat s tebou v kontaktu. Potřeboval jsem vědět, co děláš a kde."
"Proč?"
"Jsme si snad blízcí, ty a já."
"Prosím za prominutí, pane. Nechte mě samotného."
"Teď jsou na řadě mé otázky."
"Cože?"
"Proč?" Trautman přistoupil blíže. Pozvedl ruce, jako by chtěl vzít Rambo kolem ramen. "Proč ses chtěl zničit?"
"A proč ne?"

"Johne, ty jsi zvláštní."

Rambo nasadil posměšný škleb.

"Zvláštní!" Trautman nepřipustil odpor. "Po tom, co jsi prožil ve Vietnamu před rokem, když jsem se tě ptal jak žiješ, dal jsi mi jedinou odpověď 'Ze dne na den.' Myslel jsem, že udělám nejlépe, když si tě vezmu pod dohled. Musel jsem se dozvědět, kde jsi, co děláš a vůbec - - - Teď jsem rád, že jsem to udělal."

Rambo pozvedl svůj svazek peněz a ironicky řekl: "Užívám si života."

"Sám se ničíš."

"Jaký je v tom rozdíl?" zeptal se Rambo.

"Velký. Říkal jsem ti, že jsi zvláštní člověk. Jsi výjimečný."

"Výjimečný? Zabiják?"

"Ne zabiják. Bojovník."

"Nevidím v tom rozdíl."

"Ano. Já vím. A v tom je ta potíž."

Trautman konečně položil ruce na Rambova ramena. "Můj příteli, ty jsi přece jeden z největších vojáků, jaké jsem kdy poznal.

Teď není čas, abych ti vyprávěl, proč jsem tady. Jsi unaven. Tvoje zranění potřebují ošetřit. Necháme to na zítra. Ale myslím, že mám právo žádat - - -" "Nebudu poslouchat."

"Ještě nevíš, co to je."

"Dovedu si to představit. Chcete, abych pokračoval v tom, kvůli čemu jsem se dobrovolně rozhodl dnes večer trpět."

"Nemůžeš odmítnout svůj úděl. Jsi k němu předurčen."

"Buddha nevěří na jakékoli předurčení."

"Ano," řekl Trautman. "Buddha také odmítá minulost. Odmítá její následky. Věří v přítomnost. Ale právě teď, milý příteli, jsi na velmi špatné cestě. Takže ti doporučuji, abys zítra poslouchal velmi pozorně. Možná - ale zatím jen možná - vím, jak zachránit tvou duši."

"Pochybuji o tom," vzhledl k němu Rambo. "Ale jistě chápete, že jsem nezapomněl, co jste mě naučil. Víم třeba, že jsem sledován."

Netušil jsem, kdo to očko mohl poslat. Abych řekl pravdu, ani jsem se i to nestaral. Ale ten člověk byl dobrý. Přesto nedokázal být tak neviditelný pro někoho, koho jste trénoval vy. Stejně byl dobrý. Zaslouží si odměnu."

Rambo se otočil a zavolal do tmy u kanálu. "Hej, pojď sem, chlapče."

Stíny se ani nepohnuly.

"Říkám, pojď sem, chlapče. Dvě stě dolarů. Uvažuj. To je víc, než si vyděláš - nebo ukradneš - za rok."

Tma se nepohnula.

"Oukej," řekl Rambo. "Jestli je nechceš, sežerou to ryby."

Napřáhl ruku tak, jako by chtěl hodit svazek do kanálu. Stín se pohnul. Malý, hubený chlapec v potrhaných hadrech vystoupil zpoza stromu.

Rambo se usmál. "Kup si zmrzlinu."

Kluk nervózně přikročil, váhal při každém kroku, ale pak chňapl po penězích a běžel pryč. Pohltila ho tma.

Rambo se obrátil spokojeně k plukovníkovi.

"Vždycky jsem říkal, Johne, že máš styl."

"Jistě."

Rambo ustoupil o krok dozadu a také se ztratil ve tmě.

15.

Slunce dokázalo prozářít bangkokský smog. Trautman se díval z pomalu jedoucího taxíku, sledoval chaotický a hlučný provoz aut, autobusů, tříkolkových rikš, mopedů, motorek a kol. Vzduch byl výfukovými plyny tak hustý, že raději nechal zavřené okénko auta, ačkoli uvnitř vedro neustále stoupalo. Uniforma mu na několika místech ztmavla potem. Aby na to nemusel myslet, studoval pouliční prodavače, nadšen jejich uměním obstat před valícím se davem. Obvykle klidný hlas muže, sedícího vedle něho, byl prodchnut obavou. "Tímhle tempem tam pojedeme další hodinu. Asi bychom měli jít pěšky."

"Cože? Pět mil?"

"Dobré cvičení. Ve Washingtonu během každé ráno jogging podél řeky Potomac."

"Ale tohle je Bangkok," řekl Trautman. "Parní lázeň, naplněná kyslíčnickem uhelnatým. Chůze by se vám tu ani trochu nelíbila."

Jeho společník, pětáctýřicetiletý civilista v šedém diplomatickém obleku si objel ukazovákem pravé ruky límec košile, jako by si chtěl povolit kravatu. "Tahle sauna uvnitř vozu není o moc lepší. Řekněte řidiči, ať zapne klimatizaci."

"Ta mu pravděpodobně nefunguje. Ale i kdyby, pochybuji, že by ji pustil. Klimatizace zvyšuje spotřebu benzínu a toho je tady teď málo. Určitě jste si všiml, jak vypíná motor při každém zastavení, když před sebou nemá volno. To horko je náš problém, ne jeho. On je na ně zvyklý."

Civilista si otřel tvář kapesníkem. Byl pět stop vysoký, měl mírně nad váhu, úpravný účes typu pepř a sůl. Měl byrokraticky vypočítavé oči. "Já myslím, že tohle za tu námahu stojí. Myslíte, že do toho půjde?"

Trautman hned neodpověděl. "To záleží na mnoha věcech."

"Na čem?"

"Na tom, jak silně dokáže popřít sám sebe."

Taxi zvýšilo rychlost. Jeho řidič zahlédl skulinu mezi auty, jako šipka tudy prolétl a pak odbočil do postranní ulice. O deset minut později zase rozehnal hejno cyklistů, pak málem porazil jednu ženu, tlačící vozík se zeleninou a konečně zastavil v průmyslové čtvrti u řeky.

Trautman vystoupil. Před ním byla velká kovová budova, z ventilačních oken ve střeše stoupala špinavá pára.

"Pamatujte si," řekl Trautman "nesnáší BULLSHIT."

"Bez problému. Moje specialita je BULLSHIT, který voní jako med."

"Věřte mi, on se vyzná."

Vstoupili do budovy. Trautman řekl thajsky majiteli, co chce.

Všude se rozléhalo zvonění kovu o kov, které ještě zesílilo, když procházeli okolo dílen, kde lidé opracovávali a leštili bronz. Jak se blížili ke slévárně, cítili narůstající horko. Po Trautmanově tváři stékaly čůrkem kapky potu.

Civilista se náhle zastavil. "Můj Bože, to je on?" Silný muž - běloch, jehož zádové svalstvo se zřetelně napínalo úsilím - bušil kladivem do kusu bronz, do červena rozpáleného, který ležel na vrcholku starobylé kovadliny. Trautman hrdě přikývl. "Neměl jsem tušení -" řekl civilista.

"Říkal jsem vám přece..."

"Myslel jsem, že přeháníte."

"Naopak. On je svérázný." Trautmana bylo sotva slyšet v rychlém sledu Rambových úderů do kovadliny. "Bude lepší, když počkáte tady."

"Proboha, proč? Vím o té misi daleko víc než vy!"

"Ale zase neznáte jeho."

16.

I když byl otočen zády ke vchodu a i když bušení kladiva pohlcovalo všechny ostatní zvuky, Rambo vycítil, že někdo vešel.

Zadíval se na Thajce, který pracoval vedle něho a zahlédl v jeho úzkých očích podezření.

"Kavkazan," pomyslel si Rambo. Spustil kladivo a otočil se, když k němu Trautman došel.

Plukovník se uctivě uklonil. "Johne."

"Říkal jsem vám, abyste sem nechodil, pane."

"Nejsi jediný tvrdohlavý paličák pod sluncem."

"Pro Boha..."

"Johne, nebyl bych přišel, kdybych nebyl přesvědčen, jak je důležité to, co ti teď řeknu. Ale měl jsem ještě jeden pádný důvod."

Rambo čekal.

"Tebe," řekl Trautman.

Rambo se narovnal, jeho svaly se nadmuly. "Už nejsem u vás ve službě. Za mne neodpovídáte."

"Prodělali jsme toho spolu hodně."

"Ano," řekl Rambo. "Příliš mnoho."

"Vycvičil jsem tě. A tak jsem za tebe odpovědný. Všechno dělám pro tebe. Ať už jsi ve službě nebo ne, nehraje to roli.

Mezi námi je přece nějaké osobní pouto."

"Říkal jsem vám včera v noci, abyste mě o nic nežádal. Nepůjdu do toho znova."

"Včera v noci jsi mi řekl, že budeš poslouchat, co ti povím."

"Ne, určitě jste špatně poslouchal. Já jsem řekl, že nebudu!"

"Zatraceně, nech toho a podívej se na sebe! Podívej se, co děláš! Jsi ztracen! Protože se nechceš smířit s tím, pro co jsi předurčen."

"Proč mám dělat něco, co nenávídím?"

"To není nenávist! To je přesvědčení! Akceptuj to!"

"Své předurčení? Včera jsem vám řekl, že na nic takového nevěřím."

"Ano, v tom je ten problém."

Dívali se jeden na druhého.

"Johne, prosím tě. Chci, aby sis s někým promluvil."

"Ten šedý oblek ve dveřích?"

Trautman zvedl rozčileně ruce. "Co mám dělat? Jsem nucen tak jednat v tomhle systému. Ale to, co ti chce říci, je důležité."

Žádám tě jako přítel. Vyslechni ho. Až skončí, pošli ho třeba do pekla, když chceš. Ale udělej mi tu laskavost -" "All right," řekl Rambo náhle.

"Cože?" Trautman překvapením zamžikal.

"Jen kvůli vám. Žádné dlouhé jednání, žádné laciné řečičky.

Ale plukovníku," Rambo zaváhal - "jestli ho odmítnu..."

"Ano?"

"Pak nechci, abyste mi znovu připomínal cokoliv osobního."

"To je docela fér." Trautmanova hrud' se zvedla, pak se zase uklidnil. "Ale vsaď si na něho. Opravdu ho vyslechni, Johne. Slibuješ?"

"Čestné slovo. Ale bude muset být zatraceně přesvědčivý."

"Od této chvíle je už na něm, aby tě přesvědčil." Trautmanovy rty se zformovaly do nadějného úsměvu.

"Když říkáte, že to za to stojí, pane, věřím vám. Doufám, že toho nebudu litovat."

"To je všechno, oč tě žádám, John. Věř mi."

Rambo se opatrně přiblížil k muži, který reprezentoval onen systém, jemuž unikl.

"To je Robert Briggs," řekl Trautman. "Pracuješ pro zpravodajskou službu amerického státního departmentu."

Rambovi selhal hlas. "Oh."

"Je přidělen k naší ambasádě tady v Bangkoku, ale jeho sféra vlivu -" "To není třeba vysvětlovat," vpadl Briggs.

"- je mnohem širší. Pomáhal mi sledovat tvou stopu," nedal se přerušit Trautman.

"Proč?" zeptal se Rambo.

"Jak bych to řekl," usmál se Briggs. "Dobří lidé se hledají těžko." Otřel si zpoceně čelo kapesníkem. "Můžeme si promluvit na nějakém pohodlnějším místě?"

Rambo potřásl hlavou. "Lituji. Mám práci tady."

Briggs strnul a otřel si čelo ještě jednou.

"V tom případě -" pohodil hlavou k Rambovu spolupracovníkovi, "mu řekněte, aby odešel. Nechci, aby někdo poslouchal náš rozhovor."

Rambo řekl několik slov thajsky. Druhý muž se okamžitě vzdálil.

"No, tak oč jde? Říkal jsem vám, že tu mám práci."

"Jestli si to opravdu myslíte..." ušklíbl se Briggs a pokračoval tvrději: "Před šestnácti dny se ztratil v Afghánistánu nezávislý reportér americké televize. On a jeho dokumentační štáb se pokoušeli proniknout do válečné zóny."

"Nezávislý televizní reportér?"

"Je na tom něco špatného?"

"Proč si nemám myslet, že to byla zástěrka? Patřil k vám, že?"

Byl to váš člověk?"

Briggs pohlédl z Ramba na Trautmana, pak zpátky na Ramba.

"Máte moji důvěru. Nemýlíte se. Byl to jeden z nás. Měl za úkol zajistit dodávky zbraní a léků pro afghánské povstalce, kteří pomoc zoufale potřebují. Při tom předpokládal, že bude současně sbírat informace, fotografovat, prostě cokoli, co by dokumentovalo počínání Sovětů v této zemi. Jejich krutosti a všechno, co tam dělají.

Předpokládáme, že chystají novou a větší ofenzívu proti táborům povstalců. Jeho zprávy však nedocházejí. Musíme předpokládat, že byl i se svým týmem prozrazen. Nutně ho musíme najít."

"Rozumím," řekl Rambo. "Ale to není nic pro mne."

"Cože?"

"To není moje válka."

"John, ti bojovníci za svobodu vzdorují nejmocnějším helikoptérám na světě, a všechno co mají, jsou polámané, padesát let staré flinty!" řekl Trautman.

"A co my s nimi máme společného, pane? A co konkrétně vy?"

"Já tam k nim jedu."

Místnost jakoby se srazila na polovic.

"Ne," řekl Rambo. "Vy..." - "John, oni věří ve svobodu. Co mám ksakru, jiného dělat?"

"Vy jste bojoval ve svých válkách! Získal jste medaile! Nechte takové prdelky" - pohodil hlavou k Briggsovi - "poslat na smrt někoho jiného."

Rambo se otočil, aby mohl přistoupit opět ke kovářským měchům.

"John, chci, abys jel se mnou! Povedeme výpravu spolu!"

"Myslíte, že jsem tak blbý?" zeptal se Rambo. "Americký plukovník přece nemůže riskovat jet do Afghánistánu. Kdyby vás chytili, Rusové by získali argument pro svou propagandu. Vaše případné zajetí by odpoutalo pozornost od jejich invaze. Spojené národy by..."

Trautman potřásl hlavou. "Nemám v úmyslu překročit jejich hranice. Chci zůstat v Pákistánu a vést výcvik afghánských uprchlíků, aby se mohli zase vrátit domů bojovat."

"A co tam potom budu dělat já?"

"Přejdete s týmem Afghánců, zjistíte, co se stalo s reportéry a dokončíte dílo, které začali. Pořídíte snímky. Prověříte, k čemu se chystají Rusové. Odhalíte jejich zločiny. Všechno, co může obrátit světové veřejné mínění proti ruské invazi," vysvětlil Briggs.

"Fotografie? To zní přímo rodinně, že? To je to, co jsem měl dělat už jednou. Vyfotografovat zajatecký tábor v Namu. A jak to dopadlo?"

Trautman zavrtěl hlavou. "Je to důvěrné posláni."

"Jistě. Jako minule. Pokud padnu do zajetí, budu nezávislá osoba. Vláda se ke mně ani nepřizná, ani mi nepošle pomoc. Děkuji, ale nechci. To znovu smrdí podrazem, pane."

Briggs pozvedl v rozčilení hlavu. "Slyšel jsem, že jste prý byl velký voják."

"Už nejsem nic," řekl Rambo. "Moje válka skončila."

"Ano, jistě," řekl Briggs. "Dnes to není válka Ameriky. Ale co zítra?"

"Neexistuje zítra!"

"To si myslíte vy. Zítra - ať už v to věříte nebo ne - můžeme být do toho zataženi všichni. A víc, než si myslíte."

"Já ne." Rambo odcházel.

"Ale -" pokusil se namítnout Briggs.

"Já jsem svou povinnost už splnil. Teď je řada na jiných."

Rambo se smutně zadíval opět na Trautmana. "Teď bych si přál, abychom se tu vůbec nepotkali, pane." Byl vzrušen a

měl potíže s dýcháním. "Nemáte z toho také takový špatný pocit?"
"Vím, co jsem ti slíbil, John. Rozhodně to neber osobně."
Ramba bolelo v hrudi. "Díky." Bolestivě polkl a odešel z místnosti.

17.

"Výborně!" vyrazil ze sebe Briggs místo kletby. "Měl jste mne varovat, že je primadona, ten váš hrdina. Nepochybuji ani v nejmenším, že jsme marnili čas."
"Měl právo nás odmítnout," řekl Trautman. "Dnes už nemusí poslouchat rozkazy."
"Vždyť on mě prakticky vyhodil."
Trautman pokrčil rameny. "Udělal jsem úplně všechno, co bylo v našich silách. Prostě to nevzal. Má právo, abychom ho teď nechali na pokoji. Nemusí přece riskovat, když sám nechce."
"Přesně. Tak jsem to myslel s tím naším ztracením času. Proč by riskoval? Vemte jed na to, že nechce. Ztraceně, váš válečník ztratil nervy."
"O čem to mluvíte?"
"Té mise před rokem měl zřejmě až po krk. Změkla mu páteř. Nechce se mu zpátky do akce. Protože je zbabělec."
Trautman zbledl. "Ten člověk obětoval pro svou zemi víc, než vy a já dohromady. A - - -" "Já mu neberu, co udělal v minulosti. Studoval jsem přece jeho spis. Jeho kariéra působí zajímavě."
"Zajímavě? Dvě stříbrné hvězdy, čtyři bronzové hvězdy, dva válečné kříže za odvalu z Vietnamu, tucet Purpurových srdcí a Čestná medaile Kongresu! To máte proklatě pravdu, že to působí zajímavě."
"Na nic z toho jsem nezapomněl. Ten spis, plukovníku, je historie. Mě teď zajímá dnešek a zítřek. Ne, co se stalo minulý měsíc nebo před patnácti lety," řekl Briggs.
"Vy bastarde!"
"Praktický bastarde. Svět je na tom špatně. Není ve formě.
Kdyby takhle vypadl každý... Podívejte se na sebe, plukovníku. Také jste prošel mnoha bitvami. A přece se stále vracíte a jdete do dalších.
Ne jako váš dřívější bojovník."
"To neznamená, že jsem statečnější než on," řekl Trautman.
"Co tím chcete říci?"
"Že jsem blázen."
"Pak tedy děkuji Bohu za takové blázny, plukovníku. Asi bude lepší, když půjdete. Zítra už musíte být v Pákistánu."

Část druhá

1.

Průsmyk byl úzký a příkrý, krajina tak drsná a nepřístupná jako žádná z těch, co Trautman dosud viděl. Ačkoliv svítily na obloze hvězdy, cesta byla neprostupně temná. Více cítil než viděl záludnou čern balvanů. Sotva viditelné stíny jednořadé karavany ten pohled ještě deformovaly. Noc vydávala své tajemné zvuky, svist větru, klapot koňských kopyt na kamenech. Lana, která zajišťovala náklad, se napínala a kovové spony vrzaly.
Řídký horský vzduch vyvolával v Trautmanovi lehkou nevolnost a svíravý pocit v útrokách. Ačkoli měl přes ramena přehozenou vlněnou deku, chvěl se chladem. Zakopl o kámen a zakolísal. Sotva získal ztracenou rovnováhu, už ho vyvedl z míry další zvuk. Pravidelné funění a dunění. Whump-Whump-whump...
Cizí a nepřírozený zvuk, který sem přicházel zepředu. Srdce se mu rozbušilo. Zvuk se rychle blížil a měnil se v hlučný rachot.
Karavana se ve zmatku zastavila. Domorodci na sebe navzájem křičeli. I když Trautman jejich výkřikům nerozuměl, nepotřeboval překladatele. Hned poznal, co dělat. Všichni schovat! Honem do úkrytu!
Proklatě, ale kam? Trautman usilovně přemýšlel, jak proniknout tmou, která ho obklopovala. Průsmyk byl rozbitý. Rozseté kameny pravděpodobně nebudou moci zabránit smrti, která se hnala karavaně vstříc.
Když rachot zesílil ještě víc, ucítil Trautman vedle sebe pohyb.
Jezdci seskočili z koní a donutili je, aby si lehli na zem.
Nepochopil sice, proč to takhle dělají, ale přizpůsobil se a jednal jako oni. Srdce mu při tom divoce bušilo. Přes hlavu si přehodil deku, lehl si na zem a ani se nepohnul. Když už nenajdeš balvan, za který by ses ukryl, proč se rovnou sám neproměnit v balvan? Zamaskovat se, to byla jediná naděje. Pozice mrtvého brouka.
Zvuk byl již docela konkrétní, jako ohromující bouře, násobená ozvěnou mezi skalami. Trhlinkou v dece sledoval Trautman na obloze tři obrovské kolosy, které zastínily hvězdy. Vypadaly jako nákladní vagóny. Ale navíc měly křídla. Temné siluety prozrazovaly, mohutnou výzbroj: rakety, střely, kanóny a kulomety. Sovětské helikoptéry MI-24, se zničující palebnou silou. Trautmanovi se zdálo, že polyká sklo.
Na jednom ze strojů se rozsvítil hledací světlo. Jeho jasný paprsek proťal temnotu. Pak druhý a třetí. Pročesávaly okolí, putovaly tam a zpět, přibližovaly se a zase se vzdalovaly.
Trautman se přitiskl do prachu. Báł se pohnout, báł se dýchat.
Ještě sto yardů nad nimi se vířil prach silou rotorů. "Jestli se přiblíží jen o kousek, serve z nás víchř přikrývky jako listy papíru!"

pomyslel si Trautman. "Uvidí nás! A pak - - -" Vrtulníky se náhle začaly vzdalovat. Vznášely se nad karavanou mučivě dlouho. Bylo to kruté. Jakoby dravci napínali své oběti. Helikoptéry neočekávaně změnila směr a pustily se k levému úbočí svahu. Hledací paprsky slaběly, hromový rachot v dáli utíchal, až se zcela vytratil.

Prach se zvolna usazoval.

Trautman pomalu vstal. Zhluboka se nadechl, ale ani chladný vzduch ještě nedokázal uhasit oheň v jeho plicích.

2.

Uprostřed noci se Rambo nervózně probudil ve svém pokoji v buddhistickém klášteře. Jeho spánek nebyl hluboký, ani posilující.

Celý týden, od chvíle, kdy odmítl jet s Trautmanem do Afghánistánu, ho pronásledovaly výčitky. Nemohl se na nic soustředit. Stále musel myslet na to, že odmítl plukovníkovu nabídku. Za tohoto stavu nedokázal ani meditovat. Zenův luk odolával pokusům napnout jej.

Ani slévárna už ho nepřítahovala jako dřív. Cítil se hrozně. Sužovaly ho obavy o jeho druhého otce. Ať zkusel cokoli, vždycky došel ke stejnému závěru. Obviňoval sám sebe.

Nechal jsi plukovníka ve štychu. Potřeboval tvou pomoc, a ty ses k němu otočil zády. On pro tebe vždycky udělal všechno, ale ty jsi mu teď odmítl pomoci.

Zatraceně! Já měl jít s ním!

Rambův neklid postupně přecházel od lítosti, přes pocit viny, až ke studu. Včera a dnes v noci neklid přerostl v poplach. Nitro se mu svíralo bodavou bolestí.

Něco bylo špatně. Něco se muselo přihodit.

Měl zlé tušení.

Plukovník mě potřebuje. Žádal o pomoc. Ale já jsem ho nechal samotného. A teď, když má potíže, nejsem s ním.

Nebo jestli má potíže?

Když. Určitě se něco stalo.

Nepochyboval o tom ani v nejmenším.

3.

Trautman měl nejvyšší čas vyjet. Vylezl na koně a ještě v polospánku se kolébal s karavanou temnou nocí. Stoupali stále výše do hor. Upřeně hleděl před sebe, ale neviděl nic. Vždycky zneklidněl, když se jeho kůň zastavil. "Co teď?" pomyslel si.

Karavana se zastavila celá.

Všichni jezdci se dívali k jakémusi tmavšímu bodu uprostřed cesty. Trautman strnul. Udělal další, dost krátký krok a klopýtl.

Co to bylo? Balvan? Spadlý kus větve?

Měsíc šetřil svým sporým světlem a ještě se schovával za mraky. Trautman nedokázal odhadnout, co to mohlo být. Jeho společníci shodili z ramen M-šestnáctky a začali šlapat do svahu. Trautman se vydal za nimi. Instinktivně vytáhl z pouzdra pistoli a přesvědčil se, že je odjištěná. Když se přiblížili ještě kus cesty, stín nabyl konkrétní podoby. Byl to - - muž na velbloudu. Trautman se podivil. Velbloud? Takhle vysoko v horách?

Jeho údiv vzrostl ještě více, když na mužově klíně spatřil ležet AK-47. Znal tuhle ruskou zbraň.

Trautmanova skupina se zastavila v těsné blízkosti jezdce. Několik Afghánců nedokázalo skrýt výraz překvapení.

Mísilo se s podezřením. Jeden z nich cosi na neznámého vykřikl. Ten mu odpověděl.

Vyměnili si tak několik úsečných vět.

"Co říkají?" zeptal se Trautman svého tlumočníka.

"Muž na velbloudu říká, že jeho lidé přišli o život. Chce jet s námi."

"Myslíte, že se mu dá věřit?" zeptal se Trautman.

Tlumočník pokrčil rameny.

Oba muži na sebe křičeli otázky a odpovědi. Tlumočník nervózně ustoupil zpátky. "Muž na velbloudu říká, že je z vesnice Jagdelek. To je naše vesnice. Já tam znám každého. Ale jeho ne."

Afghánci spustili palbu. Když z jezdcovy tváře vytryskla krev, noc se změnila v hlučný chaos, svištící střelami.

Explodovaly granáty, jejich oheň pronikal noční tmou. Dlouhé dávky z automatických zbraní štěkaly.

Trautman se odplazil ke kraji cesty a přitiskl se ke skále, skrčený těsně u země. Z každé škvíry trčely hlavně nepřátelských pušek a zasypávaly cestu hustou křížovou palbou. Ozývaly se výkřiky raněných a umírajících povstalců.

Trautman střílel, dokud zásobník pistole neměl prázdný.

Vytáhl ho, nahradil novým a plným a připravil se znovu stisknout spoušť, když si uvědomil, že kolem nastalo ticho. Kromě sténání raněných a umírajících a bolestného ryku postřelených koní slyšel jen, jak mu zvoní v uších. Vzduch páchl korditem, výkaly a krví.

Ticho náhle skončilo. Proti němu ze všech stran doléhaly hlasy.

Afghánské vládní jednotky vylézaly z úkrytu. Těžké vojenské boty drtily kaménky na cestě.

Obklopile ho hlavně pušek. Jeden voják mu vyrazil pistoli z rukou.

Trautman se chtěl bránit, ale nestačil. Zalapal po dechu, když ho udeřili pažbou pušky do žaludku a pak ho srazili k zemi.

Jiný voják ho kopl do boku. Když se Trautman otočil, ucítil jen silnou ránu do zátylku. Lebka jakoby se rozlomila na dvě půlky...

Noc v tu chvíli zrudla.

4.

"Pane, tady je velvyslanectví Spojených států, a nikoli úřad pro ztracené osoby."

Dole v hale seděl úředník recepce u stolku v křesle.

"A i kdybyste byl na správné adrese. Tady jsme v Thajsku a vy říkáte, že muž, kterého hledáte, odjel do Pákistánu."

Rambo se snažil zachovat zdvořilost. Úředníkovi se určitě nelíbil jeho vzhled. Místo obleku, bílé košile a kravaty - nic z toho Rambo nevlastnil - měl na sobě seprané džíny a lehkou denimovou košili. V bangkokském horku si vyhrnul rukávy a rozepnul dva horní knoflíčky u krku. Úředník zíral na Rambovy dlouhé husté vlasy, jeho silné paže a svalnatou hrud', kde visel onen buddhistický medailónek, památka na CO. Pohlédl na jizvu na levé lící kosti. Úředníkův zrak vyjadřoval největší pohoršení.

"Já jsem přece neřikal, aby vaše velvyslanectví hledalo mého přítele," řekl Rambo.

"Tak mi to vysvětlíte ještě jednou! Co vlastně chcete?"

Úředník se skláněl nad nějakým důležitě vypadajícím papírem a držel v ruce plnicí pero. Rambo měl chuť mu ten papír nacpat do krku.

"Chci vidět Roberta Briggse."

Úředník se jen ušklíbl. "Briggse? Nepamatuji se, že by tady někdo s takovým jménem pracoval."

"Dělá u zpravodajské služby státního departmentu."

"Oni neposílají jména svých lidí na oběžnících. Jak zrovna vy můžete vědět, že je u tajné služby?"

"Tak se ho prostě zeptejte, jestli chce se mnou mluvit," řekl Rambo.

"Takhle tenhle systém nefunguje. Nemůžete přijít z ulice a chtít mluvit s důstojníkem zpravodajské služby. Jak máme poznat vaše motivy? Můžete být i terorista. Mimochodem, mohu se vás zeptat, co vlastně v Thajsku děláte?"

"Právě teď tu ztrácím svou trpělivost."

Úředník ztuhl. "Nechte mi tady své jméno, adresu a telefonní číslo. Kdyby s vámi ten pán chtěl mluvit."

"Zavolejte ho," řekl Rambo. "Teď hned."

"Myslím, že už jsme nad stejnou otázkou ztratili spoustu času."

Musím vám říct, že jste jeden z těch Američanů, kteří kazí naši pověst v zahraničí." Úředník položil pero na stůl. "Teď můžete jít po svém... anebo někam úplně jinam."

"Nesahejte na ten knoflík," řekl Rambo.

"To má být hrozba?"

Rambo vykročil na chodbu.

"Hej, kam si myslíte, že jdete?" Rambo zrychlil, nahlížeje do kanceláří. "Briggsi! Slyšíte mne?"

Potřebuji s vámi mluvit!" vykřikoval.

Personál ambasády se rozhlížel, zíral nevěřičně na vetřelce.

"Briggsi!"

"Zastavte ho!"

"Chci mluvit s Briggssem!"

"Buddy, zadržte ho tam!"

Rambo se ohlédl zpět do haly. Příslušník U. S. marine právě vytahoval revolver z pouzdra.

"Chci vidět Briggsse!" křičel Rambo, aniž by se zastavil.

"Stůj!" zařval marínák.

Připojili se k němu další dva vojáci.

"Může být ozbrojený. Vyhrožoval mi."

"Briggsi!"

"Stůj!"

Rambo doběhl ke schodišti.

Vojáci natáhli kohoutky a pozvedli zbraně.

"Počkejte! Nestřílejte!" ozval se hlas.

Rambo se otočil a spatřil Briggsse, jak spěchá přes celou halu.

"To je v pořádku, seržante. Já toho muže znám. Schovejte zbraně."

„Ale, pane..."

"Je to O. K.," řekl Briggs.

Vojáci se nechápavě dívali jeden na druhého. "Když jste si tím tak jist, pane..."

"Seržante, udělali jste to dobře. Vy a vaši muži si můžete jít odpočinout. Situaci kontroluji už sám."

Neochotně zajistili zbraně a vraceli je do pouzder.

Briggs scházel dolů po chodbě.

"Musíme si promluvit," řekl Rambo.

"Ano, také si to myslím."

"Zůstaňte nabližku," přikázal úředník stráží.

Briggs zavřel dveře své kanceláře.

"Sedněte si. Chcete kávu nebo -" "Jsem tu kvůli plukovníkovi," řekl Rambo.

"Myslel jsem si to. Ale jak jste na to, k čertu, přišel? Drželi jsme to zcela v tajnosti. Noviny ani teď nevědí, jak se vyvíjí situace."

"Noviny? O čem to mluvíte?"

"Váš plukovník. Říkal jste, že jste tu kvůli... proboha, vždyť vy nic nevíte."

"Přišel jsem, abych získal nějaké informace, jak se k němu mohu připojit. Co se stalo?"

"Nejsem oprávněn..."

"Briggsi, jestli se Trautmanovi něco stalo, a vy mi to nechcete říct..."

Pokoj ztichl.

Rambo udělal krok dopředu.

"Dobře," přikývl Briggs. "Uklidněte se." Opřel se o desku stolu.

"Briggsi..."

"Byla to úplně jednoduchá operace, která se však nějak zkomplikovala. Nemáme všechna fakta. Co zatím víme, plukovník vedl výcvik povstalců v Pákistánu, aby se mohli vrátit do Afghánistánu a bojovat s okupanty. Chtěl se na vlastní oči přesvědčit, jak to tam vypadá, aby poznal, jak těžké je pro utečence překročit hory a vrátit se zpátky. Jel s karavanou rebelů a chtěl zase zpět, hned jak uvidí afghánskou hranici. Tam ale není žádné pásmo, značky nebo hraniční kameny. Po cedulích ani památka. Povstalci se museli splést, špatně odhadli vzdálenost nebo Trautmanův vůdce udělal někde chybu. Ať už v tom bylo cokoli, dostali se prostě do Afghánistánu. Karavanu napadly vládní jednotky. Jednomu z povstalců se podařilo utéct. Ten sdělil, že plukovníka zabili. Nevíme, co se s ním stalo dál, ale můžeme to předpokládat: Vojáci odvezou Trautmana na sovětské velitelství oblasti."

"Co v té věci chcete podniknout?"

"Moc toho udělat nemůžeme, vezmeme-li v úvahu, co by z toho natropila sovětská propaganda."

"Ještě jednou," řekl Rambo. "Co v tom hodláte udělat?"

"Máme svázané ruce."

"Máte tak volné ruce, jak jen chcete mít."

"Budu upřímný. Jste bývalý voják, ne diplomat. V této chvíli nemůžeme vůbec přiznat, že se něco stalo plukovníku Trautmanovi."

To by torpédovalo citlivá jednání o rukojmích, která nyní vedeme v jiných částech světa."

"To mi chcete naznačit, že nejdříve budete osvobozovat jiná americká rukojmí, než jeho?"

"Bohužel, nemáme ani nejmenší jistotu, že ho vůbec osvobodíme. Proboha, člověče, máte vy vůbec tušení, co se stane, když Sověti budou Trautmana mučit nebo použijí drogy a on se zlomí?"

"On ne," řekl Rambo.

"Ale co když přece? Předpokládejme, že ho přinutí přiznat, že Spojené státy financují, vyzbrojují a trénují afghánské rebely?"

Předpokládejme, že ho třeba donutí lhát a říct, že do Afghánistánu přešel dobrovolně s pověřením vlády Spojených států?"

"Moje slovo. To se nikdy nestane!" řekl Rambo.

"Oceňuji vaši důvěru v plukovníka. Ale jsou jistá politická fakta, kdy situace donutí Spojené státy trvat na tom, že Trautman je lump a dobrodruh. Že naše vláda neměla vůbec ponětí kde je a co tam dělá. Může se stát, že nám nezbude, než ho odepsat."

"Vy bastarde!"

"Tak mne Trautman nazval také. To patří k mému povolání."

Ale to, co jsem vám právě vysvětlil, je vůbec ten nejhorší scénář.

Nemusi k tomu třeba dojít. Všechno záleží na Sovětech.

Možná využijí plukovníkovo zajetí k nějaké mohutné propagandistické kampani. Je možné, že budou souhlasit s jeho propuštěním. Vyžádají si náš slib, že se vzdáme kritiky sovětské invaze. Anebo nám ho vydají, když my jim dáme nějakého jejich zajatého špióna. To všechno se nedá předvídat. Základní postup?

Zůstat v klidu a volit vyčkávací taktiku. Věřte mi, dostane se mu oficiální pomoci, jestliže nastane pravý čas."

"Pravý čas je právě teď. Čím déle budete čekat, tím spíše se na to pak zapomene, nikoho ani nenapadne se k tomu vracet."

"Teď mu ale opravdu nemůžeme oficiálně pomáhat."

"Tak to udělejte neoficiálně."

"Cože?"

"Dejte mi, co potřebuju a pak zapomeňte, že vůbec existuju."

"Vy jste ochoten jít tam za ním?" Briggsův hlas zněl překvapeně. "A co když vás zajmou také?"

"Abych vám usnadnil vymýšlení, pokud by mne chytili, můžete říci, že jsem bláznivější veterán, co si chtěl zase trochu zaválčit. Vláda může říct, že naštěstí se mnou nemá vůbec nic společného."

"Trochu si zaválčit? Před týdnem jste to odmítl. Proč to tedy děláte?"

"Protože plukovník by to pro mne udělal také."

5.

Se vším úsilím, přímo zuřivě, pumpoval Rambo měchy, vháněje vzduch do žhavého uhlí v peci, aby zahřál ocel až do žhnoucí běloby. Pot se mu celými proudy lil z těla. Svaly měl námahou naběhlé, lesklé, jak úporně pracoval. Kleštěmi vytáhl z uhlí kus žhavé ušlechtilé nerezavějící oceli 44 C. Popadl masivní kladivo a bez přestávky je spouštěl na

rozžhavený kov. Prudké údery mu otřásaly celým tělem, jakoby sám byl součástí tohoto kovu. Ačkoli to bylo vyčerpávající, snažil se pracovat co nejrychleji: Koval. Ohýbal.

Tvaroval. Pro Trautmana.

Když tvarování dokončil, studoval nástroj, který vytvořil. Byl plochý, dvanáct palců dlouhý, dva a půl palce široký a čtvrt palce silný. Ostří bylo na jedné straně po celé délce, na druhé do poloviny.

Špička byla zakřivená. Nahoře měla čepel osm vroubek - čtyři po každé straně - což znamenalo osm členů jeho komanda, kamarádů, kteří zahynuli ve Vietnamu. Zbraň se mu zdála tak těžká, že ji musel postupně odlehčit.

Proto uprostřed ubrousil část hmoty do plocha, vytepal a vyryl krevní žlábek, který zabránil podtlaku a usnadňuje vytažení nože z těla nepřítele. Za několik hodin, až dokončí úpravy - temperování, broušení a leštění - dvojité ostří tohoto nože se stane tím nejpevnějším a neúčinnějším, co jaký kovář kdy stvořil. Když ještě nasadil rukojeť, opatřenou na obou koncích ocelovými příčkami, což znásobovalo sílu a jistotu při řezech směrem dolů - měl nůž do délky osmáct palců. Opravdu válečný nástroj. Nůž, který byl modifikací Bowieho předlohy dobyvatelů amerického Západu a zkombinoval ji se zmenšeným afghánským mečem. Právě teď měl odjet do míst, kde se prolínaly moderní zbraně se středověkými. Do země, kde se staletí zastavila. Kde mezi tenkrát a nyní nejsou podstatné rozdíly.

Rambo pohodil hlavou a vložil žhavý výkovek do sudu s vodou. Nůž zlostně zasyčel, jakoby přímo ožil. Místnost se naplnila hustým oblakem páry.

6.

Trautman zasténal. Pomalu přicházel k sobě. Agónie a bolest mu cloumaly žaludkem, bokem, páteří i hlavou. Měl pocit, že údery pažbami pušek mu zlámaly žebra i prorazily lebku. Jeho útroby přímo zaplavovaly blesky. Zrak mu vypovídal, svět viděl otáčet se ve spirálách. Se strašlivou koncentrací se mu konečně podařilo zastavit ten pohyb, zaostřit pohled. Ležel v malé kamenné cele se železnými dveřmi. Čtvereček mříží ve dveřích představoval vysoko umístěné okénko. Za mřížemi mohl jen tušit chodbu. Bolestně se obrátil a viděl, že ostatní stěny jsou vůbec bez oken. Cela byla prázdná. Ani voda, ani latrína. Slabé světélko na stropě chránil tlustý drátěný koš.

Chtěl si uspořádat myšlenky, obnovit vnímání. Pamatoval si, že ho zmlátili do bezvědomí. To ještě vládní vojáci, když ho zajali. Matně si vybavoval, jak ho nakládali do sovětské helikoptéry. Celý let, během něhož zvracel, byl jako vzdálený prelud. Ale když stroj přistál a jeho přivázali k nosítkám, okamžitě pochopil, co ho čeká.

Ozářena ranním mlhavým úsvitem, vyrůstala z prašné planiny obrovská pevnost. Ostnatý drát obklopoval v několika řadách masivní granitové zdi. V každém ze čtyř rohů stála strážní věž.

Sovětské hlídky patrolovaly podél zdi dole i nahoře na ochozech.

Tanky a obrněná vozidla vířila prach, jak projížděla branou dovnitř i ven. Ještě větší rachot působily helikoptéry. Jejich rotory hučely v pevnosti a randál se nesl daleko do okolí.

Trautman si dobře pamatoval, že ve dveřích cely zarachotil klíč. V obavách se teď díval, jak se jedno jejich křídlo otevírá.

Vstoupil ramenatý sovětský důstojník. Bylo mu něco přes třicet let, měl krátké šedé vlasy a vzbuzoval autoritu.

Řekl skřípavým hlasem: "Jsem plukovník Zajsan. Vaše identifikační přívěsky říkají, že jste Samuel Trautman, plukovník Spojených států, jednotky Special Forces. Horší verze našich oddílů zvláštního určení SPEZNAZ."

Trautman neodpověděl.

"Buď vám můžu tuto zkušenost zjednodušit nebo to bude bolestivé," pokračoval plukovník. "Záleží jen na vás. Mohu o vašem zajetí informovat své nadřízené. Mohu vás poslat do Kábulu. Ale já tuhle zemi nenávidím. Vy mi můžete pomoci, abych se odtud dostal, ale aby se to povedlo, musíte mi poskytnout cenné informace, aby to udělalo na mé velitelství dojem. V tom případě se vám nic zlého nestane. Tak... můžeme začít? - - - - - Proč jste přišel do Afghánistánu? Kdo ještě plánuje překročení hranice? Prohlásíte veřejně, že vás sem vaše vláda vyslala? Můžete mi říci, kde moji vojáci najdou povstalce, jejich vůdce Mosaada Haidara a jeho tlupu banditů? Tohle všechno potřebuju vědět. A ještě jiné věci."

"Jděte k čertu," řekl Trautman.

"Ne, já ne. Vy takhle půjdete k čertu. Nyní vám představím seržanta Kurova."

Do cely vešel velký a silný voják, napůl plešatý, s krutým pohledem.

"Se seržantem se brzy důkladně seznámíte."

Když Zajsan opustil celu a zavřel dveře, Kurov zaútočil na Trautmana.

O pět sekund později Trautman poznal, že Zajsan měl pravdu.

Vojenskou botou mu zasáhl zuby. Začal zvracet.

Stejná bota ho zasáhla do rozkroku.

Byl na cestě do pekla.

Část třetí

1.

Slunce ozařovalo planinu nedaleko Pešaváru v Západním Pákistánu, kde stál Rambo a prohlížel si místo, kam se má co nevidět vydat. Deset mil odtud se klikatilo legendární pásmo Kyberu, skály se zvedaly až k zasněženým štítům masivu Hindukúše ve výši tisíců stop.

Ty hory vzadu, to byl Afghánistán. Rambo se s úzkostí odvrátil. Zaclonil si rukou oči, aby si prohlédl tu neurovnanou

krajinu pod sebou. Od doby, kdy v sedmdesátém devátém začala sovětská invaze, jejich stopatnáct tisíc vojáků zdevastovalo zem, zabilo více než milión vesničanů, jeden a půl miliónu jich přinutilo uprchnout do Iránu a další tři milióny sem, do Západního Pákistánu.

Většina z těch tří miliónů byla teď roztroušena tady, snad všude, kam se Rambo podíval. Noviny o tom psaly jako o "táboře uprchlíků" ale slovo tábor nemohlo vystihnout takový ubohý zmatek.

Tři milióny běženců. Číslo příliš velké i pro pouhou představu.

Žili ve stanech, postavených z příkrývek, přístřešky byly na sebe tak namačkány, že se s bídou dalo mezi nimi projít. Tak zvané nemocnice byly většinou jen stanice první pomoci, s minimálním počtem personálu, téměř bez vybavení. Pouze vyhrazené prostory bez zdí a střech, kde se jeden vedle druhého tísnili pacienti, vystaveni paprskům ostrého slunce. Viděl děti, kterým výbuchy utrhlý nohy, popálené ženy, staré oslepené muže. Zranění povstalci nehybně leželi a upřeně hleděli do nebe. Trpěli však, aniž si stěžovali, jen prosili doktora, aby jim pomohl uzdravit se, aby se zase mohli vrátit do boje.

Bolest sužovala tělo stejně jako duši. Zemědělci přišli o svou půdu, vesničané ztratili svá obydlí. Pastevci byli ožebračeni o svá stáda. Zahalené ženy, zvyklé ukrývat svá těla i tváře před cizími lidmi, se trápily studem, protože musely být neustále mezi tolika muži.

Hrdí, nezávislí lidé, proslavení svou důstojností, nespoutaností, soběstačností, byli nyní k politování. Hlad a bída je donutily žebrať.

Po Rambově levici stála nekonečná fronta uprchlíků s plechovkami od benzínu. Čekali si na vodu z nákladáku Červeného kříže. Po pravé straně byla další fronta. Tady lidé drželi vetché košíky a čekali na trochu obilí, které darovaly západní státy. Ty drobčky ze šťastnějších stolů, čaj a trocha sušeného mléka bylo skoro všechno, co rebely udržovalo při životě.

Jejich jedinou nadějí byla víra. Víra v bezmeznou moc Islámu.

Pětkrát denně - před svítáním, po poledni, pozdě odpoledne, těsně po západu slunce a pak ještě o dvě hodiny později - se seskupovali, aby poklekli s čely směrem k Mekce. Modlili se nahlas, hlavy skloněny až k zemi. Podstata každé modlitby byla stejná, "Alláhu Akkbar. Bůh je velký. Není Boha kromě Alláha."

"Třeba i v pekle," pomyslel si Rambo. Ale teď neslyšel modlitby, jen sténání a tichý pláč dětí. Chtělo se mu utéci, ale současně poklekl na kolena, aby vzýval křesťanského, navajského i buddhistického Boha, aby i oni pomohli těmto očividně tak potřebným lidem.

Ale jestliže jim nemohl pomoci Bůh, on ano.

Splatit utrpení utrpením.

Pomstou.

Ta myšlenka se dostavila náhle a překvapivě. Ne! To není tvoje válka! S tím už jsi skončil. Tohle není tvoje věc!

Tak co tu potom děláš?

Trautman, připomněl si.

Zopakoval si to jméno jako mantru a odvrátil se od té hrůzy.

2.

Ten zapadlý krámek byl na pešavárském předměstí. Jeho vnitřek byl tmavý. Ačkoli v něm bylo chladněji než venku na ulici, vzduch uvnitř byl zatuchlý a páchl curry. Vysoký vychrtlý Pákistánec u pultu měl vlasy černé jako uhlí a zorničky měl rozšířené účinky marihuany. Studoval Ramba se směsicí zvědavosti a obav.

Rambo zase zatím studoval obchodnickovo zboží. Od podlahy ke stropu byly stojany naplněny nejrůznějšími typy zbraní. Pušky, bazuky, kulomety, minomety, pistole. Dva znaky měly všechny společné: Všechny byly obstarožní a ve špatném stavu. Celá jedna stěna byla věnována nožům a mečům.

Obchodník s puškami zíral na dlouhý zakřivený nůž v pochvě u Rambova opasku. "Přišel jste na dobré místo. Přejete si koupit zbraň?"

"Hledám muže, který se jmenuje Mousa."

Obchodník se s podezřívavým výrazem narovnal. "Proč jste sem přišel? Proč si myslíte, že ho najdete právě tady?"

"Rád se dívá, jak rostou hory."

"A když rostou?"

"Sténají."

Obchodník přikývl. I když heslo souhlasilo, nezbavil se podezřívavého pohledu. Jen pozvolna odhrnoval závěs, oddělující vnitřek krámku od přístěnku vzadu.

Ramboův pohled padl doprava. Na trámku pod stropem visely umělé protézy - rukou a nohou. Jeho rysy ztvrdly. V ústech pocítil hořkost.

Zašustění závěsu ho přimělo otočit se opět k obchodníkovi. Po jeho boku najednou z hloubi přístěnku vystupoval muž s klenutým hrudníkem, podlouhlým obličejem. Měl výrazné rysy. Hustý černý vous a tmavé pichlavé oči. Afghánec si všiml, na co se Rambo dívá a řekl: "V mé vlasti je o tohle zboží velký zájem." Měl hluboký hlas.

"Ty jdeš od Briggse?"

Rambo přikývl.

"Máme před sebou dlouhou cestu. Chceš nejdřív jíst?"

Rambo pokrčil lhostejně rameny.

Mousa zdůraznil: "Dlouhá cesta."

"Ty víš, kde je ten americký plukovník?"

"Ne. My najdeme rebely v tom sektoru. Ti vědí. Ale teď pojď jíst."
Rambo ho následoval za závěs.

3.

Pokojík byl malý a stísněný. Částečky prachu vířily místností, ozářeny paprskem světla, které se sem prodralo škvírkami v hliněné zdi.

Než Mousa nabídl Rambovi jídlo, otevřel proutěný koš.

"Briggs říkal, že tohle potřebuješ."

Rambo se podíval dovnitř. Plastická výbušnina v malých válečcích, detonátory, dráty, rozbušky, baterie.

"Myslím, že máš rád dělat velký rámus," řekl Mousa.

"Řekl ti Briggs, co ještě potřebuji?"

Mousa hodil hlavou k dalšímu koši. "Pušky... a tohle." Podal Rambovi dlouhé plátěné pouzdro.

Když je Rambo otevřel, našel kombinaci samopalů a granátometů se dvěma hlavními šikmo pod sebou. V kapsách pouzdra rezervní zásobníky, tři krabice střeliva a krabici 40mm granátů, které zhruba připomínaly extrémně velké náboje do brokovnice. Když prohlížel závěr automatu a krabičku s náboji, zjistil, že nejde o běžnou ráži 5,56 mm, která je ve výstroji NATO pro automatické pušky M-16, ale ráži 7,62, používanou v sovětských samopalech AK-47.

Dobré. Briggs se držel instrukcí a poslal speciálně upravenou zbraň M-203. V místech, kam Rambo směřoval, byla minimální šance dostat se ke střelivu NATO, ale určitě tam byla spousta sovětské munice, aby mohl doplňovat zásoby. Tato modifikovaná zbraň měla ještě jednu výhodu. Zvuk střelby zněl jako AK-47 a nikoli jako M-16 a tím nepřitahoval nežádoucí pozornost při přestřelkách. Sověti dokonce mohli zaváhat s palbou, protože neměli nejmenší jistotu, zda je na druhé straně jejich člověk nebo nepřítel.

Uložil zbraň i střelivo zpátky do pouzdra. "Jsem připraven."

"Ještě ne."

Rambo se zarazil.

"Briggs ti poslal ještě něco."

"Co? Tomu nerozumím. Tohle je všechno. O víc jsem nežádal."

"Já také nerozumím. Briggs říkal, že poslal něco starého a nového. Říkal, že ty už vědět."

Mousa mu podal další dvě pouzdra.

Rambo je potěžkal a odhadoval, co tam může být. Pouzdra byla kratší než to s em-dvěstětrojkou. Odhadl jejich délku asi na dvě stopy. Zvědavě otevřel konec jednoho z nich.

Když spatřil obsah, pomalu hvízdal.

Z prvního pouzdra vyndal rukojeť a dvě křídla rozloženého luku. Původně si myslel, že jde o stejný luk, jaký použil před rokem, když se vrátil do Vietnamu, aby zachránil americké válečné zajatce.

Luk byl černý, jeho rukojeť byla z hořčíkové slitiny, jeho ramena z laminátu s uhlíkovými vlákny. Zúžený konec každého ramene byl opatřen asymetrickým kladkovým kolečkem. Jím byla vedena tětíva v obou směrech, takže na první pohled se zdála trojitá.

Šlo však jen o jedinou strunu trojitě délky.

Systém koleček, připevněných do ramen a vedoucích tětívu, sloužil ke dvěma účelům. Za prvé když střelec stahoval šíp dozadu, kolečka rolovala a snižovala sílu, potřebnou k napnutí luku. Sto liber síly se zmenšilo na polovic. Ale za druhé, když střelec šíp uvolnil, kolečka se prudce roztočila do své původní polohy a zdvojnásobovala sílu, kterou se šíp vymrštil vpřed. Výsledkem byla minimální únava střelce a maximální efekt v razanci střelby, stejně jako v přesnosti zásahu.

Protože kolečka nejprve usnadňovala natažení a pak akumulovala energii, nazývali tuto zbraň akumulujícím lukem (Compound bow). Když byl luk rozložen jako nyní, jeho ramena a rukojeť mohly být pohodlně uloženy do dvoustopého pouzdra.

Složení zbraně bylo otázkou jen několika sekund. Vynalézavé, tiché, smrtící.

Ale když si Rambo prohlížel luk déle, a porovnával jej s tím, co už znal, našel několik podstatných zlepšení: Ve složeném stavu měřil luk jen čtyřicet palců do délky, o čtyři méně než předchozí model. To usnadňovalo manipulaci v bojových podmínkách. Jeho kolečka byla větší, měla tedy větší i energetický účinek. Navíc měl podél rukojeti připevněn zásobník s výřezy, do kterého se dalo umístit souběžně sedm šípů. K rukojeti byla také připevněna vodítka v místě, kde se vkládá šíp, což umožňovalo použít šípy o šest palců kratší, aniž by se ztrácela energie, vzniklá napětím tětivy až na samou hranici.

Rambo rychle zkontroloval druhé pouzdro, v němž našel zásobu složených šípů. Stejně jako ty z Vietnamu byly černé, kvůli maskování, aby nebyly ve tmě vidět a aby i nepatrný odlesk světla neprozradil jeho úkryt. Byly vyrobeny z tvrzeného aluminia, odolného vůči horku i jiným vlivům počasí. Směrovky byly vyrobeny z nylonu, který je mnohem životnější, než přírodní perli.

Ačkoli byly obě zbraně podobné, nacházel stále více rozdílů.

Bylo vidět, že technici nezaháleli. Zvláště na šípech si dali záležet.

Tyto šípy tedy byly o šest palců kratší. Snáz se přenášely, zvláště v rozloženém stavu. Dříve je bylo nutné spojovat šroubováním závitů.

To znamenalo obětovat v boji drahocenný čas. Tyhle šípy měly spojku přímo uvnitř. K dokonalému spojení stačilo zasunout jednu část do druhé, jako když se zasune rozvodka do elektrické zásuvky.

V pouzdru kromě rozložených šípů našel Rambo plastickou krabičku s vypočítávaným vnitřkem, kdy byly uloženy

precizně tvarované a jako čepelka ostré hroty. Byly přesně palec široké, dlouhé dva a půl palce, stejně černé jako luk a šípy. Našroubovávaly se na zúžený konec šípu. Měly název, který přesně vystihoval jejich destrukční schopnosti. "Copperhead Ripper" (Rozparovač Měděná Hlava.) Pokud nepotřeboval účinek těchto hrotů, mohl si vybrat další - kónické špičky značené frag-explo (tříštivé) nebo tear-gas (slzný plyn).

Koncepce luku a šípu byla sto tisíc let stará. Jako působivý příklad si Rambo vybavil meditaci, když zkoušel velký Zenův luk v buddhistickém klášteře v Thajsku. Ještě jednou si vzpomněl na horror, který zažil ve Vietnamu, když používal svůj předchozí speciální luk, při dramatickém návratu z pekla džungle.

Ale když si teď vyzkoušel skládání a rozkládání, jak vojáci říkají "rozborku a sborku" této inovované verze starobylé, ale moderní zbraně, ještě jednou se usmál.

Obrátil se k Mousovi. "Ano. Briggs měl pravdu. Tohle je něco hodně starého, ale zároveň velmi nového."

"Já nerozumím."

"Však uvidíš."

Ale i když se Rambo usmíval. Mousa se tvářil ustaraně.

"Co se děje?" zeptal se Rambo.

Mousa pohlédl na Rambovy džíny a denimovou košili. "Musíš se převléci. Tam, kam jdeme, ty vypadáš plonkový."

Rambo souhlasil.

Ale Mousův pohled se ani teď nezměnil.

"Co ještě?"

Mousa se zadíval na buddhistický medailónek, patřící kdysi CO, který se houpal Rambovi na krku. "Tam, kam jdeme, všichni muslim. Ne buddhisti."

"Ten medailónek má pro mne zvláštní význam."

"Muslimové ne jako buddhisti."

Rambovi stoupl tlak. Věděl, že má Mousa pravdu. Voják musí být jako chameleon, který se dokáže přizpůsobit zvykům lidí, které žádá o pomoc. Ale kdyby měl sejmut práve tenhle medailon, to by zabilo CO podruhé. Znesvětil by její památku.

Ale na druhé straně, pokud by si přívěsek nechal na krku, mohlo by to způsobit zase jeho smrt.

Rezignovaně polkl. Ačkoli se bránil ze všech sil, sundal náhrdelník a ukryl jej do kapsy. Cítil se najednou jako nahý.

"Dobré." řekl Mousa. "A teď jídlo."

4.

Rambovi kůň měl silné nohy, zvyklé na těžké výstupy a sestupy po horských cestách. Rambo držel uzdu v pravé ruce, zatímco v levé ruce svíral provaz ohlávky druhého plně naloženého koně s břemenem. Mousa, který jel v čele, vedl také dalšího koně s vaky po bocích.

Oba muži byli oblečeni do tradičního afghánského oděvu - pytlavinových kalhot a volné košile, jejíž konce jim plandaly kolem boků.

Zatímco Mousa měl afghánský turban, který byl jako velký ručník omotan kolem jeho hlavy převázaný kusem jemné vlněné látky, Rambo měl své dlouhé vlasy volné. Mousa měl lehké kožené sandály, Rambo nosil vysoké vojenské boty. Po levém boku mu visel nůž, na druhé straně měl pověšená pouzdra s rozloženým lukem a šípy. Těžkou zbraň - dosud rovněž v pouzdře - vezl přivázanou k sedlu.

Ačkoli cítil napětí v předtuše věci příštích, s rozkoší vdechoval průzračně čistý horský vzduch. Ta příchut' - a také krajina - v něm vyvolávala vzpomínky na dětství, na táboření v horách severní Arizony.

Jak se úzká cesta klikatila mezi příkrými skalnatými svahy, na kterých tu a tam rostly jehličnaté stromy, Mousa se otočil v sedle.

"Ukážu ti nejlepší cestu. Sověti nenajdou. Výborná."

"Myslel jsem si, že projdeme Kyberským průsmykem."

"Ten Rusové hlídají. Tahle cesta lepší. Těžší, ale je lepší."

Cesta se zvedala stále příkřeji vzhůru.

"Řeknu ti o Kyber," řekl Mousa. "Nejvíce bitev bylo právě tam."

Nejkrvavější. V minulém století, Britové dvakrát zkusit dobýt Afghánistán. Poprvé prohráli a vrátili se. Podruhé šli dál.

Postup. Na skalách Kyberu čekali afghánští bojovníci. Jen pár. Zabili šestnáct tisíc vojáků."

Šestnáct tisíc? pomyslel si Rambo. Všechny v jednom dni, na jednom místě? Nedůvěřivě potřásl hlavou. Byla to víc než hrozná představa.

Dosáhli vrcholu cesty a začali sestupovat stejnou klikatou pěšinou k jehličnatému lesu v údolí. Naproti kaňonu se na obzoru vypínal masiv pohoří Hindúkúš, se svým zasněženým vrcholem.

Pětadvacet tisíc stop. Úctyhodná výška.

Ale Mousa to přešel bez povšimnutí. Stále se zabýval tím, o čem teď mluvil. "Dva tisíce let bojů. Válka. Afghánci nikdy poraženi. Tvrdá země. Tvrdí lidé."

Mousa provedl koně mezi dvěma balvany a pak se obrátil na cestu. "Alexandr Veliký. Džingischán. Mongolové.

Britové. A teď Rusové. Všichni chtějí dobýt mou zem. Ale to nedokážou."

Dostali se na louku.

"Moc nemluvíš," řekl Mousa. "Proč?"

"Nechávám to na lidech, kteří to dovedou lít."

"Myslíš - jako já?"

Rambo se zašklebil. "Jako ty."

Opět projížděli mezi stromy. "Znáš jednu modlitbu. Chceš slyšet?"

"Proč ne."

"Ochraňuj nás před jedem kobry, před tesáky tygra a před pomstou Afghánců. Rozumíš tomu?"

"Vaši chlapi asi nejsou žádní poserové."

"Správně. Sověti bombardují naše domy, stříkají jed na naše pole, znásilňují naše ženy, upalují děti, střílejí naše zvířata, mučí naše muže. Říká se, že v Qarghaji pověsili ženy za nohy na strom a pak na nich trénovali vrhání bodáků. V provincii Logar zase prý vybrali všechny dospělé, nahnali je do bláta a pak je přejeli tanky.

Každý rok bojujeme tvrději. Každý rok víc Sovět umře. Uděláme, aby si přáli nikdy sem nevzkročit. Oni poznají, co je to afghánská pomsta. Ty nám možná pomůžeš."

"Ne," řekl Rambo. "Já už mám války dost." Pokoušel se nedívat do Mousových pronikavých očí. "Jsem tu, abych našel svého přítele."

"Dobrá," řekl Mousa. "Ty ne Afghánec. Proč bys měl rozumět?"

V pozdním odpoledni přešli další předěl a vedli své unavené koně úzkou stezkou, která spadala nalevo do rokliny, jejíž hloubku Rambo odhadoval alespoň na pět tisíc stop. Kameny, které odskakovaly koním zpod kopyt, nabíraly na rychlosti a řítily se dolů.

Rambo šel vedle svého koně. Pohladil ho po nozdrách a koni, který nesl náklad, něco zašeptal do ucha.

"Já mezi nimi vyrůstal. Můj strýc choval plnokrevníky. Naučil mě, jak s nimi zacházet."

"Dobře tě naučit. Když Alláh chce a ty zachrániš svého přítele, musíš říct svému strýci, že i on pomohl."

"Můj strýc před dvěma léty zemřel."

"To mně líto. Mého strýce zastřelili Rusové teprve před měsícem."

Cesta se najednou rozšířila. Rambo se vzpamatoval z Mousova vyprávění a následoval ho v těsné blízkosti. Cesta se odklonila od propasti a pokračovala do mírného zalesněného svahu.

Mousa se zahleděl na slunce, které už bylo ve třech čtvrtinách své denní dráhy. Zastavil a uvázal koně. Ze sedlových vaků vytáhl srolovaný kobereček a rozprostřel jej zbožně na trs žluté horské trávy.

Rambo poodešel, aby mu dopřál soukromí.

"Ty se ne často modlíš?" zavolal za ním Mousa.

"Jinak než ty. Já medituji. Přemýšlím o utrpení a o tom, jak mu zabránit."

"To je bláhové. Utrpení se nedá zabránit. Když přijde, musí to být Alláhova vůle. Všechno Alláhova vůle."

"A ti Rusové, ti jsou tady také z vůle Alláha?"

"Aby vyzkoušeli mé lidi. Když Alláh chce, přinutíme je odejít."

Ale my se musíme ukázat, že si Alláhovu vůli zasloužíme. Proto teď bojujeme."

"Alláh chtěl i smrt tvého strýce?"

"Alláh chce všechno. Alláh připustil, aby strýc umřel, protože chtěl vyzkoušet mne. Jako ty, já také myslím na utrpení."

Ale já neobviňuji Alláha. Já obviňuji Rusy. To oni zabili mého strýce. Alláh to jen připustil."

"To zní dost složitě."

"Ne. To je jednoduché. Život je zkouška, jestli člověk čestně ob stojí."

Mousa studoval nebe, odhadoval světové strany jako na kompasu a nasměroval kobereček k saúdskoarabské Mekce.

Poklekl na kolena. Poklekl na kolena a s hlavou schýlenou až na zem se nahlas modlil. "Alláhu akbar. Bůh je velký. Není Boha kromě Alláha a Mohamed je jeho prorok..."

Rambo se tiše vzdálil.

5.

Když se slunce sklonilo k horám, došli na okraj zalesněného údolí, které křížoval mocný potok se spoustou peřejí. U něho stála bouda, sroubená z kmenů. Z komína stoupal proužek dýmu. Vedle boudy byla ohrada s několika koňmi velmi unaveného vzhledu.

Rambo si připomněl podobná obydlí, která viděl kdysi doma v horách severní Arizony.

"Tady bude čaj," řekl Mousa.

"Čaj?"

"Afghánec musí mít svůj čaj. Dobrý zvyk. Pak budu spát."

"Ale teď není čas. Musíme se pohnout."

"V noci? Spadli by ze skály. Plukovník se dostal do problémů, protože jeho průvodce šel v noci. Čaj je lepší."

Zahnali koně do ohrady, odsedlali je, složili těžké vaky s nákladem.

Pak koně vyhřebelcovali, napojili, nakrmili. Zvířata váhavě natahovala nozdry vstříc neznámému pachu koní, ke kterým se teď připojila.

"Počkej tady," řekl Mousa u dveří té boudy.

Rambo sledoval, jak vešel dovnitř a poslouchal, jak mluví.

Nejdřív pozdrav, pak nějaké vysvětlování. Hlasy šeptaly.

Mousa na něho kývl, aby vešel.

Místnost byla ještě nižší a menší, než se zvenčí zdálo. Obytná plocha měřila s bídou dvanáctkrát šestnáct stop. Stěny byly holé.

Mezery mezi starými koberci na zemi ukazovaly, že pod nimi byla jen holá, udusaná půda. Z hořících borových polen na spoře chráněném ohništi vycházel dým.

Z hloučku od ohně na něho hledělo šest párů podezíravých afghánských očí. Pět jich bylo ve věku okolo dvaceti. Šestý byl starý, ale robustní muž. Vypadal jako jejich vůdce. Měli na sobě podobné kalhoty a košile jako Rambo, všichni ve výrazných afghánských turbanech z šátků, omotaných kolem hlavy. Starý muž měl navíc teplou vlněnou vestu.

Všichni drželi v rukou šálky s čajem, dívali se pátravě na Ramba, co si tak o něm myslet, pak zase hleděli jeden na druhého.

Mluvili hlubokými a energickými hlasy. Vedle nich ležely staré pušky enfieldky a připravené pásy s náboji.

Rambo si všiml, že jeden z těch mladých mužů má na čele jizvu po spálenině a že starému muži chybějí na levé ruce tři prostřední prsty.

"Nemají rádi cizince, zvláště pak d'aury," řekl Mousa. "Vysvětlil jsem jim, že ty ne obyčejný d'aur, tobě mohou věřit, jdeš zabíjet Rusy."

"Najít plukovníka," opravil ho Rambo.

"Říkám, abys získal důvěru. Je lepší držet zbraně v pouzdrech."

Rambo opřel svůj zabalený arzenál o stěnu vedle vchodu.

"Oni jsou mudžahedíni," řekl Mousa a posadil se naproti Afgháncům.

"Svatí válečníci. Vojáci Alláhovi. Všichni povstalci jsou mudžahedíni." Otevřel svůj vak, aby připravil čaj. "Přicházejí bojovat svůj džihád, svatou válku proti Rusům. V naší svaté knize - koránu - Alláh dovoluje bojovat dva nepříteli.

Bezvěrce a ty - třeba i Muslimy - kteří nás nespravedlivě vyhánějí z domů. Rusové jsou nejen d'auri. Oni ateisté. To je ohavnost. Tihleti mudžahedíni přišli z bojů, jdou do Pákistánu dostat zásoby. Pak se vrátí zase do boje. Svatá válka."

"Ale copak Rusové nechodí do hor?"

"Chodí. Pořád."

"Tak proč tihle povstalci nepostavili hlídku? Co kdybychom my byli Rusové?"

"Možná mají hlídku. Možná stráž uvážila, že my ne nebezpeční. A pustili nás..."

"Šest koní v ohradě. Šest mužů tady. Ne, to není pravděpodobné, že by měli hlídku."

"Svatá válka. To není jako normální armáda. Jiná pravidla. Věří v Boha. I Alláh pomáhá."

Když povstalci domluvili, jeden z nich začal zpívat. Jeho hlas byl zpočátku měkký, postupně však nabíral na síle, ostatní se přidávali. Ladění bylo pochmurné, odhodlané, ale smutné, rytmické.

Několik vysokých tónů se neustále opakovalo. Hlasy zněly jako mandolíny, naladěné do arabské stupnice.

"Prosí Alláha, aby z nich udělal mučedníky," řekl Mousa.

"Zemřít ve svaté válce je největší čest. Mučedníci jdou přímo do nebe. Tam je čekají všechny radosti."

"Účelem války je zůstat na živu a zabíjet nepřátele."

"Oh, ti zabijí spoustu Rusů," řekl Mousa. "Mudžahedín se nestane mučedníkem, když nepřítel nezemře s ním. Afghánci mají svátek, kdy uctívají chrabrou smrt. Den mučedníků."

Rambo se cítil stále nejistěji, když muslimská píseň pokračovala. Bylo to tak hlasité, že zpěv se musel venku rozléhat daleko do údolí. Pokud měl pravdu a mudžahedíni nepostavili hlídku, stačí, když nějaký ruský oddíl píseň zaslechne...

"Doufám, že se jejich přání splní někdy jindy," řekl Rambo.

"Nejsem ochoten stát se mučedníkem."

"Inshalláh," dodal Moussa.

"Co to znamená?"

"Bož vůle. Teď máme čaj, jídlo a odpočinek. Zítra dlouhý den."

6.

V oslepující záři poledního slunce se šplhali se svými koňmi nahoru, až se ocitli na pusté planině. Jehličnaté stromy uvolnily místo nízké kleči, místo šťavnaté trávy byl tu jen neplodný prach.

Pustina se vypínala a padala v podivných útvarech, jako by zemi zatlačily obrovské prsty.

"Tohle bylo dříve pole," řekl Mousa. "Rusové pustili chemikálie. Zabili pšenici."

Než vyjeli na planinu, Mousa zastavil koně a dlouho zkoumavě pozoroval nebe na protějším kopci. Rambo odhadoval, po čem tak asi může Mousa pátrat.

Pak pochopil a strnul. Dosud modré nebe začalo v dálce šednout. Bílé mraky pojednou ztmavly. Objevily se mezi nimi černé sloupce, padající k zemi a vířící písek.

"Brzy přijde černý vítr," řekl Mousa. "Tady to je vždycky něco těžkého. Musíme se zastavit a připravit se."

Mousa dával pokyny, Rambo spěšně poslouchal. V malé prohlubenině odstrojili koně, sundali jim opět náklad, sedla i koše poskládali tak, aby tvořily čtverec. Uprostřed téhle ohrádky donutili koně, aby si lehli na zem. Jedno zvíře vzdorovalo. Rambo je uchopil jednou rukou za krk a strhl k zemi. Společně pak přes koně přehodili příkrývky a jejich cípy uvázali k sedlům a košům.

Vzduchem začaly létat částičky prachu. Vzdálený hukot nabýval na síle.

"Rychle," řekl Mousa.

Vklouzli pod deky, lehli si na břicho mezi své koně, rukama se snažili udržet koně na zemi. Kromě koní se museli starat ještě o deky, aby je vítr nezvedal.

Dýchalo se stále obtížněji. Rambo napjatě čekal a viděl, jak se venku stále více stmívá.

Sotva slyšel Mousův tlumený hlas. "Afghánistán se kdysi jmenoval Jaghistán."

"Cože?"

"To znamená země nepokořených."

"Co to má společného s -"
"Země svobody."
"Nemluv. Šetři síly."
"My už Rusům ukážeme, že si to jméno zasloužíme."
"Říkám ti buď zticha!"
"Ale Jaghistán také znamená..."
"Drž už hubu!"
"...neovladatelná země. Nezkrotná."
Černý víchř se strašlivým řevem udeřil.

Část čtvrtá

1.

Stálý řev větru byl sám o sobě dost hrozný. Ale když se k tomu přidala ještě síla písečné bouře, znamenalo to skoro nepřekonatelné utrpení. Tlak shora přitiskl Ramba k zemi a současně ho strhl dozadu. Uchopil rohy příkrývky a držel je vši silou, přitom stále pohyboval rty. Šeptal koním uklidňující slůvka. Snažil se, aby zůstali ležet. Písek se hromadil na dece a přidával se tak k síle větru. Pod dekou začínalo být horko a těsno. Vzduch řídil. Rambovi se dýchalo čím dál tím obtížněji. V hlavě mu vířily myšlenky. Před očima se mu objevil obraz CO, její kulkami prostřílené tělo, vybavil si, jak ji držel a ona umírala. Podoba CO se pak náhle rozplynula a měl před sebou Trautmanův obličej. V té slévárně ho viděl naposledy, když odmítl plukovníkovu žádost o novou spolupráci. Trautmanův hlas zněl jako z veliké dálky, přesto však zcela zřetelně: "Neber to nijak osobně."

Rambovi se chtělo vykřiknout. Nijak osobně! Ztraceně, ale ono to všechno bylo přece velmi osobní. Musí ho teď zachránit...!

Tak si za tu chvíli zvykl na hluk bouře, že si sotva stačil uvědomit, když kvílení přestalo. Náhle pochopil, že to, co opravdu slyší, je těžký, trhavý dech koní, jeho vlastní sípění a neodbytné hučení v uších.

Dýchat! Musíš dýchat!

Musíš se dostat zpod té deky. Tlak shora neustával, všude ležel písek, jen a jen písek. Musíš uvolnit koně a pustit je ven. Koně se už začali svíjet v křečích. Pokusil se plazit pozpátku, aby se dostal z toho sevření.

Nešlo to.

Pokusil se zvednout.

Nešlo to.

Chyběl mu vzduch. Cítil, jak je slabý.

Opřel se koleno o zem, vzepřel se ze všech sil na rukou, vypjal záda, co to jen šlo, ale s příkrývkou nepohnul. Zkusil to ještě jednou.

Dal do toho pohybu všechno. Zase bez výsledku.

Vždyť se tady udusíme!

Koně už sotva sípali. V mysli se mu zatmělo. Měl pocit, že mu každým okamžikem prasknou plíce.

Ne!

Bojoval proti slabosti, která mu velela lehnout si a spát. Po kouskách, vynakládaje na to poslední zbytky sil, se pokusil vysoukat košili zpod opasku. Už mu téměř došel dech. Neztrácel čas, ani sílu, aby se pokusil znovu hluboce nadechnout. Soustředil se na jedinou akci a dal do ní všechnu energii, která mu ještě zbývala.

Nůž. Musí se dostat k noži. Vytáhnout jej z pochvy. Rozříznout deku.

Když se mu to podařilo, zaplavil ho proud písku. Padal mu přes hlavu, sypal se do uší, do očí, po tvářích stékal do úst. Odhrabával plné hrsti písku. Uvolňoval si obličej, hrud', tělo. Celou dobu se vzpíral na kolenou a zády držel písečné břemeno, které ho tížilo.

Plíce se vzbouřily. Tak dlouho bojoval o každé nadechnutí, až skoro upadl do bezvědomí. Nadechl písek. A to ho vyburcovalo znovu k reakci.

Vymrštil se ze svého hrobu. Masa písku nad ním povolila.

Paprsky slunce po té tmě mu připadaly jako bodavé nože. Vykašlával písek z plic.

Sklonil se k zemi a zvracel.

Pak se narovnal a vykřikl.

Zdálo se, že ten výkřik nikdy neskončí. Řev z jeho hrdla se nesl planinou. Uvolňoval mu plíce, které se zvolna čistily.

Ale byl to i výkřik hrůzy a zděšení.

Viděl, co ho čeká teď. Dostal se z písečné mohyly vysoké více než tři stopy! Mousa a jeho koně jsou však stále ještě pod ní. Přijdou o život, jestli okamžitě něco nepodnikne - - - Dal se do práce jako zběsilý. Mocnými záběry odhrnoval písek z hromady. Prohazoval si jej mezi nohama. Hrabal jako velký pes.

Triumfálně vykřikl, když se dostal až k příkrývce. Našel místo, kde ji prve rozřízl a táhl ji zvolna nahoru. Objevila se hlava jednoho koně.

Ted' se pustil víc doleva. Opět utrl kus deky a tentokrát našel Mousu.

Ležel tvář k zemi bez jediného pohybu.

Afghánec nedýchal.

"Mouso!"

Rambo odhrabal písek z Mousova těla a při tom narazil na druhého koně. Uvolnil mu hlavu. Mousu vytáhl ven a položil ho na zem naznak. Afgháncova obvykle snědá tvář zešedla. Oči měl zavřené, hrudník se ani nepohnul. Nedýchal. Rambo složil ruce v pěst a stiskl Mousovi žebra. Snažil se plíce oživit. Otevřel ústa, aby se přesvědčil, že už v nich nemá písek. A potom začal s dýcháním z úst do úst. Zkusil to znova. Vdechl vzduch do Afgháncova hrdla. A znovu. Stále intenzivněji.

A opět.

A...

Mousa zakašlal.

To povzbudilo Ramba k činnosti.

Mousa znovu zakašlal. Hrudník se mu naplnil, když se poprvé sám nadechl. Rambo to zkusil ještě. Mousa zvedl ruku a slabě ho odstrčil. Mousův hrudník se konečně zvedl. Sípál a kašlal, ale dech se postupně vracel a pak už dýchal téměř pravidelně.

Rambo spěchal zpátky k mohyle. Dříve odhrabal písek od hlavy jednoho koně. Teď pracoval na těch ostatních.

Byl vyčerpán, ale díval se na jejich nozdry. Díky těm dekám se jim při nejmenším neucpaly nosní dírky. Dvěma koním se chřípí lehce chvěla, druzí dva jimi zatím ani nepohnuli.

Rambo se jim snažil odkrýt celá těla. A když se mu podařilo vydolovat z písečného zajetí koně, sám padl naznak únavou. Po jeho pravici se Mousa už stačil vzpamatovat. Dýchal teď naplno a pravidelně.

"Taková nádherná věc. To dar od Alláha, moci dýchat," řekl Mousa, snad aby dokázal, že už se mu vrátila i řeč.

Rambovi krvácely ruce. Kdo trpí, žije. Za těchto okolností tedy skutečnost, že vůbec mohl vnímat bolest, znamenala klad. Pozvedl se na loktech a zadíval se na koně.

Dva z nich byli mrtví. Slabiny druhých dvou zvířat se trhavě zvedaly a klesaly. Rambo se připlazil k nádobě s vodou a trochu jí nalil každému do tlamy. Jazyky jim visely přes zuby jako unaveným psům.

Bránili se. Byla otázka, jestli vstát nechtějí nebo nemohou. Co když mají vnitřní zranění? Pomalu se konečně stavěli na nohy.

Ztěžka a s námahou. Rambo vzal ze svých zavazadel plechový talíř a nalil na něj vodu. Napojil jednoho koně, pak nalil další vodu a napojil druhého. Rozhodl se, že víc už jim nedá. Alespoň pro tuto chvíli, aby nedostali šok.

Zbýval ještě jeden úkol. Rambo se obával, zdali to vůbec ještě dokáže. Bylo to tvrdší, než si mohl představit - sám osedlat oba koně a naložit na ně nejpotřebnější věci. Když byl hotov, sesunul se na zem vedle Mousy a nabídl mu plnou láhev s vodou.

"Ne," řekl Mousa. "Zachránils mi život. Pij první."

Rambo neodporoval. Nechal si protékat zážračnou vodu vyprahlým hrdlem. Když se mu kapky tříštily o rty, podal láhev Mousovi a ten ji tentokrát vděčně přijal.

"Měli jsme štěstí," řekl Rambo. "Už jsem skoro neměl sílu, abych vytáhl nůž..."

"Ne, to nebylo štěstí" opravil ho Mousa. "To jen Alláh chtěl, abys měl tu sílu."

"Tak to bys měl raději poděkovat jemu, ne mně."

"Proč mu nepoděkuješ sám?"

"Já nevím jak."

"Já tě to naučím."

"Možná."

2.

Za chvíli začalo svítat. Nebyli sice ještě dost odpočatí, ale rozhodli se pokračovat v cestě. Pod Rambovou odbornou péčí koně opět získali svou sílu. Mousa v kleče a s čelem v písku odříkával svou modlitbu. Když se najedli, zahrabali zbylé koše s nákladem, který před tím nesli druzí dva koně. Mousa označil místo pořádně velkým balvanem, ale tvářil se ustaraně. "Jestli ještě jednou přijde černý vítr, než se stihnem vrátit, písek ten kámen pohřbí. Pak už nikdy tohle místo nenajdeme."

Jeli pomalu, krok za krokem. Obraz pusté krajiny se neměnil.

Rambo viděl krátery po bombách, skály po krajích rozstřílené a očouzené od zápalných bomb. Míjeli kostry oslů a koní, ale i vypálené věže sovětských tanků a obrněných transportérů.

Když se přiblížili k protilehlému konci planiny, stanuli na úpatí hor. Ale zde spatřil Rambo něco, co nikdy před tím neviděl. Tak ho to překvapilo, že sesedl s koně, aby se mohl podívat lépe. Před ním na plošině mezi skalami ležely roztroušené malé zelené předměty.

Zdálo se, že jich musí být několik stovek. Vypadaly jako hračky, jako malé zelené káči, stejné, s jakými si hrál, když byl malý. S koněm na uzdě došel k nejbližší z nich a zastavil se, aby ji zvedl.

"Ne!" zařval Mousa.

V jeho hlase zazněl takový poplašný tón, že Rambo s rukou nad hračkou ztuhl.

Mousa na místě zastavil svého koně a rychle seskočil.

"Podívej se," řekl naléhavě.

Mousa obezřetně přiblížoval ruku k hračce, uchopil ji, jako by to byl nebezpečný hmyz. Potom zpomaleným pohybem zvedl ruku a odhodil věčičku do pustiny co nejdále před sebe.

Hračka s hlasitým výbuchem explodovala, zablesklo se od ní a střepiny rozmetaly kameny a prach až daleko do okolí.

Rambo uklidňoval svého poplašeného koně.

"Nepřítel tu nechal hračky pro děti," vysvětloval Mousa. "Jsou zelené, to je barva islámu. Děti důvěřivé. Roztočí káču.

Prásk! Ruka pryč. Noha pryč. Všechny jsou takové. Rusové nechtějí děti zabíjet, stačí ošklivé zranění. A to v Afghánistánu znamená smrt. Pomoc tu nenajdou. Pomalou, jen velmi pomalou smrt."

Rambovy oči zablýskly hněvem.

"Zachránils mi život," řekl Mousa. "A teď já tvůj."

"Jsme dobrý tým."

"Inshalláh."

"Ano," řekl Rambo. "Z vůle Alláha."

"Vidíš, už se začínáš učit."

3.

"Chci, abys mě učil," řekl Rambo.

Jak cválali, Mousova tvář se rozjasnila. "Islám?" zeptal se s nadějí.

"Mluvit afghánsky."

Mousa potřásl hlavou. Jeho nadšení rázem opadlo.

"Já vím, že se tak rychle nemohu naučit mluvit dobře," řekl Rambo. "Ale budu rozumět aspoň pár základních slov, mohl bych..."

Mousa stále jen pokyvoval hlavou.

"V Afghánistánu je deset národností, osm různých jazyků, třicet dva dialekty. Není jen tak naučit se mluvit afghánsky."

Rambo si vzpomínal, co mu říkal Mousa, když začínal černý vítr. Neovládnutelná země.

"Nepoužívají se některé z nich častěji než jiné?" zeptal se Rambo.

"Ano. Dva. Pašto a Dari."

"Tak mě tedy nauč pár slov v jednom z nich-" Jako hřmící ozvěna se ozval silný rachot. Rambo se otočil v sedle a zkoumal nebe. Další černý vítr?

Sledoval, odkud hluk přicházel a zřetelně rozeznal hromové whump - whump - whump. Tenhle zvuk dokázal zařadit. To, co slyšel, bylo daleko horší než ten nejčernější vítr.

Dvě těžké sovětské helikoptéry křižovaly nebe. Původně je zakrývalo pohoří po pravé straně. Nyní nepochybně zamířily nad zpustlou krajinu. Vrtulníky MI-24. Aerodynamické nákladáky s křídly a groteskně tvarovanou výzbrojí, která visela pod křídly jako ve výkladní skříni.

Seskočil z koně a vedl ho za uzdu k nejbližší skále. Mousa spěchal za ním. Schovali se za jeden z masivních balvanů a vykukovali směrem, odkud přilétaly zvětšující se stroje.

"Vidí nás!" řekl Mousa.

Rambo sáhl po pouzdru s puškou. Vrtulníky se rychle přiblížily. Letěly asi ve výšce čtyř set stop.

Ale ještě ani nestačil připravit zbraň k palbě, když se oba stroje začaly vzdalovat. Místo aby pokračovaly k nim, změnilo náhle směr, velkým obloukem zabočily a začaly nabírat výšku. V několika sekundách zmizely. O chvíli později už Rambo slyšel jejich kulomety, jak deštěm kulek buší do nějakého cíle.

Vyskočil na koně a chtěl se vydat tím směrem.

"Ne!" vykřikl Mousa.

Rambo ho v tom rámsu, který působila kopyta koní a ozvěny výbuchů, sotva zaslechl. Bylo to těsně za okrajem planiny, která spadala opět do údolí. Prudce zarazil koně a seskočil. Několik posledních yardů běžel.

Pod ním se rozprostíral široký výhled do krajiny, která ještě nebyla Sověty zničena. Pole se zelenala mladým obilím.

Mezi nimi tekla řeka. Na protější straně bylo několik pravoúhlých budov ze sušené hlíny, které vyrostly jako hříbky pod úbočím hor se zasněženými vrcholky. Vesnice mu připomněla puebla, postavená na skalách v severní Arizoně. Odhadl, že těch domků mohlo být snad padesát, a teď je helikoptéry ničily palbou z kulometů, děl, raketami a řízenými střelami.

Vesnice se rozkládala asi sto yardů pod ním. Dost blízko na to, aby viděl Afghánce, jak ve zmatku prchají. Zahalené ženy popadly své děti a hledaly úkryt za dveřmi domků. Muži stříleli starými puškami a kulomety, jež pamatovaly ještě první válku, proti masivním vrtulníkům.

Ale stroje byly dostatečně daleko. I kdyby je zasáhla náhodná kulka, slabý úder proti plátům jejich pancířů jim nemohl způsobit škodu. Zdi domků vybuchovaly a ve chvíli stály v plamenech a kouři. Rambo si všiml, že jeden vrtulník má ještě všechny střely a rakety v podvěsech pod křídly.

Zazněl ohlušující rachot salvy. Rakety vyletěly. Dům, do kterého se schovaly tři ženy, již nestál na svém místě. Muži, kteří stříleli, ukryti za kamennou nádrží na vodu, tu nyní leželi v krvi.

Zasažené domky se změnilly v ruiny.

Vulkán, který vířil Rambovi v nitru, najednou explodoval.

Obrátil se ke svému koni, rozeplnul zip na závěru a vytáhl svou zbraň.

Mousa k němu přispěchal. "Zabijí tě! Schovej se!"

Ale Rambo ho nebral na vědomí. Pozvedl zbraň k rameni, vložil do spodní komory granát. Opět se podíval na vesnici.

Pět Afghánců kulometná palba téměř přetřela ve dví. Na levé straně osady spatřil malé děvčátko, jak se vyprostilo z náruče své mrtvé matky a v panickém strachu před kulkami, které bubnovaly kolem, vyběhlo po cestě mezi ruinami směrem k lesíku. Vrtulník ji sledoval a už se spouštěl k zemi.

Vesnice byla nějakých sto dvě stě metrů od Ramba, vrtulníky však byly blíž. Opřel si zbraň o skálu, levý loket přimáčkl ke kolenu.

Sklonil hlavu k mířidlům, srovnal si výhled, zadržel dech a maximálně se koncentroval. Zamířil, jak mohl nejpřesněji. Dívka již téměř dostihla lesík. V panice se ohlédla zpátky.

Podél cesty se zarývaly do prachu vyschlé země kulky jedna za druhou.

Rambo zatáhl za páčku spouště. Granátomet vyštěkl. Rambo nespustil oči z cíle, ani když zachytil ramenem mocný zpětný náraz.

Projektil se zabodl do přídě helikoptéry. Plexisklo prasklo, rozlétko se na kusy. V kokpitu se zablesklo a potom se ve zlomečku sekundy celý stroj proměnil v obrovskou ohnivou kouli. Vrak chvíli visel ve vzduchu, pak se rozprskl jako rachejtle. Hořící kusy trupu dopadaly do pole. Zbytek trupu narazil na zem a explodoval tu ještě jednou.

Rambo teď hledal pohledem děvčátko. Dívalo se nechápavě, co se stalo, odkud vyšla ta strašná rána. S vytřeštěnými očima zírala dívka na skálu, kde stál Rambo a mířila do spásného stínu stromů.

Svah pod Rambem se otřásl silou výbuchu. Z trosk helikoptéry stoupal hustý černý dým. Zemí otřásla další exploze. Pilot druhého stroje viděl, jak byl zničen jeho spolubojovník a mířil k místu, odkud se pravděpodobně střílelo. Mousa, který spěchal za Rambem, se zastavil, až když Rambo vystřelil. Musel s koněm trochu stranou, protože další exploze utrhla kus skály v jeho těsné blízkosti.

Mousův kůň se vzepjal. Mousa bojoval ze všech sil, aby koně uklidnil. Řítily se teď k místu, odkud poprvé spatřili vesnici. Náhle kůň klopýtl a změnil směr. Mousa ztratil rovnováhu.

Salva z kulometu protřela zemi mezi nimi. V oblaku prachu, zvřeném střelami, se Rambo překulil do nového úkrytu. V pádu se cítil jako ve stavu beztlíže. Ale to trvalo jen chvíli. Pak bolestivě narazil na skálu zády. Otráven ležel v malé roklince, jeho zmatek pak ještě znásobil svist kulek, které se odrážely od skály malý kousek od něho. Zemí otřásla další exploze. Rusové začali pálit z těžkých zbraní.

Palba však náhle ustala. Rachot motoru se nevzdaloval, jako by vrtulník čekal na svou oběť na místě. Posádka opravdu vyčkávala, až se rozptýlí kouř a usadí prach, aby opět mohla zaútočit a ne jen zasypávat hory municí. Teď nevěděla, kde se nepřítel ukrývá.

Se zalehlýma ušima Rambo znovu nabídl granátomet a vyhlédl přes kraj rokliny. Kouř a prach se válely všude. Ostrý pach korditu mu dráždil čich. Snažil se zaměřit cíl podle zvuku, zamířil hlaveň doprostřed kouřové clony. Jak se viditelnost zlepšovala, stačilo jen lehce směr korigovat. Spatřil vrtulník ve stejné chvíli, kdy pilot spatřil jeho.

Rambo stiskl spoušť, granát opustil hlaveň a Rambo tentokrát neztrácel čas. Nesledoval cíl ještě po výstřelu, ale spustil se bleskově zase do rokliny, do nového krytu. Stroj vybuchl. I když explozi nemohl vidět, slyšel a cítil ji. Vrak se mihl nad roklinou. Rotující list vrtule přeletěl těsně nad ním. Následoval další mocný náraz a pak exploze.

Rambo vstal. Žáda ho nesnesitelně bolela, drápal se ven z rokle. Když vystřelil, vrtulník se vznášel nad rozhraním planiny a svahem do údolí s vesnicí. Výbuch jej roztrhal a rozmetl kusy po celém úbočí. Když se Rambo dostal na okraj, hořící součástky ještě stále rolovaly po svahu dolů - - - Vydechl se vzteklým triumfem. Potlučené svaly, se náhle uvolnily. Trásl se nevolností, jakou cítil vždycky po každé bitvě a vzrušením, o jakém si myslel, že už nikdy nezažije. Vzrušením, že stál tvář tvář smrti a zůstal naživu.

Zdálo se, že se čas zastavil. To, co tak důvěrně znal z minulosti, se znovu vrátilo. Díval se na kouřící trosky vesnice.

Doslova studoval kraj lesíka, kam se schovala dívka. Podíval se do míst, kde naposled spatřil Mousu. Viděl tam sedící postavu, jak si drží hlavu. Bylo to nedaleko balvanů, za kterými se skryli poprvé.

Rambo si pospíšil hledat svého koně. Nebyl daleko. Skočil do sedla a vyrazil k Mousovi. Strnul, když spatřil, že jeho kůň je nějakých třicet yardů odtud. Ležel na boku. Jeho vnitřnosti vyhrézly velkou dírou v břiše. Rambo pozvedl zbraň a ukončil jeho trápení.

Když se Mousa pokusil vstát a upadl zpět naznak, Rambo už byl u něho.

Afgháncova obvykle snědá tvář byla opět šedě bledá.

"Zasáhli tě?" zeptal se Rambo a poklekl vedle něho.

"Spadl z koně. Přehodil mě přes hlavu." Mousa se stále držel za spánky oběma rukama.

Rambo sejmul Afgháncův turban a pozorně mu prohlížel zátylek. Neviděl krev, nahmatal jen pořádnou bouli.

"Je ti špatně od žaludku?"

"Ne."

"Podívej se na mne. Sleduj mou ruku."

Rambo pohnul prstem nahoru a dolů. Mousovy oči pohyb sledovaly.

"Vidíš dvojité?"

"Ne."

Rambo zvedl čtyři prsty, "Kolik?"

"Čtyři."

Rambo probíral prsty Afgháncovy husté tmavé vlasy. "Tohle ti muselo ochránit hlavu. Vlasy jako helma. Měl jsi štěstí, když jsi padal."

Mousa se chystal protestovat.

"Nic mi neříkej. Já vím, co chceš namítnout. Alláh chtěl, aby tomu tak bylo. Všechno je přece INSHALLÁH."

Ačkoli měl bolesti, Afghánec se usmál.

"Myslíš, že tě tu mohu nechat nějaký čas o samotě?" zeptal se Rambo. "Ve vesnici třeba zůstal někdo naživu. Určitě potřebují pomoc - mám zdravotnické kursy. A nějaké obvazy a léky se ve vaku taky najdou."

"Jdi s Bohem."

Rambo se rozjel k vesnici.

Rambo rozladěně prohledával doutnající trosky vesnice. I když podobné scény už v různých bitvách zažil stokrát v životě, stále se nemohl smířit s nespravedlností války. S výjimkou několika zdí, které jakž takž zůstaly stát, byly ostatní domky rozmetány v prach, takže bylo obtížné představit si, že tu ještě nedávno stála vesnice.

Všude ležela mrtvá těla. Některým chyběla hlava, jiným údy.

Některá ještě doutnala, jiná byla roztrhána výbuchem, nebo rozdrcena padajícími zdi. Mouchy kroužily nad raněnými a nad kalužemi krve. Vysoko na nebi se slétali supi a vyhlíželi si kořist.

Zaslechl sténání a vydal se za ním. Došel k hromadě trosek, kde našel starého muže, kterého střelili do čela. Zemřel dřív, než se ho Rambo mohl vůbec dotknout.

Zaskřípaly kamínky. Rambo vyskočil a viděl za zbytkem zdi vršek dětské hlavy, která se čile pohybovala. Pospíšil si, ale když se tam dostal, bylo už příliš pozdě tu malou holku zastavit. Přeskočila hromadu trosek, dostala se na cestu a běžela k lesu nedaleko vesnice.

Rambo předpokládal, že je to táž dívka, kterou spatřil shora ze svého úkrytu. Vydal se za ní.

"Počkej!"

Ale dívka běžela jako o závod, jako by ji honil sám čert.

"Zastav se! Nechci ti ublížit!"

Věděl, že to bylo zbytečné. Nemohla rozumět, co na ni křičel.

Ale zkusil to znova, doufal, že vycítí aspoň z tónu jeho hlasu, že se nemusí bát.

"Prosím, neutíkej! Chci ti pomoci."

Nezastavila se.

Když Rambo vyskočil na cestu a chtěl se za ní rozběhnout, ucítil závan teplého vzduchu, který ho udeřil do tváře.

Slyšel tlumené dunění. Ten zvuk, to nebyl ani nový černý vítr, ani nálet sovětských vrtulníků. Znal jej ze svého dětství v rezervaci. Koně. Mnoho koní.

Dunění uhánějících zvířat.

Zaváhal. Podél stromů, po úbočí hory vířil oblak prachu a rychle se přibližoval. Uvnitř bylo možné rozeznat tmavé, pohybující se postavy. Jezdci. Afghánští jezdci.

Vynořili se z prachu a vytvořili živou hráz mezi ním a utíkající dívkou. Jejich tváře byly naplněny vztekem. Objížděli ho v kruhu.

Semkli se těsně kolem něho, naráželi do něho boky svých koní, mávali biči a provazy.

Najednou se celý kolotoč zastavil. Nejvyšší muž na největším koni byl zřejmě jejich vůdcem. Hleděl tvrdým, pyšným pohledem, jeho vousatá tvář byla jako ilustrace z historické knihy.

"Roussi!" zařval.

Rambo nepotřeboval tlumočníka, který by mu přeložil, že ho považují za Rusa.

"Ne! Jsem Američan!"

"Rus!" Vůdce vykřikl nějaké rozkazy, kterým Rambo nerozuměl.

Pažba pušky ho udeřila do vazů. Zavrával kupředu, kde narazil na další pušku, která mu mřila na hrud'. Kruh koní kolem něho se ještě zúžil. Hodili mu na krk smyčku provazu. Jeden jezdec ho chytil za pravou ruku a uvázal mu provaz na zápěstí. Jiný udělal totéž s jeho levou rukou. Jezdci si upevnili provazy k sedlům svých koní.

Rambovy paže se napjaly, bodavě to zabolelo. Jezdci se rozjeli opačným směrem.

"Ne! Jsem Američan! Chtěl jsem -" Jezdci nepřestali pobízet své koně. Rambo cítil, jak se mu napínají svaly a šlachy. Roztrhnou mě napůl!

S ponížením z bolesti a vzteku si přitáhl každé lano. Obtočil si jednu smyčku a škulb ze všech sil. Oba koně klopýtli.

Snažil se přitáhnout ruce ještě víc k sobě. Jezdci zakleli a znovu kopli koně do slabin.

"Chci vám pomoci!" křičel Rambo, šhubaje za oba konce provazů. "Nejsem Rus!"

Afghánský vůdce vykřikl a divokými gesty pobízel jezdce, aby se znovu rozjeli.

Rambo cítil, že mu šlachy v pažích začínají povolovat.

"Ne!"

Jeho výkřik splynul s jiným výkřikem, s výkřikem Mousy, který se hnal k hloučku jezdců a sbíral sílu ke slovům, která by jednoznačně dokázala zastavit zběsilé počínání.

Oba jezdci zarazili koně.

Mousa mluvil rychle, důrazně, hlasitě.

Afghánský vůdce pokynul svým mužům, aby povolili tah provazů.

"Ať říkáš cokoli, říkej to dál," řekl Rambo Mousovi.

Teď mluvil afghánský vůdce a Mousa odpovídal. Vůdce pohodil hlavou k vrakům vrtulníků a něco říkal.

Mousa se otočil k Rambovi. "Nevěří, že jsi zničil ty helikoptéry."

Tichý hlas přinutil jezdce, aby otočili hlavy. Na cestě ke stromům stála ta malá dívka. Její hlas byl tenký, ještě přeskakoval vzrušením. Ukazovala k doutnajícím zbytkům strojů a pak na Ramba.

Celá skupina ztuhla se zkamenělými tvářemi. Dívali se jeden na druhého, jejich nedůvěra se měnila v obdiv, když dívka pokračovala v řeči. S pokývnutím, které znamenalo uznání, dal vůdce další pokyn rukou. Tentokrát jezdci odvázáli provazy.

Děsivé napětí v Rambových pažích ještě nějaký čas trvalo.

Pomalou spustil ruce a uvolnil si zápěstí. Třel si odřenou kůži a masíroval bolavé šlachy.

Vůdce seskočil z koně a stanul tváří v tvář Rambovi. Horký vítr vanul kolem nich. Vůdce se díval Rambovi do očí tak pronikavě, jako by chtěl číst v jeho duši. Promluvil tři slova, která zněla jako poděkování a uznání. Pak položil své silné

ruce Rambovi na ramena a políbil ho obřadně na obě tváře.

Rambo cítil na své tváři tvrdé vousy afghánského válečníka a zahlédl něco, co mohla být slza v koutku jeho oka.

Afghánec šel k dívce, sklonil se k ní a objal ji. Vzlykajíc, pevně se k němu přitiskla.

Mousa se postavil k Rambovi. "Jmenuje se Khalid. Velký bojovník."

Mousa se zadíval směrem ke kouřícím troskám. "Tohle - jeho vesnice."

"Řekni mu..." polkl Rambo. "Řekni mu, že je mi to líto."

"Až bude čas. Ta dívka se jmenuje Halima. Khalid je ti dlužníkem."

"Za sestřelení těch helikoptér? K čemu to bylo dobré? Vesnici jsem stejně nezachránil."

"Zachránil jsi život jeho dceři."

Rambova hrud' se napjala.

Vyrušily ho zvuky za ním. Jezdci sesedli z koní. Vedli je za uzdy a vstoupili do zbytků toho, co bylo ještě nedávno jejich vesnicí.

"Jdou hledat těla svých nejbližších," řekl Mousa. "Aby je mohli důstojně pohřbit."

Rambo slyšel jejich tiché vzlyky a následoval je.

"Co děláš?" zeptal se Mousa.

"Pomohu jim kopat hroby."

5.

Pracovali co nejrychleji. Používali zbytky kovů, které našli u vraků. Rambo a Afghánci vyhrabávali hroudy země.

Protože se mohlo objevit více helikoptér, aby zjistily, proč se jim jejich kamarádi ztratili z rádiového spojení, nebyl čas na přípravu těl pro správný pohřeb. A nebylo ani dost lidí a koní, kteří by dopravili těla k pahorku na úpatí, kde

obvykle muslimské pohřební obřady probíhaly. Proto vesničané připravovali jen to nejnutnější. S poslední poctou uložili těla do hrobů, pak je společně pokryli hlinou. Na hroby umístili kusy zelené látky, v barvě islámu. Jezdci zazpívali zkrácenou pohřební modlitbu. I když měli hlasy naplněny smutkem, Mousa Rambovi vysvětlil, že slova té písně jsou radostná.

"Všichni, kdo zde zemřeli, jsou mučedníci. Teď už jsou v ráji."

Rambo neopakoval svou námitku proti takovému pojetí mučednictví. Ale myslel si to. Glorifikovat smrt. Oběť. Být šťastný, že pozemské utrpení končí. Ale nehledat příležitost ke smrti.

Netoužit zemřít. Udělat vše, aby zemřel nepřítel.

"Nyní je na řadě pomsta," řekl Mousa.

"To věřím."

Khalid dal signál k ukončení obřadů. S očima naplněnými smutkem odvrátil se od hrobu své ženy, vyskočil do sedla a vyzvedl k sobě svou plačící dceru. Ostatní jezdci také nasedli. Rambo a Mousa usedli každý za jednoho jezdce a drželi se jejich pasu.

Výdali se na úpatí hor. Ve chvíli, kdy dosáhli kraje borového lesa, zaslechl Rambo vzdálený hluk motorů. Právě včas, pomyslel si.

Ještě minutu, a spatřili by nás taky.

"Alláh je s námi," řekl Mousa.

6.

Trautman viděl, jak se dveře jeho cely otvírají. Bok ho k zbláznění bolel. Záda rovněž. Rty měl oteklé od nesčetných ran, tvář posetou modřinami. Nejhorší na tom byly oči. I když se snažil zavírat víčka pevně, jak jen mohl, ostrá světla u stropu mu propalovala víčka a oslepovala zrak. Měl pocit, že má sítnice pokryté žhavým bílým pískem. Spát. Jen kdyby se mu tak podařilo... Tam, kde byla dříve jen žárovka v drátěném koši, pálily silné lampy. Byly tam i před tím - nebo sem přibýly, když byl v bezvědomí? Nebo ho přenesli do jiné cely, než ho začali týrat tím světlem a hlukem?

Za otevřenými dveřmi na chodbě bylo slyšet skřípavý ruský hlas. "Poručíku, už je připraven vypovídat?"

Nejistý hlas odpověděl: "Plukovníku, už nespál třicet šest hodin. Když začíná klimbat, pomůžeme mu tímhle."

Klakson zaječel tak silně, že Trautman vykřikl a chytil se oběma rukama za hlavu, aby si chránil ušní bubínky před prasknutím.

Houkačka ztichla. Znělo to jako požehnání. Pak vešel kdosi dovnitř. Kroky těžkých bot dupaly po místnosti. Trautman zhroucený v rohu jinak prázdné cely v obavách zíral na nafoukaného plukovníka, který prve řekl, že se jmenuje Zajsan. Bez známky vzrušení plukovník oznámil: "Přál bych si, abyste nyní odpověděl na mé otázky."

Trautman zvedl ruku, aby se pokusil zastínit oči proti pálicím světlům. Olízl si rozpraskané rty.

"Trpíte zcela zbytečně," řekl Zajsan. "Chcete sklenici studené vody? Odpovězte na mé otázky a můžete ji mít. Přiznáte, že vás poslala vaše vláda? Můžete mi říct, kde bychom našli povstaleckého vůdce Mosaada Haidara? Proč jste tady?"

"Proč jste tady vy?" vykřikl Trautman. "Proč nejedete k čertu, pryč z Afghánistánu?"

"Trpte si, když chcete. Já mám dost času." Zajsan se otočil a pokynul komusi na chodbě.

Masivní, napůl plešatý seržant s krutými rty, kterému říkali Kurov, opět vstoupil do cely.

Popadl Trautmana za vlasy a uhodil mu hlavou o stěnu.

Nevyslovitelné peklo začalo nanovo.

Část pátá

1.

Po horké rozpálené pustině chutnal chladný horský vzduch přímo sladce. Půda pod koňskými kopyty teď byla pružná a měkká.

Rambo jel mezi ostatními Afghánci, stále ve dvou na jednom koni a hleděl na Khalida, jak si vyhledává cestu v hlíně mezi skalami.

Pozvolna stoupala k borovému lesu, jehož smolná vůně se táhla do dálky a zdála se být největší radostí na světě.

Avšak mezi stromy spatřil Rambo pohyb. Div varovně nevykřikl, ale pak mu došlo, že to jsou děti. Křičely, výskaly, vyskakovaly radostí. Vítaly je. Pak se rozběhly mezi koně.

Stromy se po chvíli rozestoupily do mýtiny, ohraničené půlkruhovou skálou. Nalevo z ní spadal malý vodopád a dole vytvářel jezírko. Mýtina byla zaplněna stany, některé byly přehozené potřesanou protileteckou maskovací sítí. Zahalené ženy, v šatech až po kotníky, připravovaly jídlo na dřevěném uhlí, ze kterého se nekouřilo. Bylo v kamenných vaničkách. Jiná skupina žen mísila chléb, spravovala šaty, pečovala o dobytek.

Muži seděli v hloučcích, popíjeli čaj a čistili při tom staré enfieldky.

Jedna skupina sledovala dva mladíky, jak spolu zápasí.

Vykřikovali na ně své rady a povzbuzovali je.

Když Khalid a jeho družina vjeli do tábora, zastavila se všechna činnost. Vesničané se tlačili okolo, všichni chtěli nejdříve vidět Khalida a jeho muže, pak je překvapil podivný výraz v jejich tvářích. Podezíravě si prohlíželi Ramba, cizince, na první pohled bezvýzvěrného. Daura.

Khalid spustil svou dceru na zem a sesedl také. Vysvětlil všem okolo, co se stalo. Davem proběhla vlna vzrušení.

Rambo stál v pozadí.

Přišel k němu Mousa.

"Tohle je jejich základna?" zeptal se Rambo.

"Ano. Dokud ji Rusové neobjeví. Khalid rozhodl, že vesnice moc nebezpečná. Vybral tohle místo a odvedl sem své lidi. Ale nešlo všechno najednou. Moc lidí. Moc věcí na stěhování. Nechal svou ženu a dceru dole. Nechtěl, aby se mluvilo o favoritech. Dneska si pro ně přišel."

Rambo si představil, jakou bolest musel Khalid protřpět.

Khalidova snaha být spravedlivý ho připravila o ženu.

"Brzy Rusové tenhle tábor najdou," řekl Mousa. "Půjdeme jinam."

"A pak zase jinam," řekl Rambo. "Tohle nikdy neskončí."

"Oh, jednou to skončí. Inshalláh."

2.

Kromě stanů v téhle narychlo zbudované vesnici tu bylo i několik jeskyní ve skalách. Khalid zavedl Ramba a Mousu do jedné z těch prostornějších. Když se slunce sklánělo k západu, stíny se protáhly.

Jeskyni používali jako nemocnici. Nemocní a zranění leželi na dekách, jiní na snopech slámy nebo na zakrvácených prostěradlech.

Stejně jako v krámku toho obchodníka se zbraněmi v Pešaváru, viděl Rambo i tady berle a umělé údy některé vyřezané ze dřeva, jiné hrubě obrobene z kovu. U kraje skály stálo několik dřevěných protéz.

Petrolejové lampy visely na provaze, nataženém napříč jeskyní a zachyceném na kamenných výstupech.

Khalid zavedl svou dceru k ženě, klečící u zraněného muže, který byl v bezvědomí. Měnila mu právě zkrvavené obvazy na hrudi.

Když se postavila, spatřil její tvář. Bylo jí okolo čtyřiceti let a měla pískově žluté vlasy. Na sobě zaprášenou khaki košili a plátěné kalhoty stejné barvy. Její silné, téměř mužské rysy vynikly, když si zapálila cigaretu.

Khalid jí tichým hlasem zopakoval vše, co říkal vesničanům.

Oči se jí zúžily. Šokovaným hlasem odpovídala Khalidovi a začala si prohlížet Halimu. Ta vypadala vyčerpaně. V jejích očích zůstalo nesmazatelně zapsáno prožité utrpení, bolest a strach. Pak přišla ještě jedna zahalená afghánská žena.

Khalid se soustředěně díval, jak jeho dceru ošetřují. Drobná poranění musely ženy vyčistit, dezinfikovat a obvázat. Pak dívku dovedly do boční části jeskyně a uložily ji, aby si odpočinula.

Žena s vlasy barvy písku se soustředěně dívala na Ramba.

Cigareta jí visela ze rtů.

"Američan?" Zdálo se, že má holandský přízvuk.

Rambo přikývl.

"Michelle Pillar." Podala mu ruku.

"Rambo." Potřásli si rukama.

Nepřestávala si ho prohlížet. "Nemáte fotoaparát. Asi nebudete novinář. Nepřišel jste, abyste se podíval na válku, udělal fotky a pak odešel jako ti druzí. Proč jste tady?"

"Někoho hledám."

"Koho?" žena zatáhla dlouze z cigarety.

"Přítele. Jiného Američana. Sověti ho zajali."

"Bůh mu pomáhej. Víte, kde ho drží?"

"Doufal jsem, že se to dozvím právě od těchto lidí."

Khalid náhle promluvil. Něco pronesl a Mousa pak tlumočil jeho slova.
"Říká, že můžete mluvit až potom," řekl Mousa.
"Ano, potom," opakovala Michelle jako ozvěna.
"Teď půjdeš s ním," řekl Mousa Rambovi.
Khalid opustil jeskyni. Rambo a Mousa ho následovali.
"On a vesničané se teď modlit. Pak ty budeš mluvit s vůdci."

3.

Byla noc. Třicet povstalců sedělo v půlkruhu, v jejich tmavých očích se odrážely záblesky ohně. Dívali se na Ramba, který seděl naproti nim.
Khalida tušil někde po své levé ruce. Skrývala ho zář plamenů.
Dva vůdci z jiných kmenů dorazili až když sezení začalo. Jeden byl pružný mladík kolem dvacítky, válečník s hladce vyholenou tváří.
Jmenoval se Rahim a zdálo se, že má stejně vynikající pověst jako Khalid. Tím druhým byl rozložitý muž se zlým pohledem a býčí šíjí, v nejlepším věku kolem čtyřicítky, vysoký chlapík s vousy, které po stranách protkávaly prošedivělé prameny od ucha až k bradě. Jmenoval se Mosaad a všichni ho respektovali jako žijící legendu. Mosaad prostě nerad jednal s cizinci. Zvláště když to nebyli muslimové.
Zatímco Mosaad, Rahim a Khalid spolu vzrušeně mluvili, Mousa si sedl vedle Ramba a vysvětloval. "Mosaad tvrdí, že jsi ruský špión."
"To nedává smysl," řekl Rambo. "Proč by špión sestřelil dva vlastní vrtulníky? Své krajany?"
"Khalid to vysvětlil. Ale Mosaad říká, že Rusové nedbat na lidské životy, ani na své ruské. Říká, že Rusové za každou cenu nás chtějí přelstít a zabít."
"Také jsem zachránil Khalidovu dceru. To by mělo dokázat, že jim nechci škodit."
"Mosaad říká, proč jsi nezachránil celou vesnici. Khalid říká, že ti věří, že je ti zavázán. Mosaad říká, že ty KGB. Rahim je neutrální, sedí na hraně meče."
Tři vůdcové se hádali, zatímco jejich skupiny naslouchaly.
Mousa překládal. "Khalid je přesvědčí, že nejsi Rus.
Nevypadáš jako Rus, nemluvíš jako Rus."
"To je dobré."
"Ale nemyslím, že oni pomohou."
Válečníci se obrátili k Rambovi. Mousa k nim promluvil, rychle, ale vmlouvavě a s vrozenou důstojností. Rahim ho přerušil.
Mousa vysvětloval.
"Říkáš jako své plus, že jsi Američan. Nic z toho nevyplývá.
Amerika není přítel," řekl Rahim. "Chceme pomoc v boji, ve válce, pomoc z ostatních zemí. Ale to se nestalo. Nebudeme pomáhat těm, kdo nepomáhají nám."
Rambo se pokusil odpovědět vzápětí, ale Mousa ho zarazil.
"Slyšeli jsme, že tvá země pomáhá mnoha lidem, mnoha zemím. Do Afghánistánu žádná pomoc. Bojujeme o přežití. Sami."
Rambo konečně dostal šanci promluvit. "Nejsem tu kvůli své vládě. Přišel jsem sám za sebe, najít svého přítele. Ale navíc, Amerika pomoc poslala. Můj přítel se pokoušel zjistit, proč se dodávky, které poslala moje země, nedostaly až k vám."
"Slova," řekl Mosaad.
"Zbraně, které jsem přinesl já, nejsou jen slova."
Mosaad si poposedl. "Zbraně?"
"Samopaly a munice," řekl Rambo. "A výbušniny. Přivezl jsem tolik, co uvezli dva silní koně."
Rahim se rozhlédl kolem sebe. "A kde jsou ti koně? Nevidím žádné zbraně."
"Koně zahynuli cestou sem."
Mosaad poskočil.
"Slova. Ty pušky, to je lež."
"Schovali jsme zbraně na místě, které jsme označili. Je to asi tři hodiny jízdy odtud," řekl Rambo.
"Myslíš, že bys mohl najít to mýtické místo?" zeptal se Mosaad ironicky.
"Ne."
"Ovšemže ne. Ty zbraně totiž neexistují."
"Ale já je mohu najít," ozval se Mousa.
Rahim si přešel svou hladkou tvář. "Jsi si tím jist?"
"Pokud vítr nezasypal naše značky."
"Pokud. Když. Jestli ty zbraně nenajdete, zemřete oba," řekl Mosaad.
Khalid během rozhovoru mlčel. Nakonec promluvil. "Já tomu Američanovi věřím. Věřím, že přivezl zbraně. Pokud je nebudou moci najít, není to jeho chyba. Za život své dcery vám nedovolím, abyste ho zabili."
"Počkáme do zítřka a uvidíme," rozhodl Mosaad.
"Když se ty zbraně najdou," zeptal se Rambo "pomůžete mně a mému příteli?"
"Pokud tvého přítele chytili Rusové, nemůžeme ho zachránit."

"Tomu nevěřím."
"Chytili už mnoho našich. Zajali. Mučili. A vždycky zabili.
Nemůže být zachráněn!" řekl Mosaad.
"Já se o to musím pokusit!"
"Potom, když tě nezabijeme my, tak Rusové určitě."
"Možná," řekl Rambo. Jeho tvář se při tom ani nepohnula.

4.

Za úsvitu, když vesničané dokončili své modlitby, Rambo sledoval Mousu a tři povstalce, jak cválají z tábora a vedou s sebou dva koně s nákladním postrojem. Jeden z rebelů patřil ke Khalidovi, další dva k Rahimovi a Mosaadovi, kteří chtěli svědky, jak se budou hledat zbraně.
To vypadá tvrdě. Plukovníkův život závisí na tobě, Mouso.
Najdi ty pušky.
Inshalláh.
Sledoval jezdce dolů, jak jedou lesíkem, jak míjejí okraj plošiny a jak mizí na úpatí hor. V dálce se pak objevil jen obláček prachu, když vjeli do prašné pustiny.
Obrátil se doleva. Spatřil prostornou mýtinu. Deset afghánských bojovníků hrálo zvláštní hru, při níž každý držel kopí a za jízdy útočili na tři palce silný stanový kolík, zabodnutý do země.
Když se k nim Rambo přiblížil, Afghánci si ho všimli a dali se do hry s tím větší vervou. Jezdili tam a zpět, hlasitě křičeli a snažili se zasáhnout cíl, nabodnout kolík.
"Když najdou ty pušky, kdy myslíte, že mohou být zpátky?"
Hlas po jeho boku ho přiměl otočit se. Patřil Michelle, blondáté Holanďance, kterou včera potkal v jeskynní nemocnici.
"Brzy odpoledne," odpověděl Rambo.
"Nedivte se těm lidem, že jsou tak podezíraví. Je to pro ně moc těžké, věřit cizincům, po tom, co všechno už mají za sebou."
"Já jen doufám-" "Jestli ty pušky mají být nalezeny, pak budou."
"Vy žijete v Afghánistánu dlouhý čas."
Michelle pozvedla obočí. "Jak to víte?"
"Řekla jste: 'Mají být nalezeny'. Vy myslíte jako muslim," uvažoval nahlas Rambo.
"V islámském učení je mnoho moudrosti," řekla Michelle.
"Vira v předurčení pomáhá těm lidem věřit, že jejich utrpení není bezúčelné."
Rambo potřásl hlavou. "To nemohu přijmout. Nevěřím v předurčení. Utrpení není nevyhnutelné."
"Ale je to realita. Musí se s tím počítat." Michelle se zadívala do jeskyně s raněnými. "Já s tím musím počítat každý den. Nevydržela bych to, kdybych nemohla věřit, že utrpení má nějaký smysl."
"Už jste měla možnost ten smysl poznat?"
"Ještě ne."
"Myslel jsem si to."
Rambo soustředil svůj pohled zpátky na hru.
Jezdec v plné jízdě nabodl kolík a vytrhl jej ze země. Ostatní nešetřili pochvalnými výkřiky. Několik se jich obrátilo k Rambovi.
Další jezdec kolík minul a byl odměněn posměšky ostatních.
Teď už se k Rambovi obrátil celý hlouček.
"Nenechte se znást jejich bezstarostnou náladou," řekla Michelle. "Na válku myslí neustále. Hrají si sice. Ale to je z lítosti.
Rádi si společně připomínají, jak se normálně žije v jejich zemi."
Jeden z hráčů, který již vypadl ze hry, kývl na Ramba.
"Co to říká?" zeptal se Rambo.
"Chce, abyste se přidal k jejich hře." řekla Michelle.
Afghánec zamával na Ramba, aby si vzal koně. Další hráč vyrazil a rozjel se tryskem k cíli.
"Nedívejte se tam, jinak vás donutí ke hře."
Další dva hráči na Ramba zamávali.
Pokývl hlavou, ale rozhodil rukama v gestu, které mělo znamenat, že jejich hru nezná a neovládá. Jezdci něco ostře vykřikli.
"Co říkají teď?" ptal se Rambo.
"To bylo slovo obvyklé, když někoho chtějí pokořit. Pohanět.
Nenechte se od nich otravovat."
"Řekněte mi pravý význam toho slova."
"Oni si myslí, že ..."
"Co?" "Nic."
"Řekněte mi to."
"Oni si myslí, že máte strach. Že jste zbabělec."
Rambo ztuhl. "To není možné." Vyšel mezi ně.
"Ne!" řekla Michelle. "Oni to hrají od svého dětství! To jen tak vypadá, že je to jednoduché! Ale..."

"Tomu nemůžete rozumět. Musím se pokusit, aby mě respektovali, chci-li jejich pomoc."

Připojil se k hráčům. Šklebící se Afghánec mu podal uzdu.

Rambo se posadil v sedle a uchopil kopí, které mu hráči horlivě podávali.

Afghánci se po sobě s úsměškem podívali.

Rambo zaostřil pohled na kolík, vzdálený asi tak padesát yardů. Když střílel v klášteře z luku, soustředil se tak, že všechno kolem něho zmizelo. Ve Vietnamu právě tak. Ale nyní místo luku držel kopí. Tiskl paty ke slabinám koně a zvíře se rozběhlo vpřed.

Krev v něm pulsovala. Silné zádové svaly zvířete se pod ním vlnily.

Cíl se s ohromující rychlostí zvětšoval.

Pozvedl kopí a zamířil. Svaly v zápěstí mu ztvrdly. Kůň stále nabíral na rychlosti. Kolík se přiblížil.

Rambo zabodl kopí.

Jeho hrot vnikl do země a jak kůň pokračoval v trysku, Rambo zůstal viset ve vzduchu. Trvalo to jen okamžik, než tvrdě dopadl na zem.

Afghánci se začali smát.

Rambo pomalu vstal a chladně se na ně podíval.

Ačkoli nerozuměl slovům, už z tónu vycítil žerty na svůj účet.

Zdola z tábora přišli další Afghánci a pozorovali divadlo z pokraje lesa.

Rambo došel ke koni, z něhož spadl. Opět vyskočil do sedla.

"Ne!" vykřikla Michelle. "Zabijete se!"

Nebral ji na vědomí. Když mu tentokrát Afghánec s úšklebkem podával kopí, odmítl je.

Bojovník se přestal šklebit. Hráči a vesničané se na sebe překvapeně podívali.

Rambo odjel na místo, odkud se začínalo. Opět se zaměřil zrakem na kolík. Jeho koncentrace ještě stoupla. Měl svou hrdost a ta si to vynutila.

Znovu pobídl patami koně tak prudce, že zvíře nasadilo hned ostrý cval, ještě rychlejší než poprvé. Dlouhými skoky se teď řítí ke kolíku.

Cíl se znovu každým okamžikem zvětšoval.

Okolí mu splynulo v jednu jedinou rozmazanou šmouhu. Vytasil svůj obrovský nůž, pustil uzdu, levou rukou se zachytil sedla a spustil se dolů. Hlavu už měl pod úroveň koňského hřbetu. Zaměřil pohled na kolík, který jakoby vyrostl přímo před ním. Jeho dlouhý, meči podobný zahnutý nůž, zasvítl vzduchem, odrazil sluneční paprsky a zabodl se do kolíku. Uder měl takovou sílu, že hned při dalším kroku vytrhl Rambo kolík ze země. Zvedl svůj blýskavý nůž do výšky, aby všichni viděli nabodnutý kolík a cválal s ním okolo planiny.

Afghánci nedokázali skrýt své nadšení. Skákali, výskali, smáli se, zvedali ruce a uznale mávali.

Rambo se znovu vyklonil ze sedla, vrazil kolík zpátky do půdy a vrátil vypůjčeného koně majiteli.

Mosaad to sledoval z povzdálí. Byl zacloněn větvemi ve skupině stromů. Zachmuřeně vykročil vpřed, stříbrné prameny v jeho vousu se zaleskly v ostrém slunci. Jeho hlas byl jako obvykle bručivý.

Rambo mu nerozuměl ani slovo.

Michelle překládala, aniž by se snažila zakrýt své sympatie.

"Říká, že váš výkon byl velmi působivý. Chce se zeptat, jestli byste nezkusil ještě jednu hru."

"Když to bude nutné," řekl Rambo., "Jak už jsem vám řekl, musím ho přesvědčit, aby mi věřil."

"Ne," řekla Michelle. "Zkuste najít způsob, jak se z toho vyvléknout. Určitě chystá nějaký trik, aby vás zesměšnil."

"Když nebudu hrát, zesměšním se sám."

"Ale já se bojím, že vím oč jde. Jakou hru má na mysli. Mám strach, že je to-" "Buzkaši," řekl Mosaad.

"Buzkaši?" ztuhl Rambo. "Michelle, co je to buzkaši?"

"Hra o tele."

"Hra o co?"

"Je to afghánský národní sport," řekla Michelle. "Mosaad je v tom expert. Jeho umění je známé po celé zemi. Hrát s ním, je jako nastoupit v boxu proti šampiónu těžké váhy."

"Takže nemám na vybranou."

Mosaad čekal, oči mu svítily výzvou. Zazářily ještě víc, když Rambo přikýval na souhlas.

"Michelle, rychle, jak se to k čertu hraje?"

5.

Buzkaši se hrálo také na koni. Poražené tele bylo umístěno ve vykopaném příkopu. Cílem hry bylo dostat se co nejrychleji k příkopu, tam bojovat s ostatními hráči o tele, získat je pro sebe, přehodit dobytče přes sedlo, vyskočit opět na koně a cválát zpátky hracím polem. Na jeho druhém konci musel hráč objet značku, otočit koně a ještě jednou se přehnat arénou. Když se to povedlo, zbývalo už jen hodit tele do příkopu, kde leželo původně.

Během celé hry se všichni ostatní snažili stáhnout dobytče ze sedla soupeře, který je tam měl. Komu se to podařilo, mohl tele sám vrátit do příkopu. Byl to boj každého s každým.

Vypadalo to jednoduše.

Bizarně.

A brutálně.

Všechno obyvatelstvo tábora se přihnalo, aby nikdo nepřišel o nic z té podívané. Protože o jídlo byla nouze, k porážce bylo vybráno nemocné tele. Hned jak se přestala valit krev z rány, umístili je do mělké brázdy na konci mýtiny.

Rambo už byl opět na koni, vedle něho Mosaad a deset dalších válečníků. Čekali na znamení k zahájení hry. Mosaad tu stál s hrdým pohledem, s vypjatou hrudí, jako šampion, který prostě musí ukázat, že je nejlepší. Vesnický popravčí byl soudcem v této hře, která nemá jiná pravidla než udělat všechno pro vítězství. Rambo si sundal košili. Ukázala se jeho mohutná ramena a paže. Jeho svaly se napnuly. Popravčí pozvedl meč a vykřikl. Hra začala. Mosaad a ostatní Afghánci vyrazili. Rambo se vyřítil za nimi. Příkop se proměnil ve zmeť napínajících se těl a křížících se rukou. Jeden ze soupeřů se sehnul a vrazil Rambovi loket do žaludku. Jiný popadl zadní nohu telete, ale hned na to ho srazil k zemi další muž. Z podříznutého krku zvířete stříkala krev kolem dokola. Skropila Rambovi tvář i prsa. Prodral se mezi dvěma muži, uchopil tele a cítil, jak mu nohy ujíždějí a ztrácejí oporu na zemi. To Mosaad ho podrazil. Náčelník střídavě útočil i bránil, otáčel se a razil si cestu přes odpor ostatních. Chytil tele, kopl kolenem soupeře a vyrazil svému koni vstříc. Rambo ještě ležel na zemi, ale stačil zachytit Mosaadův kotník a strhl ho zpět. Skočil po teleti. Někdo ho kopl do zad. Jiný mu zaútočil na hlavu. Prach vířil, když Rambo vyskočil a běžel za Mosaadem, aby mu zabránil přehodit tele přes sedlo. Mosaad do Ramba strčil, pokoušeje se ho vyvést z rovnováhy. Rambo uskočil zpět, uchopil Afghánce za boty a mrštil jím o zem. Uhnul i dvěma jiným, kteří mu mířili pěstí po krku a hnal se za jezdcem, který se zrovna pokoušel dostat tele na svého koně. Ale Mosaad se k němu přiblížil dříve. Srazil ho na kolena, vyskočil po jeho zádech na hřbet koně. Kopl zvíře do slabin a nutil je k běhu. Rambo se proti němu rozběhl, odrazil se od země a chytil Mosaada za ramena. Oba muži spadli na zem. Mosaad se převalil, praštil Ramba do žeber a už chytil koně bez jezdce, na němž viselo tele. Vrhli se však k němu i všichni ostatní. Tele začalo padat. Někdo je chytil za hřbet a hnal se do sedla. Jiný ho srazil. Muž, který ho měl nahradit, byl rovněž sražen. Mosaad odrazil soupeře zprava i zleva, dosáhl na koně a vyskočil mu na hřbet. Rambo byl první, komu se ve zmatku podařilo chytit svého koně. Vesničané vykřikovali Mosaadovo jméno. To už se Rambo řítí za ním, sledován dalším z bojovníků, který již také nasedl. Mosaad měl teď tele před sebou. Břicho telete spočívalo koni na hřbetě a jeho nohy visely na obě strany. Rambo ho dohonal a hmátl po teleti. Mosaad mu ruku odrazil. Rambo to zkusil znovu. Mosaad ho švihl uzdou. Nejprve po ruce, pak do tváře. Líce ho pálily. Rambo sáhl po Mosaadovi, místo po teleti. Nebral na vědomí rezavou bolest v zápěstí. Škubl Mosaadovi rukou tak, že skoro spadl. Afghánec musel zastavit. Ale Rambo při tom nestačil tele přemístit. Držel je sice přímo pod kopyty, pokusil se přehodit kořist přes své sedlo, jenže se naklonil pod náhlou zátěží. Tři sekundy nešikovných pokusů stačily Mosaadovi, aby se ohnal nohou po Rambovi a uchopil druhou nohu dobytčete. Bok po boku se přetahovali oba ze všech sil, zvířecí kůže se napínala, jeho šlachy hlasitě praskaly. Roztrhneme je napůl! pomyslel si Rambo. Náhle se přidali ostatní jezdci, obklopili je, rány létaly všemi směry. Pokoušeli se přinutit Ramba s Mosaadem, aby kořist pustili. Jeden z koní přitiskl Rambovu nohu. Ten zakolísal, prsty ve stisku povolily a začaly klouzat. Další úder způsobil, že ztratil rovnováhu a tele spadlo na zem. Hlouček jezdců se přesunul na vzdálenější konec pole. Mosaad se zmocnil telete a kopal koně do slabin, aby se otočil rychleji kolem značky a mohl se honem vrátit zase k příkopu. Rambo využil srážky dvou koní před sebou. Ti nárazem shodili své jezdce. Pustil se za Mosaadem. Tele se klátilo Mosaadovi v ruce, couralo se po zemi. Kůže na břiše mu praskla a roztáhla se v širokou, otevřenou ránu. Rambo se přiblížil na dosah. Zneškodnil přitom dva jezdce, kteří ho stíhali. První mu chtěl zablokovat cestu, druhý se ho snažil chytit za ruku. Když dojížděl Mosaada, v duchu uvažoval, že by vůbec nevádilo, kdyby Mosaad vyhrál. Když uvidí, jak jsem se snažil, snad mě bude i tak respektovat. Ano, bude lepší, když vyhraje Mosaad. Pokud bych zvítězil já, Mosaad by ztratil před svými lidmi tvář a mohl by mě nenávidět ještě víc a odmítnout pak pomoc. Bez ohledu na to, jestli dostane ty pušky. Popleten protichůdnými úvahami se Rambo dostal až k Mosaadově boku a znovu se pokusil hrábnout po teleti. A ještě jednou. Mosaad ho švihl. Přes ústa. Přes nos a oči. Rambo měl pocit, jakoby ho pobodalo hejno sršňů. Ty bastarde! Rambo ucítil pach krve. Vztekla se nadechl, bařl Mosaada za vousy, cloumal jím prudce, až cítil, jak mu jich chomáče zůstávají mezi prsty. Mosaad vykřikl, chytil se za bradu a Rambo zatím bleskově přetáhl tele k sobě. Slyšel, jak se za ním řítí další koně. Už měl dobytče téměř přes sedlo. Místo toho se však rozhodl, že si je přehodí přes ramena, usadí za krk. Tak je líp umístit do brázd. Pod tíhou zvířete zpomalil, popustil uzdu, vedl teď koně jen stisky kolen. Sevřel paže teleti kolem nohou. Z obou stran na něho doráželi jezdci. Ruce se vztahovaly po kořisti. Hnal se kupředu. Příkop se blížil. Mosaad už tu byl zase. Odstrčil Rambovu pravou ruku z telete a hrábl po jeho nohou. Rambo ale zvíře bezpečně držel levou rukou a

odrážel z druhé strany Mosaadovy prsty.

Tele se na Rambových ramenou napjalo. Rána na jeho břicho se náhle rozšířila a vnitřnosti se vyvalily. Žaludek, játra, střeva mu vyhrzely na nahou hrud'. Zaplavila ho krev. Střeva ho obtáčela jako slizcí hadi. Vnitřnosti nadskakovaly a třáslly se, kroutily a pleskaly.

Krev a všechno ostatní ho celého zamazalo k nepoznání. Pach ho nutil zvracet.

Zkroutil Mosaadovu ruku, až si myslel, že praskne. Mosaad však neodpadl. Ačkoli už byli nad příkopem, Mosaad se pořád ještě nechtěl vzdát. Rambo se musel o něho opřít a sklouznout z koně.

Vypadalo to, jakoby Mosaada nesl s sebou. Pak ale sevření povolil.

Rambo se překulil do příkopu. Tvrdě dopadl na tele, které do poslední chvíle držel na ramenou. Tvář a hrud' jakoby splývala s roztrženým teletem a jeho vnitřnostmi.

Ležel na zádech, přerývaně dýchal, snažil se uklidnit rozbouřený žaludek.

Vlastní dech byl jediným zvukem, který teď vnímal. Soupeři byli zticha. Vesničané strnule přihlíželi. Užasli, že Rambo, cizinec, d'aur, bezvěrec, dokázal zvítězit. Mosaad jen tiše zíral, jeho oči byly jako žhavé uhlíky. Náčelník vyštěkl něco, co znělo jako prokletí.

Sklouzl z koně, vrátil se do příkopu, chytil Ramba za ramena a tlačil ho k zemi.

Rambo se nebránil. Věděl, že si trest zaslouží. Za to, že přestal kontrolovat své emoce. Za to, že dovolil vlastní zlobě, aby ho donutila zvítězit v tomhle zápase.

Po dalším vyštěknutí, které znělo stejně hroživě, ho náčelník objal.

Rambo překvapeně vzhlédl.

Krev zbarvila Mosaadovu košili. Zbytky rozmačkaných střev se přilepily i na ni. Políbil Ramba na tvář a potřásl mu rukou.

Vesničané nyní pochopili, jak mají reagovat. Planinu zaplavily pozdravné výkřiky. Přihnali se i ostatní hráči, objímali Ramba, odnášeli si krvavé otisky. Také Ramba líbali a tiskli mu ruce.

Navzájem se na sebe šklebili.

Mosaad pronesl řeč, popošel ke Khalidovi a Rahimovi, přikývl a zadíval se k Rambovi.

Vesničané se začali rozcházet, mizeli v lese, vraceli se do tábora. Měli o čem hovořit. Vyčerpaní hráči se věnovali svým koním.

Přišla Michelle a zapálila si cigaretu. "Zdá se, že jste se spřátelili."

Rambo - stále zmaten - se dotkl pálících podlitin na tváři.

Michelle pokračovala: "Mosaad říká, že by ho v buzkaši nemohl žádný Rus porazit. Stále více začíná věřit, že opravdu nejste nepřítel. A pokud mohu dodat já, tak vy také umíte dobře odhadnout charaktery."

Rambo vyskočil z příkopu. "Tomu nerozumím."

"Nejdřív jsem si myslela, že se budete ze všech sil snažit, ale prohrajete."

"To jsem nejdřív taky chtěl -"

"Ale prohrávat zřejmě není vaše hobby."

Rambo hleděl na své zašpiněné a zakrvácené kalhoty.

"Určitě to tak vypadá."

"Tihle lidé vycítí, jestli je pro někoho předurčeno vítězství nebo smrt. V tom si z nich nemůžete dělat bláznů. Mosaad by vás nenáviděl, kdybyste se stáhl zpátky. Na tohle jsem myslela, když jsem říkala, že se vyznáte v charakterech."

Pochopil jste, že musíte vyhrát. Mosaada přiměla vlastní čest, aby vám dal důvěru. Když jste nad ním vyhrál, musíte být jistě zvláštní člověk, říkal. A tak, aby si zachoval respekt vlastních lidí jako šampión, čestně akceptoval jiného šampióna. Jste bystrý."

"Abych pravdu řekl, takhle jsem to nepromýšlel. Ani na to nebyl čas, Jen jsem dělal -"

"- co bylo přirozené," Michelle vtáhla kouř z cigarety.

"Stačilo to. Mosaad vám dokonce potřásl rukou."

"A políbil mě na tváře."

"Neznáte afghánské zvyky. Tihle lidé mají pořekadlo: Políbit člověka na tvář je zdvořilost. Potřást jeho rukou znamená pamatovat si ho navždycky."

Rambo pocítil vzrušení.

"Pojďte na ošetřovnu," řekla Michelle. "Vydezinfikují vám rány."

"Ne. Něco musím udělat dřív."

"Co?"

"Musím se postarat o koně, kterého mi půjčili." Afghánci odměnili Ramba souhlasným pohledem, když koni sundal sedlo a oťel pot z jeho těla.

"Co si myslíte o buzkaši?" zeptala se Michelle.

"Jde to. Ale baseball je lepší."

6.

Muž s bílou bradou vystoupil na balvan a cosi táhle volal. Jeho kvílivý hlas svolával k polední modlitbě. Afghánci se před ním shromáždili, rozprostřeli na zem své koberečky a otočili se jihovýchodním směrem k Mekce.

Rambo zamířil do stínu jeskyně. Zraněný muž, kterého Michelle včera ošetřovala, v noci zemřel. Na jeho místě teď ležel chlapec se spálenou tváří. Rambo hořce polkl.

Michelle se k němu přiblížila s gázou a miskou vody. "Jděte tam za tu deku, svlékněte se a umyjte. Najdete tam čistou

košili a kalhoty. Tyhle smradlavé, krvavé věci, co máte na sobě, musí co nejrychleji pryč odtud, protože se z nich mým pacientům dělá ještě hůře."

"To opravdu tak hrozně smrdím?" potřásl Rambo hlavou.

"Mám obavy, že už jsem si na to zvykl, ani mi to nepřijde."

"Člověk si dokáže zvyknout skoro na všechno."

"Ne," Rambo se podíval na chlapcovu zohavenou tvář. "Na všechno ne."

Odešel dozadu. Když se vrátil, Michelle mu vyčistila rány na ruce a na tvářích.

"Ty šlehy nejsou vážné," řekla. "Nezůstanou vám po nich ani jizvy."

"I tak už jich mám dost."

"To jsem si všimla." Její oči zaujatě sledovaly jizvy na jeho tváři, na pravém bicepsu, na hrudi. "Co jste vlastně zač?"

"Někdo, kdo hledá mír."

"Očividně vypadáte přesně naopak. Hledáte mír?" podivila se Michelle. "Ano, my všichni vlastně také."

Rambo zaslechl klapání dřeva na kameni a otočil se. Spatřil beznohého muže, který se opíral o hole, aby se mohl vůbec pohybovat.

"Střepina šrapnelu mu urvala obě nohy," řekla Michelle. "Teď je z něho lezoucí hledač min."

"Cože?"

"Pláží se přes minová pole a hledá bezpečnou cestu. Říká si, že jemu nebude vadit, když se dotkne miny. Soudí, že už nemá co ztratit. Kromě života. A jeho život nic neznamená, může-li pomoci své zemi. Je jako ti ostatní lidé. Také má velkou duši, ale trochu jinak."

Rambo vyšel z jeskyně. V duši se mu zahnízdil smutek. Zavřel oči, aby zaplašil rozladění, otevřel je a zaplaven nadějí, spatřil Mousu, jak jede do tábora. Za ním tři jeho průvodci a pak dva koně, obtíženi koši s nákladem.

Vesničané se seběhli ke koním, spěšně vykládali vaky. Khalid, Rahim a Mosaad se prodírali davem. Mosaad vytáhl meč a odřízl víko prvního koše. Sáhl dovnitř a vyňal pušku. Otočil se k Rambovi, který stál u vchodu do jeskyně a s jásotem pozvedl nad hlavu em-šestnáctku.

Rambo sevřel ruku v pěst a pozvedl ji nad hlavu, jako by také držel pušku.

Michelle vyšla z jeskyně. "Ano, teď vám pomohou najít vašeho přítele. Na to vsadím všechno!"

7.

Trautman ležel v agonii u dveří své cely, v níž měli Rusové instalována oslňující světla. Tvář mu stahovaly křeče.

Každý jeho sval bolel při sebemenším pohybu. Když naposled močil, spatřil krev.

Obklopilo ho několik ruských vojáků, seržant Kurov a plukovník Zajsan.

"Jste tu na vlastní pěst," řekl Zajsan. "Všechno závisí jen na vás. Nikdo se po vás nesháněl. Nikdo se vás nepokoušel najít. Vaše vláda vás odepsala."

Trautman se díval do zdi. Ignoroval ho.

"Nenávidím způsob, jakým nás oba zneužili," řekl Zajsan. "Ale ujišťuji vás, že nemám v úmyslu ztratit šanci, kterou jste mi svým příchodem poskytl. Musím se dostat z téhle prdele světa. Takže se vás ptám ještě jednou. Můžete si ušetřit spoustu zbytečné bolesti: Proč jste tady?"

Seržant Kurov kopl Trautmana do žaludku. Ten reflexivně přitiskl kolena k hrudi. Zasténal až nelidsky. "Proč jste tady?"

"Nechtěl jsem" - sípal Trautman - "překročit hranici. Stala se chyba."

"Řekněte to ještě jednou. A pravdu!"

Kurov kopl Trautmana do ledvin.

"Co jste dělal u té hranice?"

"Výlet. Turistiku."

"Špionáž! Kolik Američanů přišlo s vámi?"

"Žádný."

"Lháři! Kolik Američanů překročilo hranici?"

Další kopnutí. Trautman začal zvracet.

"Neokrádejte mě o čas a nepodceňujte mou inteligenci!" řekl Zajsan. "Včera mi povstalci sestřelili dva vrtulníky! To se v mém sektoru ještě nikdy nestalo! Myslíte si, že věřím, že vás příchod a včerejší útok spolu nesouvisí? Kde najdu povstalce jménem Mosaad Haidar? Kde najdu jiného banditu, který se jmenuje Khalid? A dalšího, který si říká Rahim? Přišel jste, abyste jim slíbil zbraně."

Chcete jim pomáhat, vycvičit je, abyste je naučil, jak se dá zabít co nejvíc mých mužů! Kde mají svůj tábor?"

Kurov udeřil Trautmana do tváře.

"Kde? Jestli existuje nějaký plán, který má narušit pořádek této oblasti a zničit mi tak reputaci," křičel Zajsan, "vy mi to povíte. A já to překazím!"

Část šestá

1.

Rambo seděl na kraji tábora mezi stromy. Oranžový západ slunce jim propůjčoval něco ze své barvy. Pečlivě dočistil své zbraně - kombinaci samopalů a granátometů - a již potřetí zkontroloval koš s výbušninami.

V táboře se zatím chystala svatba. Ženy měly na sobě sváteční vyšíváné šátky. Muži používali dřevěných třisek, aby si namalovali oční víčka červenými, zelenými nebo modrými linkami.

Někteří si ozdobili turbany pestrými květy. Jiní hráli na exotické hudební nástroje. Malá hranatá krabička, do níž se na konci vháněl vzduch, měla vpředu několik kláves. Zněla jako vysoko naladěný akordeon. Dlouhý kovový strunný nástroj zněl jako pisklavá mandolína. Z chudých zásob vesničané připravovali kořeněná jídla. Vůně koziho masa smíšeného s curry a rýží připomněla Rambovi, že má hlad jako vlk.

Přišel Mousa. "Někdy nemůžu ten život pochopit. Lidé se ráno žení a odpoledne jsou po smrti. Válka nutí ve všem spěchat."

"Ano," řekl Rambo. "Během dnů tady prožíváme roky."

Náhle se přiblížoval podezřelý zvuk. Rambo uchopil zbraň a namířil ji směrem, odkud přicházel hluk tepajících kopyt. Do tábora vjel jezdec, seskočil na zem a spěchal ke Khalidovi.

Muž mluvil rychle. Jeho vojenská uniforma nutila Ramba do stěhu.

"To je voják z vládních jednotek," řekl Rambo.

"Ale také je to náš zvěd. Po tom, co přišel sem, už se na svou základnu nemůže vrátit. Ale jeho zprávy za tu ztrátu stojí."

"A jaké zprávy?"

"Říká, že zítra sem Rusové pošlou obrněnou kolonu."

2.

Muži teď už netancovali, aby oslavovali svatebčany, ale dodávali si odvalu před bitvou. Jejich stíny se vlnily tábořem, který osvětlovalo několik ohňů, vířily bubny, zněly sitáry. Zpráva o očekávaném zítřejším boji se roznesla i do jiných vesnic.

Shromáždila se tu stovka mužzahedínů. Muži čistili zbraně, pečovali o koně. Děti s rozšířenými očima sledovaly, co se děje. Zatím ženy trávily poslední chvíle se svými muži.

Khalid, Rahim a Mosaad vyšli ze stanu, mluvili všichni najednou, překřikovali se, tón řeči svědčil o tom, že se nemohou dohodnout.

Rambo se díval ze stínu lesa.

"Mouso, o co se hádají?"

"Kdo povede muže. Kdo řídí útok. Každý šéf myslí, že chytřejší než druzí. Každý myslí, jeho plán nejlepší. Každý myslí, že zná vůli Alláha."

"A když se nedohodnou, budou zabiti všichni."

Mousa pokrčil rameny. "Vždycky takhle. To je problém povstalců. Afghánistán je země kmenů. Každý kmen jeden vůdce.

Každý kmen svou cestou, nepracují dohromady."

"V Americe máme přísloví: Je lepší vydělat se na jednu hromadu."

Rambo se díval, jak se náčelníci navzájem překřikují.

"Nebo je Rusové pobijí," dodal.

Rahim se prudce otočil a odcházel. Khalid a Mosaad šli za ním, ale každý trval na svém stanovisku.

Jak se hádali, blížili se k lesu, kde stál Rambo. Odlesky ohně ho jen nepatrně osvětlovaly. Všiml si ho a zastavil se u něho.

Rambo věděl, co přijde. Nakonec se určitě najde něco, s čím budou souhlasit, myslel si.

"Budeš bojovat s námi, Američane," řekl Khalid a Mousa překládal.

"Ne. Přišel jsem, abych našel svého přítele, ne abych válčil."

"To počká," přerušil ho Rahim. "Musíme zastavit ruský konvoj dříve, než vojáci najdou naše vesnice."

"Ale co můj přítel?"

"Pomůžeme našim lidem. Potom tobě," trval na svém Mosaad.

"Budeš bojovat nebo koukat?"

Už to tu bylo. Výzva, pomyslel si Rambo. Postavili to jako otázku cti. Nepůjdu-li bojovat, budu vypadat jako zbabělec. Skončím stejně špatně, jako když jsem u nich začínal.

Tohle však nechtěl. Ani v nejmenším.

"Kde chcete zaútočit?" zeptal se Rambo.

"V údolí asi dvanáct mil odtud," řekl Mosaad. "Dost daleko, aby nenašli, kde se ukrýváme."

"Chci tam jít dvě hodiny před svítáním. Potřebuju šest mužů."

"Ne. Půjdeš s námi. Společně," řekl Mosaad.

"Dobře poslouchej," řekl Rambo. Jeho hlas byl ostrý jako nůž u jeho opasku. "Jestli chcete, abych vám pomohl, budete se řídit mým plánem. Neproděláte na tom."

Náčelníci ztuhli nad Rambovým tónem. Ještě nikdo - zvláště cizinec - s nimi nikdy takhle nemluvil. Překvapeně na sebe zírali.

Mosaad si prohrábl prosedivělou bradku. Když si připomněl buzkaši, které nedávno hráli a které mezi nimi vytvořilo jakési pouto, přikývl.

3.

Rambo zatáhl svého koně za uzdu a zastavil na výspě nad skalnatým údolím. Měsíční světlo probleskovalo na jezírka písku, která se podobala louhu. Nesčetné balvany připomínaly kamenné lebky.

"Kde to jsme?"

Mousa zastavil koně, za ním šest mudžahedínů. "Nazývá se to tu Údolí bolesti."

Měsíc osvětlil jednoduchou cestu s úzkým předělem napravo.

Východ z průsmyku se otvíral jako ústí tunelu, ohraničené ze všech stran skalami.

"Tady," ukázal Rambo. "Tady umístíme nálože." Tma začala šednout, jak se blížil úsvit. Dorazili na tohle místo právě včas. Rambo pozorně sňal ze sedla svého koně krabici s travinou a opatrně ji rozbalil. Důkladně studoval okolí, ale teď už čekal jen na úplné rozednění.

Teprve pak začal připravovat nálože. Pokaždé naplnil kovovou trubku plastickou výbušninou C-4, vsunul do ní detonátor a maličký radiový přijímač s miniaturní baterií. Než přiložil víčko, ještě jednou prohlédl, jestli je elektrické zapojení v pořádku.

"Mouso, řekni těm mužům, co přišli s námi, aby tyhle věcičky opatrovali jako nemluvnata. Kdyby nebyli dost opatrní, mohli by poškodit anténku nebo aktivovat rozbušku."

"Udělájí, co řekneš. Chtějí umřít v boji, ne před ním."

"Nemluv o smrti," napomenul ho Rambo. Hledal strategická místa podél obou stran svahu i dole v údolí. "Řekni svým mužům, aby to dali do trhlin ve skalách co nehlouběji a přikryli opatrně nálože kamením." Muži šplhali dolů. Když se ještě více rozbřeslo, Rambo viděl tři z nich až na protější straně průsmyku. Mousa sešel do údolí. Muže, kteří byli přímo pod ním roztroušeni ve skalách vidět nemohl. Ale všichni, které teď pozoroval, poslechli jeho příkazy. Předpokládal tedy, že svůj v úkol splní všichni a pomalu se přestal o správné rozmístění náloží bát.

Mousa a jeho Afghánci se vrátili asi za hodinu. Rambo podal Mousovi lehkou vysílačku, druhou úplně stejnou, si ponechal sám.

"Odpálení náloží je jednoduché. Jediné, co musíš udělat, je zapnout vysílačku - tímhle vypínačem - a pak stisknout tenhle knoflík. Tak vyšleš radiový signál, který zachytí přijímač v každé náloži. Spojí baterii s rozbuškou a C-4 exploduje." Mousa přikývl.

Ale Rambo potřeboval vědět, že bezpečně pochopil, jak má pracovat s dálkovým ovládním.

Mousa ho překvapil. "Když stisknu knoflík, neodpálí to všechny nálože najednou?"

"Ne, pokud to uděláš správně. Podívej se na tlačítka nad tím knoflíkem. Jako u telefonu. Čísla odpovídají různým náložím. Od jedničky do šestky jsou ty, které jsi nechal v údolí. Sedm až dvanáct pod protější skálou. Dalších šest je podél této skály. A posledních šest je tady nahoře, na kraji, ty jsem tam uložil já. Když chceš odpálit číslo dvanáct, stiskneš nejdřív dvanáctku a pak ten velký knoflík."

"Komplikované," pyšně přikývl Mousa. "Ale já pamatuju."

Rambo mu stiskl ruku. "Já vím."

"A ty máš vysílačku také," řekl Mousa.

"Stejnou jako ty. Potřebuju mít jistotu, kdyby jedna z nich selhala."

"Nebo kdyby jeden z nás zemřel."

"Řekl jsem ti, ani slovo o smrti!"

Zavedli koně do propadliny a uvázali je k nízkým stromům.

Když Rambo vylezl zpět, podíval se dolů na opačný konec údolí.

Bojovníci se dostali až na kraj, ještě byli v sedlech. Rozdělili se.

Jedni po stranách, zbytek zůstal v prostředku. Vyhledali si úkryty, schovali i koně. Našli si výhodné pozice, zalehli u země. Vybalili pískově zbarvené přikrývky a perfektně splynuli s okolím posetém balvany, od nichž se na první pohled vůbec nelišili.

"Kdo vás naučil takhle bojovat?"

"Moji lidé to dělají už tisíc let."

Ačkoli to na, něho udělalo dojem, stále se cítil nespůj. "Kdy myslíš, že se sem Rusové dostanou?"

"Asi tak za hodinu."

Rambova nálada se nezměnila. Stále pozorně sledoval terén.

Ležel na břiše za výčnělkem skály. Překvapilo ho, že už nebyl schopen najít místa, kde se skryli mudžahedíni.

Nepochyboval o tom, že nálože byly na správných místech. Ale přesto se cítil nejistě.

"Vypadá to moc jednoduše. Kdybych já byl na místě Rusů, z tohoto místa bych měl strach. Než bych sem vjel, určitě bych ještě něco udělal."

"Rusové věří, že jejich tanky jsou nepřemožitelné."

"Možná," pokusil se Rambo zaplašit svoje obavy. "Přesto bude lepší, když se rozdělíme. Přejdu na druhou stranu."

Zasunul vysílačku do kapsy ruksaku, přehodil si přes rameno svou těžkou zbraň a šplhal přes skálu. Bylo na ní dost výstupků, které dobře posloužily jako opora pro ruce i nohy. Sestup nebyl těžký.

"Bojuješ s námi. Teď jsi jeden z nás," řekl Mousa.

"Ať jde Alláh s tebou."

Rambovi samým napětím zakolísal hlas. "I s tebou."

4.

Byl téměř uprostřed cesty, když se mu hrud' stáhla úzkostí.

Děsivý rachot tankových pásů se odrazil táhlou ozvěnou od hor.

Úzký prostor zvuk ještě zesiloval. Už se zdálo, že železo drtí kameny velmi blízko. Naftové motory řvaly, zvuk nabíral na síle tak rychle, až to zaráželo.

Ne!

Rambo se rozběhl. Na kraji cesty se vrhl k zemi, plížil se přes ostré kameny, až dorazil pod balvan vysoký skoro jako dospělá postava. Škrábl se při tom do dlaně. Začal krváčet. Do průsmyku se vřítla dělová hlaveň. Padesát mil za hodinu. Na scéně se objevil obrněný transportér pěchoty, pásy zvedaly oblaka prachu a neskutečně rychle se otáčely. Obrněnec byl dlouhý, úzký, na přídě s protitankovou střelou. Pod kanónem, na nízké věži těžký kulomet.

Druhý kulomet byl na přídě. Vozidlo bylo konstruováno pro jedenáctičlennou posádku. Pět mužů bylo vpředu.

Obsluhovali vůz, rádiové spojení a těžké zbraně. V zadním prostoru se vezlo dalších šest vojáků.

Objevil se druhý transportér. Potom tank. Ve srovnání s ním byla první vozidla skoro trpasličí. Dělo tanku i kulomet byly mohutnější, s větší ráží. Pak přijížděly nákladní vozy, plné vojáků.

Čtyři, pět, šest. Pět dalších bylo ještě v průsmyku. A za nimi, s větším odstupem, další tank a dva obrněnci.

Všichni sem dorazili tak rychle, že Rambo ani neměl čas sundat ze zad batoh a vyndat vysílačku, zvolit číslo nálože a stisknout knoflík.

Mouso, odpal ty nálože!

Ale nic se nedělo.

Rambo náhle pochopil. Mousa má strach, že jsem u výbušnin příliš blízko.

Zmáčkní to, Mouso!

Rambo škubl ruksakem.

Udělej to Mouso!

Omračující výbuch ho odhodil zpět. Po druhém výbuchu mu zalehlo v uších. Spěšně se vrátil do svého úkrytu za balvan. Narazil na něho letící kámen. Kolem Ramba zasvištěly úlomky. Kouř a oheň se valily odevšad. Skály se zvedaly, otřásaly a padaly, tuny kamene se řítily na pět nákladních aut, dvě obrněná vozidla a jeden tank, které byly v průsmyku. Vojáci křičeli. Kov skřípěl. Prach stále vířil.

Rambo to více cítil než viděl. Ačkoli byl dezorientován silou výbuchů, podařilo se mu sundat ruksak. V jedné ruce vysílačku, v druhé kombinovanou pušku, řítil se k balvanu vzdálenému dvacet yardů.

Vzdálenější vozidla se zastavila. Vojáci vyskákali z aut. Silné oddíly Speznaz spustily palbu, hned jak se jejich boty dotkly země.

Věže dvou obrněnců se otáčely a mířily na neviditelného nepřítele. Z útrobu tanku štkal vysunutý kulomet.

Svatí válečníci odhodili své pískově zbarvené deky a začali střílet ve chvíli, kdy skály explodovaly. Jednotlivé rány několika enfieldek byly sotva slyšet v tom rachotu, který dokázaly nové em-šestnáctky. Ještě hlasitější však bylo vytrvalé staccato dvacet let starého čínského kulometu.

Vojáci Speznazu padali. Přesto se mnozí dostali do krytu skal.

O chvíli později sebou trhl i tank, když spustilo jeho velké dělo.

Země se otřásala. Skály se drolily. Dva z Afghánců dostali zásah naplno, části jejich těl rotovaly v červené mlze.

V průsmyku spadlé skály dokonaly jen zčásti své dílo zkázy.

Tři auta a jeden transportér byly zasypány kamením, ale ne zničeny.

Vojáci z nich vyskákali, poschovávali se za hromady šterku, zatím se báli zapojit do boje.

Rambo stiskl číslo na vysílačce. Kód byl zvolen bezpečně. Pak zmáčkl knoflík. Explodovala další část skal a vrhla lavinu kamení na řvoucí vojáky. Rambo naladil další číslo, ale ještě než mohl stisknout, protější stěna vylétla do vzduchu a uvedla do pohybu další tuny kamene. Tu explozi odpálil Mousa, uvědomil si Rambo. Stiskl tedy jiné číslo. Prásk! Další výbuch.

Náhly příval kulek odrazil kus skály, za níž se Rambo skrýval.

Okolo něho se zase rozvířil písek. Ti z obrněnce ho určitě spatřili!

Každou chvíli sem může vystřelit dělo!

Rambo spěšně vytřukal pětku a stiskl dálkový detonátor.

Hromová rána zvedla před obrněncem písek, ale obr zůstal nepoškozen. Rambo nic jiného ani nepředpokládal, nálož byla příliš daleko od jeho přídě. Ale víření písku po výbuchu určitě ztíží střelci výhled a on získá šanci najít si lepší úkryt.

Couval, střílel při tom z automatu krátkými dávkami, až zády narazil na skálu. Schoval se za ni. Bleskově se vrhl k zemi, když kanón vypálil. Střelec se rozhodl spustit, i když nemohl vidět svůj cíl. Skála, odkud se Rambo včas vzdálil, se rozletěla na kusy.

Štiplavý dým se valil kolem něho, dráždil mu čich a nutil ke kýchání.

Afghánci stříleli dál. Projektil z rychlopalného bezzázkluzového kanónu ráže 88 mm zasáhl tank. Náraz byl prudký, ale náboj neměl tolik síly, aby prorazil masivní pancéř. Naopak kulomet tanku teď ostřeloval povstalece.

Rambo odpálil svůj granát proti vojákům Speznaz, kteří stříleli ukryti za skály. Výbuch smíchal těla i kameny. Vystřelil několik jednotlivých ran na jiné vojáky, kteří se ho pokusili obklíčit.

Na pravé straně zasáhl kanón tanku několik Afghánců.

Nezbylo z nich skoro nic. Také těžký kulomet je kosil jako smrt.

Prásk! Ústí průsmyku se změnilo v hromadu balvanů a pohřbilo vojáky, kteří tam našli úkryt. Opět Mousa!

Rambo stále střílel.

Náhle strnul. Exploze a střelbu z hor okolo něho přehlušil rachot z nebes. Do údolí se řítila raketa s ohnivým chvostem. Nechávala za sebou hustý černý dým. V děsivém výbuchu se kus skal proměnil v kráter, nasáklý krví. Shora hřměly kanóny a demolovaly průsmyk. Rebelové se rozptýlili. Vysoko nahoře kulomety chrlily víc než sto kulek za minutu,

nechávaly díry v písku i ve skalách, drtily vše, čeho se dotkly.

Sovětská helikoptéra. Lomoz boje byl ohlušující. To zabránilo Rambovi, aby včas zaslechl rotory blížící se MI-24.

Nestvůrně veliký vrtulník operoval nad místem, kde ještě před několika minutami byl průsmyk s cestou směřující do údolí. Hlavně kanónů MI-24 žhnuly do ruda, kulomety Gatling sršely ohněm.

Útok se proměnil ve zmatek. Země se třásla. Povstalci, kam jen se podívali, stáli tváří v tvář smrti, hořící, drtící, vybuchující.

Když vrtulník přiletěl nad bitevní pole, vítr z jeho vrtule zvedl oblak prachu. Sověti posílili protiútok. Z násobili své úsilí. Rebelové začali ustupovat.

Rambo nyní pochopil, co mu dělalo starosti, když studoval terén těsně před tím, než Sověti přijeli. Ten průsmyk byl tak zřetelnou pastí, že si protivník chtěl vytvořit převahu ve vzduchu. Pták smrti byl pravděpodobně určen, aby prozkoumal průsmyk, než kolona přijede, ale něco jej asi zdrželo, něco jej donutilo přiletět o osudnou minutu později. Příliš pozdě, aby zabránil útoku, ale zase ne tak pozdě, aby nemohl zničit útočníky.

Vrtulník kroužil nad terénem, sledoval plošinu, odkud se před tím díval Rambo, vracel se znovu a znovu s dalšími smrtonosnými salvami. Když opět nalétl a z podvěsu křídel vylétla raketa, Rambo měl co dělat, aby se udržel na chvějící se zemi. Rebelové ostřelovali vrtulník z em-šestnáctek. Bylo to však marné. I když jejich kulky zasáhly stroj, nemohly mu způsobit větší škodu.

Ale něco jiného ano. Puls bubnoval Rambovi v uších. Opět uchopil vysílačku. Zahalen prachem a dýmem sotva dokázal přečíst číslo, které potřeboval zvolit. Tělo se mu chvělo všudypřítomnými explozemi. Hřmící helikoptéra opět přeletěla nad ním. Opět zakroužila nad bitevním polem. Když se kouř trochu rozptýlil, viděl Rambo stroj u příkrého srázu sousedícího s průsmykem. Stiskl knoflík vysílačky. Skála na hraně explodovala. Horečně zmáčkl další číslo a hned na to detonátor. Další exploze. Ještě když čekal na Mousu a jeho mudžahedíny, umístil své nálože právě v těch místech.

Pro případ, že by se boj začal přesunovat tímto směrem.

Pro případ, že by povstalci museli ustoupit napříč a potřebovali zdržet nepřítele.

Pro případ... Prostě pro případ čehokoli neočekávaného.

To ho naučil Trautman.

Trautman.

Rambo opět rychle stiskl číslo a detonátor.

První exploze s vrtulníkem ošklivě zamávala.

Ale zůstal ve vzduchu. Opět získal stabilitu.

Druhá exploze jej otočila na bok.

Ale stroj se stále ještě držel. Pohyboval se kupředu.

Třetí exploze však vrtulník převrátila docela. Jeho rotory, otočené směrem dolů, už nedokázaly unést tuny, tlačící shora.

Okřídlený obrněnec se udržel ve vzduchu ještě sekundu.

Jakoby visel v prostoru a váhal, co dál.

Potom padal jako ve zpomaleném filmu.

Ohnivý výbuch, když se stroj zřítíl na zem, byl děsivý.

Obrovský jazyk ohně vyšlehl směrem ke kraji průsmyku. Rambo se lekl.

Co když byl u toho kraje Mousa? Co když jsem ho zabil?

Rambo se vyděsil ještě jednou. Tentokrát, když vystřelilo dělo obrněnce ze země. Granát dopadl sotva dvacet yardů od něho. Křičící povstalci přestali ustupovat a běželi dopředu. Vrhli se opět do útoku.

Obrněný transportér se teď rozjel proti nim. Najednou pod ním země explodovala a roztrhla jeho pás a rozpárala spodek.

Vyskočily plameny, které pronikly do obrněnce. Muži vykřikovali bolestí.

Rambo pochopil. Výbuch mohl mít jedinou příčinu: Nálož, kterou odpálil Mousa. Mousa tedy žil!

Jeden Afghánec držel jedinou RPG-7, kterou povstalci měli.

Tu zbraň našli asi před dvěma měsíci po jednom úspěšném útoku proti Sovětům. Zbraň, kterou chránili jako poklad, měli ji v rezervě, dokud nepříjde ten pravý čas. Dokud si střelec nebude absolutně jistý, že náboj nemůže minout cíl.

Raketa vylétla a zničila druhý obrněný transportér. Jeho roztržená věž se rozletěla. A zbytek začal hořet, když vybuchlo palivo a munice uvnitř.

Zbývající sovětské vojáci se snažili zachránit. Utíkali mezi hromadami kamení. Povstalci je pronásledovali a stříleli po nich. Ale na místě stál ještě jeden tank. Pálil z kulometů i z děla. Bojovníci svaté války, kteří neopatrně opustili úkryt ve vidině vítězství, dosáhli mučednictví, po němž prahli.

Tank se rozjel proti nim, střílel na všechny a na všechno, co mu stálo v cestě. Další povstalci padli.

Zraněný Afghánec vytrhl pojistku granátu a snažil se jej hodit, ještě než zemře. Granát s kouřící roznětkou dopadl pět stop od jeho ruky. Tank se sice blížil, ale ne dostatečně rychle, aby ho mohl výbuch trhaviny poškodit. Povstalci stříleli na tank z ručních zbraní.

Zbytečně. Hrozně se k nim blížil a skláněl kanón směrem, kde teď stáli lidé.

Rambo, vyskočil a běžel ke kouřícímu granátu. V duchu počítal, jestli má šanci to stihnout. Shrábl jej v běhu a pokračoval proti tanku. Kulometná palba ho přinutla zalehnout. Odhodil granát, který dopadl na věž. Ale tank se valil stále blíž. Rambo už byl v jeho stínu. Přitiskl se k zemi, takže spodek tanku nad ním přešel. Pásky pronikavě rachotily v těsné blízkosti jeho boků. Když spatřil denní světlo za zádi tanku, vyskočil a dal se do běhu. Plíce mu jen hořely, nohy pálily. Výbuch ho odhodil dopředu. Ovanul ho horký oblak.

Když popadl dech, otočil se. Věž tanku byla vyrvána ze závěsu.

Kanón mířil k zemi. Zevnitř tanku šlehaly plameny.

Rambo ležel v písku, zcela vyčerpan.

Nad ním se objevil stín. Rambo sáhl po noži.

Ale pohyb nedokončil, když spatřil Mosaada, jak se na něho přátelsky šklebí a sklání se k němu, aby mu pomohl vstát.

5.

Z průsmyku se ještě ozývaly sporadické výstřely. Už ne rachot automatických zbraní, ale jednotlivé rány starých enfieldek. Povstalci ostřelovali ustupující zbytky Sovětů, kteří překonávali kopce z kamení, blokující průsmyk. Rambo se zarazil, když viděl, že Afghánci zabíjejí vojáky, které chytli.

Až na tyhle výstřely byla bitva skončena. Prach se usazoval.

Rebelové prohledávali terén a sbírali sovětské zbraně a munici.

Jeden Afghánec podřízl hrdlo zraněnému Rusovi.

Rambo se odvrátil.

To není moje válka!

Tihle lidé stěží nakrmili sebe, nemohli si dovolit krmit ještě zajatce. Měli příliš mnoho svých raněných. Nemohli věnovat své skromné zásoby léků raněným Rusům. Pokud by nechali poražené uprchnout, vrátili by se a zabíjeli by další povstalce. Opravdu neměli na vybranou. Oni je prostě museli zabíjet...

Pořád totéž...

To není moje válka!

Něco ho přimělo, aby se otočil. Na levé straně, dost daleko od bitevního pole, vytvořili rebelové vzrušený kroužek a zírali na něco uprostřed.

Mosaadovi zaplály oči. Běžel k hlučícímu davu. Khalid a Rahim rychle za ním.

Rambo se tam vydal také. Když spatřil nad čím se povstalci shlukli, udělalo se mu téměř zle: Ruský voják - nanejvýš dvacetiletý - ležel natažený v písku, ruce měl přitisknuté k hlavě, jak si ji snažil chránit před přívalem kamení. Afghánci ho kamenovali.

Jeden mudžahedín tahal Rusa za ruce, aby si nemohl krýt hlavu. Mladý voják vystrašeně pohlédl vzhůru. Připomněl Rambovi psa, který ztratil duši od příliš častého bití. Světlovlasý, s modrýma očima, ještě chlapec. Měl měkké rysy, vyjadřující spíše nevinnost oběti než krutost útočníka.

Povstalci uchopili Rusova ramena a roztočili ho jako hračku.

Svíjel se v písku a byl zasažen mnoha kameny. Jeden Afghánec vytáhl nůž, popadl zajatce za vlasy, strhl mu hlavu zpět, aby odhalil hrdlo a rozmáchl se...

Rambo se prodral davem a zachytil Afghánecovo zápěstí jen okamžik před tím, než by vytryskla krev. Okraj blýskavého nože minul Rusovu krční tepnu jen o čtvrt palce. Afghánec se nyní snažil ze všech sil dokonat své dílo. Rambo naopak chtěl stáhnout nůž zpět.

Afghánec zaklel. Rambo mu vykroutil nůž.

Afghánec uskočil zpět, popadl pušku a namířil na Rambovu hrud'. Khalid vyskočil z davu a srazil mu hlaveň k zemi.

Vychrlil gejzír vzteklých nadávek a pak se otočil k Rambovi. Mluvil ještě zuřivěji.

"Říká, že ti zachránil život. Říká, že to udělal na oplátku za záchranu života jeho dcery. Neměl ses do toho míchat," řekl sípavý hlas s námahou.

Rambo se otočil.

A spatřil Mousu!

Ale nebyl čas, aby mu řekl: "Chvála Alláhovi, že jsi naživu! Že jsi nebyl na tom kraji, když jsem odpálil nálož!"

Afghánce ovládlo napětí. Hádali se.

Rahim ve zlosti hovořil.

Mousa překládal: "Vzal jsi tomu muži nůž - zneuctil jsi ho.

Urážka musí být potrestána."

"Nechtěl jsem ho urazit! Jenom jsem zkoušel -" "Afghánec nikdy nenapadá Afghánce."

"Ale já nejsem Afghánec," trval Rambo na svém. "Nerozumím vašim způsobům!"

"Ovládej hlas," poradil mu Mousa. "Afghánec nikdy nekřičí.

Použij sílu slova. Křičet je urážka."

Rambo se přinutil uklidnit hlas. "Řekni mu, že jsem nikoho nechtěl zneuctit. Respektuji jeho odvahu. Je dobrý bojovník.

Ale nemohl jsem ho nechat zabít zajatce. Nemíchal bych se do toho, kdybych neměl dobrý důvod. Když bude jen chvíli poslouchat..." Afghánec, jemuž Rambo vykroutil nůž, se třásl vztekem, v očích ďábelský pohled.

"Řekni mu, že se mu omlouvám. Ukaž mu, jak moc se před ním skláním."

Rambo přitiskl rebelův nůž na své předloktí a pomalu se řízl napříč do ruky.

Vyřinula se krev.

Afghánec ztuhl.

Rambo mu podával nůž, rukojetí napřed. "Je mi hluboce líto, co se stalo. Ale tvoje čest je nedotčena. Nevytáhl jsi nůž zbytečně, ochutnal krev..."

Afghánec váhal.

"Když mi odpustíš, budu tvým dlužníkem," řekl Rambo.

Krev kapala z jeho paže.

Bojovník chvíli přemýšlel, ještě jednou se rozhořčeně otřásl a pak si vzal svůj nůž.

"Děkuji ti," řekl Rambo.

Afghánci souhlasně zabručeli.

Rambova ramena se konečně uvolnila.

Mosaad nevrle promluvil.

Mousa překládal. "Říká, že takhle je to lepší. Poslouchej korán.

Buď spravedlivý. Bude soud. A potom oni zabijí Rusa."

Rahim řekl. "Ne. Korán je pro muslimy. Bezvěrci nejsou chráněni našimi zákony. Tenhle voják je horší než bezvěrec. Je ateista. A zbabělec. Když jsme útočili, běžel k těmhle skalám a schovával se. Nezaslouží si důstojný soud. Kat by měl odstranit toho prašivého psa z našeho dohledu a popravít ho hned."

Ostatní přikývli. Dlouhý popravčí vystoupil vpřed se sekyrou.

"Mouso, řekni jim ne!" Rambo zdůrazňoval svá slova, zoufale se snažil nekřičet. "Řekni jim, aby poslouchali. Řekni jim, že potřebuji toho muže. Řekni jim, že si myslím, že mi pomůže zachránit mého přítele."

"O tom budeme mluvit u soudu," řekl Mosaad.

"A mluvmě také o něčem jiném, když už jsme u toho," řekl Rambo. "Od chvíle, co tu jsem, pořád každému ustupuji. Ted' je na čase, abych také já řekl své. Slíbili jste mi pomoc při hledání mého přítele. Stále mluvíte o své cti. Dodržte tedy svůj slib. Jestli mi ten muž může pomoci, nechte ho naživu."

Afghánci se zdáli zaskočení.

"To je špatné," řekl Mousa. "Neměl bys pochybovat o jejich slovu. Ted' mají jen dvě možnosti. Zabít tě - anebo ti vyhovět."

Rambo čekal se zatajeným dechem.

Mosaad vykročil vpřed. "Tak ty si stěžuješ, že já nedodržuju svoje sliby?"

"Řekněme, že ti je jen připomínám."

"Víš co riskuješ, když se mnou takhle troufale mluvíš?"

"Vím."

Mosaad ho pozoroval. "Tvůj přítel pro tebe musí znamenat opravdu hodně."

"Skoro jako by to byl můj otec."

Mosaad několik sekund mlčel. "Pomáhal jsi nám. Umíš být zuřivý i odvážný. Kvůli tobě tedy toho muže ušetříme. Ale když nám nepomůže -" Mosaad vzal sekyru z katových rukou - "když se nás pokusí zradit, sám ho budeš muset popravít."

6.

Trautman zvedl oteklou tvář z kaluže krve. V oslepujícím jasu cely mžoural k malému okénku ve dveřích. Zvenku slyšel nějaký hluk. Byly to zvuky nezvyklé a zněly po celé chodbě. Trautman se snažil soustředit, aby pochopil, o čem jde.

Kroky. Mnoho kroků.

Ano. Ale to nešel ani plukovník Zajsan, ani seržant Kurov. Ani jeden z nich to nebyl. Nemusel se bát otázek ani dalšího bití.

Ne. Tohle byly šouravé kroky.

Mnoho kroků. Trautman slyšel, jak někdo upadl. Pak úder.

Nějaký člověk zasténal. A zase. Hlídka vykřikla nějaký rozkaz.

Kroky ztěžka postupovaly.

Trautman opět klesl na ruce a na kolena. Opřel se o zeď a pokusil se zvednout, aby získal aspoň chabý výhled z okénka.

Přes mříže spatřil, jak jdou chodbou Afghánci. Ruští vojáci je postrkovali. Ačkoli se mu vše rozplývalo před očima, stihl napočítat nejméně deset vězňů. Ačkoli měl v hlavě tupé prázdno, uvědomil si, že to nejsou nově přichozí lidé. Už tady museli být. Nešli k celám, ale opačným směrem. Stráže je strkaly tam, odkud vždycky přicházel plukovník Zajsan.

Směrem ke dveřím, kudy sem Trautmana poprvé vnesli.

Šli na nádvoří pevnosti.

Nohy odmítly Trautmanovi poslušnost. Sklouzl od okna dolů, o železné dveře si odřel tvář. Ze rtů mu zase vytryskla krev.

Cítil jakési podivné varování.

Když se octl na podlaze, uvědomil si, že by Sověti zacházeli s vězni jinak, kdyby je chtěli propustit. A vězňové by neprotestovali.

Nemuseli by je vyhánět násilím.

Bylo stejně nepravděpodobné, že by je všechny najednou vedli k výsledku.

Trautmanovo tušení dostávalo ty nejčernější barvy. Hlasitě zaúpěl.

7.

Z okna kanceláře plukovníka Zajsana se díval major Azov a prohlížel si nádvoří. Zapadající slunce vrhalo na zeď stíny vojáků, kteří tam stáli v radě, vyrovnání v pozoru.

Azov znechuceně potřásl hlavou. Bylo mu čtyřicet let, měl vojenské, za ta léta ztvrdlé rysy, ale paradoxně citlivé oči.

Nesmírně si přál, aby o této neovladatelné zemi ani nikdy neslyšel, natož aby sem musel nastoupit.

Obrátil se ke svému veliteli. "Plukovníku, ve vši úctě. To byl váš nápad poslat ven kolonu, aniž bychom přesně věděli, kde se povstalci ukrývají..."

"Cože? Vy chcete říci, že to co se stalo, byla má chyba?" vyskočil Zajsan.

"Ovšem, že ne, soudruhu plukovníku. Musíme převzít iniciativu. Ale nemůžeme vždycky předvídat následky, i když jsme taktiku dobře naplánovali."

"Vy říkáte ztrátě tří vrtulníků, dvou tanků, šesti obrněných vozidel a více než stovky mužů dobře naplánovaná operace?"

Azov si netroufal znovu připomenout, že vyslání kolony byl opravdu plukovníkův nápad.

"Povstalci dostali lekci," řekl Zajsan. "Určitě se schovávají daleko od místa, kde nás napadli. Jsem o tom přesvědčen. Zítřka nařídím velkou operaci vyhledej a znič v celé této oblasti."

"Ale co když chtějí, aby to tak vypadalo, že tam někde jsou?"

Když budete jednat příliš rychle, můžete udělat přesně to, co si přejí.

Mohla by to být další past."

"Neodporujte mi, majore! Říkal jste něco o následcích. Za to, co dneska udělali, povstalci určitě následky ponесou!"

Azov se znovu podíval z okna na nastoupené vojáky ve stínu zdi.

"Co ten americký vězeň?"

"Co je s ním?"

"Měl by být přepraven do Kábulu, než udělíte povstalcům svou lekci. Jestli se dozví o tomhle..." Azov pohodil hlavou k vojákům venku.

"Ten Američan nepůjde nikam, dokud mi neřekne, kde se všichni skrývají a dokud nevyčistím tenhle bordel!"

Někdo zaklepal na dveře kanceláře. Vstoupil seržant Kurov.

"Soudruhu plukovníku, vězňové byli vyvedeni na dvůr podle vašeho rozkazu."

"Takže proveďte můj rozkaz!"

Azov si přál ještě toužebněji, aby sem nikdy ani nevšel.

8.

I přes silné zdi své cely slyšel Trautman tlumený rachot výstřelů z nádvoří.

A vzdálené výkřiky. Hlava mu zase klesla do kaluže krve.

Místo sténání začal klít.

9.

Zajatec se jmenoval Andrejev. Seděl s Rambem u ústí jeskyně.

Zapadalo slunce. Afghánci klečeli a modlili se. Rambo s respektem čekal až skončí a pak Andrejevovi rusky vysvětlil, co potřebuje.

Modré oči mladého muže se rozšířily překvapením. "Mluvíš docela dobře rusky."

"Byla to moje specializace, když jsem byl v armádě. Mluvím také thajsky a vietnamsky."

"Ty jsi voják?"

"Býval jsem," řekl Rambo a přemýšlel o tom. "Tím jsem chtěl říci, že už jsem mimo službu. Předtím jsem se tě něco ptal. Víš, kde je ten Američan?"

"Ano. Tvého přítele jsem viděl."

Rambo se k němu naklonil. "Kde?"

"V pevnosti."

"Je naživu?"

Andrejev pozvedl hlavu, ale pak rozhodil rukama. "Kdo to ještě teď může vědět? Často ho bili. Každý den několikrát." Rambovy lícní svaly ztuhly. "Ukaž mi, kde ho drží. Nakresli mi mapku."

"Zachránit se ti ho nepodaří. Ta pevnost je příliš dobře chráněna. Ani všichni tihle povstalci by ji nedokázali dobýt."

"Oni tam nepůjdou. Já ano."

"Ty?" zeptal se vyjeveně Andrejev.

"S jedním přítelem. Dva muži mají šanci proniknout, aniž by je někdo spatřil."

"Ale kolem pevnosti je minové pole. I když budeš mít mapku, neobejdeš se bez průvodce, který by tě protáhl až ke zdi." Andrejev váhal. "Budeš mě muset vzít s sebou."

"Budu muset? Rozmysli si to!"

"Nevíš ještě, jestli mi můžeš důvěřovat?"

"Tááhle je jeden muž se sekerou, který má v téhle otázce jasno. Proč jsi utekl z bitvy?"

"Myslíš si, že jsem zbabělec?"

"Nevím kdo jsi a jaký jsi. Máš teď šanci, abys to vysvětlil."

Andrejev se zarazil a prohrábl si světlé vlasy. "Vím, že to, co tu děláme, je špatné. Miluji svou zem, ale nenávídím tuhle válku."

Spousta mých kamarádů vojáků si myslí totéž. Někteří už utekli. Je to zlé, špatná válka. Jako Vietnam."

"Ano," přikývl Rambo. "Jako Vietnam." Začal být nevrlý.

"Říkáš, že jsi chtěl dezertovat?"

Andrejev se rozhlédl zmateně kolem sebe. "Asi se to už stalo."

"Pokud tě tihle lidé přijmou."

Andrejev se podíval do země. "Ano. Pokud."

"Budou chtít, abys bojoval proti svým lidem. Dokážeš to?"

"Ti vojáci nejsou moji lidé. Pocházím z malého města Permu.
Tam žijí moji lidé. Lidé v Moskvě například vůbec nevědí, jak je to zlé. Armáda bere mladé lidi z vesnic a posílá je daleko od domova.
V Moskvě tvrdí, že tady vyhráváme. Není to pravda. Tady nevyhrává nikdo. Není to moje válka. Je špatná. Když mě Afghánci vezmou mezi sebe, budou i oni mými lidmi."
Rambo se na něho díval napjatě.
"Ne, Američane, ty můžeš věřit Andrejevovi, ale můžu já věřit tobě?"
"Riskoval jsem kvůli tobě život. Už se nepamatuješ?"
"Ano. Ale já teď budu riskovat svůj, mám-li ti pomoci."
"Možná. Budu o tom přemýšlet."
Na kamenech zazněly kroky. Rambo se otočil.
Spatřil Michelle, jak - opět s cigaretou v ústech - přicházela s Khalidovou dcerou. "Chtěla prostě vědět, co dělá její přítel."
Rambo se usmál na dívku, již zachránil život.
Začala něco povídat.
"Co říká, Michelle?"
"To není nic vážného."
"Povězte mi to."
"Znáte děti. Mluví a nepřemýšlejí. Nemyslí to doopravdy - " Rambo čekal.
"Tak dobrá," řekla konečně Michelle. "Doufá, že budeš brzy raněn, aby tě mohla ošetřovat."
"Asi se jí to přání co nevidět splní."

Část sedmá

1.

Rambo studoval Andrejevovu mapu a učil se nazpaměť každý detail pevnosti. Seděl při tom na složené dece, v jeskyni, pod petrolejovou lampou. Začalo tu být horko a proto vykročil ven do tmy. Ovanul ho chladný, příjemný vzduch horské noci.
Tábor tonul ve tmě. Povstalci dnes nezapálili ohně. Pokud by helikoptéry, pátrající v horách v touze po pomstě za denní útok, našly sebemenší známky života na tomto úpatí, střílely by bez váhání.
Chvilí trvalo, než si Rambovy oči přivykly na tmu. Stany byly perfektně zamaskovány. Vyhlížely jako noční stíny. Kromě ržání koní, které ustájili mezi stromy, bylo všude ticho. Dokonce i počasí jim přálo. Nebem pluly těžké mraky a clonily i světlo hvězd. Tma byla dokonalá.
Blízko po Rambově pravé ruce se od skály odlepila mužská postava. Nikdo by ji tam nehledal.
"Mouso, potřebuji, ays tlumočil."
Kráčeli ke stanům v přední části tábora. Když vstoupili do jednoho z nich, tlumené hlasy ustaly. Svíčka osvětlovala zachmuřené tváře Khalida, Rahima a Mosaada.
"Dal ti ten Sovět nějaké informace?" zeptal se Rahim.
Rambo mu ukázal mapu.
"Ale je ta informace přesná?" zeptal se Rahim.
"Ukázal jsem ji vašemu zvědovi, tomu vojákovvi, který přišel včera a varoval vás před tou kolonou. Říká, že sice jeho jednotky nebyly přímo v pevnosti, ale že tam dvakrát byl a že ta mapa věrně zobrazuje část, kterou si stačil prohlédnout."
"Ale co ten zbytek? Ta část, kterou neviděl?" trval na svém Mosaad.
"Brzy to poznám."
"Brzy?" řekl zaraženě Mosaad. "Jak brzy? Kdy chceš odejít?"
"Dnes v noci."
"Dnes? Ale vždyť potřebuješ čas na přípravu."
"Není čas. Zajatec mi řekl, že tam mého přítele mučí. Mám strach, že ho zabijí. Musím ho odtamtud dostat co nejdřív."
"Nelíbí se mi to." řekl Mosaad.
"Také nejsem zrovna nadšen, ale..."
Mosaad se díval na Ramba s obdivem. "Dal jsem svůj slib, že pomohu a tak jej dodržím. Kolik mužů budeš potřebovat?"
"Jen Mousu a pět mužů, kteří budou čekat s koňmi."
"Ale jak můžeš zaútočit na pevnost s tak malou silou?"
"Nebudu útočit. Aspoň ne tak, jak jste zvyklí vy. V mé jednotce jsme tomu říkali vpád. Tichošlápek Pete."
"Jaký Pete? Co to znamená?"
"Dostat se dovnitř a zpátky tak rychle, jak jen to jde."
Náčelníci byli ohromeni, když to Mousa přeložil.
"Pak se tedy budu modlit k Alláhovi, aby tě chránil."
Ještě více užasli při jeho další větě. "Zajatec s sebou beru také."
"Ty mu věříš?" zeptal se Mosaad.
"Ne. Ale musím to riziko podstoupit. Říká, že okolo pevnosti je minové pole. Potřebuji, aby mě provedl."

"Ale co když zakřičí a vyburcuje strážce? Může tě zradit."
"Slibuji vám, pokud zkusí varovat hlídky, zemře první."
"Ale ty můžeš být druhý," řekl Mosaad.
"V tom případě se pak nemusíš namáhat, abys mi řekl, že jsem prostě blázen."
Mosaad uchopil Ramba za rameno. "Měl bych hrozný vztek, kdyby tak dobrý hráč buzkaši neměl tuhle další hru přežít."
"Příště mě totiž porazíš zase ty."
"Rád bych ještě tu šanci dostal."
Zasmáli se a opustili stan.
Ve tmě se Mosaad díval na nebe. Jeho hlas byl vážný. "Alláh se rozhodl, že vaší akci nepožehná."
"Tomu nerozumím."
Náčelník ukázal na houstnoucí mraky.
Pluly stále rychleji a zakryly hvězdy až k obzoru.
"Přijde bouře."
Rambův tep se zrychlil. "Pak se tedy mylíš." Mluvil vzrušeně.
"Alláh nám požehnal."
"Teď tomu nerozumím zase já," řekl Mosaad.
"Nemám čas ti to teď vysvětlovat. Mouso, musíme jít. Dříve než bouře začne."
Rambo rychle prošel mezi tmavými stany a vstoupil tam, kde Afghánci hlídali Andrejeva.
"Půjdeš se mnou," řekl Rambo. "Pospěš si."
"Dáváš mi možnost, abych vyzkoušel sám sebe?"
"Jestli teď utečeš z boje, tak jako jsi - - -"
"Já nejsem zbabělec. Teď bojuji za něco, čemu věřím."
"Uděláš lépe, když budeš věřit, že já věřím tobě. Jinak..."
Rambo vytáhl svůj dlouhý zakřivený nůž. "Dokončím to, co ten válečník dnes ráno začal. Podříznu ti krk."

2.

Vítr nabýval na síle. Písek bičoval Rambovu tvář, když vedl svého koně dolů po tmavém skalnatém svahu. V silicím zmatku bouře stěží poznal, že se dostali do prohlubiny. Minimálně trochu zadrží vítr, než se dostaneme na její konec, pomyslel si.
I přes to byla cesta obtížná. Přestože jejich skupina použila dobře známé stezky, často se museli vyhýbat padlým stromům, obcházet balvany. Kdyby Afghánci nebyli na tuto krajinu experti, nikdy by se nedostali do údolí před svítáním. Ale teď pro nás bouře znamená výhodu, myslel si Rambo.
Spolu s tmou poskytovala dokonalý úkryt. A další výhoda?
Výhled měly sovětské strážce téměř nulový. Ano, Mosaad se mýlil, Alláh jejich misi neopomněl požehnat. Alláh! Rambovy myšlenky ho samotného překvapily. Jsi mezi muslimy už dlouho. Začínáš myslet jako oni.
Předurčení osudu mu předtím nic neříkalo. Chtěl se ovládat, ne být ovládán. Chtěl rozhodovat sám o sobě, ne čekat, co se má stát. Ale zázračný příchod bouře tuto noc ho přivedl k pochybnostem.
Ne, rozhodl se. Mám prostě štěstí.
Anebo je možná štěstí jen nevědomý způsob projevu Alláhovy vůle?
Náhle si vybavil něco, co Trautman řekl ve slévárně v Bangkoku, když ho Rambo viděl naposled. John, musíš přijmout svůj osud.
Já nevěřím v osud, v předurčení.
Ano. V tom je ten problém: Musíš přijmout to, co se má stát.
Přijmout to, co nenávidím?
Dobrá, nyní tedy dělal to, co nenáviděl. Věc, kterou přesto dělal nejlépe, v níž byl lepší, než kdokoli jiný.
Kůň před ním zpomalil, pak zastavil. Cítil, že se otáčí.
Andrejev k nim šel ve vířícím písku. Mousa a ostatní válečníci zavedli své koně do úkrytu a přidali se k nim.
Andrejevův hlas byl v bouři sotva slyšet. "Necháme koně tady.
Tehle převis jim poslouží za dobré útočiště."
"Už jsme blízko pevnosti?"
Andrejev nasměroval fosforeskující stříšku kompasu a ukázal severozápadně. "Tři sta yardů tímhle směrem."
"Jsi si tím jistý? V téhle bouři se snadno udělá chyba."
"Byl jsem tady v posádce celý rok. Věř mi, že vím, kde je pevnost."
"Můžeme ji minout ani o tom nebudeme vědět."
"Uvidíme ji. Je na to dost velká. Pamatuj si: Věžně drží na severní straně, dole pod hradbami zevnitř," řekl Andrejev.
Mousa přistoupil blíže.
"Vemte si tohle." Sejmul víčko z konzervy.
"Co to je?"
"Leopardí tuk, smíchaný se sazemí z lampy."
"V téhle bouři? Nepotřebujeme se maskovat."
"Tady venku ne," řekl Mousa. "Ale co v pevnosti?"
"Souhlasím," řekl Rambo.

"Hlídací psi bojí leopardí zápach. Ucítí a utečou, bojí štěkat."

Rambo si namazal tuk na tváře a na hřbety rukou. Utřel si dlaně do košile. Nechtěl, aby mu klouzaly. Musel dokázat pevně stisknout kteroukoli ze svých zbraní.

Vířící písek se nalepil na mastnotu. Tak ještě víc splynul s tmou.

Když přišli na řadu s maskováním Mousa a Andrejev, Rambo se ujistil, že má nůž pevně na opasku, hned vedle pouzder s lukem a šípy. Utáhl si popruhy ruksaku a přehodil si přes rameno kombinovanou pušku. Také Mousa a Andrejev zkontrolovali své pušky.

"A poslední věc," řekl Rambo a odvázal stočené lano od sedla a přehodil si je přes druhé rameno. Na konci lana byla malá kotvička.

"Připravení?"

Všichni byli.

Rambo vyburcoval pozornost na krajní mez.

S myšlenkou na Trautmana.

Chytil Andrejeva vzadu za uniformu.

"Tak jdeme."

Mousa křikl do bouře k pěti jezdcům, kteří na ně čekali s koňmi. "Řekl jsem jim, aby odjeli, když se do hodiny nevrátíme."

Mousa uchopil Ramba za košili. Tak opustili úkryt.

Bouře je pohltila.

3.

Vítr udeřil Ramba do zad a tlačil ho dopředu. Letící písek ho řezal do nechráněné kůže. Na krku, na hlavě, na ruce. Stejně ostře ho silící vítr bodal do uší. Čas a prostor se zhroutily. Mousa řekl Afgháncům, aby čekali hodinu, ale zdálo se, že z toho už nejméně půlhodina uplynula. Stálý příval písku vyvolával pocit, že nic kromě té bouře neexistuje. Že povrch údolí se náhle propadá do prázdna.

Sevřel se mu žaludek, jako vždy, když nastupoval do akce.

Za ním, na jeho košili, pevně visel Mousa a Rambo také pevněji stiskl Andrejevovu uniformu. Rus se pravidelně zastavoval, hleděl dopředu a kontroloval kompas, opravoval směr. Pokoušeli se udržovat přímou cestu a postupovat tak rychle, jak jen bouře dovolovala.

Zdálo se, že minula další půlhodina a Rambo se musel ujistit, že zatím ze skutečného času nebylo víc než deset minut od chvíle, kdy vyrazili.

Pevnost. Už jsme u ní měli být, myslel si. Andrejev asi udělal chybu. Minuli jsme ji. Jsme někde vedle. Když takhle půjdeme stále, dostaneme se na protější konec údolí.

Vpředu se objevila slabá záře. To vyloučilo všechny pochybnosti. Hledači světla. Body, pronikající pískovou clonou.

Pevnost! Rambo vzrušeně pozoroval druhé světlo, pak spatřil třetí.

Přejížděla zprava doleva a pročesávala terén.

Světlomety však nebezpečí nepředstavovaly. Bez ohledu na jejich sílu nemohly přemoci clonu zvířeného písku.

Přinejmenším jejich tlumené kužely znamenaly pomoc, sloužily jim jako majáky.

Andrejev je spatřil. I Mousa. Ještě zvýšili tempo.

Andrejev se zastavil. Rambo chtěl vědět proč a snažil se dívat před něho. Před Rusem se něco rýsovalo. Nebyl si jistý, co to je.

Pak pochopil.

Ostnatý drát.

Byl namotán v kotoučích do výše prsou jako obří bodlák podél celého obvodu pevnosti.

Na cestě do údolí jim Andrejev vysvětloval: "Pomáhal jsem pokládat minové pole. Začíná hned za ostnatým drátem. To zabráni vojákům, aby tam vstoupili a vyletěli do povětří."

Skutečně. Ostnatý drát byl více demarkační čarou, než překážkou. Stačilo přes něj přehodit přikrývku a přelézt. Několik ostnů sice proniklo látkou a poškrábalo Rambovi nohy, ale bolest to byla zanedbatelná.

Stáli na kraji minového pole a ačkoli Andrejev věděl, že pevnost je padesát yardů od drátu, Rambo stále ještě neviděl zed'

Tak hustý byl příval písku. Světla kroužila, v každém rohu pevnosti jedno a další uprostřed mezi nimi a mířila dolů do údolí. I když byl Rambo blízko, světla ho nemohla zachytit. Příliš mnoho písku zahalovalo vetřelce, kteří měli šaty stejné barvy jako okolí a navíc maskované tváře. Když je paprsek mýjel, ulehli na zem u drátů.

Minulo pár sekund napětí. Siréna se neozvala.

Vrtulníky, tanky a obrněné transportéry byly ukryty za stěnami z vlnitého plechu uvnitř pevnosti, vysvětlil jim

Andrejev. Prostor pro vozidla byl zastřešen, vrtulníky však stály pod širým nebem.

Plexiskla kokpitu byla během bouří zakryta dehtovým papírem.

Naproti tomu přední i boční brány byly otevřeny. Hlídky je ovšem strážely, některé i se psy. Rambo si kladl otázku, zda budou patrolovat i za této bouře. Nebyla sice tak hrozná, jako černý vítr, ale i tak dala zabrat. Jak účinné by bylo nasazení stráží, teď v noci, za téhle mizerné viditelnosti, v hustém pískovém přívalu? Moc ne. Navíc by strážci sami riskovali. Zvýšená únava by je oslabila. Mohli třeba i onemocnět. Možná, že jejich velitelé se rozhodli nechat je uvnitř a spolehli se na , minová pole, která by varovala hlídky nahoře ve věžích, kdyby se někdo pokusil přiblížit pevnosti na dosah.

Možná.

Ale nemohl se na žádné možná spolehnout. Navíc byl před nimi další konkrétní problém - minové pole. Andrejev se obrátil ke svinutým kotoučům ostnatého drátu. Ušel dva tři kroky, pak prudce změnil směr, až došel k jednomu z kolíků, které držely drát u země.

Tam se otočil zpět k pevnosti.

Záblesk světla je opět přinutil zalehnout. Další sekundy napětí.

Zase žádná siréna.

Rambo se pozvedl na kolena. Mousu a Andrejeva spíše cítil než viděl, Andrejev se zvolna sunul vpřed.

"Kolíky, jistíci drát, jsou klíčem k minovému poli," řekl Andrejev. "Rozmístili jsme miny v obrazci, který vychází z těchto bodů."

"Minová pole se přece nestavějí do tvarů," řekl Rambo.

"Ano, pokud chcete postavit pouhou past v terénu nebo na cestě, aby vyhodila do vzduchu vojáky nebo auta. Ale u pevnosti je to něco jiného. Předpokládejme, že vetfelci vyletí do vzduchu.

Zbytky jejich těl se musí odstranit. Vojáci musí do minového pole vstoupit, aby odklidili mrtvolu. Samozřejmě používají i detektory kovu. Ale aby se práce urychlila, vojákům pomáhá, když mají představu, kde byly ty miny zahrabány.

Vytvořili jsme obrazec, vycházející z těchto bodů. Je postaven na lichých číslech - jedna tři, pět a sedm. Znamená to počet kroků, které je třeba ujit směrem k pevnosti. Na prvním kroku je mina umístěna dvě stopy doprava. Na třetím kroku dvě stopy doleva. A tak dále. Po sedmi krocích jsme směry prohodili. Místo doleva doprava -" "Zadrž," zvedl Rambo ruce. "Přesvědčils mě. Asi bych bez tvého vedení neprošel."

Andrejev lezl první. Těsně při zemi, v závějích písku a skučícím větru. Pomalu, ale jistě.

Rambo a Mousa ho těsně následovali.

Jestli udělá chybu, roztrhá nás to všechny tři, pomyslel si Rambo. Ale nemůžeme zůstat zpět, abychom se chránili.

Musíme zůstat co nejbliž u něho, jinak neuvidíme, kudy jde.

Pot se dral opískovanou mastnotou na Rambově tváři.

Andrejev se opatrně sunul vpřed. Kužel světlometu se mihl v jejich směru.

Když se vrhneme k zemi, můžeme odpálit minu. A když ne...

Rambo se sklonil, jak nejnižší mohl. Matné světlo se přiblížilo.

Přiklekl. Paprsek se blížil.

Přitiskl břicho k zemi.

Světlo mu přejelo hlavu a dál pokračovalo v pohybu.

Napětí ve svalech povolilo. Zvedl se a šel dál. Andrejev už byl o kousek vpředu a celkem jistě se pohyboval minovým polem.

Rambův smysl pro čas se zcela rozplynul. Trvá nám to moc dlouho! Ti muži s koňmi odjedou dříve, než se vůbec dostaneme do pevnosti!

Ale Rambo nechtěl Andrejeva nutit, aby postupoval rychleji.

Musel počítat, vyměřovat. Udělal další dva kroky a zastavil se.

Rambo nervózně čekal. Ten Sovět musí mít nějaké problémy.

Vzpamatuj se. Jdeme dál. Nenech nás tady v pasti.

Vzrušením se mu zrychlil tep, když poznal, že stojí před dalším ostnatým drátem.

Rus přes něj přehodil deku, kterou nesl. Rychle se dostali i přes tuto překážku. Rambo spěchal ke kamenné stěně.

"Za tímhle druhým drátem už nejsou žádné miny," řekl Andrejev. "Teď už se musíme bát jen stráží."

Ale v tomhle počasí? Budou vůbec hlídky před pevností? I kdyby tam byly, Rambo by je neviděl dříve, dokud by se nevynořily těsně před ním.

Nemohl se tím znepokojovat. Čekalo ho ještě mnoho starostí.

Třeba co s Andrejevem? Sovět posloužil jejich účelu. Provedl Ramba a Mousu minovým polem. Od teď by ho mohli považovat za spolehlivého.

Ale můžeme mu přesto důvěřovat? Tahle otázka Ramba zneklidňovala.

Co když teď vyběhne vstříc strážím, jestli dovolíme, aby šel s námi? Co když vykřikne a způsobí poplach? Proč by mu měl Rambo věřit?

Nemá důvod.

Byl podezřelý. Andrejev mohl skutečně dezertovat jen proto, aby zůstal za každou cenu naživu.

Musím zachránit Trautmana. Na ničem jiném nezáleží.

Nenechám nikoho, aby narušil tuhle operaci!

Ještě v táboře, když se Rambo rozhodl vzít ho s sebou, chápal, že mohou nastat problémy. Musel připustit, že takový okamžik může přijít. Snažil se zbavit obav, setřást strach. Oddaloval konečné rozhodnutí.

Říkal si, že má ještě dost času. Uvidí až vejdou do pevnosti.

Ta chvíle tedy přišla. Uvažovat a nejednat, to už zavánělo hazardem. Kladl si naléhavou otázku: Tak co uděláš s Andrejevem?

Sovět stál vedle něho, tiskl se těsně ke zdi.

Trautman.

Andrejev vůbec nepostřehl, že Rambo vytáhl nůž. Otočil se.

Zakryje Rusovi ústa a vrazí mu nůž do ledvin.

Smrt nastane okamžitě. Zacpe-li mu pusou, zabráni jakémukoli výkřiku.

Nechci to udělat.

Ale musím.
Rambo se připravil k výpadu.
Ale stále se nemohl pohnout. Věděl, co by měl udělat, ale neměl k tomu najednou dost sil. Rozum velel, cit se zdráhal.
Snažil se znovu zkoncentrovat vůli.
Udělej to!
Nemůžeš riskovat, nevěř mu!
Teď to udělej!
Rambo se vzchopil. Ruka se pohnula.
Pozdě. Andrejev odstoupil od zdi.
Rambo vyrazil, aby ho zastavil. Ne, nepodezíral ho zbytečně.
Ten Rus chtěl určitě utéct! V té bouři ho už nikdy nenajdu!
Ale Andrejev se nesnažil utíkat. Útočil na strážného, jehož postava se náhle vynořila ze tmy. Andrejev vojáka udeřil pažbou do tváře. Ten zakolísal.
Andrejev udeřil ještě jednou. Voják upadl.
A zůstal ležet.
Pro jistotu udeřil ještě jednou, potřetí, a pak k němu přiklekl, aby se přesvědčil, jestli muže nezabil. Když se otočil, spatřil Ramba, jak stojí přímo nad ním.
Rambovi poklesla ruka.
Alláh nad tebou, Andrejeve, dnes v noci bděl.
Odtáhli tělo ke zdi. Rambo si vybral místo uprostřed mezi světlem na hlásce v rohu a světlem uprostřed ochozu. Obě věže byly od sebe vzdáleny nejméně dvě stě stop.
Shodil z ramene balík lana, přesvědčil se, že není zamotané a uchopil hák, přivázaný na konci. Roztočil je jako laso a vyhodil kotvičku na ochoz.
Větr zrovna povolil.
Hák se nahoře nezachytil a spadl.
Rambo stočil lano a hodil znovu. Budou na druhé straně také hlídky, když je taková bouře? Anebo jsou jen v budkách v rozích pevnosti a na ochozech, jak mu je Andrejev popsal? Přehluší řev větru úder železného háku o kámen?
Bůh s námi, pomyslel si Rambo.
Ještě jednou hodil hák.
Zachytil se.

4.

Trautman zvedl hlavu ze zakrvácené podlahy a zaposlouchal se do zvuku těžkých vojenských bot, které rachotily chodbou. Dva páry jako v unisonu. Hluk těch kroků odrážela ozvěna. Trautman už to ale slyšel tak strašně často, že s jistotou dokázal rozeznat oč jde. Přes agónii mu bylo jasné, že co nevidět přijde zase na řadu on.
Ale plukovník Zajsan rytmus přerušil. Nepřikázal stráž, aby otevřela dveře, nerozkopl je jako jindy, nevpochoval dovnitř i se seržantem Kurovem.
Místo toho se zastavil na chodbě. Nahlédl dovnitř okénkem a skřipavým hlasem hovořil přes mříže. "Mluvil jsem se svými nadřízenými.
Současné incidenty se jim nelíbí. Já jsem nespokojen, že jsou nespokojeni oni. Slíbil jsem vám, že vás to bude mrzet ještě víc než mne. Trpělivost mi už opravdu došla. Ptám se vás naposled: Odpovíte na moje otázky?"
Trautman zasípal. "Když odpovím na vaše otázky, stejně mě dáte zastřelit jako ty Afghánce."
"Jestli ale na mé otázky odpovídat nebudete, brzy si začnete přát, abych vás doopravdy raději nechal zastřelit. Bolelo to až dosud?"
Tak to bylo zatím k smíchu. Dnes v noci, já vám slibuji, mi řeknete všechno. A pak dostanete odměnu. Vodu. A vypnu reflektory ve vaší cele. Pošlu k vám doktora, aby vám předepsal prášky proti bolesti.
Jinak to nejde. Bič a med. Máte na to třicet minut. Přemýšlejte.
Zatím vám předvedu, jak zvýším vaši motivaci."
Plukovníkův hlas ztichl. Tvář z okénka zmizela.
Co mohl myslet tím zatím? A zvýším motivaci! Trautman si lámal hlavu. Rozlétnou se dveře a přizene se Kurov a s divokým pohledem začne?
Otevírající se dveře cvakly. Ale ne u Trautmanovy cely. Bylo to vedle po jeho pravé ruce. Trautman slyšel, jak dvojice vstoupila do cely.
"Kolik je ti let?" slyšel Zajsana. Ptal se anglicky. Pak se mu zdálo, jako by položil stejnou otázku v afghánském dialektu. Chvějící se hlas vyděšeného chlapce ve stejném nářečí odpověděl.
"Třináct?" řekl Zajsan anglicky a pak ještě jednou jako domorodci. "Taková škoda."
Trautman nechápal, oč jde. Proč Zajsan překládal své otázky?
Náhle mu to došlo. "Ježíši, on chce, abych ho poslouchal!" Říkal si: "Vždyť on to překládal pro mě!"
"Taková škoda," řekl Zajsan. "Vedle za dveřmi je muž, který nechce odpovídat na mé otázky. Kvůli němu se tě musím zeptat! Víš, kde se skrývá povstalecký vůdce Mosaad Haidar?"
Chlapcův hlas se třásl, když odpovídal ve své mateřštině.
"Ne?" řekl Zajsan. "Škoda. Seržante, nalijte mu kyselinu na hrud".
Výkřik, který následoval, byl tak nelidský, že Trautman odskočil až do nejvzdálenějšího kouta své cely a přikryl si

rozbitýma rukama oteklé uši.

Ale ať je tiskl jak chtěl, výkřiky mu pronikaly až do mozku.

"Jen aby ten Američan teď začal spolupracovat," řekl Zajsan.

5.

Rambo se vyšplhal po laně až k ochozu. Sledoval obě cesty v navátém písku a přehoupl se přes okraj. Stále se díval doprava i doleva a když kromě písku neviděl nikoho a nic, škuibl lanem, aby se Mousa i Andrejev pustili za ním. Jeden z nich hned začal šplhat. Než se dostali nahoru, měl Rambo co dělat. Sundal si ruksak, vyndal časované nálože a plížil se k jedné ze strážních věží na rohu. Přes stěny z vlnitého plechu slyšel tlumené hlasy. Nastavil spínač detonátoru na patnáct minut a opřel nálož o zeď.

Díval se pak pozorně dolů do nádvoří pevnosti. Zjistil, že přes to, jak divoká byla bouře, je v pevnosti jen zviřenější prach, nikoli ten šílený zmatek, ta hustá písková clona jako venku. To ztlumily účinky větru vysoké zdi. Světla se prokousávala oparem a osvětlovala pět terénních vozidel, ruskou obdobu amerických džípů, zaparkovaných vedle tří obrněných transportérů.

Jistě.

Pro případ, že by se nejvyšší velitelé rozhodli riskovat opustit pevnost. Kdyby chtěli zkontrolovat následky všech ukrutností, ke kterým dali rozkazy.

Dva vojáci stáli na stráži poblíž vozidel. Ačkoli byla velmi pozdní hodina, sedm jiných vojáků šlo ze dveří vpravo ke dveřím proti nimž byl Rambo. Něčemu se smáli. Vzájemně si nabízeli cigarety a jejich zapalovače ne a ne chytit.

Rambo přikývl. Vrátil se k ruksaku a našel tam Mousu a Andrejeva. Už na něho čekali. Stále ho pronásledovaly pochybnosti, zdali může Andrejevovi věřit.

Tuší, že jsem ho chtěl zabít? Zaútočil na toho vojáka jen proto, aby mne přesvědčil? Že ho podezírám neprávem?

Příliš pozdě na další úvahy. Jsme tady. Co se má stát, to se stane.

Osud.

Necítil se však dobře, když složil svůj luk a několik šípů. Pak je zatlačil do sedmi zářezů na luku, aby se srovnaly jeden vedle druhého.

Všechny byly vybaveny hrotem Copperhead-Ripper. Nejen s napjatými svaly, ale i myšlenkami šel podle mapy, kterou si vryl do paměti. Vedl své spolubojovníky ke schodům, stoupajícím ke strážní věži v pravém rohu pevnosti.

Jako by ani neměl na rameni svou kombinovanou stříelnou zbraň, vložil jeden ze šípů na tětívu luku. I kdyby se musel bránit, nechtěl použít automat. Aspoň ne hned. Dokud nevybuchnou všechny nálože nechce, aby je hluk prozradil.

Když šel jeden ze sovětských vojáků do schodů, sklonil hlavu a spatřil Rambovy boty. Překvapeně sebou škuibl, oči se mu rozšířily údivem a pokusil se pozvednout samopal. Více nestihl. Šíp se mu zavrtal do čela, že to ani projektil z automatu nemohl udělat líp.

Když voják padal, Rambo vyskočil a zachytil jeho zbraň, dříve než by zazvonila o kameny dlažby.

6.

Afgánistán. Už ze jména té země bylo majoru Azovovi na zvracení. Ačkoli byl ateista, nenapadlo ho lepší slovo než díra pekelná. Větrná bouře dnešní noci jenom potvrdila jeho představy.

Chaotické šílenství té bouře se dalo přirovnat jen k jednomu. K šílenství jeho velitele. Plukovník Zajsan byl přímo posedlý touhou po uznání od svých nadřízených. Jen proto, že se chtěl dostat z téhle pochybné války. A tak se nezastavil před sebevětší krutostí.

Zmínka o novém plukovníkově nápadu se donesla k majoru Azovovi sotva před pěti minutami. Právě měl rozečtenou Gogolovu hru. Odložil ji a běžel do pevnostního vězení, aby se přesvědčil, jestli byla ta zpráva pravdivá.

Byla. Hned jak v chodbě dozněla ozvěna jeho rázných vojenských kroků, jen minul dveře zajatého Američana a došel k sousední cele, strnul odporem. Viděl bublající kůži afghánského chlapce poleptaného kyselinou... Plukovník Zajsan ho právě vyslýchal.

"Odpověz mi!" křičel Zajsan napřed anglicky, pak v domácím dialektu. "Kde je vůdce rebelů jménem Mosaad Haidar?" Chlapec nepřestal křičet.

"Za tohle všechno může ten Američan," řekl Zajsan.

Seržant Kurov přilil na chlapce kyselinu. Jeho řev ještě zesílil.

Major Azov už se nemohl udržet. Přiskočil k nim. "Co to děláte?" ozval se rusky. "Čím víc tyhle lidi mučíte, tím více se brání!

Zprávy o těchto krutostech pronikají ven! Povstalci pak bojují stále sveřepěji. Měli bychom jednat, ne je mučit! Nebo odejít. Nemá to smysl, děla -"

"Já rozhoduji, co má smysl, majore Azove!" Plukovník se otočil na seržanta Kurova. "Ještě kyselinu!" Podíval se na hodinky.

"Brzy můžeme tomu Američanovi ukázat, co vlastně způsobil."

"A co když ten Američan opravdu neví, kde jsou povstalci?" řekl Azov. "A i kdyby věděl, byl by v tom nějaký rozdíl? Tohle je přece jen jeden ze zbytečných úseků jedné zbytečné války! Co tady děláme? Chráníme tu naši vlast? Ne!

Mučit zdejší lidi - to nezvýší bezpečnost našich rodin! Ale ještě víc zdivočí nepřítele. Tahle země se jmenuje správně nezkonatná, neovladatelná země!"

"A vy se také neovládáte!" zařval plukovník Zajsan. "Je jasné, že trpíte poraženectvím! Jste tu příliš dlouho!"

"Výjimečně s vámi souhlasím. Ale ovládám se daleko líp, než vy!"

"Zašel jste příliš daleko! Vypadněte!" zařval plukovník. "Zítřka vás nechám převézt do Kábulu! A potom do Moskvy! A potom... Vy už si domyslíte, co vás čeká, soudruhu!"

Azov se otřásl vztekem, když seržant Kurov nalil do ran další kyselinu a chlapec opět hrůzně vykřikl. Azov věděl, že nedokáže zastavit tohle šílenství. Vztek se vyřítel z cely. Kráčel dlouhými, zlostnými kroky chodbou. Musel se z toho dostat co nejdříve.

Ty výkřiky! Musel aspoň uniknout z dosahu toho strašného bolestného řevu.

7.

Rambo odtáhl mrtvého vojáka na vrcholek schodů. Odtud ho spustil do škvíry mezi schodištěm a ochozem, kde ho nikdo nemůže najít, dokud bouře neskončí. Rychle se pak vrátil na ochoz a rozhlédl se tmou. Připojil se k Mousovi a Andrejevovi, kteří stáli dost vysoko, než aby někdo mohl zahlédnout jejich nohy.

Vzájemně na sebe mrkli a opatrně se vydali dolů. Rambo šel první. Ale Andrejev ho náhle chytil za rameno a proklouzl před něho.

Rambo strnul. Málem ho strhl zpět, ale pak pochopil Rusovu logiku. Andrejev byl v uniformě. Když ho kdokoli uvidí scházet ze schodů, nebude to důvod k poplachu. Dokud nepozná, že je to Andrejev, kterého od včerejší bitvy pohřešují. V tom případě se dotyčný voják bude nejdříve divit, jak záhadně se Andrejev vrátil do pevnosti. Nebo bude mít spoustu zvědavých otázek. Případně způsobí zmatek a vyvolá poplach. Rambo jen doufal, že pokud Andrejeva někdo spatří, bude to z dálky a ve zvláštním písku jen těžko rozezná jeho rysy.

Andrejev spěchal dolů a prozkoumával nádvoří. Vypadal klidně, ale svaly na zátylku se mu chvěly. Mávl rukou za sebe a pokynul Rambovi s Mousou, že mohou jít.

Ale co když je to trik? přemýšlel Rambo. Co když sejdem dolů a octneme se tváří v tvář vojákům?

Opět bojoval se svými pochybami. Co se od téhle chvíle stane, bude záviset jen na osudu. Seskočil ze schodů a spatřil záda dvou strážných nějakých čtyřicet stop dále, muži stáli u vozidel. Rychle se ukryl pod jiným nákladákem, Mousa hned za ním. Rambo vytáhl z batohu nálož, nastavil ručičku na třináct minut a položil ji na hřídel volantu. Mousa vzal také několik náloží, vyplížil se z úkrytu a sunul se k řadě obrněných vozidel pěchoty. Rambo zůstal ještě na místě a v pokleku nepřestal sledovat nádvoří, aby ho kryl, kdyby se objevili vojáci.

Na své straně Andrejev nervózně kráčel podél stěny. Minul několikery dveře a zastavil se až ve stínu u vchodu o němž Rambovi prozradil, že vede k celám. Mousa konečně rozmístil všechny nálože u obrněnců. Rambo udělal totéž u aut, vyhlížejících jako džipy.

Protože mezitím uplynula minuta, nastavil čas na dvanáct minut místo třinácti. Chtěl, aby k explozi došlo co možná ve stejné chvíli.

Když se Rambo vracel k Andrejevovi, spatřil velkou nádrž na benzin vedle posledního vozidla v řadě. Byl to příliš lákavý cíl.

Změnil směr a zamířil k němu. Letmo pohlédl směrem ke strážím a strnul. Jeden z mužů se otáčel právě tam, kde on stál. Rychle se vrhl k zemi.

Ale očividně to nebylo včas. Když Rambo vykoul zpod džípu, viděl, jak se boty toho vojáka přibližují. Už byly téměř u předku vozidla a teď mířily k Rambově obličejí. Boty se otočily o čtvrt obratu.

Přes vířící písek je mohl Rambo pozorovat do nejmenších podrobností.

Byly sotva yard od jeho tváře. Vypadaly z tohoto pohledu obrovské.

Rambo najednou zaslechl strážného udivený hlas. "Myslel jsem, že jsi mrtvý!"

Dobrý Bože, on spatřil Andrejeva!

"Kde jsi byl?" zeptal se strážný překvapeně. Jeho hlas trochu zkresloval svištěcí vítr. "Jak jsi přežil bitvu? A jak ses sem dostal zpátky, Andrejeve?"

Vojákovy boty se pohnuly podél džípu, aby se přiblížily k Andrejevovi.

Viděl ten strážný také Mousu? uvažoval Rambo. Byl Mousa dobře schovaný?

S bušícím srdcem vylezl Rambo zpod auta, tak, aby džíp zůstal mezi ním a strážným. Riskl opatrný letný pohled přes plátěnou střechu a viděl, že druhý strážný se také otočil, aby se přesvědčil, co je s jeho kolegou.

"Když jsme prohráli, podařilo se mi uprchnout," řekl Andrejev.

"Vrátil jsem se teď v noci." Přinutil se k úsměvu. "Byla to pěkná procházka."

"Nikdo mi neřekl, že ses vrátil," řekl strážný v rozpacích.

"Taková zpráva by se určitě roznesla."

Strážný došel k Andrejevovi. Druhý voják zůstal trochu vzadu.

"Byl jsem u plukovníka Zajsana, podával jsem hlášení," řekl Andrejev jako v transu a srazil vojáka pažbou samopalů.

Druhý strážný se narovnal a pozvedl zbraň. Šíp z Rambova luku ho zasáhl do spánku. Vytryskla krev, voják padl.

Rambo přiskočil s napjatým lukem ke strážnému vedle Andrejeva. Vystřelit už nemusel. Andrejevův úder stačil, aby voják ležel na zemi bez pohybu.

Rambo spěchal dál. Mousa vylezl zpod tankových pásů.

Odtáhli těla pod jedno vozidlo, takže nebyla vidět. Rambo chvatně nastavil nálož na jedenáct minut a zasunul ji hluboko pod palivovou nádrž.

Běžel ke dveřím, které vedly k celám dole. Andrejev je zatím stihl otevřít. S obavami se podívali na jasně osvětlené schody, ale vydali se dolů.

8.

Rambo zbystřil pozornost. Náhle zaslechl vzdálené výkřiky.

Byly tak strašné, tak pisklavé, zdálo se, že to křičí chlapec, ne muž.

Přes tu dálku se přímo zarývaly do uší. Ačkoli Rambo přivykl všelijakým hrůzám, tohle muselo být něco velmi krutého, pomyslel si.

Chtěl se impulzivně rozběhnout tím směrem, ale pak se opatrně zarazil. Andrejev šel opět první. Na spodním konci schodiště se zastavil.

"Andrejeve?" zeptal se překvapený mužský hlas.

Andrejev vyskočil a zmizel Rambovi z dohledu. "Povstalci mě zajali. Utekl jsem. Právě jsem se vrátil do pevnosti. Mám důležité informace. Vím, kde se skrývají povstalci."

"Povstalci? Plukovník tě bude chtít vidět!"

"Já ho právě hledám. Na velitelství nebyl. Stráž mi řekla, že by mohl být tady dole."

Chlapec v dále nepřestával křičet.

"Ano," řekl ten hlas. "Plukovník je tady." Zachrastily klíče. Zaskřípala židle. Ozvaly se kroky. "Pospíším si a řeknu mu-"

Jeho hrubý hlas náhle zakolísal v podivném zvuku. Rambo se naklonil dolů a viděl Andrejeva, jak drží strážného za krk.

Loktem ho svíral v zápasnické kravatě.

Gardista chroptěl, pak omdlel a padl na podlahu. Andrejev sevření neuvolnil, dokud se voják hýbal.

Rambo mu sebral kruh s klíči. Mousa pomohl odtáhnout tělo do nejbližší místnosti. Mrtvého - pokud byl mrtvý - posadili za stůl. Vypadal při náhodném pohledu malým okýnkem ve dveřích docela přirozeně. Jakoby přemýšlel nebo dřímал. Chodbou stále zněly ty děsivé výkřiky. Mousa s Andrejevem se vrátili. Rambo načasoval další nálož na devět minut a umístil ji v kanceláři pod stůl.

Zaslechl tlumený hukot nějakého motoru.

"Co to je?" zašeptal.

Andrejev hodil hlavou k jiné chodbě. "Tam je umístěný hlavní generátor."

"Ukaž mi tu místnost."

Rychle proběhli chodbou, otevřeli dveře, které vibrovaly, jak jimi otřásal hluk motoru. Andrejev vešel dovnitř, rozhlédl se jako by sem patřil, a kývl na Ramba s Mousou, aby šli za ním.

Obrovský generátor, poháněný benzinovým motorem, vydával ohlušující rámus. Také podlaha se otřásala.

Rambo si ověřil, že jinak je místnost prázdná. Položil ke generátoru trhavinu, načasovanou na osm minut.

Ruksak už měl prázdný. Odhodil jej do sudu s odpady.

Ted' musíme dovést tuhle pekelnou show do finále, pomyslel si.

Sotva opustil generátor, běželi s Mousou a Andrejevem zpět k místu, kde byl strážný. Ramba ted' pronásledovaly další nervy drásající myšlenky.

Co když Trautman není tady dole?

Co když ho někam přestěhovali? Co všechno se mohlo změnit od té doby, kdy Andrejev opustil pevnost?

Nebo s ním mohli odletět do Kábulu.

Ne...

Ne! Na to radši nemyslet!

Nebo...

Trautmana mohli také zabít.

Nedokázal se těch myšlenek zbavit. Nedaly se zaplašit, pokoušely se roztrhat Rambův mozek na cucky.

Potřásl hlavou a vzhopil se.

Ne!

Nemůže být pozdě! Musím ho zachránit!

Rambo se už dostal až ke dveřím vězeňského bloku. Zkusil několik klíčů z velkého svazku, až konečně našel ten pravý.

Kov zaskřípal o kov, když otočil klíčem v zámku. Šlo to ztuhle, ale zámek povolil.

Dveře měly místo kliky zvláštní páku. Rambo zatáhl. Pootevřel dveře tak, že vznikla jen malá škvíрка. Zůstal jen o krok zpět, aby ho zevnitř nebylo vidět a pokynul Andrejevovi.

Výkřiky, které se nesly chodbou, to už byl vrchol agónie.

9.

Výkřiky náhle ustaly. Jejich ozvěna ještě chvíli doznívala, pak také zanikla. Chodbu zaplavilo úděsné ticho. Jen Andrejevovy kroky je porušily. Strážce z konce chodby jejich zvuk zaslechl a již sem přicházel. Také ho přilákal zvuk otevíraného zámku. Byl zvědav, kdo to může být. Andrejev držel v ruce obálku, kterou před tím sebral na stole.

Nastrkoval ji před sebe, jako by pospíchal s důležitou zprávou.

Strážný přidal do kroku, aby obálku přebral.

Po malé chvíli strážný zaváhal. Rysy mu ztvrdly, když poznal Andrejeva. Otevřel ústa, ale už neměl čas promluvit.

Andrejev se vrhl na zem. Strážný se podíval dolů. Chtěl zjistit příčinu jeho podivného chování a nestačil zareagovat na Rambův náhlý příchod.

Vyřít se totiž ze dveří na konci haly a vystřelil šíp. Obrovská rychlost! Dvěšestpadesát stop za sekundu. Šíp zasáhl vojáka do pravého oka a prorazil mu mozek. Strážný padl na záda. Špička šípu pronikla lebkou, vydala skřípavý zvuk, když se setkala s betonovou podlahou. Nakonec mu šíp podepřel hlavu v tragicky groteskní poloze.

Chodba opět ztichla. Rambo nechal Mousu hlídat schody, vedoucí z nádvoří, a šel za Andrejevem. Sovět odklidil vojáka do jedné z prázdných cel.

Z jedné kobky zaslechli hlasy.

"Plukovníku, ten chlapec je mrtev," zachroptěl kdosi ruský.

"Kyselina se mu proleptala až k srdci."

"Taková škoda."

Rezavý hlas odpověděl anglicky, ale přízvuk měl ruský.

Rambo nechápal, proč ten muž nehovořil po svém.

"To se někdy stává, když se zločinci nechtějí přiznat," pokračovala špatná angličtina. "Umírají zbytečně. Ale když to vezmete z jiného pohledu, ten chlapec přece nemusel zemřít. Stačilo, aby mi ten Američan řekl, co jsem chtěl vědět.

Nemusel bych tak tvrdě vyslýchat toho kluka. Je to Američanova vina, ne moje."

"Ty bastarde!" ozvalo se ze sousední cely. Dvě slova, ale byla to jiná angličtina.

Ten hlas Rambovi sevřel srdce. Nadechl se. Pociťoval vzrušení do konečků všech nervů.

Ten hlas si nemohl splést. I když byl poznamenaný bolestí a roztřesený vztekem, nemohl patřit nikomu jinému - - - - - než Trautmanovi.

Stále je naživu!

Trautmanův hlas se nepřestával vztekat. Nadávka stíhala nadávku a byly to nadávky těžkého kalibru.

"Mizero! Kurevníku! Syfilitiku! Ty dobytku!"

Trautmanův hlas přeskakoval, sípal bolestí a vyčerpáním.

"Ale, ale," řekl opět ten hlas anglicky. "Náš posluchač umí mluvit? Ale jen když chce. Škoda, že nepromluvil dříve.

Škoda, že mi neřekl, co jsem potřeboval vědět. Jsem zvědav, když začnu vyslýchat jiného zajatce, třeba ještě mladšího, jestli si náš americký návštěvník vzpomene, jak se dá konverzovat zdvořile?"

Chodba opět ztichla. Netrvalo to však dlouho.

"Já nevím, kde jsou povstalci!" vykřikl Trautman zoufale.

"Brzy se dostaneme dál. A nepřestanu, dokud nebudu úplně spokojen. Třeba to dítě, kterého se zeptám teď, to bude vědět."

Posledních pár sekund a už byl Rambo opět v akci. Vyhledal mezi klíči, jimiž otevřel vstupní bránu jeden, který považoval za vhodný. Zasunul jej do zámku otevřených dveří cely, kde se schoval.

Byl to ten, jímž otevřel už jednou.

Klíč se v zámku otočil. Skřipění bylo přehlušeno hlasy z vedlejší cely.

Tenhle klíč se asi bude hodit ke všem zámkům, uvažoval a bezmezně si přál, aby měl pravdu.

Vyhlédl ze dveří. Nikoho neviděl a tak spěchal co nejtěšěji ke dveřím Trautmanovy cely. Zarazily ho však pootevřené dveře hned vedle.

Nebyl čas ověřovat, kolik lidí je uvnitř. Slyšel prve dva hlasy.

Ale co když tam byl ještě někdo? To by bylo i na Ramba příliš. Jen těžko by mohl vyřídit všechny současně.

A ten hluk. Jakmile by použil střelnou zbraň, vzburcoval by celou pevnost.

Nechtěl střilet, dokud absolutně nemusel. Rozhodně ne dříve, než dostane Trautmana z cely a neudělá všechno pro to, aby mohli proklouznout ven.

Za čtyři minuty od této chvíle začnou vybuchovat nálože. Pak hluk střelby nemůže vadit. Nepochyboval o tom, že potom se bude střilet víc než dost.

Ale teď musel tyhle muže vyřídit potichu.

Zastavil se u dveří a naslouchal.

"Přivedte jiného vězně," řekl zase anglicky ten skřipavý hlas.

"Tentokrát dívku. Jestli se nepřizná, bude mít ten Američan na svědomí také její smrt."

Rambo slyšel, jak se kroky těžkých bot blíží ke dveřím. To ho zvedlo do střehu. Otočil se ke vchodu, zachytil se za mříže v okénku, přirazil dveře cely a vsunul klíč do zámku. Chtěl je tam zamknout.

Voják na druhé straně se mu v tom snažil zabránit. Tlačil na dveře ze všech sil. Rambo povolil, voják zavrával a on rychle znovu přirazil mříž. Otočil klíčem, západka zapadla.

Z cely se ozvaly zlostné a překvapené výkřiky.

Držte huby! pomyslel si Rambo. Vzbouříte celou pevnost.

Ti uvnitř řvali dál.

Držte huby!

Zvedl nůž, aby mezi mřížemi odrazil toho velkého vojáka, který se už zase opíral o dveře. I kdyby jeho zabil, nedokáže umlčet toho druhého. Neviděl ho. A ten zatím volal o pomoc.

Rambo zarazil do trámu nůž a sáhl do pouzdra se šípy. Z jednoho šípů stáhl měděnou špičku a nahradil ji hrotem úzkého kónického tvaru. Ten bude bezhlučný. Nemá sice průraznost, ale bezpečně zneškodní každého, kdo je uvnitř.

Pěsti zamčeného vojáka tloukly do železných dveří jako kladiva. Řev uvnitř sílil.

Rambo namířil špičku šípů proti otvoru mezi mřížemi, natáhl tětivu a spustil. Hrot narazil na protější zed' cely a roztříštil se.

Rozptýlila se bílá pára, která zaplavila dokonale celou místnost.

Slzný plyn začal účinkovat.

Muži kašlali a prskali. Plyn je dráždil. Rambo vystřelil ještě jednou šíp s plynovým hrotem. Pára zhoustla. Ruka, která tlačila na mříže, poklesla. Jen kašel uvnitř zesílil.

Alespoň že ti muži už nekríčili. Pevnost asi neslyšela jejich hlučné protesty. Zdálo se, že na randál od cel si tu zvykli a

že je hned tak něco nedokáže vyvést z klidu.

Se svazkem klíčů spěchal Rambo k sousední cele. Třásl se mu ruce, i když se snažil dostat klíč do zámku. Podařilo se! Otočil jím a otevřel dveře. Nemýlil se. Tenhle klíč patřil ke všem. Při pohledu na Trautmana strnul. Tvář, plnou modřin, celou opuchlou, skoro nepoznal. Trautman ležel v kamenné kobce, na zakrvácené podlaze.

Sotva vnímal, co se kolem něho děje.

"Ježíši Kriste, plukovníku..."

"Rambo?" Trautman udiveně vzlédl. Nevěřil svým očím.

Snad se obával, že ta krásná vidina za chvíli zmizí.

"Dostanete se odtud, plukovníku."

"Jak, ztraceně..."

"Ano, ven z toho pekla. Po vlastních nohou, pane," Rambo ho uchopil, zvedl z podlahy, pobízel ho k odchodu z cely.

Musel ho při tom podpírat.

"Ale Johne, jak jste - -"

"Jdeme, pane. Teď nemluvte."

10.

Rozporuplné pocity vzrušení, ohromení, šoku, nedůvěřivosti zaplavovaly Trautmana mučivou silou. Po žhavých světlech, jež se do něho bez ustání opírala v cele, mu normální osvětlení chodby připadalo div ne jako tma. Jen stíny se kolem něho míhaly. Všechno viděl v rozplzlém oparu.

Ale nepochyboval už o tom, že je tu skutečný Rambo, že se dostal do jeho vězení a odvedl ho a nyní mu pomáhá kráčet chodbou.

Proč jenom, proboha se Rambo pravidelně zastavoval? Tomu Trautman nerozuměl. Proč všude rachotil klíčem. Pak na to přišel. To Rambo odmykal ostatní cely a osvobozoval další a další vězně...

Ale mezi rozmazanými tvářemi Afghánců, prchajících chodbou, spatřil Trautman něco, co se mu nezdálo. Bylo to podivné.

Nebo ho klame zrak? Snažil se lépe prokouknout toho muže. Měl světlé vlasy. A na sobě sovětskou uniformu! Vojáci nás našli, usoudil.

Trautman se pokusil vzdálit se od Ramba, utéct tomu vojákovi.

Ale Rambo ho držel pevně, nutil ho a pospíchal s ním tomu vojákovi vstříc.

"Ne, Johne! Zabijí nás!" vykřikl.

Trautmanovo zděšení ještě vzrostlo, když Rambo s tím vojákem mluvil rusky.

Voják mu odpovídal. Zdálo se, že si rozumějí.

Trautman měl v hlavě dokonale zmatek. On totiž už nerozuměl ničemu.

"Johne, kdo proboha - -"

11.

"Později," řekl Rambo. "Musíme odtud pryč." Pevně sevřel plukovníkova ramena a nutil ho ke spěchu.

Došli na konec chodby, kde už byly otevřené dveře. Tam zatím Mousa udílel rozkazy osvobozeným povstalcům.

"Nálože do dvou minut vybuchnou," zvolal Rambo.

"Pospěšme si."

Dveře na konci schodů se otevřely. Vyšel voják, zabouchl je za sebou a sestoupil asi do poloviny schodiště. Spatřil Ramba, Trautmana a Afghánce. V šoku se otočil, aby se vrátil do věže.

"Nestřelej, Mousa," varoval ho Rambo prudce. Protože podpíral Trautmana, jednou rukou nestačil napnout luk. Ten mu navíc visel přes rameno. Než by mohl zamířit... Volnou rukou tedy vytasil nůž a vrhl jej vpřed.

Dlouhá zakřivená čepel se zabodla vojákovi do zad.

Když voják padl, Mousa k němu přiskočil, aby mu zakryl ústa a ztlumil smrtelný výkřik.

Rambo s Trautmanem se k němu také sklonili. Rambo vytáhl nůž z rány a pootevřel dveře. Místnost byla prázdná.

Pohlédl na nádvoří. Vitr skučel a točil se kolem ochozů. Ani tady však neviděl strážce.

Nálože! Zkontroloval hodinky. Máme sotva devadesát sekund.

Honem pryč! Vedl Trautmana nádvořím. Plížili se ve stínu podél severní zdi. Řada džípů, nákladňáků a obrněných transportérů stála vyrovnaná na protější straně. Pod vozidly už časovače odměřovaly j poslední okamžiky, než elektrický výboj oživí trhavinu.

Honem!

Rambo stále pobízel Trautmana. Andrejev běžel vedle nich. O krok j pak za nimi Mousa s houfem Afghánců.

Přiblížili se k žebříku vedoucímu na ochoz. Dvacet stop. Deset.

Dotkli se prvních příček, když zaslechli z nádvoří křik.

Jeden voják, který stál v bráně, je náhle spatřil. Popadl pušku, kterou měl opřenou o zeď a zamířil.

Nebylo vyhnutí. Mousa ho zastřelil dřív než mohl stisknout spoušť.

Výstřel přilákal další muže. Překonali leknutí, vrhli se po zbraních.

Mousa střílel dál. Vojáci padali, kulky, které minuly cíl, narážely do zdí. Afghánci vyběhli nahoru na ochoz. V rohu na věži spustila siréna. Vojáci Mousovu palbu opětovali.

Rambo vystrkal Trautmana na ochoz, kde ho vojáci nemohli zdola vidět. Mousa s Andrejevem se tam už dostali také.

Rambo shodil z ramene svou M-203 a musel ještě jednou seběhnout ze žebříku, i když to bylo riskantní. Okamžitě namířil granátomet.

Náložím zbývá do exploze nějakých třicet sekund. Musí vojáky zadržet. Zvolil si za cíl tank s benzinem, který stál u řady zaparkovaných aut. Exploze granátu jej zapálila a přitom vybuchla i nálož. Obrovská ohnivá koule zavalila všechno kolem nejméně na dvacet stop. Vojáci padali. Hořeli, křičeli. První džíp v řadě už začal také hořet a explodoval.

Kulky odštěpovaly úlomky kamene z ochozu. Rambo vyběhl nahoru, opět se dostal z dostřelu vojáků na nádvoří a zvedl Trautmana. Shora slyšel střelbu. Aha, to vojáci ze strážní věže.

Slyšel rány z M-16. To mohl být Mousa. A pak hlasitější zvuk AK-47. Mohl to být voják z pevnosti, ale také Andrejev, těžko říct.

Střelba shora ustala, z nádvoří však pálili dál. Jeden voják se dostal až na dohled k žebříku a chystal se vystřelit na uprchlíky. Jeho tělo zmizelo v ohnivém oblaku. Nálož vybuchla přímo za ním.

Ozývaly se další exploze.

Na nádvoří výbuch stíhal druhý. Plameny podporované větrem šlehaly do výše a osvětlovaly celý prostor. Tlaková vlna zakymácela i Rambem. Aby opět získal ztracenou rovnováhu, musel Trautmana opřít o zeď.

Na ochozu praskaly výstřely. Do boje se zapojili i vojáci z prostřední strážní věže. Další přibíhali z obou rohových.

Budka se světlometem, budka pro hlídky. Rambo si uvědomil, že nálože, které tam nechal, ještě nevybuchly. Mousu, Andrejeva a Afghánce by mohly zasáhnout výbuchy. On i s Trautmanem může také vylétnout do vzduchu, pokud tam přijdou příliž brzy.

Kulky bušily do zdi ze všech směrů. Na nádvoří explodoval další vůz. Rambo ucítil náraz horkého vzduchu a hluk jako ránu pěstí do zad. Dvojité výbuch znamenal, že konečně explodovaly i nálože u strážních světel a budek.

Rambo opět Trautmana zvedl. Pomáhal mu překračovat zkroucené zbytky traverz. Tam, kde dříve stály hledací světlometry uprostřed ochozů, nyní šlehaly vysoké plameny. V divokém větru se ohnivé jazyky šířily na všechny strany. Museli trochu ustoupit.

Dole už se opět objevili vojáci. Rambo namířil volnou rukou granátomet a vypálil. Výbuch smetl vojáky zpět.

"Mouso!" křičel Rambo. "Andrejeve!"

Dostali se z ochozu včas? Nezabily je nálože, které sem umístil?

Na nádvoří explodoval jeden transportér. V severní části pevnosti se otřásl zdi. Zhasla všechna světla - to vybuchl generátor. Zmatek vojáků dole osvětlovaly jenom plameny.

Rambo vypálil dlouhou dávku a spěchal s Trautmanem po ochozu.

"Mouso! Andrejeve!"

Na ochozu leželo několik mrtvol. Rambo s Trautmanem běželi k nim. Výbuch zabil dva z afghánských povstalců. Mousa se pomalu zvedl, smutně potřásl hlavou. Andrejev se pokusil vstát, ale upadl naznak zpět. Ačkoli písek, poletující vzduchem byl hustý, plameny z nádvoří byly natolik jasné, že bylo vidět kovovou střepinu, zabodnutou v Andrejevově hrudi. Košili mu zbarvovala velká, krvavá skvrna.

"Ne!" vykřikl Rambo.

Andrejev se s vypětím sil posadil. V tom ho zasáhla kulka z nádvoří přímo do hlavy.

"Ne!" Rambo se otočil k vojákům. "Ne!" Podpíral Trautmana a druhou rukou střílel. Zasypal kulkami nádvoří, které hořelo pod ním.

Vybuchla další nálož. Další obrněnec se rozlétl. Rambo držel spoušť, dokud měl v zásobníku jediný náboj.

12.

Major Azov pozvedl oči od dokumentu, který právě psal na stroji. Původně chtěl jenom sepsat žádost o přemístění k jinému útvaru. Tak daleko od téhle neovladatelné země, jak jen bude možné.

Ale když si vybavil tu strašnou popáleninu kyselinou na hrudi toho chlapce, kterého viděl mučit, Azov vytrhl papír ze stroje a roztrhal ho. Odhodlaně zasunul do stroje nový papír a začal divoce klepat zcela jiný list, ve kterém oznamoval rezignaci na svoji funkci a žádost o propuštění z armády. Už nechtěl mít s touhle válkou nic společného. Chtěl se vrátit do své země, na hospodářství, kde vyrostl.

Aby viděl, jak kvetou květiny a ne jak lidé umírají.

Ale ať se chtěl odtud jakkoli dostat, situaci přehlédnout nemohl. Vyrušila ho střelba. Výbuch na nádvoří otfásl okny jeho kanceláře. Zakryl si tvář před létajícími střepy a vrhl se na podlahu.

Za okny se valila ohnivá koule, jejíž jas ho oslepil. Další detonace otfásla podlahou. Vnímá ji tak celým tělem.

Vstal. Slyšel střelbu, další výbuchy. Výkřiky. Vytrhl z pouzdra pistoli a přiskočil k oknu. Další exploze ho srazila zpět.

Všude ležely trosky rozmetaných džípů, nákladňáků a obrněnců. Jeho vojáci pálili na žebřík, vedoucí na severovýchodní roh pevnosti, pak zamířili na východní ochoz.

Azov se přitiskl k oknu, aby zůstal co nejdéle ukrytý a na slabé tři sekundy vyhlédl ven. Obraz boje ho ohromil. Zdálo se, že útok nepřišel zvenčí, ale zevnitř pevnosti. Neslyšel nikde svištět projektily nebo výstřely minometů, které by vrhaly granáty dovnitř. Místo toho vybuchovala vozidla zespoda, jakoby nálože byly umístěny pod nimi. Riskl podívat se ještě jednou z okna. Na ochozu spatřil několik postav, většinou afghánské civilisty, ale jeden muž, se světlými vlasy, v uniformě, vypadal jako sovětský voják. Azov ztuhl, když viděl, že střílí dolů na nádvoří, místo proti Afgháncům.

Tlaková vlna vyvolaná další explozí ho donutila znovu ustoupit. Ještě před tím spatřil, jak se jeden Afghánec přehoupal přes ochoz. Třímal v ruce cosi jako lano, a zmizel. Azov se rychle vzpamatoval, když domem otfásl další výbuch v jeho těsné blízkosti.

Přitiskl se k silné zdi u okna.

Opět vyhlédl. Další Afghánec se dostal přes parapet a ztratil se mu z dohledu. Za ním další. Podařilo se vojákům vyhnat skupinu diverzantů, kteří se nějak vyšplhali přes zeď? Nedávalo to smysl.

Nepřítel by měl zbraně, ale většina těch Afghánců měla prázdné ruce. A jak si vysvětlit, že sovětský voják střílel do pevnosti?

Ačkoli se snažil, Azov si náhle nedovedl vysvětlit nic z toho, co na vlastní oči viděl. Afghánci nepřišli jako útočníci. Ti utíkali z věžešského bloku. A sovětský voják jim pomáhal!

Hlídková budka na severovýchodním rohu ochozu se změnila v jediný gejzír plamenů. Síla výbuchu srazila tři Afghánce a toho Sověta na zem. Snažili se vstát, ale další výbuch je srazil znovu.

Střelba pokračovala. Azov si říkal, že by měl vyběhnout ze své kanceláře a připojit se k vojákům na nádvoří. Velel přece těmto mužům a měl je řídit. Ale divoká rezignace, se kterou psal svou žádost, než bitva začala, potlačila počáteční reflex poslechnout a plnit svoji vojenskou povinnost.

Ne! Tohle není moje válka.

Na ochozu se objevily další dvě postavy. Jedna z nich klopýtala. Ten americký vězeň! Muž, který mu pomáhal jít, byl oblečen jako Afghánec, ale také vypadal spíš jako Američan. I přes hustou clonu písečné bouře si ho odtud Azov mohl prohlédnout.

Zapůsobil na něho. Ten druhý Američan byl vysoký, svalnatý, obrovitý. Jeho dlouhé tmavé vlasy vlály ve větru, jak se blížil ke třem Afgháncům a k tomu Rusovi. Jeden Afghánec dokázal vstát.

Sověť se zvedl, upadl, znovu se zvedl, ale pak sebou škubl, jako by byl zasažen kulkou. Američan se zuřivě vztyčil.

Držel svého zachráněného krajana jednou rukou, v druhé měl automat a střílel na nádvoří. Ramena se mu otřásala zpětnými nárazy, ale jeho silné svaly přesto ovládaly ruku, ve které držel zbraň. Téměř bez míření kosil vojáky na nádvoří.

"Ne!" zařval ten Američan. "Ne!" opakoval. "Ne!" trval na svém. Překřičel i svist větru.

Podvědomým pohybem Azov zvedl pistoli. Samotného ho to překvapilo, ale pokračoval. Bylo to hluboko v něm, trénink a disciplína.

Zamířil na Američana. Ze svého okna měl na ochoz dokonalý výhled, takže pochyboval, že by nezasáhl cíl. Muška a hledí byly v perfektní rovině, za nimi se rýsoval střed Američanovy hrudi.

Od mládí byl Azov specialista na střelbu pistolí. Byl hrdý, že vyhrál několik armádních mistrovství. Překonal dokonce několikrát rekord divize. Naprosto důvěřoval svým schopnostem. Už zbývalo jen lehce stisknout spoušť. Plukovník by teď z něho měl radost.

Azov však pomalu nechal ruku s napřaženou pistolí poklesnout.

Plukovník Zajsan mu může políbit zadek.

Tohle není moje válka! Já už jsem s ní skončil!

13.

Poslední prázdná nábojnice vyletěla z Rambovy zbraně a vítr ji odvál. Vyhodil prázdný zásobník, uchopil plný, který si včas přilepil páskou k pažbě automatické pušky, a vsunul jej na místo.

Ale nepokračoval ve střelbě. Vyčkával na Mousu: "Slez dolů po laně!"

Mousa ještě vystřelil na vojáky, kteří se objevili na ochozu.

Když padli, chytil se lana, přiskočil zeď a zmizel.

Rambo vypálil třikrát rychle za sebou na další postupující vojáky. Posadil Trautmana, škubl za lano a když ucítil, že je volné, vytáhl je až zcela nahoru. Volný konec uvázal Trautmanovi pod rameny. Do zdi už zase zabušily kulky. Posunul Trautmana na kraj.

Napjal lano, přehodil si smyčku kolem ramen a pomalu začal plukovníka spouštět dolů.

Lano mu prokluzovalo dlaněmi. Pálilo to, ale nic si z toho nedělal. Kulky mu pleskaly o zeď okolo hlavy. Nedbal na nic. Teď ho zajímal jenom Trautman.

Dole před pevností se rozlehl výbuch. Ne! Osvobození povstalci zřejmě ztratili rozum! Někteří zpanikařili, bez ohledu na bolest se prodrali ostnatým drátem a vstoupili do minového pole.

"Mouso, řekni jim, ať se zastaví."

V zoufalé snaze dostat Trautmana na zem, spouštěl ho stále rychleji. Lano mu klouzalo v dlaních.

O paži se mu otřela kulka. Otočil se a vystřelil proti útočícím vojákům granát.

V tom okamžiku spatřil v okně naproti sobě jakýsi obličej.

Byl to důstojník s pistolí v ruce. Mířil, zřejmě na něho, ale pak nechal paži klesnout k tělu.

Rambo to nechápal. Přehodil si em-dvěštrojku přes rameno, chytil se lana, přesvědčil se, že kotvička dobře drží a přiskočil ochoz. Skloul dolů tak rychle, že ani netušil, jak to mohl dokázat.

Dlaně jako v ohni, zkrvavené od puchýřů. Dopadl na zem. Poklesl na kolena. Zvedl se a spěchal ke skupince ostatních.

Mousa držel Trautmana. Zbývající Afghánci se třásli, drželi se pohromadě, celí vyděšení.

"Jak se teď dostaneme přes miny?" zeptal se Mousa. "Bez Andrejeva -" Rambo se otočil k ostnatému drátu před sebou. Vypálil granát a viděl, jak výbuch překážku rozmetl. Šel dál kouřem a prachem a střílel dál granát za granátem. Miny explodovaly. Kolem hlavy mu proletěla střepina. Vytáhl z kapsy další granáty, nabil zbraň a pokračoval. Ozvala se další série výbuchů. Vyprázdnil do písku před sebou další zásobník samopalů. Bylo to účinné. Znovu nabil zbraň a vystřelil další kus cesty. Druhou bariéru drátu zlikvidoval znovu granátem. Písek, zvedající se ze země se mísil s pískem, který sem hnala prudká vichřice. Rambo měl pocit, jako by se prodíral neklidným písečným mořem.

Cesta byla konečně volná. Afghánci se mohli pustit do vzniklé průrvy. Rambo se otočil k Mousovi, který stále držel

Trautmana: "Teď ho vezmu já," řekl.

"Vzal jsem Andrejevovi z kapsy kompas, když ho zabili. Snad mi Alláh mou sobeckost odpustí."

"Určitě. Jsem stejný sobec jako ty. Dej mi ho."

Rambo si přehodil Trautmana přes ramena. Díval se na fosforeskující stříčku kompasu, vybral si směr a vyběhl. Trautmanovo tělo na hřbetě mu hrozně ztěžovalo pohyb. Ale Rambo se snažil, postupoval rychle, aby Trautmana netrápil déle, než bylo nutné. Spěchali od té dobyté hořící pevnosti.

Koně. Musil se dostat ke koním.

Část osmá

1.

Ve chvíli, kdy voják zvenčí konečně odemkl celu, proklouzl plukovník Zajsan kolem seržanta Kurova a vyrazil ven. Na chodbě se zastavil a dlouho kašlal. Na chodbě byla tma jako v pytli, jediné světélko vycházelo z vojákovy baterky. Deset minut před tím, po jedné z ohlušujících explozí, potemněly dole všechny žárovky.

Ačkoli Zajsan dýchal přes kapesník, nemohl se zbavit bodavých účinků slzného plynu v nose. Oči měl mokré; rozedřená, opuchlá oční víčka. Měl pocit, jako by si navíc opařil tvář.

Hrdlo a plíce měl v ohni. Bolest byla příliš velká, než aby se vyptával vojáka, co se vlastně stalo. Ale slyšel, že tam zuří bitva.

Cítil hrozivé otřesy půdy od výbuchů na nádvoří, viděl, jak se chvějí mohutné stěny pevnosti. Vytrhl vojákovi baterku a spěchal nahoru, co mu dech stačil. Tolik střelení a výbuchů. Povstalci museli napadnout pevnost, myslel si.

Ale najednou se mu vybavilo, že ten muž, který je zamkl v cele, tu byl, když ještě všude vládlo ticho. Tedy před bitvou. Zajsan ho dobře neviděl. Zachytil jen nepatrný zlomek jeho postavy malým zamřížovaným oknem ve dveřích. Ten muž měl sice afghánské šaty, ale jeho divoce vyhlížející tvář, navíc bůhví čím pomazaná, vypadala spíš kavkazsky, snad indiánsky. Nejdřív explodoval slzný plyn.

Potom slyšel odemykat ostatní cely v chodbě a utíkat vězně. Teprve pak začala venku ta vřava. Jak ten člověk mohl proniknout do pevnosti? Jak se mohla velká skupina rebelů, která byla schopna svést tak těžkou bitvu, jakou Zajsan slyšel, dostat dovnitř, aniž je někdo spatřil? Nebo ta divoká tvář s vlajícími vlasy mohla patřit Američanovi?

Zajsan se dostal v úvahách na konec chodby. Voják a Kurov se hnali za ním. U vchodu do vězeňského bloku světlo baterky ozářilo mrtvolu vojáka. Muže, který střežil vchod.

Otevřel dveře, vykašlává zbytky slzného plynu z plic a strnul.

Pohled na naprostý zmatek na nádvoří zaplněné troskami v plamenech ho šokoval. Nevěřicně zíral na vraky vozidel, z nichž vysoko šlehaly plameny. Větr proti němu hnál dusivý kouř. Všude byla rozseta mrtvá těla vojáků. Další skupiny jeho lidí se snažily minimally hasit roztroušené ohně. Jiní vytahovali zpod trosk zraněné vojáky, někteří mířili kulomety vysoko na ochozy nebo kamsi do prostoru masivní kamenné brány hlavního vchodu. Čekali další útok? Jedna skupina se při tom pletla druhé.

Zajsan vyrazil ven a chytil poručíka, který šel kolem.

"Velí tomu tady někdo?"

Poručík sebou trhl a zůstal stát ve strnulém pozoru. "Ti vojáci za vámi! Řekněte jim, ať skloní zbraně, než postřílí vlastní muže na ochozech. Sežeňte zdravotní družstvo a doktory.

Najděte inženýra a technika, ať se podívají, co je s generátorem. V budově musí být světlo. Bolest v krku ho znovu vydráždila ke kašli.

Otočil se ke Kurovovi. "Řekněte všem důstojníkům, že ihned chci hlášení o situaci. Ihned!"

Zajsan kontroloval nádvoří. "Kde je major Azov?" Náhle ho spatřil nedaleko zničeného nákladáku. Došel až k němu.

Azov se snažil vyjmout kovovou střešinu jednomu zraněnému muži.

"Kolik máme mrtvých?" zeptal se Zajsan.

Azov měl sevřené rty a jeho tvář vyjadřovala úsilí pomoci zraněnému. Nevzal plukovníka na vědomí. "Nehýbejte se," řekl zraněnému. "Seženu doktora."

"Vás jsem se ptal, majore. Kolik je mrtvých?"

Zraněný muž rychle ztrácel krev.

"Ne," řekl Azov.

Voják se zachvěl.

"Ne," zašeptal Azov.

Voják se přestal hýbat. Azov se zatvářil rezignovaně.

"Kolik je mrtvých, majore Azove?" už téměř bez sebe křičel plukovník.

Azov se na něho obrátil. Zdálo se, že teprve teď postřehl plukovníkovu přítomnost a pochopil, co na něho křičí.

"Mrtvých?" Opakoval bezvýrazně. "Dvacet mužů." Potřásl hlavou. "Nejméně. Aspoň těch, co vím. A možná dvakrát tolik zraněných."

Zajsanova tvář se vztekle stáhla a na očním víčku i v koutku úst se objevil tik. "A povstalci? Musela to být celá armáda. Kolik jich útočilo? Kolik jsme jich zabili?"

"Dva Afghánci zastřeleni na ochozu. Další dva zůstali v minovém poli."

"Taková síla, která stačila vyřadit nejméně čtyřicet vojáků, že ztratila jen čtyři muže? To přece není možné!"

"Vy tomu nerozumíte. Ti Afghánci neútočili na pevnost!"

"Na co tedy -!"

"Utíkali z ní. To byli naši zajatci."
"My jsme tedy nezabili ani jednoho útočníka?"
"Jednoho. Ale nebyl to Afghánec."
"To mi nedává smysl!"
"Pomáhal jim jeden z našich vojáků. Dezertér. Ten byl zabit.
Kromě něho -" Azov mávl rukou k té spoušti a do gesta zahrnul plameny, vraky a mrtvoly - "tohle způsobili jen dva muži. Jeden Afghánec a jeden Američan. Ten Američan toho udělal víc. Viděl jsem to ze svého okna."
"Vy jste ho viděl?"
"Stál na parapetu, držel amerického zajatce jednou rukou a druhou kropil samopalem nádvoří."
"Proč jste ho nezastřelil?"
"Bylo toho moc najednou. Nebyl čas," "Majore, vy jste přece šampión v rychlopalbě. Něco není v pořádku. S vámi, samozřejmě. Vy jste v šoku. Úplně vedle. Spletl jste se. Tak málo lidí přece nemohlo způsobit tak velkou škodu."
"Ale -" "Pozorně poslouchejte! Pevnost napadlo nejméně dvě stě rebelů. Protože byla bouře, nařídil jsem prozíravě zesílit hlídky na ochozech. Proti mému předpokladu se však povstalcům podařilo proniknout dovnitř, aniž by je hlídky zpozorovaly. Jejich útok byl nelítostný. Ale naši hrdinní vojáci se shromáždili, odrazili útok a způsobili nepříteli těžké ztráty na životech. Během svého ústupu povstalci odnesli své mrtvé a raněné muže."
"Ale nic takového se nestalo! Já viděl něco jiného!"
"Vy jste neviděl skoro nic! Pár mžiků z vašeho okna! Příliš mnoho se toho stalo, říkal jste. Dokonce ani vy, mistr ve střelbě z pistole, jste neměl čas vypálit na vetřelce. Jestli chcete podat nějaké jiné hlášení než jsem řekl, postavím vás před válečný soud pro zradu a porušení povinnosti."
Azov vztekla kývl.
"Také vaši soudruzi důstojníci podají hlášení, které bude přesně odpovídat mé verzi. Uvidíte. Dva tři muži nemohli způsobit takové škody."
Zajasan už nedodal, že pokud by to všechno měli na svědomí skutečně jen tři muži, jeho nadřízení by žádali podrobné vysvětlení, jaké by on nikdy nemohl podat, protože se nechal zamknout v cele.
Jeho kariéra by byla v pekle. Zůstal by sedět v téhle prdeli světa navždycky, a to nemohl připustit. Jak se zdálo, čekají ho s hlavním velením problémy. Mohla ho zachránit jediná věc.
"Byl jsem příliš shovívavý. Moc jsem spoléhal na své podřízené. Moc jsem jim důvěřoval. Tentokrát rozkážu totální akci: Najdi a znič!"
Zničit, pomyslel si pomstychtivě. Zničit všechno!
"Zmobilizujte muže! Chci, aby za hodinu vyrazili do útoku."
"V téhle bouři? Vždyť ani není nic vidět!"
"Nepřítel také nic nevidí! Očekává, že zůstaneme v pevnosti.
Ani se nedozvědí, že jsme vyrazili! Použiju proti nim jejich vlastní taktiku. Nachytám je stejně, jako oni dostali nás!"

2.

Rambo prodlužoval krok a zrychloval běh. Jak utíkal s Trautmanovým tělem na ramenou, dostal strach, že v té tmě a prašné bouři třeba vůbec nenajde úkryt s koňmi. Každou chvíli pohlížel na mihotavé světélko střelky a korigoval směr. Cítil Mousu vedle sebe a modlil se, aby ti dva muži, co na ně měli čekat, nevzali Mousův příkaz tak doslova a aby po hodině čekání hned neodjeli. Ačkoli ho nohy a ramena bolely, svaly mu tuhly a z rozedřených dlaní tekla krev, ještě o poznání přidal, až na samý pokraj sil.
Cítil, že terén se mění. Každý krok je namáhavější. Už je na konci údolí. Tady někde začíná úpatí hor!
Ale oni přece musí najít malou roklínku, kde nechali koně.
Zastavil se a čekal na Mousu. Doufal, že nejsou tak daleko od sebe, aby se navzájem ztratili.
Z bouře se konečně vynořil stín.
Mousa zastavil vedle něho a taky lapal po dechu.
"Víme, že ta skrýš byla někde na tomhle okraji. Ale nemáme tušení, jestli jsme od ní vpravo nebo vlevo." Rambo zvýšil hlas, aby překřičel bouři. "Dej se doprava. Jdi dva tisíce kroků. Když to nenajdeš, vrať se stejnou cestou ke mně."
"Ale co když ani ty nenajdeš koně vlevo?"
"Pak musíme do hor pěšky."
"Nedostaneme daleko, vojáci najdou."
"Oni vědí, že nás nemohou spatřit, dokud bouře neskončí." řekl Rambo.
"Za hodinu úsvit. Bouře pak méně hustá, když je světlo."
"To pomůže stejně nám, jako vojákům. Neztrácejme čas."
Mousa zmizel v bouři.
Rambo si Trautmana přehodil na ramenou. "Jak je vám, plukovníku?"
"Nejlepší rajtování, jaké jsem kdy zažil, Johne."
Rambo se ušklíbl.
Úsměv mu však zmizel ze rtů, když zjistil, že po něm kape horká lepkavá tekutina. Chůze ho příliš vyčerpávala, takže si toho dosud nevšiml.
Nejdřív ho napadlo, že je to krev ze škrábnutí na ruce.
Ale pak se vyděsil: "Do prdele, vy jste zasažen, pane?"
"Tam ne, Rambo. Do ramene."

"Kristepane."

"Já jsem si to tiskl, ale teď už se to nedá zadržet. Ztrácím sílu a tak to krvácí. Je mi líto."

Rambo utrhl z košile pruh látky a ovázal jej Trautmanovi kolem ramene. Odstranil špičku z jednoho šípů, rozložil jej na dvě poloviny a zakroutil jimi okolo rány, aby se pevně stáhla. Rambo, dokončil tuhle práci a vyrazil doleva. Začal počítat kroky. Trautman řekl: "Nemůžu tomu věřit, že jsi tady, John. Jak jsi to dokázal?"

"Osud, pane."

"Cože?"

"Udělal jsem, co jste chtěl."

"Nerozumím ti."

"Říkal jste, abych se smířil - - -" Rambo zakopl o vyčnívající balvan. Narovnal se, v obavách, aby neupustil Trautmana.

"- - - se svým posláním. Pane, ale teď máme naspěch. Jestli vám to nevádí, povíme si vše později."

"Abych řekl pravdu - - -" Rambo odpočítal stovku kroků a pokračoval. "Pravdu, pane?"

"Také budu raději mlčet. Musím si chvíli odpočinout. Cítím se trochu ospalý."

Rambo spěchal.

"Nenech ho zemřít. Nenech ho zemřít."

Ale nebyl si jist, jestli to říká sám sobě.

Nebo Alláhovi.

Krev začala Trautmanovi opět prosakovat z obvazu. Cítil ji na svém boku a proto se nutil jít ještě rychleji. Už napočítal pět set kroků, ale úkryt zatím nenašel. Okraj úpatí se klikatil podle tvaru údolí. Zakopl o další skrytý kámen a tentokrát Trautmana neudržel.

Oba upadli. Tvrdě se kouleli po zemi a táhlo je to dolů. Rambo se zarazil, když mu přišel do cesty další kámen.

Ta roklina. Byli v té roklině!

Ale když se přinutil vstát, zjistil, že úkryt je prázdný.

Ach Ježíši, oni odešli! Teď zůstalo všechno na nás!

Po paměti se prodíral stejnou cestou nahoru, kde o kus výš zůstal Trautman.

Ale když prohmatával písek a škrábal se nahoru, zpozorněl.

Náhle zaslechl koňské zaržání.

Přímě nad sebou!

Čísí ruka ho chytila za rameno. Reflexivně popadl nůž, už téměř bodl...

Uklidnil se.

Afghánec, jehož řeči sice nerozuměl, ale jejíž význam byl jasný, mu pomohl vstát.

"Čekali jste déle, než vám řekl Mousa. I přes tu bouři jste ovšem museli slyšet výbuchy z pevnosti. Určitě jste byli pořádně napjatí. Asi i vystrašení. Ale vydrželi jste."

Rambo potřásl Afghánci rukou. A pak si vzpomněl, co mu říkala Michelle po zápase buzkaši, poté co Mosaad potřásl rukou jemu. Podat muži ruku znamená nejvyšší čest. Budu si tě pamatovat navždycky, říká to gesto.

Zatahal muže za košili a vedl ho.

Tudy, tamtudy.

Kriste, kde jenom je...?

Tady! Rambo se dotkl Trautmanova zkrvaveného ramene a strhl ruku zpátky. Plukovník zasténal.

"Musíme ho odtud dostat," řekl Rambo.

Afghánec pochopil. Mluvil proti větru, ale i tak bylo jasné, co říká.

Pospěšme si. Musíme jít!

"Mousa!" pomyslel si Rambo. Musíme na něho počkat.

"Napravo propast," překvapil ho náhle Mousův hlas. "Nemohl jít dál."

Rambův puls se zrychlil. "Pomoz mi."

"Ano."

Rambo zvedl Trautmana. Došli ke koni. Mousa jim pomohl nahoru. Rambovi do sedla, Trautmana uložili před ním.

Druhý muž také vstal a držel za uzdu dva koně. Nasedli a stoupali vzhůru do hor.

Tam, kde už zřejmě byli ti, které v pevnosti osvobodili.

3.

Zajsan si nijak nepřipouštěl onen bodavý zmatek písečné bouře, když obklopen svými vojáky, vyrazil z pevnosti. I když byl jakotivětru silný, řev motorů zaznívající z pravé strany se nedal přeslechnout. Také tam začalo něco blikat. Objevovale se další a další světla, velká mohutná, jako oči nějaké příšery. Hluk nabíral na síle. Z prachu se vynořily tmavé kolosy. Kolona tanků a obrněných transportérů, jimž plukovník nařídil vyjet z přísně střeženého bunkru za pevností.

Vozidla zastavila. Hluk jejich motorů se trochu ztišil, i když země se nepřestala chvět. Zajsan vyšťekl rozkazy na majora Azova a seržanta Kurova. Ti ho následovali k prvnímu obrněnému vozidlu, vyšplhali se na ně a spustili se do otevřeného poklopu.

Střelec poklop zatáhl a zajistil jej. Uvnitř ještě doznívala ozvěna jak klapl kov o kov. Zajsan již neslyšel řev větru. Jediný zvuk, který vnímal, bylo tlumené bublání motoru vozidla běžícího teď na volnoběh.

Zajsan musel sestoupit dolů do nízkého, stísněného prostoru, musel se vměstnat mezi dělostřelecké náboje a pásy s náboji do kulometu.

Posadil se za pětičlennou posádku a kývl na Azova a Kurova, aby prolezli do zadního prostoru pro vojáky. Čtyři už tam seděli.

Zajsan se bez přítomnosti Kurova nemohl obejít, málokdy se vydával někam bez jeho ochrany.

Ale Azov byl zcela jiný případ. Major tu být nemusel. Mohl klidně zůstat v pevnosti a s ostatními se věnovat opravám škod. Ale Azov měl tolik řečí (Zajsan by řekl, že nezodpovědných, ne-li zrádných) a proto se rozhodl potrestat ho tím, že se zúčastní této trestné výpravy. Aby viděl, že je součástí téhle války a ne, aby se držel zpátky někde v ústraní a jenom si stěžoval, myslél si plukovník.

Když se začne střílet, půjdeš do první linie. Buď se v bitvě osvědčíš nebo strávíš příštích dvacet let v base.

S tvrdým výrazem se podíval na velitele vozu. "Dejte koloně příkaz rádiem. Jedeme."

Velitel uposlechl. Motor vozidla přestal bublat a rozeřval se naplno. Zajsan pocítil ve všech útrokách, že vozidlo vyrazilo. Velitel stiskl spínač a vypořil hlavní světlomety. Teď je nepotřeboval, navíc by rušily senzory, které dovozovaly jet vozidlu potmě, aniž by museli riskovat, že je někdo uvidí.

V prostoru pro posádku byla malá televizní obrazovka, která ukazovala - v zeleném odstínu - vířící písek a obrysy krajiny, snímáné výkonnou infračervenou kamerou. Kamera pronikala tmou i bouří přímo ohromujícím způsobem. Když se bouře uklidní, kolona může být mnoho mil od pevnosti. Až se písek usadí a povstalci budou z hor pozorovat pevnost a očekávat, kdy z ní vyjedou tanky, aby pomstily noční přepadení, nebudou mít tušení, že odvěta už začala. Že tanky už jsou o pořádný kus blíže, než předpokládají.

Tohle nemohou tušit.

Zajsan hleděl odhodlaně na display. Připustil, že jeho plán by se minul účinkem, kdyby se něco pokazilo. Útok potřeboval jako sůl.

A to úspěšný útok. Jinak by se tahle kolona jenom nazdařbůh projela pustinou.

Ale Zajsan měl pro akci trumf. Předevčírem byly sestřeleny nad vesnicí severně od pevnosti dva vrtulníky. Včera byla obrněná kolona napadena v údolí jižně odtud. Dnes v noci muži, kteří vnikli do pevnosti, utíkali východním směrem. Jistě, v určité vzdálenosti mohli změnit směr ve snaze setřást své pronásledovatele. Ale proč by tím ztráceli čas, když je noc a bouře je tak jako tak ukryta? A navíc neměli sebemenší důvod se odklánět od nejpřímějšího směru?

Nějaké složité manévry by je totiž mohly svést z jejich skutečné cesty. Bloudění by je pak připravilo o celé hodiny, i když zdejší terén určitě dobře znali.

Ano, pomyslel si Zajsan. Čím více promýšlel logiku svého zamýšleného zásahu, tím více docházel k přesvědčení, že má pravdu.

Východ. Všechno ukazuje na východ. Když určoval cíl svého útoku, mohl poslat bez váhání své síly do této oblasti. Navíc měl výhodu v překvapení protivníka. Věřil ve svou šanci najít a zničit povstalce.

Mohl se i mýlit. Ale i kdyby, ztratil by jedině čas. Na druhé straně, v případě vítězství, mohl před svými nadřízenými více než nahradit své současné neúspěchy. Ve svěřeném sektoru teď potřeboval úspěch jako sůl.

Zajsan se podíval dozadu na Azova, sedícího v prostoru pro vojáky. Jednu věc máme společnou, pomyslel si.

Nenávidím tuhle válku stejně jako ty, Azove. Nikdy neměla začít. Po osmi letech pokusů porazit povstalce jsme se k vítězství nepřiblížili ani o kousek víc, než když jsme sem přišli. Zabili jsme půl miliónu lidí. Čtyři další jsme vyhnali do sousedních zemí. Přinutili jsme dalších pět miliónů opustit své vesnice a uprchnout do měst. Zničili jsme tisíce osad. Bombardovali jsme a otrávil milióny akrů půdy. Útočili jsme na povstalce těmi nejlepšími vrtulníky a tanky na světě. Sovetskými zbraněmi.

A přesto jsme je neporazili. Jen jsme je zahnali do kouta, přinutili jsme je bojovat ještě tvrději. Tahle válka nám zničí pověst i kariéru. Včetně mé vlastní, pokud nebudu dost opatrný. Udělám cokoli. Nařídím mučení, brutální postup, masakry. Cokoli, jen abych získal uznání svých nadřízených, přesvědčil je, že si zasloužím za odměnu být povýšen a odvelen kamkoli jinam. Úplně kamkoli.

Jen pryč z téhle strašné země a z téhle marné války.

Ano, pomyslel si plukovník, jedno máme společné, Azove.

Oba nenávidíme, že tu jsme a co tu děláme. Ale každý jinak. Já nedovolím, aby tahle válka porazila mne. Ty to vzdáváš, já vytrvám.

Zatímco ty se necháváš ovládat událostmi, já ovládám je. Já se k problémům stavím čelem, nikoli zády.

Odvrátil se od Azova. Jeho pohled padl na zelené stínítko obrazovky přenášející bouři, zuřící venku. Zdálo se, že její síla ustupuje, hustota pískových mračen i rychlost větru klesá. Za pár hodin jistě bude vzduch čistý a jasný.

Ale snad se zase nevyjasní tak brzo, doufal Zajsan. Když bouře vydrží do časného dopoledne, budeme od pevnosti už míle.

Zaujmeme pozici, z níž dokážeme zaútočit. Jen jedno bych potřeboval: Získat aspoň pár hodin času.

Kolona, v jejímž čele jel tento velitelský obrněný transportér, směřovala na jihovýchod údolím, které se rozprostíralo pod horami.

Jiná kolona mířila severovýchodně, aby se dostala do stejného údolí na opačné straně horského svahu. Když budou obě ramena tohoto věčka na místě, dá Zajsan signál, aby všichni postupovali do hor společně. Tanky pojedou proti sobě. V nejhorším případě, pokud by byl mezi nimi terén pro tanky a obrněnce nesjízdný, vojáci by sesedli z transportérů a prohledali by hory pěšky. Kdyby spatřili tábor povstalců, tanky a obrněnce zahájí palbu z děl podle souřadnic, které jim rádiem předávají vojáci. Ano, a ještě něco chybělo. Jako když se pořádá hon na bažanty a zajíce a honitba se zatahuje. Vrtulníky, napadlo ho. Jakmile se bouře uklidní, vystartují a prohlednou každou škvíru, prozkoumají každou skálu těchto hor. Jestli tam povstalci budou, najdou je a zničí.

Tím, že jste sami napadli pevnost, dali jste mi výhodu, uzavíral Zajsan. Jsem teď oprávněně rozzloben a mohu udělat cokoli.

Díval se na situaci jednoduše. Nemůže útočit všemi směry. Ale pokud jsou povstalci ve východní části hor, dostane je. Je mi jedno, jak dlouho ta operace bude trvat. Já vás najdu.

Donutím vás prožít si peklo. Budete litovat, že jste se kdy rozhodli zachránit toho Američana a nadělat mi problémy, které určitě přijdou.

Když zeleně svítící obrazovka ukázala, že bouře trochu polevila, Zajsan si vzpomněl na toho druhého Američana. Na toho maskovaného vetřelce, který je zamkl v cele a pustil jim tam slzný plyn. Na toho válečníka, kterého prý viděl Azov střilet z ochozu. Zajsan si nebyl jist, nakolik může vůbec Azovovi věřit a do jaké míry musí všechno zapřít, aby ho jeho nadřízení neobvinili z neschopnosti. Ale jedno věděl s určitostí: Ten druhý Američan existoval a Zajsanova tvář, ještě celá opuchlá od plynu, ho přiměla přísahat při svaté Leninově hrobce, že muž, který to způsobil, si vytrpí víc, než kterýkoli Afghánec. Musí trpět až k nesnesení.

4.

Když šplhali stoupajícím terénem a údolí už zůstalo daleko za nimi, polevil příval pisku. Vítr však vanul stále dost prudce. Stromy se pod tím nápořem ohýbaly. Větve praskaly. Ale aspoň že jsme pryč z toho proklatého pisku, pomyslel si Rambo. Je to za námi. Nebo spíš pod námi. Podepřel si nohy o boky koně a chytil Trautmana za ramena. Zepředu se objevila ruka jednoho mužzahedína. Chytila uzdu Rambova koně a vedla ho.

"Plukovníku?"

Nic.

"Plukovníku, musím vám uvolnit obvaz."

Trautman zakolísal a padl Rambovi do rukou.

"Plukovníku!" Rambo přiložil ruku na levou polovinu Trautmanových prsou. Tlukot srdce byl docela slabý. Cítil to.

Pozvedl paži a plácl Trautmana po tváři. "Pane, probudte se!"

"Co?" Trautman škubl rukou. "Já... musím... líto..."

"Mluvte, prosím vás. Nepřestávejte mluvit!"

"Mám pocit, že se vznáším."

"Nesmíte to znovu dovolit, pane." Rambo nedodal, že má strach, protože přistě už by se Trautman nemusel probudit.

"Co říkáš? Ty jsi..."

"Jen pokračujte!"

"Bude lepší, když tomu uvěříte, pane. Pokračujte. Mluvte dál."

"A co?"

"Cokoli. Třeba modlitbu oddanosti. Vyznání kajníků."

"Čeho? Já jsem presbytarián, ne katolík."

"Výborně pane. Hlavně, že nejste republikán."

"Ty bastarde!"

"Jenom mi klidně nadávejte. Dobře, pane. Hlavně mluvte. Já přísahám věrnost..."

Trautman reflexivně pokračoval: "vlajce..."

"... republice, pro kterou stojí..."

Rambo odmotával obvaz cátu košile. Když povolil sevření rány - - - - - vyvalila se krev.

Kristepane!

Rambova láska k Trautmanovi zasáhla. Při tom pohledu zase okamžitě stáhl obvaz, aby zastavil krvácení.

Ale pak začal přemýšlet prakticky. Když nebude žilou zase proudit krev, která by případně i vyčistila ránu, zaškrčená končetina začne odumírat. Plukovník dostane gangrénu a zemře na ni a ne kvůli ztrátě krve.

"... jeden národ, v milosti boží, nerozdělitelný," mumlal Trautman. "Se svobodou a..."

Rambo čekal, dokud to jen bylo možné. Krev proudila. Pak rychle znovu utáhl obvaz.

"... spravedlností pro všechny."

Trautman přestal krváčet.

Rambo vzdychl.

"Nepřestávejte mluvit, pane. Tak, jako jste pěkně odříkal přísahu věrnosti, říkejte ještě slova americké hymny."

"Nech mě odpočinout. Nikdo nezná slova k..."

"Obávám se, že máte pravdu, pane. Co takhle... určitě... zkuste od Bruce Springsteena: Narodil se, aby utíkal..."

"Od koho? Co to je?"

"Sorry, pane, to bude na vás moc nové. Tak něco z vaší doby."

Zkusme něco od Cole Portera. Noc a den..."

"Bez tebe jsem..."

"To je ono, pane. To je o nás dvou. Jen pokračujte, mluvte, už nesmíte znovu usnout."

5.

Nenávidím. Seržant Kurov se nemohl rozhodnout, kterého z důstojníků nenávidí více. Seděl na zádi obrněného transportéru, na tvrdé lavici pro mužstvo, cítil, jak se neustále naklání, stoupá nahoru a klesá dolů. Poslouchal řev motoru a snažil se nedívat na majora Azova, sedícího vedle něho. Když se na něho podíval, věděl, že i přes to zelenavé osvětlení by major vyčetl odpor v jeho tváři. Kurov se snažil, aby žádný z důstojníků nikdy nepoznal, co vlastně cítí. Slabost ho znechucovala - ať už vlastní nebo cizí - a majorovo chování? V posledních několika měsících si nezasloužil

nic než pohrdání. Nejen že Azov se natolik přestal ovládat, nejen, že se hádal s velitelem, ale také dovolil, aby jiní mohli sledovat, jak mu tečou nervy. Azovův přehnaný soucit, třeba dnes v noci, když viděl mučit toho kluka, to přece bylo neodpustitelné. Jak byl pasivní při útoku na pevnost. Lhostejný k následkům. To byl přímo zločin. A jeho účast na této výpravě je přímo urážkou.

Síla, pomyslel si Kurov. Voják musí být silný. Síla, snaha, kázeň, to jsou tři vlastnosti, které rozhodují. Když muž není ostrý, není to muž. Nikdo ho nemůže respektovat. Muž musí vydržet.

Vytrvalost, víc než cokoliv jiného, znamená přežít. A o to tu jde.

Kurov se tuhle lekci naučil hned v prvních dnech. Vyrosl v nejchudší části Leningradu. Poznal už v dětství, že jeho rodiče, sourozenci, přátelé, všichni prostě přijímali svůj ubohý, stísněný život jako nevyhnutelnost. Ale Kurov si řekl, že on to musí prolomit. Protože neměl ve vládní byrokracii vlivného strýčka, nemohl počítat s tím, že by ho doporučili na školu, která by ho připravila na kariéru úředníka. Nemohl doufat, že získá zaměstnání, kde by vydělal dost peněz, aby mohl změnit zděděné životní podmínky. V osmnácti ho povolali na vojnu. Další dva roky poznával na vlastní kůži vojenský dril, až se mu chtělo utéct. Ale náhle prohlédl, jak získat šanci k uplatnění. Protože život byl pro něho až dosud i tak nepřetržitá bitva, rozhodl se udělat si z boje svou profesi. Armáda mu poskytovala jídlo, oblečení, útulek. I když to zdaleka nebyly podmínky luxusu, určitě byly lepší, než co zatím poznal a používal. Čím výše se kdo dostane, tím lépe si jako voják žije. Kurov pochopil, že je nutné udělat na nadřizené dojem, excelovat jako voják, aby se postupem doby prokousal k vyšším hodnostem. Aby mohl rozkazovat, nejen poslouchat.

Aby mohl žít aspoň tak dobře, jako ti, kteří předtím rozkazovali jemu. Nepochyboval ani v nejmenším, že se mu to povede. Měl k tomu talent a předpoklady. Byl silnější a tvrdší než kdokoli jiný.

Odolnější.

Teď ve svých osmatřiceti letech seděl v prostoru pro mužstvo na zádi obrněnce, na cestě do nějaké další bitvy. Po dvaceti letech v armádě to nedotáhl dál než na seržanta. Ačkoli znova a znova dokazoval svou sílu a odvahu, stále více rozkazů musel přijímat než jich mohl vydávat. Stále živořil ve skromných podmínkách jako voják, než aby využíval výhod a platu důstojníka.

Ten plukovník, pomyslel si pohrdavě Kurov a podíval se k němu dopředu. Nevím, koho nenávídím víc. Jestli slabocha majora nebo nevděčníka plukovníka. Nedokáže se beze mne obejít. Má mě jako osobní stráž. Ať vymyslí jakoukoli odporost, jsem to já, kdo ji musí nakonec udělat.

Přitom ten zkurvysyn pořád nenavrhuje mé povýšení.

Možná jsem byl příliš dobrý. Možná jsem si sám způsobil, že beze mne nechce být. Třeba s tím chlapcem dnes v noci. Rozkázal, abych na něho lil kyselinu. A já lil. Až se mu prožrala do srdce. Kdo jiný by plnil plukovníkovy příkazy tak jako já? Kdo by byl tak tvrdý a vydržel se dívat, jak to na chlapcově hrudníku bublá, jak smrdí kyselinovými výparry jeho maso? Kdo by stále přiléval kyselinu?

Tvrdý. Určitě jsem tvrdý. Aspoň jako ten kluk. Dobrá, připustím, že i on byl tvrdý. Musím se před ním sklonit. Způsobil jsem mu nevýslovná muka a on nic neřekl. Možná, že opravdu nevěděl, neznal odpověď na plukovníkovu otázku. Ale moc tomu nevěřím. V jeho očích bylo něco, co říkalo: Jsem silnější než ty. A statečnější. Já své lidi nezhraď.

Na druhé straně, plukovníku, chtěl bych vidět, jak ty by ses choval při mučení. Prosil bys o slitování? Odpovídal bys na otázky, prozrazoval tajemství, zrazoval kamarády, abys mohl žít? Jak tvrdý jsi ty, plukovníku? Dovedeš působit bolest jiným. Ale určitě nemáš ani tu odvahu, abys to dělal sám. Proto k tomu nutíš mě. Kolikrát si myslím, že sotva dokážeš snést jen ten pohled. Opravdu bych rád viděl, co bys dělal, kdyby tě mučili.

Když s ním obrněné vozidlo házelo dopředu a dozadu, jak se hnalo terénem, Kurov si uvědomil, že plukovník vlastně poprvé doprovází své oddílky do boje. Jak tvrdý je asi ten převít doopravdy?

Kurov se těšil, až to uvidí na vlastní oči.

6.

"Už jsme skoro tady, pane. Chyťte se," řekl Rambo.

Ale plukovník neodpovídal.

Bylo krátce po poledni. Vítr ustal. Skupina rychle projela mezi stromy, polem, kde Rambo nedávno hrál buzkaši, a dostala se do výše položené části lesa. Rambo se díval kupředu. Toužebně si přál spatřit tábor.

Čím výše jeli, tím větší neklid se ho zmocňoval.

Něco se muselo stát.

Teď už by se měly ukázat stany, myslel si. Na poli, které minuli, by měli být jezdcí a koně. Mezi stromy se ukrývat vesničani.

Náhle spatřil postavy. Stany. Pohyb v lese.

Uklidni se! Jsi tak unavený, že máš halucinace.

Ale o pět sekund později, když vjel do tábora, poklesla mu v obavách ramena. Většina stanů byla pryč. Zbývající stany byly strženy a Afghánci teď spěšně balili a nakládali na koně. Ženy a děti sháněly kuchyňské potřeby, koberečky, deky. Bojovníci kontrolovali zbraně.

"Mouso, zjisti, co se tu děje!"

Rambo seskočil z koně a spěchal k jeskyni, aby mohli Trautmana ošetřit.

V ústí jeskyně se objevila Michelle. Když spatřila přícházet Ramba, zahodila cigaretu na zem a spěchala na pomoc.

V pozadí Mousa domluvil s několika Afghánci a spěchal zpátky k Rambovi.

"Říkají, že nečekali, že vrátíš. Čekali, že Sověti zastřelí."

"Teď ne, řekneš mi to později. Musím se postarat o plukovníka."

"Říkají - Alláh buď pochválen."
Michelle dostihla Ramba a podepřela Trautmanovi nohy.
Mousa šel stále s nimi. "Říkají, že rádi, že tys přežil. Rádi, že máš svého přítele."
"Řekni jim, že jsem jim vděčný. Že jejich zájem oceňuji. Řekni jim, všechno co chceš. Ted' ale musím..."
Společně s Michelle nesli Trautmana z denního světla do jeskyně a uložili ho na hromadě slámy.
Trautman ležel na zádech v bezvědomí. Ani matné světlo jeskyně nedokázalo zastřít, jak je jeho oteklá tvář hrůzně
bledá.
"Je zraněný," řekl Rambo. "Na rameni."
"Myslíte, že to nevidím?" vyhrkla žena podrážděně. Popadla svou lékařskou brašnu a šklubla závěrem.
Trautman zasténal.
"Musíš poslouchat," řekl Mousa.
"Ted' ne," odsekl Rambo.
"Ano! Ted'! Oni odjíždějí. Omlouvají. Ale jedou pryč."
Rambo užasle vyskočil.
"Ano!" opakoval Mousa. "Chci, abys to pochopil. Ale ty neposloucháš!"
"Zatraceně! Michelle, musím s nimi mluvit. Potřebujete mou pomoc? Můžu pro vás něco udělat?"
"Modlete se za svého přítele."
"Zachraňte ho! Prosím!"
"Držte už hubu a vypadněte. Proboha, nechtě mě pracovat!"
Žena se k němu otočila zády.
"INSHALLÁH."

7.

Náčelníci seděli v půlkruhu, obklopeni válečníky. Tvářili se vážně. Rambo si připomněl, jak tu seděl, když přišel poprvé.
Stejně jako tenkrát si se zájmem sedl proti nim a otočil se k Mousovi.
"Řekni to znova. Proč tady to všechno?"
"Odcházejí," řekl Mousa.
"Ano, ale proč?"
"Kvůli tobě."
"Jakže?"
"Kvůli té pomoci, co ti dali."
"Nerozumím."
"Oni vědí, že jsi zaútočil na pevnost. Rozzlobil nepřítele."
"Ale cožpak si myslí, že ten včerejší útok na obrněnou kolonu nepřítele nerozzlobil?"
"To byla válka. Útok na pevnost osobní."
"To je ta nejbíláznivější myšlenka - - -" "Svatá válka. Džihád. Ted' odcházejí. Alláh tomu chce."
Promluvil Khalid. "Příliš mnoho útoků. Moc blízko od sebe.
Nepřítel zuří. Hledá všude. Nepřestanou, dokud nenajdou tábor."
Mousa doplnil. "To je druhá stránka pomoci, co ti dali. Ne přímo pomohli. Ale nechali tě jít pro tvého přítele. Po tvém
útku na pevnost vědí, že musí odejít. Najít nový domov. Ale nechtějí tě zastavit."
Rambo se díval do země. Poklesl na mysl, když mu to došlo.
Ano, to dává smysl. Byl tak zaneprázdněn sledováním svého cíle zachránit plukovníka, že si ani neuvědomil velikost
oběti, jakou mu tihle lidé přinesli. Kolik domovů takhle opustili? Kolik jich budou muset ještě opustit, než válka skončí?
A nakonec, neprijdou všechny jejich oběti nazmar?
"Řekni jim, že je mi to líto," řekl Rambo. "Pokud by ještě byla nějaká jiná cesta..." Jeho hrdlo se stáhlo úzkostí. "Musel
jsem zachránit svého přítele."
Mosaad promluvil.
"Říká, že jsi zachránil svého přítele, protože jsi jejich přítel," přeložil Mousa.
Rambo cítil v srdci bolest. "Děkuji."
"Říká, že muž, který by nezachránil přítele, nemůže být jejich přítel."
Rambo mohl jen těžko hovořit. "Řekni jim, že navzdory rozdílům, máme hodně společného. Děláme to, co musíme.
Nemáme na vybranou."
Mosaad promluvil znovu.
"Děláme to, co musíme. Říká, že ty věříš v osud, v předurčení."
Rambo pocítil šok, když si vzpomněl, co mu tenkrát v Thajsku nakonec řekl Trautman.
Jsi ztracen. Pokud ten návrh nepřijmeš, už to nebudeš ty.
Proč mám dělat to, co nenávidím?
To není nenávisť. To je zmatek v duši. Přijmi své poslání.
Nevěřím v osud.
Ano, v tom je ta potíž.
Rambo se v mukách otočil k jeskyni, kde ležel Trautman, vyčerpaný, raněný, víc mrtvý než živý tou ztrátou krve.
Je to moje chyba. Kdybych byl udělal, co po mně plukovník chtěl, kdybych s ním odjel do Pákistánu, nepadl by do
zajetí. Nebyli by ho mučili. Nepostřelili by ho. Ted' by neležel v téhle jeskyni a nemusel zápasit o svůj život.

Předurčení? Osud? Proto se to stalo. Protože jsem odmítl.

Nebyl bych to udělal, kdybych byl cítil v srdci, že to musím přijmout.

Modlil se k Bohu katolíků, Navajů, buddhistů i muslimů, modlil se za Trautmanův život. V zoufalé naději přemítal, jestli muslimové mají pravdu, že nic nevzniká bez příčiny, že všechno je jen součástí Alláhovy vůle. Všechno se stalo - jeho hledání, jeho zkoušky, útok na pevnost, záchrana Trautmana - bylo to všechno z jednoho jediného důvodu?

Ale v čem je ten důvod?

Určitě to nebylo proto, aby Trautman teď zemřel.

Ne, pomyslel si Rambo. Stejně se tomu nedá věřit.

Rambo se odvrátil od jeskyně a prohlížel si náčelníky.

"Osud? Jaký bude jejich osud? Kam půjdou?"

"Mosaad řekl, že půjde z tábora na západ. Bude tam, kde ho nepřítel nečeká. Bude pokračovat v boji."

Rambo vzdychl. Postavení těch lidí ho přivádělo k zoufalství.

"Myslím, že je to dobrý plán."

Přerušil jej Rahim.

"Nesouhlasí," přeložil Mousa. "Chce jít na sever."

Khalid se vmísil do hovoru.

"Vsadím se, že on chce jít taky jiným směrem," podíval se na Mousu.

Mousa přikývl. "Na jih."

"Proč všichni nezamíří do Pákistánu? Mohou si tam odpočinout, získat víc vojáků a zásob."

"Ne. Říkají, že odejít do Pákistánu je utíkat z boje. Zůstanou tady bojovat."

"Tak proč potom nezůstanou pohromadě? Čím víc jich bude, tím mají větší šanci porazit Rusy."

"Vzpomeň si, co jsem ti řekl," odporoval Mousa. "Tohle země kmenů. A každý kmen jeden vůdce. Každý vůdce myslí jeho plán nejlepší. Každý myslí, že zná vůli Alláhu."

"Ale útok na kolonu včera ukázal, jak efektivní je, když pracují všichni společně."

"Pravda. Ale to neobvyklé. Ne afghánský způsob. Oni se hádají. Tak jako Afghánci už tisíc let. Jdou svou cestou, bojují svůj boj."

Rambo pokrčil rameny.

Promluvil Mosaad.

"Ptá se, co teď budeš dělat ty."

"Počkám, až se mému příteli udělá lépe." Rambo v duchu dodal: Doufám, že se mu líp udělá. "Hned jak bude moci cestovat, vezmu ho zpátky do Pákistánu."

"Mosaad říká, lepší tu nezůstat. Rusové najdou. Lépe jít s Mosaad do nového tábora."

"Můj přítel ještě nemůže jít, ani se vézt. Kdybych musel riskovat a přesto ho vzít s sebou hned, neztrácel bych čas a šel rovnou do Pákistánu."

Mosaad poslouchal, pak fatalisticky přikývl. Mousa jeho slova překládal.

"Říká, musíš udělat to nejlepší podle sebe. Jako náčelníci."

"Řekni mu, že si budu vážit navždycky jeho přátelství." Rambo natáhl pravou ruku k Mosaadovi.

Náčelníci vstali. Co řekl dále, téměř v unisonu, byl afghánský výraz, který Rambo znal. Inshalláh.

Odpověděl v jejich řeči. "Ano, i vy jděte s Bohem."

Náčelníci se na něho přátelsky podívali, otočili se a rozešli se ke svým kmenům.

Rambo se s obavami vrátil k jeskyni.

"Teď čekáme a modlíme se," řekl Mousa vedle něho.

"My? Oba? Opravdu chceš zůstat se mnou, Mouso? Ty nemusíš. Vydej se s jedním z kmenů. Já ti to vyčítat nebudu."

Už to, co jsi udělal, bylo ohromné."

"S tebou jsem začal, s tebou dokončím."

"Ale víš, že můžeš odejít, jestli..."

Mousa se podíval uraženě.

"Já vím. Já jsem hloupý cizinec," řekl Rambo. "Odpusť mi."

"Zůstanu. Ty přítel. Nenajdeš cestu do Pákistánu beze mne."

Rambo mu položil ruku na rameno. "Abych řekl pravdu, chyběl bys mi." Ačkoli se vděčně usmíval, nemohl setřást obavy.

"Raději se půjdu podívat, jak je na tom plukovník."

8.

Rambo si pomalu zvykal na přítomnost jeskyně, jak postupoval k Trautmanovu improvizovanému lůžku. Jeho bledá oteklá tvář mu působila skutečná vnitřní muka.

"Jak je mu?"

Michelle odstříhla Trautmanovi košili okolo ramene. Ani nevzhledla od práce, když dezinfikovala ránu.

"Kulka prolétla skrz. Zasáhla ho vysoko, než aby mohla ohrozit srdce nebo plíce. To je dobrá zpráva."

"A ta špatná?"

"Strašlivě ho bili. Ztratil mnoho krve. Nejsem si jistá, jestli má dost sil, aby..."

"Dejte mu krev."

"Kdybych měla, okamžitě to udělám."

"Dejte mu moji."

Ostře se na něho podívala. "Nemám tu zařízení, abych mohla otestovat, jestli máte oba stejnou skupinu."

"Oba máme A - plus."

"Víte to jistě?"

"Ano. Plukovník dal jednou krev mně."

Sledovala ho pozorně. "Ne. Vypadáte strašně. Posledních třicet šest hodin jste nespál. Bůh ví, kdy jste naposledy jedl. Jste celý zakrvácený. Nemůžu říct, kolik krve je vaší a kolik vašeho přítele."

Nejste v kondici pro transfúzi."

"Připravte to, nebo to udělám sám."

Dívala se na něho ještě tvrději. "Ano, věřím, že vy byste toho byl schopen. Ale sám tím riskujete."

"To není pro mne nic nového. Rychle. Připravte se."

"Dobrá. Svlekněte si košili, umyjte si ruce. Otřete si desinfekcí levou ruku. Nechci, aby se do krve něco dostalo."

Ještě jednou očistila vnitřní stranu Rambova předloktí.

"Tam vedle je stůl. Lehněte si na něj. Musíte být výš než on."

Pomůže gravitace."

Rambo poslechl.

Roztrhla sterilizované plastické sáčky, vyjmula jehly a trubičky, spojila je navzájem a uprostřed zacvakla svorku. Pak napíchla žílu v Rambově ruce a druhý konec soustavy zabodla do Trautmanovy žíly. Nakonec otevřela svorku.

Krev proudila z Rambovy paže do Trautmanovy.

Michelle se obrátila k Mousovi. "Přines Rambovi vodu. Sezeň pro něho něco k jídlu. Měl by se posilnit. Nepotřebuju dalšího pacienta."

Mousa rychle odešel.

Rambo ležel na stole a prosebně otáčel hlavu k Michelle.

"Zachraňte ho."

"Mlčte, když pracuju." Michelle ošetřovala vstupní a výstupní otvor po kulce na Trautmanově rameni. Přiložila tam gázu a obvazy.

Dala mu injekci s antibiotiky.

"Víc už pro něho udělat nemůžu. Ta injekce, kterou jsem mu dala, byla vůbec poslední, co jsem měla. Všechno je teď na vašem příteli. A na Alláhovi. Teď už s transfúzí musím přestat, jinak byste krev zase potřeboval vy." Svorkou uzavřela trubičku a odstranila obě jehly. "Skrčte ruku. Držte si dlaň u ramene."

Protože Trautman byl ještě v bezvědomí, pokrčila mu ruku sama a zalepila ránu.

Rambo se napil vody z láhve, kterou přinesl Mousa. Snědl ještě broskev a hromádku studené rýže s nějakým podivným masem. Bylo hořké. Raději se neptal, co je to zač.

"Udělejte pro mě něco," řekla Michelle.

"Cokoli budete chtít."

"Zvedá se mi žaludek, když se na vás dívám. Umyjte si mastnotu a písek z tváří."

Rambo se začal smát.

"A tady je poslední čistá košile, kterou jsem našla. Pak se budete moci zase válet ve špíně."

Rambo se stále smál.

"Co je na tom k smíchu?" ohradila se.

"Nic. Ale už jsem skoro zapomněl jaké to je, smát se."

"Já vlastně také. Už jsem dost dlouho neměla důvod k veselí."

Potřásla hlavou. "Myslím, že bych už měla jít domů."

Dovnitř vešlo několik povstalců a pomáhalo pacientům na nohy.

"Co to dělají?" zeptal se Rambo.

"Evakuují všechny své lidi."

"Ale někteří z nich se nejsou schopni ani hýbat."

"Povídejte mi o tom. Mosaad řekl, že když Rusové najdou tuhle jeskyni, pacienti umřou. Na druhé straně, řekl, že mají šanci přežít, když opustí tohle místo a přestěhují se do jiného tábora."

"Co si o tom myslíte vy?"

"Chcete slyšet pravdu? Už jsem viděla smrt tolikrát, že jsem k nějakým pocitům skoro imunní."

Když si zapalovala cigaretu, bylo vidět, jak se jí třesou ruce.

"Vážně si myslím, že je na čase toho nechat."

Rambo vstal.

"Buďte opatrný," řekla Michelle. "Není vám mdlo?"

"Ne," zalhal Rambo. Když se mu víření v hlavě zastavilo, poklekl vedle Trautmana. Jeho opuchlá tvář měla stále barvu vosku.

Sledoval, jak se pravidelně zvedá a klesá Trautmanův hrudník.

"Bude žít?"

Michelle neodpověděla.

"Řekněte mi to. Jaké má šance? Potřebuji to - - -" Přerušily ho vyděšené hlasy.

Rambovi divoce vířily v hlavě myšlenky. Vyběhl z jeskyně.

Povstalci spěchali ke koním. Ženy končily s balením. Děti vyháněly z tábora ovce a kozy. Všichni křičeli. Jejich zoufalé hlasy se prolínaly v pekelný povyk.

V lesíku na pravé straně leželi muži tak, aby měli výhled jak na údolí, tak k úpatí hor. Nyní vyskočili a běželi ke svým koním.

Rambo je minul a hnál se opačným směrem k lesu. Teď už nezáleželo na tichu. Tábor sice dosud zachovával pravidla konspirace, byl dál nenápadný. Teď už Rambo pochopil, co je tak vyděsilo. Z dálky přicházel hluk tak silný, že jej prostě nebylo možné přeslechnout.

Doběhl ke stromům.

Zastavil se. Sklonil se k zemi.

Plížil se. Na kraji předělu se podíval dolů k úpatí hor. Ve vzduchu hřměl stále vzdálený rachot. Hluk vydávalo takové množství válečných helikoptér, jaké Rambo ještě nikdy pohromadě neviděl. Srdce mu bušilo. I když byly daleko, okřídlené siluety MI-24 vypadaly příšerně. Deset. Patnáct. Když dospěl ke dvaceti, přestal počítat. V gigantické "F"-formaci mířily k horám. Poblíž úpatí se začaly rozdělovat. Doprava i doleva.

Chtějí objevit každou skrýš, prohlédnout každou planinu a horský předěl. Každý z těch okřídlených vagónů má určité úkoly.

Prozkoumají terén křížem krážem. Zcela metodicky. Podle mapy.

Začnou na úpatí a pak pročešou hory. Co bude vypadat podezřele, prozkoumají dvakrát třikrát. Pro jistotu tam hodí bombu. Zničí všechno, co se jen pohne.

Na přídi vzdálené helikoptéry se objevily jiskry. Rambo slyšel štěkot kulometné palby. Ze země se zvedaly obláčky prachu.

Vyskočil z úkrytu a běžel lesem zpátky až tam, kde stával tábor. Většina Afghánců se dala do pohybu. Khalidova skupina šla jednou cestou, Ráhimova jinou. Mosaad dával poslední pokyny svým lidem a skočil na koně. Všiml si Ramba a něco křičel. Ukazoval při tom na jeskyni.

Rambo nerozuměl. "Mouso, co říká?"

Mousovy oči vypadaly, jako by upadl do transu, když odtrhl pohled od hřmících vrtulníků nad údolím. Střílelo stále více kulometů. Explodovala vzdálená raketa. "Říká, že Rusové střílejí všechno. Vidí jeskyni, dostane podezření, vypálí raketu. Když zůstanete, zemřete. Chce, abys šel s ním."

"Já nemohu!" Mosaad křičel dál.

"Říká, že stroje letí od západu. Teď tam nemůže jít. Vyrazí na východ. Vstříc Pákistánu. Jdi s ním. Jeho lidé tě ochrání."

"Nemohu opustit plukovníka!"

"Vezmi ho s sebou!"

Rambo se zadíval na zraněné povstalce, kterým Afghánci pomáhali.

Některé z nich nakládali na koně, posazovali je před sedlo.

Někteří ze zraněných se dokonce sami udrželi v sedle. Ale jiní byli tak slabí, že bylo nutné, aby je někdo na koni držel. Právě tak jako Rambo držel Trautmana během dlouhé jízdy sem. Od chvíle, kdy přijeli, přes všechny Rambovy zoufalé pokusy plukovníka probudit, zůstával stále v bezvědomí. Nepohodlná poloha, nepřetržité otřesy koňského hřbetu mu zhoršily stav zranění a zesílily krvácení.

Jestli ho vystavím znovu takové námaze, pomyslel si Rambo, rány se mu zase otevřou. Začne znovu krváct. Umře.

"Můj přítel není schopen jízdy na koni."

Hluboko v údolí neustával řev vrtulníků. Palba z kulometů se násobila ozvěnou. Explodovala další raketa.

"Zdržovali bychom vás!" řekl Rambo. "Nemá cenu riskovat smrt vašich lidí. Ne! Odjed'te sami. Rychle! Pospěšte si!"

Mosaadovy tmavé oči se rozpačitě leskly. Zdálo se, že má chuť se hádat dál. Exploze rakety v údolí ho však donutila přikývnout.

Skočil do sedla a odvedl své lidi pryč. Vydali se cestou napravo od skalního masivu. Khalidův kmen už tudy prošel. Jak jen bude mít Mosaadova skupina příležitost, oddělí se od Khalidovy stopy a zamíří výše do hor, pryč od tábora a pryč od blížících se helikoptér.

Stále směrem na východ. Nalevo od skály již zmizel Ráhimův kmen v lese. Zvolil poslední únikovou cestu - k severu.

Planina nepřírovnalě ztichla. S tím kontrastoval rostoucí hluk palby z údolí.

Rambo si pospíšil, aby dostihl Michelle u vchodu do jeskyně.

"Nezůstávejte tady," řekl jí. "Vemte si mého koně. Ještě můžete Mosaada a jeho lidi dohonit."

"Neopustím přece svého posledního a teď už jediného pacienta."

"Už jste udělala dost. Já mám zdravotnický kurs. Postarám se o něho," "A kdo se postará o vás, když budete zraněn? Jak můžete bojovat a současně pečovat o svého přítele? Já zůstávám."

"Ale -"

"Já od pacienta nezběhnu!" Měla v té chvíli oči modré jako ocel. Její hlas byl ostrý jako Rambův nůž. "Neuteču z Afghánistánu jako zrádce!"

Vzduch se chvěl vzdáleným hukotem rotorů. V dálce pálilo stále více kanónů.

"Mosaad měl pravdu," řekl Mousa. "Střílejí po všem, co se jim jen trochu nezdá."

Rambo studoval tábořiště. I když bylo opuštěné, stopy tu zůstaly. Polehlá tráva pod stany, v místě, kde byli ustájeni koně, i když ohně, na nichž vařili, byly uhašeny a popel rozhrabán, hlína a kameny, jimiž ohniště přikryli, byly příliš nápadné.

"Mosaad měl pravdu ještě v něčem jiném," řekl Rambo. "Když uvidí tuhle jeskyni, budou zvědaví, jestli se v ní něco neskryvá."

Vypálí do jejího ústí raketu."

"Takže co my potom dělat? Schovat v lese?" zeptal se Mousa.

"Je nás jen pár, nemuseli by si nás všimnout."

"Brzy by nám došly zásoby. Nebo bychom se museli přemístit.

Jestli tohle je pátrací akce, myslím, že po vrtulnicích přijdou i vojáci."

"Děláš, že jsou horší, než jaké jsem kdy viděl," řekl Mousa.

"Jo," připustil Rambo. "Jsou to jen sračkové." V jeho hlase nebyl sebemenší tón triumfu.

"Tak co budeme dělat?"

"Musíme odjet."

Mousa se cítil zaskočen. "Ale povstalcům jsi říkal, že zůstaneš."

"To jsem řekl dřív, než se objevily helikoptéry."

"Ale Mosaad řekl, ať jdeme s ním, až po helikoptérách."

"Kvůli plukovníkovi jsem chtěl zůstat. Vykrvácel by, kdybychom ho vysadili na koně. Mosaadův kmen by padl do záhuby, kdybychom je zdržovali. Proto tě žádám ještě jednou, Mouso, vem Michelle, využij tu možnost a jedte s nimi."

"A zradit vašeho přítele?" zeptala se Michelle. "Co byste pak dělal? Jak byste ho chtěl odnést?"

"Je jeden způsob, ale nemám čas to vysvětlovat."

Zdola stále sílily exploze. Rambo vytasil nůž a rozběhl se ke stromům.

"Bez tebe neodejdu," trval na svém Mousa.

"Já také ne," přidala se Michelle.

"Pak tedy připravte plukovníka na cestu!" zavolal na ně Rambo.

"Nemůžete ale říci, že jsem vás nevaroval. Mouso, pojď sem!

Potřebuji tvou pomoc!"

Rambo odřezával nožem silnou větev. Když ji obkroužil u kmene, hodil ji Mousovi.

"Vem svůj nůž. Ořež větvičky a vrchol. Uprav délku na dvanáct stop."

Zběsile se prodíral mezi stromy, dokud nenašel druhou, stejně silnou větev. Také tu odřízl a hodil Mousovi. "Potřebuji dvě stejné tyče." Pak začal řezat palec tlusté větve, čistil je a všechny zkrátil na čtyři stopy. Když jich měl deset, vrátil se k Mousovi.

Afghánec předpokládal, co Rambo chce. Položil kratší větve přes dlouhé. Pak nařezali na kousky lano, poklekli na zem, aby je křížem svázali.

"Ty příčky musí být od sebe asi na délku čepele tvého nože," řekl Rambo. "V řadě za sebou to znamená šestistopé lehátko. Pak nech otevřené čtyři stopy vpředu a dvě stopy vzadu."

Mousa se na nic neptal, pracoval ze všech sil.

Rambo vyzkoušel každou příčku. Žádná nepovolila. Pot z něho jen lil. Okolo hlavy si ovázal čelenku. "Potřebujeme najít něco měkkého, čím bychom podložili plukovníkovi záda." Uřízl několik jehličnatých výhonků, nakladl je mezi příčky a táhl nosítka planinou.

"Moc dlouhé," ukázal Mousa na volné konce dlouhých tyčí.

"Zkrat' je. I tak budeme moci nést přítele."

"Kdybychom nesli nosítka dva, šlo by to pomalu."

"To neponeseme oba?"

"Správně."

"A jak tedy?"

Rambo běžel odvázat svého koně. Zavedl ho na planinu. Do sedla vyřízl dva otvory, na každé straně jeden.

Přiskočil k nosítkám. Zvedl konec a vsunul obě tyče do výřezů v sedle. O kousek dál udělal do sedla dvě další díry a prostrčil jimi tyče. Pak odmotal kus lana a svázal obě tyče na šířku koně.

Vrtulníky už operovaly na úbočí hory. Kulometná palba sílila.

"Mouso, jdi zpátky na kraj lesa. Odpočítej kolik uplyne sekund mezi zábleskem kulometu a zvukem výstřelu."

"Ale -"

"Neptej se na nic a udělej to!"

Když Mousa odběhl, Rambo zamířil k jeskyni. "Michelle, je připraven?"

"Rány teď nekrvácí. Srdce tepe slabě, ale pravidelně. Krevní tlak má nízký, ale mohlo by to být ještě mnohem horší."

"Vezměte ho za nohy. Já ho ponesu za ramena."

Opatrně, s ohledem na zranění, položili Trautmana na nosítka, vystlaná jehličnatými a borovými větvíčkami. Příčky se pod jeho tíží lehce prohuly, ale vydržely.

Trautman zasténal.

"Promiňte, plukovníku. Nerad vás ruším, ale musíme se vyhnout nevídaným návštěvníkům."

Trautmanova víčka zamžikala. "Johne!"

"Tady jsem, pane." Protáhl lano okolo Trautmanovy hrudi a přivázal ho k nosítkám. Luk rozložil a zbývající šípy uložil do pouzder připevněných k opasku. Pak zasunul kombinaci granátometu a automatické pušky pod jedno lano na nosítkách.

"Co děláš tady na Braggu?"

"Tohle není pevnost Bragg, pane. To je - - - Pokuste se trochu usnout."

Slyšel, jak se k němu rozběhl Mousa a otočil se.

"Záblesk z kulometu. Deset sekund později slyšel výstřel." "Zvuk se šíří rychlostí asi míli za sekundu. Helikoptéry jsou sice blízko, ale zabere jim to dost času. Prohlížejí terén tam i zpět, aby měli jistotu, že nic nepřehlédnou. Ale poletí stále

výš. Za jak dlouho - - -" Výbuch na úbočí hory ho přerušil.

Povzbuzen náhlým přivalem adrenalinu do krve si Rambo pospíšil ke konci nosítek, který zůstal na zemi. Horní konec byl upevněn na koňském sedle. Na tomto konci stačily Rambovi dvě stopy prostoru, aby se mohl postavit mezi tyče. Pokrčil kolena, uchopil tyče a zvedl se. Jeho tělo se zatřáslo.

Záda, paže, ramena, vše se křečovitě vypjalo vynaloženým úsilím.

Ale dokázal nosítka zvednout a udržet je. Váha nosítek s Trautmanem mu tlačila tyče do dlaní, do prstů. Svaly ho začaly bolet od první chvíle.

"Mouso, povedeš koně! Jdi rychle, jak jen můžeš! Michelle, vyskoč na Mousova koně a jed' za námi! Ať unikneme z tohoto pekla!"

Jak se hluk strojů blížil, skupina spěchala vstříc lesům, doprava podél skály.

Část devátá

1.

I přes pruh látky na čele stékal Rambovi do očí pot. Nosítka mu ztěžovala pohled na cestu. Občas zakopl o kámen, který neviděl.

Skoro upustil tyče. Zakolísal, ale rovnováhu zatím neztratil.

Mousa se ohlédl a zakopl také.

"Veď koně," řekl Rambo.

Michelle jela za ním a s obavou řekla: "Musíte být slabý, když jste daroval krev. Taky jste nespál a jedl jen málo. Při útoku na pevnost vás zranili. To už je moc. Tohle nemůže tělo vydržet."

"Musí vydržet, co musí." Rambo sevřel pevněji prsty okolo tyčí a šel dál do zalesněném svahu.

"Úplně se vyčerpáte."

"Copak mám - ztraceně - na vybranou?"

Trautman ležel na nosítkách v bezvědomí. Vždycky, když se nosítka naklonila, plukovníkova hlava se zakymácela.

Rambo se snažil držet nosítka rovně a tlumit výkyvy.

"Zkuste opřít o mého koně konec nosítek," řekla Michelle.

"Je dost špatné spolehnout se na jednoho koně, natožpak na dva. Co když se splaší a utečou?"

"Můžeme držet uzdy nakrátko, aby neutekli."

"Stejně by to nepomohlo," řekl Rambo. "Dva koně by měli s nosítky problémy při obcházení skal nebo stromů. Těžko by se ovládali. To by nám nepomohlo. Spíš naopak."

Dospěli na vrchol svahu. Až dosud šli na jih, stejně jako Khalidův kmen. Ale nyní spatřili pěšinu, která odbočovala doleva. Klikatila se vzhůru jako nedbale pohozená šňůrka k zasněženým vrcholům hor na východě. Tím směrem vedly také stopy mnoha kopyt, otisknutých do prašné země. Důkaz, kde se Mosaad oddělil od Khalidova kmene a vydal se i se svými lidmi k Pákistánu.

Ano, pomyslel si Rambo. Pákistán.

Bezpečí.

Pomoc pro Trautmana.

Šel nyní ještě odhodlaněji. Následoval koně, kterého vedl Mousa cestou vzhůru do hor. Za ním, kdesi dole se zase rozštěkaly kulometry.

Jak se asi museli rozzlobit, pomyslel si Rambo. Střílejí jako diví. Když budou pálit na všechno, jako dosud, brzy jim dojde zásoba munice.

Ta myšlenka mu vnukla naději. Ale pak ho zaplavila náhlá deprese. Věděl, že nepřítel je sice rozzlobený, ale není stupidní.

Pokud měli v úmyslu takhle střílet, jistě si vzali do každého stroje víc střeliva než vojáků. Bomby a rakety byly upevněné v závěsech pod křídly jenom na ověřené cíle. Kdyby neměli dostatek munice, určitě by tolik nestříleli. Další myšlenka jen znásobila obavy. Bylo logické, že posádky vrtulníků nacházely tolik podezřelých míst? Určitě neměly důvod zasypávat střelami hory a úžlabiny jen tak pro nic za nic.

Pokud by - - - Samou úzkostí stiskl nosítka ještě pevněji. A rychleji postupoval cestou vzhůru.

Třeba vrtulníky neměly zvláštní důvod tak hustě ostřelovat úpatí hor. Možná, že tak moc střílely ne pro nepatrnou šanci, že někoho zasáhnou, ale proto, aby vyvolaly mezi povstalci paniku a zahnal je výše do hor.

Rambo si připomněl, že se takhle honí bažanti a zajíci. Honci dělají hluk, aby je vyděsili, vyprovokovali k útěku. Zvířata pak zděšeně vyběhnou z úkrytu, do nechráněných míst na volné prostranství, kde je lovci odstřelují.

Copak my jsme zajíci? Ne! A přece jsme udělali, co Sověti chtěli. Utíkáme.

Ale není to naše chyba. Neměli jsme na vybranou. Nemohli jsme v jeskyni zůstat. Tam by nás určitě zabili.

Musíme si udržet tempo. Snad nás tady nemohou vidět.

"Mouso, jdi rychleji!"

Stromy začaly řidnout. Rambo spatřil travnatou planinu. Kolem ní bylo ve svahu přece jen několik stromů. Vysoko nad nimi se skály ztrácely pod sněhem.

"Mouso, nemůžeme se takhle ukazovat. Musíme jít pod stromy."

Unavený, s rozbolavělým tělem spěchal Rambo dál. "Brzy už se nebudeme mít kde ukrýt," myslel si.

Jako strašný příklad si zase vybavil, jak se loví zajíci. Zatímco jeden honec dělá rámus a nutí zvěř vyběhnout kupředu, jiný lovec se schová na druhém konci vražedné zóny a čeká, až se před ním objeví cíl. Není to teď naše situace?

Nevzdalujeme se od nich, ale naopak se jim přibližujeme!

2.

Plukovník Zajsan stál mezi obrněným vozidlem a skalní stěnou. Moc se mu nechtělo opustit tank, kde se cítil v bezpečí, ale motor vysadil. Větrací vrtule se musely zastavit, aby se nevybily baterie. Když se vzduch vyjasnil, sluneční žár rozžhavl kov a uvnitř se nedalo dýchat. Zajsan nakonec zvolil pohodlí před bezpečím. Ale objektivně vzato, neriskoval příliš. Mezi obrněncem a skálou ho nemohl zasáhnout žádný ostřelovač. Tak jako tak ovšem ještě nikdy neměl takhle blízko k boji. Nebylo mu dvakrát dobře.

Ale nebál se zase tak, aby to dal najevo. Hlavně ne před tím zrádcem Azovem, který se krčil opodál, a před seržantem Kurovem, stojícím u něho v pozoru. Čekal si na rozkazy. Velící důstojník musí jít svým soudruhům příkladem.

Musím být tvrdý, pomyslel si Zajsan. Musí to vypadat věrohodně. Plně se ovládat. Trocha rizika nehraje roli. Udělám cokoli, jen když mi to pomůže odejít z téhle země.

Ozbrojená kolona opustila pevnost pod pláštěm bouře. Protáhla se průsmykem a konečně dorazila do tohoto údolí na jižním svahu východní části pohoří. V poledne vítr ustal docela. Prach se postupně usadil. Sněhem pokryté vršky hor zářily do daleka vyzývavou bělostí.

Vrtulníky zahájily svůj útok brzy odpoledne. Ze své pozice v obrněnci se Zajsan usmál, když slyšel jejich vzdálený rachot a kulometnou palbu. Povstalci se určitě dají na panický útek před takhle organizovaným útokem. Opravdu nebudou mít jinou možnost než strhnout tábor a uprchnout tam, kde to budou považovat za méně nebezpečné. Zajsan se usmál ještě spokojeněji. Pokud by mudžahedíni prchali tímhle směrem, jeho průzkumná družstva je uvidí přicházet.

Pak může nařídít vrtulníkům, aby je dotlačily až sem, k tomuto údolí.

Když se budou snažit překročit planinu, jeho schovaná kolona obrněnců je vyhodí do vzduchu. Žádní zajatci. Každý rebel musí zemřít.

Na druhé straně, pokud si povstalci vyberou útek opačným směrem, k severu, tam v údolí se skrývá druhá obrněná kolona. I tady jsou naši pozorovatelé. Vrtulníky naženou povstalce do houfu a děla je pak zničí.

Jistě by bylo lepší, kdyby si přišli pro smrt k mé koloně, která by tak dostala přednost. Privilegium zabíjet, myslel si Zajsan. Ale moje velitele určitě nadchne ten plán. Můj plán. A pak už nezáleží na tom, která kolona bude mít tu čest bojovat a definitivně je zničit.

Upřímně řečeno, trochu ho to znervózňovalo a tajně si přál, aby tuhle čest nezískala jeho kolona. Jako velitel by musel operativně vést boj nebo být v bezprostřední blízkosti. Tu zkušenost by milerád oželel. Nicméně jako velitel musel teď čekat a pak splnit svou povinnost.

Sever nebo jih? Který sektor to bude? Jako když se hází mince.

Byly i jiné eventuality? Na západ utíkat nemohli, tam odtud útočily helikoptéry. Zbývá jediná možná cesta - na východ, na Pákistán. Ale místní povstalci už nejednou dokázali své odhodlání zůstat ve válce. Pákistán pro ně znamenal ústup. Povstalci se raději smířovali s osudem mučedníků než uprchlíků.

Jistě, mohli udělat i něco neočekávaného. Pokud by vážně chtěli táhnout na východ, Zajsan by na ně vymyslel mnohem obtížnější past. Údolí se v tomto úseku většinou rozprostírala ve směru východ - západ. Přes hory by se tanky a obrněné transportéry k průsmykům, kudy chtějí povstalci uniknout, dostávaly jen těžko.

Pokud by se tam dostaly vůbec.

Tady mohly zasáhnout jen těžké helikoptéry. A nové modely sovětských obrněných transportérů. Ačkoli byly pancéřové, vážily jen osm tun. A to je hmotnost, s jakou si helikoptéry dokáží poradit.

Mohly by je přenést přes pohoří a zablokovat povstalcům cestu, pokud by se rozhodli prchat právě tudy.

Jako ten zrádce, zbabělec, major Azov. On by si také vybral útek.

Zajsan se němu přiblížil. "Co tak vážně, majore? Chystáme se přece porazit nepřítele."

"Nepřítele? Koho? Čí je tady nepřítel?"

"Naší vlasti, samozřejmě."

"Ale Afghánci nenapadli naši vlast, soudruhu plukovníku."

"Samozřejmě, že ne! Oni jsou primitivní. Jsme přece největší síla na světě. Nebudou tak blbí, aby napadli Rusko."

"Tak proč jsme tedy vůbec začali s invazí k nim?"

"Víte to stejně dobře jako já. Afghánistán sousedí s Iránem."

"S jeho ropnými poli. To je to, co naše vlast potřebuje."

"Jen proto jsme zabili milión lidí?"

"To je ještě laciné."

"Pokud nejste Afghánec."

"Ale soudruhu majore, vy jste Sovět!" zazářil Zajsan a obrátil se ke Kurovovi. "Brzy budete mít příležitost zabít spoustu nepřátel, seržante."

"Ano, soudruhu plukovníku." Hranatý holohlavý voják se ještě více vypjal. "Těším se na boj po vašem boku."

Na seržantových sevřených rtech se ukázala stopa úsměvu. Ale ten náznak také mohl představovat narážku...

Čeho? Úsměšku? Pohrdání?

To není možné. Seržant byl přímo vzorem respektu a poslušnosti. Pokud by někým pohrdal, tak by to byl určitě major. Za ním někdo promluvil. Obrátil se.

Důstojník od spojařů vystrčil hlavu z poklopu tanku.

"Soudruhu plukovníku, vrtulníky žádají povolení zahájit operaci střídání."

"Povolení uděluji."

Aby Zajsanův plán fungoval, musely vrtulníky trvale zůstat v pohotovosti i přes to, že měly omezenou zásobu paliva. Aby Zajsan zabránil podstatnému oslabení útoku, rozhodl se pro systém střídání strojů. Jedna třetina se vracela na základnu, aby si doplnila pohonné hmoty a střílivo. Po jejich návratu pak odletěla na základnu zase další třetina. A tak dále. Takhle metoda zaručovala, že většina Zajsanových helikoptér byla stále ve vzduchu, připravena k ofenzivě. Myslel jsem na všechno, říkal si samolibě v duchu. Je jen otázka času, kdy nepříteli zničíme.

3.

Rambo znovu klopýtl. Ztratil rovnováhu. V obavě, aby mu Trautman nespadl, poklesl na kolena. Tím nárazem mu až cvakly zuby.

"Musíte si odpočinout," řekla mu Michelle.

"Hned jak se setmí." Stiskl k sobě vyprahlé rty a podíval se k zapadajícímu slunci. Bylo již téměř za obzorem, zářilo měkkým červeným světlem a mizelo, jako když se propadá obrovská krvavá koule.

Paže ho bolely, jak se Trautman na nosítkách pronesl. Ale přece vstal. Nejprve zvedl jedno koleno, pak druhé a potom se narovnal. Šlachy na ramenou, loktech a zápěstích se napjaly. Měl pocit, že snad prasknou.

Dole nad úbočím hřměly vrtulníky.

"Tak jdeme dál."

Šplhali teď do ještě příkřejšího svahu. Stromů ubývalo. Půda přecházela v písek, střídající se s kamenitými poli. Došli na vrchol.

Rambo ostatní varoval. Musí teď využívat k úkrytu kameny, aby nepříteli neupoutaly jejich siluety, když přecházeli terénní zlom.

Rychle se ohlédl za sebe a zjistil, že helikoptéry se rozptýlily v údolí.

Ptáci smrti důkladně zkoumali terén. Postupovali zvolna vzhůru.

Stříleli do každého lesíka, do každé podezřelé prohlubně.

Červená záře západu se jim odrážela od rotujících listů vrtulí. Když se slunce ponořilo ještě hlouběji, záře zmizela. Jeden ze strojů odpálil raketu. Temné těleso s kouřícím ohonem vyletělo do výše a o pár sekund později se valila lesíkem ohnivá koule. Raketa narazila do země.

Vzdálenost nemohl dost přesně odhadnout, ale předpokládal, že ta raketa zasáhla tábořiště a jeskyni, odkud nedávno vyšli.

Plameny vyšlehly nad stromy a znovu zaplašily svým jasem začínající šero. Slunce už zmizelo úplně. Jeho slábnoucí svit se za horami ještě odrážel od hustého žlutého mraku. Objevil se i pod břichem jedné helikoptéry. Mrak rychle rostl a snášel se do údolí.

Byl to jedovatý prach z výfuků silných motorů.

Rambo se znovu zmocnil nepopsatelný vztek. Pomyslel si trpce: Teď mohou využít celý svůj arzenál.

Šero zhoustlo. Ohně osvětlovaly úbočí. Hledači světlomety metodicky pročesávaly okolní terén.

"Teď už si odpočineš?" zeptal se Mousa.

Rambo ukázal na světlomety. "Ještě ne. Až za dalším obzorem."

Michelle něco zamumlala.

"Co je?"

"Sám se zabijíte."

"Pokud to bude k něčemu dobré..."

V závěrečné fázi stmívání už téměř nebylo vidět stromy. Jen kameny a skály. Teď už byli hodně vysoko. Když opětovaně zakopl, zastavil se.

Paže se mu chvěly. Spustil opatrně nosítka. Když se pokusil narovnat, neměl už sílu. V bolestech upadl na znak.

Michelle seskočila z koně a poklekla vedle něho.

"Mě ne. Ošetřete plukovníka," řekl Rambo.

"Ale -" "Ztraceně, jděte nejdřív k němu!"

"Vy paličáku!" popadla svou lékařskou brašnu a sklonila se nad nosítka s Trautmanem.

Rambo ležel potmě, na zádech, zhluboka dýchal, snažil se ulevit svým unaveným svalům. Pomalu se posadil. Nepřestal se však třást.

Michelle se k němu opět vrátila. "Je stále v bezvědomí. Dýchá ale pravidelně. Jen puls má slabý."

"Je to horší?"

"Bojím se, že zase začal krváct."

"Ztraceně!"

"Má horečku. Musíme do něho dostat trochu vody."

Rambo vstal, zavrával na nejistých nohou a pak vykročil k Trautmanovi. Mousa otevřel láhev a nahnul ji k Trautmanovým rtům.

Po kapkách mu dával vodu do úst.

Ačkoli byla tma, Rambo viděl, že většina vody stéká Trautmanovi po tváři. "Zkuste to! Plukovníku, musíte pít!"

Mousa znovu naklonil láhev. Voda zase stekla.

"Plukovníku, vzbudte se!"

Trautman neodpověděl.

"Vzbudte se!"

Trautman zasténal a lehce zvedl ruku. Dopadla bezvládně zpátky na jehličí.
"Slyšíte mě, plukovníku? Musíte se napít!"
"Cokoli - - -" Trautmanův hlas byl slabý, jako když šelestí vítr mezi starými listy "- --jen řekneš, Johnne." Dokázal polknout.
"Výborně, pane. A ještě víc."
Trautman zasípal znovu: "Zdálo se mi - - -"
"Ano, pane?"
"Byli jsme spolu na Braggu."
"Tady není Fort Bragg, pane."
"Když jsem tě poprvé potkal."
"Když jste mě začal cvičit? Pamatuji se."
"Nic jsem ti neslevil, vid'?"
"Ne, pane, byl jste ke mně tvrdý."
"Tak jsem to nemyslel. Já..." Trautman zakašlal.
Rambo polkl naprázdno.
"Opravdu bez ústupků," blábolil Trautman.
"Už nic neříkejte. Musíte odpočívat, pane."
"Promiň, Johny."
Ramba sevřela tiseň.
Michelle nalila vodu na kapesník, otřela Trautmanovu tvář a položila mu mokrý šátek na čelo.
"Koně potřebují obilí a vodu," řekl Mousa.
"A vy potřebujete spát," řekla Michelle Rambovi.
"Později."
"Teď." Michelle vydechla, nahmatala jeho ruce. "Vaše dlaně jsou nadranc. Vyčistím je a ovážu. Vypijte trochu vody. Snězte něco."
"Mám dojem, že to v sobě neudržím."
"Proboha, udělejte co vám říkám!" Napil se od Mousy z láhve a žvýkal kousek starého tvrdého chleba.
Dole ve tmě stále kroužily světlomety vrtulníků. Zdálo se, že jejich kužely vycházejí náhle z ničeho nic a nikam nedopadají. Také jiskry z kulometů vypadaly, jako kdyby přicházely z vesmíru.
Obrátil se k horským štítům, na jejichž vrcholcích se i v tmavé noci třpytil sníh.
"Mouso, za jak dlouho je překročíme?"
"Zítřka. Obtížné. Když Alláh dá, budeme v protějším údolí zítra pozdě odpoledne."
"Odpoledne? Ty chceš vyrazit za svítání?"
"Potřebujeme vidět nebezpečí. Nejde jinak."
"Tobě nevadí, že se blíží helikoptéry. Půjdeme dál teď v noci."
"Ale vy musíte spát," trvala na svém Michelle. "Nebo zkolabujete."
"Když těm vrtulníkům dopřejeme, aby nás dostaly, tak už nebudu potřebovat spát vůbec. Protože budu mrtvý. Stejně jako vy.
Vyrážíme!" Rambo se díval k horám. Mosaadův kmen, který se určitě pohyboval rychleji, už mohl být někde u vrcholků. Pochyboval, že by i oni odpočívali. Ale co Rahim a Khalid? Stačili na severu a na jihu zmizet z dohledu?

4.

Maximálně soustředěn hleděl Khalid do temné noci.
Nepozorovaně se plížil pod stromy, až se přiblížil k okraji svahu.
Jeho skupina se schovala o něco výše v malém lesíku, kam došli hned po západu slunce. Napravo na západě slyšel řev helikoptér, viděl jejich světlomety a střelbu. Před chvílí se část světél vzdálila, zatímco zbývající zůstala na místě.
Doplňují palivo, pomyslel si Khalid a pokračoval v opatrném sestupu.
Tolik vrtulníků vyvolávalo děsivé pocity. Ale to mohl být právě účel. Vyvolat mezi lidmi paniku. Sověti ještě nikdy neútočili s tolika stroji najednou. Bylo to logické, zatím to nepotřebovali. Khalid vycházel z předpokladu, že jediná cesta k útěku vede tudy, kde by se mohli vyhnout extrémní sovětské přesile, ale co když si Sověti všimli této možnosti? Co když připravili past, napravo i nalevo od vrtulníků?
Vypadalo to ovšem nepravděpodobně.
Khalid se modlil k Alláhovi. Lidé potřebovali útočiště.
Bezpečí. Spoléhal na Alláhovu pomoc. Ale kdyby nedělal průzkum, kdyby nebyl dost opatrný a nevzal v úvahu všechny možnosti, nebyl by dobrým vůdcem. Už věděl, co má dělat.
Ten Američan, co mu zachránil dceru. Khalid stále cítil výčitku, že ho opustil. Ale dali mu přece na vybranou a on řekl, že kvůli příteli zůstane. Khalid respektoval cenu přátelství, navíc měl povinnosti ke svému kmeni. V tomto případě byl Američan až na druhém místě.
Nemysli na cizince! Dávej pozor, co děláš sám!
Khalid proklouzl mezi dvěma stromy, otevřel se před ním výhled. Zadíval se dolů.
Zatímco hvězdy nahoře zdobily Alláhovu oblohu, neproniknutelná tma dole byla produktem ďábla. Brzy vyjde Boží měsíc. Dokud neosvítí krajinu, Khalid může zůstat na místě a odpočívat. Své povinnosti má pro tuto chvíli splněny. Ale zvuk, který náhle zaslechl zdola, ho zneklidnil. Mohl pocházet od oblázku, který se oddělil od hrany skály a spadl

dolů.

Ten zvuk také mohla způsobit větev, která uschla a teď konečně vlastní vahou praskla.

Ale zvuk zrovna tak mohl vyvolat náraz pušky na skálu. Nebo cvakla kovová polní láhev.

Nebo páčka vysílačky, kterou kdosi právě zapnul.

Khalid teď soustředil všechny smysly: Zrak, sluch, hmat, čich i chuť. Sluch byl ale nejdůležitější.

Ačkoli už udeřil noční chlad, potil se.

Naslouchal.

Tam! Tam odtud se zvuk ozval znovu!

Zaskřípání kovu!

A teď šepot. Lidské hlasy.

Nesrozumitelné. Protože to bylo v ruštině.

V tichu noci, právě pro to ticho, působil šepot na Khalidovy uši jako rány kladivem. Řekl mu - - - Sověti měli průzkumné týmy. Očekávali, že před vrtulníky ze západu budeme ustupovat na sever nebo na jih, jen ne na východ, protože by to znamenalo Pákistán a tedy kapitulaci.

Tam níže, tam byla určitě past.

Musel se odplížit zpět, vrátit se ke svému kmeni a vést jej jediným zbývajícím směrem, do Pákistánu.

Ale, co když tam Sověti taky nastražili past? Nebo opravdu předpokládají, když tam zatím naše kmeny nikdy neodešly, že tam neodejdou ani teď?

Co možná nejtišeji, ale rychle jako ještěrka se prodíral mezi neviditelnými balvany. Pak už mohl pozorovat vojáky stále zřetelněji. Začal vycházet měsíc.

S Alláhovým požehnáním začal Khalid doprovázet měsíc.

5.

Stejně jako při západu slunce, který předtím Rambo ohromeně sledoval, bylo kolo oranžového měsíce nesmírně velké. Průzračné nebe i lom světla v afghánských zeměpisných šířkách zvětšily měsíc, že plul skoro nad zemí. Jeho jas postupně všechno zalil stříbrem.

Skála, přes níž teď Rambo nesl nosítka, byla v tom jasu bílá jako smrt. Nahoře byl Mousa a kůň, který zvedal konec nosítek. Oba vypadali jako duchové.

Trautman, i když naživu, vypadal jako mrtvý. Rambo pohlédl dolů. Tam Michelle vedla koně. Hluboko pod nimi se ještě stále míhaly světlomety - oči ptáků, smrtí.

Přehodil si tyče v dlaních a s námahou se šplhal dál. Ačkoli noc byla chladná, potil se námahou.

V tom tichu a průzračném vzduchu se každé zaskřípání kamenů pod botami zdálo hlučné. Větší kameny, jež drtila koňská kopyta při pádu dolů rachotily jako střelba.

Za další chvíli se dostali z lesního pásma. Čím byli výše, tím se jim hůř dýchalo. Hrud' se Rambovi nadouvala jako měchy v té kovárně v Bangkoku, ale plicím to pořád nestačilo. Cítil se bídne.

Také žaludek se mu začal zase svírat.

"Třicet minut," řekla vedle něho Michelle.

Přikývl. Dohodli se, že budou Trautmanovi dávat pít každou půlhodinu. I když Rambo nechtěl zastavit, aby si odpočinuli, vždycky ochotně zastavil kvůli Trautmanovi. Spustil tyče nosítek a masíroval si bolavé paže. Mousa zatím nakláněl láhev nad Trautmanova ústa. Voda mu stékala po bradě. Ale hrdlo se pohnulo.

Polkl. A znovu.

"Teď se napijete vy," řekla Michelle.

"Nemám žízeň," řekl Rambo a cítil, že se mu dělá špatně.

"Jen pijte."

Když se tedy napil, podala mu kus chleba. Pomalu žvýkal a doufal, že se žaludek vyrovná s tím náhlým útokem. Zvedl nosítka.

Cítil, že jeho šlachy sice protestují, ale pospíchal zase vzhůru.

Došli až tam, kde ležel první sních. Vzduch se tak ochladil, že Michelle musela Trautmana zabalit do přikrývky. Další přikrývku ovázala Rambovi kolem ramen. Visela mu přes záda až ke kolenům.

Stejně obrnila proti chladu sebe i Mousu. Šli dál. Studený vzduch bodal Ramba do tváří i do rukou. Z úst mu vyletovaly kapky zmrzlého dechu. Sních byl suchý a tvrdý. Když boty prolomily horní vrstvu, sypký prašan pod ní vydával vrzavý zvuk. Sních mu sahal až ke kotníkům. Pak k lýtkům. Ke kolenům. Pokoušel se jít ve stopách, které zanechal Mousův kůň.

Před sebou spatřil ve sněhu širokou brázdu. Zatačela se doprava vzhůru. Nejdřív nechápal, co ji mohlo způsobit, až když se k ní přiblížil na dosah dlaně, rozeznal otisky koňských kopyt. Bylo jich mnoho. Pochopil vše. Tudy šel Mosaadův kmen, tudy se prodírali jeho jezdci sněhem. Při jejich rychlosti už mohou být pár mil napřed.

Možná až na druhé straně za štítem nebo někde v lese na protější straně.

Dobré tempo, pomyslně si Rambo.

Ale blížící se hluk vrtulníků ho znervózňoval. Uvědomil si totiž ještě něco: Zatímco stopa mohla být užitečná, mohli by jít pohodlněji, na druhé straně představovala velké nebezpečí. Až helikoptéry doletí až sem, nemohou přehlédnout širokou stopu ve sněhu. Pak ji ovšem budou sledovat tak dlouho, dokud neobjeví jezdce, kteří ji po sobě zanechali.

Podíval se nad sebe. Jas měsíce osvětlil dva horské štíty, mezi nimiž bylo zasněžené sedlo. Průsmyk.

"Mouso, dostaneme se tamtudy taky k cíli?"

"Ano. Ale těžko. Lehčí cesta doprava. K průsmyku, kudy stopa."

"Na ní nemůžeme zůstat. Helikoptéry se po ní vydají."

"Uvidí i menší stopu co my děláme."

"Budou si myslet, že širší cesta je důležitější," řekl Rambo.

"Zaměří se na ni. Aspoň většina strojů. Raději budu mít nad sebou jednu mašinu než dvacet."

Mousa se smutně zadíval na zdupaný sníh, pak se otočil a odvedl koně od stopy. Od úst mu šla pára, jak namáhavě dýchal, když se prodíral hlubokým křupajícím sněhem. Rambo opět pozvedl nosítka.

Šli dál. A vzhůru.

6.

Voják se otřásl chladem, i když měl vlněnou čapku, rukavice a kabát, třásl se, ačkoliv ten pocit potlačoval. Kdyby se tak mohl napít něčeho horkého nebo se procházet a rozproudit si krev. Ale jeho úkol se zdál nesnesitelný. Měl jen zásobu zmrzlých konzerv, a čekal na svahu na půl cesty ke štítu. Strašně trpěl.

Záviděl vojákovi kousek dál. Ten druhý muž byl zahrabán ve spacím pytli. Nekoukala mu ani hlava. Ještě hodinu, pomyslel si první voják. Pak jsem na řadě já. Budu spát a ty si můžeš klidně venku mrznout.

Byli tam už od včerejšího odpoledne. Vysadila je helikoptéra.

Před tím studovali ze všech stran zasněžené štíty a pak si vybrali tohle místo. Skalní výstupek, odkud byl dobrý výhled. Jako opěrný bod, odkud mohli sledovat povstalce, kteří se tu snažili překročit hory.

Ale po západu slunce zjistili, že jejich dalekohled pro noční pozorování v chladnu nefunguje. Jeho zelené stínítko bylo rozmazané. Čočky se pokryly jinovatkou. V jedné chvíli vojákovi dokonce přimrzla tvář k čočce dalekohledu. Když jej chtěl oddálit, podařilo se mu to i s kůží. Bolest to byla nevýslovná.

Dalekohled byl k ničemu.

Doufali, že je z toho místa stáhnou, a tak volali rádiem velení a pokoušeli se vysvětlit, že bez teleskopu, i když svítí měsíc, moc daleko neudíví.

"Zůstaňte na místě," zněla odpověď.

A tak se třásl a díval se na sedlovitou propadlinu hluboko pod sebou. Čekal, až bude moci vzbudit svého partnera a bude se zase on zahřívat ve spacím pytli.

Jen pomalu mu došlo, že dole se cosi pohnulo.

Teď už byl napjatý jako struna. Díval se pozorněji.

Nějaký muž. Nosítka. Někdo na nich. Táhne je kůň. A ještě někdo. A další kůň.

Voják sáhl po vysílače, aby podal zprávu velitelství. Ale náhle si uvědomil, že i kdyby své hlášení jen šeptal, nepřítel může slyšet jeho hlas. A šance na překvapení bude fuč.

Tři lidé a čtvrtý zraněný. To jistě není ta velká skupina povstalců, kterou chtěl najít velitel.

Ale pro něho to byl cíl.

Otevřel spací pytel a položil ruku v rukavici na ústa druhého vojáka.

Ten vytřeštil oči a v šoku jen zíral.

První voják naznačil gestem ticho a ukázal rukou na průsmyk pod sebou.

Ten druhý to pochopil a přikývl. Sledovali pohybující se postavy. První voják sáhl pro pušku.

7.

To nejhorší je skoro za nimi, myslel si Rambo. Alespoň mělo by být. Nemohl vědět, jak dlouho ještě vydrží jít.

Pro Trautmana?

Vždycky.

Napnul se, aby pozvedl nosítka, protože se propadal do sněhu.

Už brzy se dostane k sedlu. Sníh se zase ztratí, objeví se skály a pak lesy. Budou v jiném údolí. V teple.

Jen pojďme.

"Mouso, kdy si myslíš, že budeme..."

Mousa se otočil, aby ho vyslechl a upadl.

Rambo si nejprve myslel, že ztratil rovnováhu.

Ale pak zaslechl odkudsi ze svahu výstřel z automatické zbraně.

Rambo pustil nosítka. Trautman zasténal.

"Běž, Michelle!"

Rambo sáhl po zbrani, kterou měl zasunutou na nosítkách vedle Trautmana. Michelle běžela se svým koněm dál.

Druhý střelec také vypálil. Rambo odskočil od nosítek. Doufal, že na sebe odláká pozornost střelců, aby nestříleli na Trautmana.

Dokud střílejí v dávkách, věděl Rambo, že má šanci. Zpětný náraz automatu má totiž tendenci zvedat hlaveň zbraně nahoru a znesnadňovat míření. Slyšel, jak kulky narážejí vedle něho. Ale kdyby střelci přepnuli na jednotlivé rány, kdyby počítali s každým výstřelem...

Rambo poklekl, aby jim zmenšil cíl. Přiložil zbraň k rameni.

Vedle něho zapraskal sníh.

Zamířil.

Kůň, který podíral přední část Trautmanových nosítek, se zmateně rozběhl.

Rambo vypálil. Ale nepoužil automat, nýbrž granátomet.

Projektil explodoval v půli svahu. Ve tmě až příliš jasné plameny ho oslepily. I když mířil na mihotavé záblesky, mířil pudově. Vystřelil rychle a doufal, že ostřelovače zahlédne ve světle výbuchu.

Každopádně je to vyděsí. Opravdu zastavili palbu. Jenže Rambo nevěděl, jestli granát vybuchl blízko nich a přinutil je zalehnout, nebo jestli jen vyplývali dávku nábojů a museli nabíjet znovu.

Nemohl doufat, že by je granát zabil.

Kůň, který nesl Trautmana, se ještě nezastavil.

Rambo nabil granátomet a opět zamířil na výstupek. Pušky vojáků se ozvaly znovu. Vystřelil. Granát vybuchl těsně vedle záblesků. Ze štítu se začal valit sníh.

Rambo pochopil a přehodnotil situaci. Skočil dolů, napravo.

Věřil, že zmizí ostřelovačům z dohledu. Překulil se přes rameno, vyskočil, přiklekl, nabil znovu a vystřelil potřetí.

Ale tentokrát už nestřílel na záblesky u hlavní. Místo toho mířil vysoko nad ně, na nejsilnější vrstvy sněhu.

Nečekal na výsledek. Odrazil se a ze všech sil běžel zpět, jak jen mu vyčerpané nohy dovolovaly.

Daleko vpředu byl Trautmanův kůň. Stále se ještě pohyboval.

Michelle se dostala na konec průsmyku. Zamávala rukama, aby běžící zvíře zastavila. Kůň zaváhal. Hrábla po uzdě. Pak kůň proběhl podél ní. Nárazem zakolísala, zatočila se a upadla.

Granát explodoval. Hora se otřásla. Odtrhl se obrovský kus sněhu, který cestou narazil do další sněhové masy. Oba bloky se teď řítily společně dolů. Lavina. Počátek laviny.

V běhu Rambo zahlédl, že kůň s nosítky běží po vzdálenější straně průsmyku.

Trautman.

Nevěděl, jestli vykřikl v duchu nebo skutečně. Ani vlastní hlas by neslyšel. Hřmění valícího se sněhu přehlušilo všechno ostatní.

Dostal se k Mousovi. Afghánec sbíral síly, aby vstal. Byl celý zakrvácený.

Rambo ho chytil za ramena a táhl ho. Když lavina hřměla stále silněji a blíže, snažil se dostat Mousu na konec průsmyku.

Když explodoval třetí granát, už se záblesky výstřelů těch dvou vojáků neopakovaly. Kulky už nikoho v průsmyku neohrožovaly.

Střelci museli zůstat v šoku, když viděli, jak se na ně řítí smrtící příval.

Rambo táhl Mousu a představoval si výkřiky, které nemohl slyšet. Lavina se roztříštila o skalní výstupek, odkud ta zákeřná palba přicházela. Mocná kaskáda sněhu, půdy a kamení strhla střelce a valila se dál.

Rambo spěchal, aby Mousu odtáhl do bezpečí. Nemohl však běžet dostatečně rychle. Nesmírné spousty sněhu se řítily do průsmyku.

S ohromující silou narazila lavina do protějšího svahu.

Všechno zmizelo v oblacích vířícího sněhu. Rambo pocítil takový tlak, až si myslel, že mu to vyrazilo duši z těla.

Bylo to špatné. Když zaslechl v bezprostřední blízkosti hromový rachot laviny, vyskočil na sníh, který mu už zasáhl obličej.

Snažil se získat rovnováhu, prodíral se k Mousovi...

Když vykřikl tentokrát, věděl jistě, že to nebylo v duchu.

Byl to opravdový zoufalý výkřik.

Ten běžící kůň.

Na něm nosítka.

"Trautmane!"

Kolem dokola nastalo peklo. Vybavila se mu příšerná vzpomínka na kraj pouště, na černý vítr, který ho pohrbil do písku.

Bylo to podobné. Ústa i nos se mu topily ve sněhu jako tenkrát v písku. A teď také, stejně jako tehdy, hledal Mousu. Bojoval se sněhem. Vysilující horko pouště vystřídaly chladné hory. Ledové sevření ho vrátilo do přítomnosti.

Vyprostil hlavu ze sněhu, prudce se nadýchl, uchopil Mousova ramena a táhl ho ze závěje. Lapal po dechu, dusil se, ale nepolevil. Spatřil krvavý pramínek na Mousově stehně a pracoval ještě rychleji.

Měl chuť se zastavit, popadnout dech, uvolnit se. Ale cítil, že sem může spadnout další lavina. Proto pokračoval, dokud se neprohrabal až na samý kraj průsmyku. Konečně mohl sklouznout na zem vedle Mousy.

Afghánec něco mumlal.

"Neslyším tě," řekl Rambo. Sklonil se blíže a tentokrát Mousa zašeptal tak, že ho Rambo slyšel.

"Ano," souhlasil Rambo. "Příliš blízko k ráji."

Michelle došla až k nim.

"Jste v pořádku?" zeptal se starostlivě Rambo.

Držela si pravou ruku a sykla bolestí. "Ten kůň mě shodil na zem."

"Co máte s rukou, proboha?"

"Myslím, že je zlomená."

Rambo zaklel a podlomila se mu kolena. To už bylo příliš mnoho smůly.

Prudce se narovnal, uřízl kus příkrývky, kterou měl ovázanou okolo ramen a obvázal jím Mousovu zraněnou nohu.

Použil pak nůž v kombinaci s opaskem jako dlahy, která nohu fixovala a bránila krvácení.

Trautman!

"Hned jsem zpátky."

Když se postavil, všechno se s ním zatočilo. V jednu chvíli se málem zřítíl dolů. Ale pak se vzpamatoval, takže dokázal vyběhnout do svahu, který vedl k průsmyku a sledoval stopu, kterou kůň vyryl do sněhu nosítky. Nespadl kůň ze

skály a nestrhl Trautmana s sebou?

Nebo snad - Nosítka našel padesát metrů níže. Tyče se vytrhly z úchytů na sedle. Kůň nebyl daleko široko k vidění. Ale když nosítka padala, několikrát se převrátila. Trautman ležel dole, naneštěstí tváří k zemi.

Rambo vydal doslova zvířecí zvuk. Přiskočil k okraji nosítek a otočil je na správnou stranu. Provaz, který držel Trautmana v pevné poloze, se nepřetrhl. Trautman měl tvář i hrud' pokrytou sněhem. Ale sníl na jeho pravém rameni byl červený. Rána začala zase krváčet.

Trautman zamžikal sněhem pokrytými víčky.

Rambo usilovně odstraňoval z Trautmanova obličejě ostré ledové krystalky, pečlivě vytřel poslední zbytky sněhu z nosu a úst.

"Plukovníku, vydržte to! Zůstaňte naživu! Dostanu vás dolů. Tam bude teplo!"

Rambo spěchal zpátky na místo, kde nechal Mousu a Michelle.

Vše ozařoval měsíční svit. Po jeho boku se pohyboval nějaký stín.

Aha, Michellin kůň. Opatrně se k němu přiblížil, bál se, aby mu zase neutekl. Uchopil uzdu a už ho vedl k průsmyku.

Na vrcholku si Michelle ještě pořád tiskla zraněnou ruku. Tvář měla zkroucenou bolestí. Seděla vedle Mousy.

"Mouso, můžeš jet na koni?" zeptal se Rambo.

Mousa promluvil se zavřenýma očima. "Udělám, co budu muset."

Rambo uřízl další kus příkrývky. Udělal smýčku, upevnil ji Michelle na předloktí a přivázal závěs v týle. Trásla se, dokud neměla ruku úplně v klidu.

"Můžete jít?" zeptal se jí.

"Slyšel jste, co říkal Mousa. Když musím, tak to půjde."

Rambo ji políbil na tvář.

Otočil se ke koni a znovu vyřízl díry do sedla, aby do nich mohl umístit tyče nosítek.

"Podržte toho koně," řekl Michelle.

Stáhl Mousu ze sněhového pole k nosítkům. Pozvedl jejich tyče a provlékl je dírami v sedle. Opět použil kus provazu, upevnil je a oba konce pevně svázel.

Pomohl Mousovi na koně. Afghánec vykřikl bolestí. Rambo si myslel, že snad spadne.

Ale Mousa se vzb chopil sám, ve víře ve svůj předurčený osud.

"Jdeme."

Michelle vedla koně. Rambo zvedl spodní konec nosítek. Když sjížděli dolů po svahu, Rambo sledoval Trautmanovo krvácející rameno. Zrak se mu zamlžoval. Nejprve si myslel, že tu neostrost pohledu působí únava. Ale pak poznal, že mu z očí tečou slzy.

8.

Plukovník Zajsan se vzbudil a hleděl do ostrého světla. Něčí ruka mu třásla ramenem.

"Co se děje?" zavrčel plukovník ještě v polospánku.

"Soudruhu plukovníku, přál jste si být informován, když naše průzkumné čety zjistí jakoukoli aktivitu nepřítele."

Zajsan se spěšně posadil. Spal v obrněném transportéru, v prostoru pro posádku. "Našli jste povstalce?"

"No, ne tak úplně..." řekl spojový důstojník.

"Ne tak úplně? Co to má znamenat? Kvůli tomu mě budíte?"

"Průzkumný tým se nám nehlásil každou hodinu, jak bylo dohodnuto. Nemohl jsem s nimi navázat spojení. Měli stanoviště na východní straně štítu. Helikoptéry hlásily velkou stopu, evidentně vyšlapanou koňmi. Stopa vedla sněhem až k blízkému průsmyku.

Zajsana píchlo u srdce. "Ukažte mi mapu."

Důstojník okamžitě splnil rozkaz. Přinesl mapu, rozprostřel ji a řekl: "Tady je ten průsmyk, který sledovala naše průzkumná hlídka.

Nad ním, asi půl kilometru odtud je směrem vpravo sedlo, kudy nákladáky projedou sněhem."

Zajsan bedlivě studoval mapu. "Obě cesty se sejdou tady v tom přilehlém údolí." Ukázal prstem přes výrazné křivky, které na mapě ohraničovaly dlouhé úzké údolí. "Zahýbá to k východu. A tady," zabodl prst do mapy "jen jediný předěl na tom vzdáleném konci, umožňuje uniknout z údolí. A hned za tím průsmykem se povstalci dostanou - -"

"- - Ano, do Pákistánu, soudruhu plukovníku."

Zajsan se narovnal, co nejrychleji se koukal dostat z vozidla.

"Dejte zprávu vrtulníkům. Nařizují, aby jich tam třetina okamžitě odletěla. Připravte posádky obrněných vozidel a vzdušný přesun do toho údolí. K východnímu průsmyku. Jestli jej zablokují včas, dostanu všechny povstalce do pastí!"

9.

Měsíc se teď vzdaloval. Mosaad spoléhal na hvězdy, když vedl své lidi úzkým východním údolím. Příkré svahy byly hustě zalesněny, ale spodní část kaňonu tvořily louky. To Mosaada znervózňovalo, zvláště nyní v noci. Proto popoháněl své lidi, aby postupovali rychleji.

I tak byla jejich rychlost pozoruhodná. Opustili svůj tábor po poledni. Nezastavovali se dokonce ani k modlitbám, pořád stoupali výš a výš, vzhůru do hor. Alláh to pochopí, omlouval se Mosaad.

Modlíme se ve svých srdcích, ale zastavit k pravidelným obřadům se nemůžeme. Musíme uniknout z dosahu vrtulníků. Musíme přežít, abychom mohli pokračovat v Alláhově válce. I vzdálený zářící měsíc jakoby ukazoval Alláhovo porozumění. V jeho svitu mohli Mosaadovi lidé utíkat přes překážky stejnou rychlostí i v noci.

Děti jely na koních v sedlech svých otců. Zraněné vezli jejich příbuzní. Ženy prokazovaly pozoruhodnou vytrvalost. Držely krok s koňmi.

Cestu, která by normálně trvala dva dny, včetně zastávek k modlitbám, jídlu, spánku - urazili během jediného odpoledne a jedné zoufalé noci.

Terén se večer začal z údolí zdvíhat. Mosaad se dostal na úroveň stromů, našel nějakou cestu a pokynul svým lidem, aby ho následovali v zástupu. Stále stoupali. Před sebou viděli jen siluety štítů, stále ještě lehce ozářené zapadajícím sluncem. Pak se před nimi objevila další pastvina, přetáá horskou říčkou a opět se vrátil lesnatý terén. Ukrývali se pod stromy dál, i když se svah opět zvedal. Tma kolem nich začala houstnout. Spěchali z toho vysokohorského lesa, až se octli na temné, skalami sevřené pěšině. To byla cesta do Pákistánu.

Když Mosaad vedl své vyčerpané lidi stále vzhůru, v jednu chvíli ztuhl. Zaslechl vzdálený hluk, který se měnil v mnohonásobný klapavý rachot. Whump - whump - whump.

Vrtulníky! Našly nás!

Pobízel své lidi k ještě větší rychlosti. Stále výš a výš!

Ale řev strojů nesměřoval proti nim. Helikoptéry zůstaly stranou, zřejmě na jednom místě, někde u říčky a stromů na prahu téhle cesty. Obrátil se a hleděl do údolí. V naprosté tmě, kterou jen občas proťal kužel hledacího světloometu, přerušila chvillemi ticho několikasekundová dávka z kulometu. Pak se zas všechno ponořilo do tmy. Odraz světél ozařoval obrysy vrtulníků. Vypadaly jako okřídlené příšery. A ještě něco bylo vidět. Objemný předmět, který se houpal pod břichem každého z vrtulníků.

Mosaad nevěděl, co to mohlo znamenat, ale ty jejich matné obrysy vzbuzovaly jen nejhorší představy. Kotníky stiskl koni slabiny, aby něco dostal co největší rychlost.

Na vrcholu pěšiny, mezi skalami, připomínajícími věže, se mu duše sevřela při pohledu na ranní červánky nad dalším věncem pohoří. Slunce začínalo svou denní pout' na východě v Pákistánu.

Mosaad s úlevou pobídl koně a vedl ho dolů.

Vstříc bezpečí.

Vstříc...

Stále přemýšlel o těch helikoptérách.

O těch podivných předmětech, zavěšených pod nimi.

Myslel na toho Američana, toho mistra v buzkaši, kterého nedaleko odtud opustil. Ten bojovník trval na tom, že zůstane se svým zraněným přítelem, že neopustí krajana i přes hrozbu vražedných vrtulníků.

Zatímco já vedu své lidi do bezpečí.

Každý máme své povinnosti. Oba jsme udělali, co jsme považovali za správné.

Ale co když...

Jeho představa dostávala nejhorší obrysy. Cítil Alláhovu vůli.

Poháněn osudem, zavelel ženám, aby si pospíšily. Musí kupředu.

Rozkázal dětem, aby seskočily ze sedel svých otců, o něž se zatím s nimi společně dělily.

"Jděte. Buďte se svými matkami. Přejděte poslední sedlo a dojdete do Pákistánu."

Pak přikázal svým mudžahedínům, aby otočili koně a následovali ho zpět dolů po pěšině. Aby se připravili na bitvu.

Doufal, že se mylí, ale cítil, že se asi dnes stane jedním z mučedníků.

10.

Rambovo unavené tělo se zotavovalo, jak se postupně zvyšovala teplota vzduchu. Jeho strnulé svaly se uvolnily - pokud to vůbec bylo možné - když scházel do údolí. Pod hranici sněhu.

Podél kamenných polí. Dolů do lesů.

Už se nepotil. Vzduch teď byl příjemný. Ale Trautmanova váha na nosítkách mu vytahovala paže a ohýbala záda, jako by vážil stále víc.

Před očima se mu dělaly kruhy, zrak se rozostřoval, ale nikoli slzami jako předtím, nýbrž vyčerpaním. Nicméně stoupající teplota přinesla ještě jeden užitek. Dodávala naději ve šťastný konec.

Důvěru v sebe sama. Byl to doslova únik z agónie.

Možná, že nejhorší už je opravdu za námi, myslel si. Že už jsme opravdu utekli. A seženeme pomoc pro Trautmana.

A pro Mousu, který se kymácel vpředu na koni, tak zesláblý ztrátou krve, že se sám musel připoutat k sedlu, aby nespadl.

A pro Michelle, která bez ustání vedla koně. Její tvář zešedla, zlomená ruka naběhla, jakoby to byl soudek.

Ranní nebe bylo jasné a čisté. Husté stromy nabízely úkryt. Z hor slyšel Rambo vrtulníky, ale jejich mocné motory tady zněly jen jako pouhé bzučení. Před sebou, ještě než začalo svítat, zaslechl také vrtulníky. Bylo slyšet, jak létají nad tímto novým údolím a pak zase míří ven. Potom se jejich řev postupně ztrácel, až skoro zanikl.

Stejně jako jemu hustá klenba stromů bránila v rozhledu, nemohl zase je nikdo ze vzduchu spatřit. Z toho, odkud zvuky přicházely, se dalo usuzovat, že průzkum teď probíhal kdesi dole. Když doletěly až k poslední cestě, vedoucí do Pákistánu, vrtulníky se zase vracely.

V horách mezitím vzdálené bzučení úplně ztichlo. V údolí před nimi řev motoru také zeslábl. Po chvíli jedinými zvuky, které vnímal, bylo šumění větru, klapot kopyt a bublání potoka.

Rambo řekl Michelle, aby u vody zastavila. Spustil nosítka.

Ticho bylo přímo neskutečné.

"Myslíte si, že jsme opravdu prošli?" zeptala se Michelle.

Rambo zmateně potřásl hlavou. "Někdy toho museli nechat.

Ale hádám, že průzkum pokračuje. Možná si myslí, že už jsme se dostali do Pákistánu a nechají nás být."

"Anebo chtějí, abychom si to mysleli my." Michelle se zkroutila bolestí a opřela se o strom. "Možná je to od nich lest."

"Máme jedinou výhodu. Pokud se vrátí, uslyšíme je včas. A než se potom dostanou až sem..."

Rambo poklekl, ponořil obličej do vody a pil. Voda byla jako horský vzduch - studená a sladká. Naplnil láhev a podal ji Michelle.

"Nemám žízeň," řekla.

"Tak jsem se cítil včera v noci. Jen pijte" řekla jste. Teď to říkám já vám: „Pijte!“ I přes bolest se Michelle usmála.

"Doktor poslouchá příkazy svého pacienta."

"Tak pijte."

Zatvářila se všelijak, ale poslechla.

Rambo dal láhev Trautmanovi, pak Mousovi a přinutil je, aby se také napili.

Trautmanovi přestalo zranění krváčet. Ale tvář měl bílou jako beton. Čelo horké. Mousa měl také horečku, i když on byl aspoň při vědomí.

Ramba pálily oči. To dělal nedostatek spánku. Zoufale se mu chtělo natáhnout se na zem.

Ty líný bastarde, řekl si v duchu.

Vypil ještě trochu vody, doplnil láhev, vložil si do úst kousek chleba a zase zvedl nosítka.

11.

Rahim pozoroval, jak vrtulníky mizí v dálce. Čekal pět minut a pak dal svému kmeni znamení, že může vylézt z úkrytů pod stromy.

Včera v noci, na úbočí severní strany, se pokoušeli dostat z dosahu helikoptér, přicházejících ze západu. Prozkoumával tmu a téměř se již rozhodl, že povede své lidi dolů do údolí, když ho nějaká předtucha přiměla ještě jednou přezkoumat terén.

Alláh tomu chtěl. Jasný boží měsíc osvětlil tanky a obrněná vozidla. Past, pomyslel si Rahim. Ty vrtulníky nás chtěly nahnat přímo do jejich chřtánu.

Na opačné straně, na jihu, jiné tanky a obrněnce nepochybně čekaly na Khalida. Rahim se modlil za Khalidovo bezpečí, pak za své vlastní a svých lidí. Protože západ, jih a sever byly hrozbou, zbýval jediný směr: do Pákistánu.

Teď ráno vyvedl svůj kmen z lesa. Šli napříč skalami, vstříc bílé hradbě sněhu. Došli k široké stopě, jakou mohli ve sněhu zanechat jen koně. Rahim usoudil, že to byla stopa, kudy přešel Mosaad. Hleděl s obavami na nebe za sebou.

Neobjeví se znovu vrtulníky?

Ale nebe zůstalo čisté. Minul úzkou stopu, která odbočovala od té velké přímo do kopce. Ve sněhu spatřil otisky kopyt dvou koní a tři pěšáků. Nechápal, komu mohou patřit, ale místo, aby se pustil přímo vzhůru do zasněženého průsmyku, zvolil širší stopu. Tudy stoupala do svahu ta velká skupina jezdců. Vydal se po cestě doprava.

Spěchal, vedl své lidi na druhou stranu. Po sněhu a po skalách se dostali až do hustého lesa. Jeho kmen se tam shromáždil a všichni se zastavili.

Ale mezi stromy se něco pohnulo. Rahim zvedl pušku, našel cíl... A uvolnil ukazováček ze spouště.

Od skupiny stromů vyšel Khalid. "Objevili jsme na jihu léčku."

"Tam na severu byla také naličená past."

Khalid přikývl a ukázal rukou k východu. "Zdá se, že po tom všem pojedeme zase společně."

12.

Rambo došel na kraj zalesněného svahu. Před ním se rozprostírala travnatá step zeleného údolí.

"Nemůžeme jít tudy, Michelle. V tom volném prostoru by nás chytili. Kdyby se helikoptéry vrátily, hned nás uvidí."

"Takže kudy?"

"Zůstaneme v lese, budeme postupovat po jeho okraji a údolí obejdeme." V dálce viděl skalnatou cestu, která vedla nahoru, do Pákistánu. "Už jen kousek." Prohlížel si nosítka. "Plukovníku, slyšíte mě? Už jsme skoro tady!"

Trautman ho překvapil. I když měl zavřené oči a vypadal, že je v bezvědomí, plukovník lehce přikývl.

Ta nová naděje Ramba vzpružila a potěšila. Vyrázil vpřed.

Michelle sledovala stromy, lemující travnatou louku. Zpomalovala ho jenom únava. Třikrát si musel odpočinout. Ale o hodinu později už byli na konci údolí.

Michelle našla pěšinku a vedla po ní koně lesem. Přišli na louku. Tekl tam potok. Skupinka několika stromů. Ještě dál kamenitá cesta.

"Dokázali jsme to!" pomyslel si Rambo.

Zrychlil krok. Byli tak uprostřed louky, skoro bez starostí.

Vtom zaslechl rachot motorů.

Zkameněl.

Ne!

Stromy jako by se daly do pohybu. Řada obrněných vozů, dosud zakrytá větvemi, vyjela proti nim. Pak se stroje

zastavily a střelci na ně mířili hlavněmi kanónů.

Ne!

Zmocnilo se ho naprosté zoufalství.

Projela jím taková vlna beznaděje, že neměl sílu pokusit se o útěk.

Kanóny ho rozstřílejí na kousky. Mohl se jen modlit, aby byl nepřítel shovívavý a pomohl Trautmanovi. Mohli by ho letecky převést do nemocnice.

S bolestí spustil nosítka na zem.

Pak ho srazil výbuch dělostřeleckého granátu.

13.

Země se otřásala.

"Zastavte to!" křičel major Azov.

Plukovník Zajsan ho ignoroval. "Znova! Víc vlevo. Pal!"

Vystřelil další kanón. Gejzír hlíny a kamení vylétl těsně vedle skupiny lidí. Kůň se vzepjal. Postava před ním - byla to žena - uskočila na poslední chvíli před letícími kopyty. Pravou ruku měla ovázanou, visela jí na pásce. Upadla a vykřikla.

"Znova!" zavelel Zajsan. "Na ně."

"Ne!" řval ze všech sil Azov.

Třetí kanón vypálil. Kus louky vylétl do vzduchu kousek za Američanem, který ležel s rukama chránícíma si tvář a tiskl se k zemi.

Kůň vyrazil dopředu. Zraněný muž, přivázaný k jeho sedlu se kymácel. Hned na jednu, hned na druhou stranu. Nosítka se utrhla od sedla.

"Na toho koně!" nařídil Zajsan.

"Ne!" křičel Azov. "Oni přece neútočí!"

Náboj z kanónu dopadl v blízkosti koně a srazil ho na kolena.

Kůň tvrdě dopadl na bok, přitiskl pod sebou zraněného muže.

Rozdrtil nosítka.

Zajsan slyšel z louky několik výkřiků. Nedbal na Azovovy zlostné argumenty a velel: "Znovu! Ten Američan se pokouší vstát! Střelte před něho, aby ho to zase srazilo. Ale chci ho živého!"

"Ty zkurvysynu!"

"Oni mi zaplatí za to, co mi provedli!" řval Zajsan. "Že mi ničí kariéru. A potom se vypořádám, Azove, s tebou!"

Spustil další kanón. Opět gejzír hlíny, trávy a kamení.

Američan zase padl.

"Kulometry!" zavelel Zajsan. "Pokropte je tam!"

Místo kulometů však udeřila Zajsana do uší dávka ze samopalů.

Velmi blízko.

Přímě za ním.

Major Azov padl na zem. Čelo měl plné krve. Major však držel v ruce pistoli. Vytáhl ji a namířil na ...

Na mě! (Zajsan se v šoku otřásl.) Pak spatřil seržanta Kurova.

To on střelil svým AK - 47 majora do hlavy.

"Seržante, za tohle dostanete vyznamenání!"

"Já nechci medaili," řekl znechuceně. "Já chci povýšit."

"Víte, že to není možné. Nemáte na důstojnickou funkci vzdělání."

Určitě uznáte..."

Kurovův samopal se obrátil na plukovníka.

"Počkejte!" Když seržantův prst už skoro tiskl spoušť, Zajsan vyjekl: "Ale ovšem! Když chcete povýšit, já - - -"

Obrněný transportér explodoval.

14.

Rambo znovu upadl. Ale tentokrát nic nevybuchlo na louce.

Rána nevyšla z kanónu. Byla to raketa. Přiletěla odkudsi z lesa a její výbuch roztrhl věž a vyhodil vojáky z transportérů do vzduchu.

Z lesa vylétla další raketa.

Další obrněný transportér byl v troskách.

Začalo se blýskat od hlavní. Z lesa se střílelo i ručními zbraněmi. Když Rambo pozvedl hlavu, viděl sovětského velitele, jak řve na své vojáky rozkazy. Zesílená palba z lesa ho přinutila, že začal řvát ještě více. Věže obrněnců se daly do pohybu, děla se otáčela z louky proti lesu.

Ale než se stačila obrátit - - - - - třetí obrněný transportér vybuchl v plamenech.

Automatické zbraně kosily vojáky.

Tam vzadu spustil kanón.

Ze stromů zbyly jen hořící třísky.

15.

Mosaad ztlumil zpětný náraz zbraně a křičel na své muže, aby stříleli dál. Vyhodil prázdný zásobník, zamáčkkl nový a opět stiskl spoušť.
Předvídal správně. Když slyšel vrtulníky těsně před úsvitem, když se díval dolů do údolí, a pak viděl ty objemné stíny pod každým z nich, vrátil se od hranice i s mudžahedíny do své země. Do své vzdorující neovladatelné země.
Spíše poslechl vnitřní hlas. Ani se nemusel moc rozhodovat.
To nutkání bylo nesmírné. Vrtulníky by přece nevezly dolů do údolí to, co stále více dostávalo podobu obrněných vozidel, kdyby nechystaly past. Na koho, to ještě nevěděl. Možná na jeho kamarády náčelníky. Nebo na toho Američana. To nebylo rozhodující.
Poslechl to nutkání.
Osud.
Vůli Alláhovu.
Mosaad pak čekal celé ráno - skrytý v lese se svou družinou.
Výhledem mezi větvemi spatřil Američana a jeho vyčerpanou skupinu, jak vchází na louku.
Sovětská obrněná vozidla pak vyjela z maskovacích úkrytů.
Kanóny zahřměly. Američan upadl. Mosaad nařídil svým mužům, aby se přiblížili na dosah. Došli do nejtěsnější blízkosti.
Nepřítel je nespatriil. Výhoda překvapení byla na jejich straně. Jeden z afghánských válečníků vystřelil ze sovětského raketometu RPG- 7. Byla to jedna z těch ukořistěných zbraní, které Mosaad získal v bitvě před dvěma dny.
Ruský obrněnec explodoval.
Ano!
Mosaad nadšeně vykřikl.
Osud!
Držel prst na spoušti svého automatu.
Tohle je to správné místo!
Přišli jsme právě včas!

16.

Rambo nevěděl, kdo a odkud zaútočil. Jediné, co si uvědomoval, byl dobrý pocit, který mu zaplavil hrud'. Naděje žila. Ještě máme šanci! Když padli do té léčky v průsmyku, přišel sice o svou kombinovanou zbraň, ale stále ještě měl luk. Rychle jej složil, zamířil a vypálil šíp s explozivním hrotem. Skupina vojáků se rozlétla. Vypálil druhý explozivní šíp. A třetí. Mnozí vojáci umírali zasaženi plameny a střepinami. Mířil na ně, dokud nespotřeboval zásobu šípů s trhavinou. Běžel k Trautmanovi, aby ho osvobodil z nosítek. Poznal, že kůň je mrtvý. Že Mousa leží pod ním a že Michelle je v bezvědomí opodál. Chtěl jim všem pomoci, ale nejdříve musel zachránit Trautmana.
Dostal se k nosítkám a uskočil před několika výstřely.
Ty však nešly z lesa.
Přišly zezadu. Střelec musel stát za ním. Otočil se a viděl pohyb. Koně, jezdce, svaté válečníky, jak volají Alláhovo jméno.
Vykřikl ještě silněji než oni. A díval se, jak se k němu řítí.
Sovětské vojáky se také otočili proti tomuto druhému neočekávanému útoku. Proti druhé polovině uzavírajících se kleští. Svou palbou zasáhli jen několik předních cválajících jezdců.
Jeden z nich padl nedaleko Ramba. Bojovníkova puška odlétla Rambovi k nohám.
Ten po ní skočil, přitáhl si uzdu mudžahedínova koně, vyskočil do sedla a hnal se kupředu. Přes únavu, ovládal koně pevně a soustředěně střílel na ozbrojenou kolonu Rusů. Od zbraně mu odletovaly jen prázdné nábojnice.
Khalid byl teď po jeho pravici, Rahim na druhé straně.
Nevěděl, jaká mocnost je sem přinesla. Asi Alláh. Uklonil se jim a mlčky pokračoval v palbě.
Zásobník brzy vyprázdnil. Odhodil zbraň a jel s houfem jezdců dál. Bezděčně vytáhl svůj dlouhý nůž. Mával jím jako mečem a pobízel válečníky kupředu.
Blížili se k obrněným vozům. Většina z nich ležela v troskách.
Jen několik vojáků ještě statečně vzdorovalo.
Nepřátelský velitel, který nařídil ostřelovat z děl Rambovu zmučenou skupinku, teď v panice utíkal a řval.
Rambo pobídl koně, donutil ho vydat poslední zbytky sil.
Přeskočili potok...
Hnali se k obrněnému vozidlu v dálce - - - Rambo se naklonil - - - Zdálo se, že se již koně ani nedotýká - - - Pohlédl dolů - - - Spatřil nepřátelského velitele, jak se tam schovává - - - Vrhel nůž - - - Ten se zabodl nepřátelskému veliteli do temene.
Kůň při obratu ztratil rovnováhu, podklouzl, spadl a Ramba shodil. Ale nezalehl.
Rambo se odrazil.
Překulil se.
Zastavil se až nárazem o strom.
Vyrázil si dech. Bolest mu zaplavila hrud'. Zasípal. Každý sval teď cítil.
Ale ruch bitvy zatím utichl. Boj byl u konce.

Obklopovalo ho sténání, kouř, plameny. Podařilo se mu posadit se. Svatí válečníci leželi všude kolem, na cestě do ráje, jak slíbili Alláhovi.

Velký holohlavý rozzlobený Sovět se vztyčil nad Rambem. Byl to seržant. Držel v rukou automat a mračil se na nůž, trčící plukovníkovi z lebky. Seržant se otočil k Rambovi. Vypadalo to, že je připraven vystřelit. Ale pak pustil zbraň na zem.

"Tomu nerozumím," řekl Rambo.

Seržant vykulil oči. Překvapilo ho, že Rambo promluvil rusky.

"Proč jsi mě nezabil?" zeptal se Rambo.

Seržant ukázal směrem k plukovníkovi. "Ten mizera utíkal z boje. Já jsem vždycky věděl, že je zbabělec. Zrovna jsem ho chtěl zabít, když jsi to udělal ty."

"Ale já jsem tvůj nepřítel. Proč jsi nezabil mě?"

"Život je utrpení," řekl rezignovaně seržant Kurov a pokrčil rameny.

Rambo se na něho dlouze zadíval. Ta známá slova ho rozrušila.

Vzpomněl si na klášter v Bangkoku. Vzpomněl si, jak pocítil dotyk první pravdy Buddhovy.

"Já vím."

"Dělal jsem svou profesi z utrpení. Z nutnosti. Tihle lidé obětovali pro svou věc život. Jsou lepší než já? Řekni jim, že jsem s nimi, že teď už jim rozumím."

17.

Rambo došel k nosítkám, s vypětím se narovnal a vydechl, když slyšel Trautmana tiše zasténat. "Díky Bohu, jste naživu. Odvezu vás do nemocnice, pane."

Trautman přikývl.

Afghánci zvedli koně a pomohli na nohy Mousovi. Ten zavyl bolestí. Kůň dopadl na jeho zraněnou nohu. Rambo se modlil, aby noha nebyla rozdrčená. Byl rád, když viděl, že se Mousa přece jen pohybuje.

Michelle také nabyla vědomí. Dva mudžahedíni jí pomáhali vstát. Bolest zlomené ruky ji trápila. Šla skloněná, ale aspoň mohla jít. Dva muži ji podpírali.

Přijel Mosaad a rychle mluvil.

Rambo se obrátil k Michelle. "Vím, že jste zraněná. Nechci vás obtěžovat. Ale mohla byste mi říci, co říká..."

"...že jeho lidé budou mluvit o těch několika dnech a o téhle bitvě i o vás tisíc let."

Rambovi se stáhlo hrdlo.

"Řekněte, že nikdy na něho a na jeho lidi nezapomenu. Ani na jejich odvahu. Udělám všechno, co jim může pomoci."

Mosaad přikývl a znovu poskytl Rambovi důkaz nejvyšší pocty: podal mu ruku. Když opět promluvil, byl jeho tón zasmušilý.

"Má obavy z těch vrtulníků."

Michelle byla bledá, dýchala jen s velkou námahou, ale překládala: "Když se zkusí ruské velení spojit rádiem s touhle kolonou a když nedostane odpověď, vrátí se sem zpátky."

"Ale to my už budeme v Pákistánu!" zvolal Rambo s triumfem v hlase. Poklekl vedle Trautmana. "Slyšíte, pane?"

Pákistán! Odvezu vás do nemocnice! Bude vám zase dobře!"

Ale neopomněl na pobídku osudu: "Inshalláh."

Když se díval na cestu, vedoucí do Pákistánu, připomněl si slova toho ruského seržanta. Buddhova slova.

Život je utrpení. Já jsem si udělal z utrpení profesi.

Ano. Teď to bylo jasné. Konečně se stal tím, co chtěl Trautman.

Přijal svůj osud, své předurčení. Poslání.

Ta myšlenka ho překvapila.

Osud?

Ale co to vlastně je?

Odpověď našel vzápětí: Bůh chtěl, aby byl válečníkem. Dokud budou na světě trpět nevinní lidé, má to svůj význam. Tomu také sloužil.

Ochraňovat druhé. Sám trpět, aby nemuseli jiní.

Usmíval se, když se díval tam, kde byl Pákistán. Tam je snad cesta k budoucnosti a - z vůle Boží - k záchraně.